

Program svečanosti ob prazniku občine Ribnica

25. marca ob 19. uri:
Slavnostna akademija v Domu TVD Partizan. Na njej bosta nastopila tudi ribniški moški pevski zbor pod vodstvom Toneta Petka in ljubljanski dramski igralec Stane Sever.

26. marca ob 7. uri:
Pohod enote JLA iz Ribnice, tabornikov in članov radioklubov Ribnica v Jelenov zlebu. Pri spomeniku jim bodo spregovorili nekateri udeleženci bitke v Jelenovem zlebu. Zvečer, ko se bodo vračali s pohoda, bodo vojaki prikazali napad na Ribnico.

26. marca ob 16. uri:
Svečana seja občinske skupščine, na katero bodo povabljeni tudi vsi bivši predsedniki občinskih ljudskih odborov z območja sedanje občine Ribnica.

KEMOOPREMA član konzorcija

Trebanjsko podjetje KEMOOPREMA je skupno z jeseniško železarno, KOVINARJEM iz Jesenic in novo ustanovljenim podjetjem PROJEKTMETAL iz Ljubljane 17. marca v gospodarski zbornici SRS podpisalo pogodbo o ustanovitvi konzorcija (združenja) za proizvodnjo in predelavo hladno oblikovanih profilov. Montažna gradnja iz teh kovinskih profilov, pri kateri uporabljajo točkasto varjenje, omogoča za tretjino manjše stroške pri izdelovanju industrijskih dvoran in drugih kovinskih zgradb. Od združenja si trebanjsko podjetje, ki je bilo med pobudniki ustanovitve, obeta veliko koristi za svoj nadaljnji razvoj. Več bomo o tem poročali prihodnjé.

Član sveta federacije tov. Edvard Kardelj je skupaj s soprogo Pepco in Francem Leskoškom-Luko obiskal v sredo, 11. marca, NOVOTEKS, IMV in KRKO. S predstavniki kolektivov se je povsod pogovarjal o njihovih razvojnih načrtih. Na sliki: tov. Edvard Kardelj med pomenkom s predstavniki tovarne zdravil KRKA na obisku v tej tovarni. (Foto: S. Dokl)

Kdo so največji dolžniki?

Dolenjski obrtniki so dolžni zdravstvenemu in pokojninskemu zavarovanju 2.262.989 din - Nekateri so zaradi prehudih obveznosti že začeli vračati obrt - Nekateri dobili možnost plačila v obrokih

Po ugotovitvah komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Novem mestu so bili dolenjski obrtniki ob koncu leta 1969 dolžni zdravstvenemu zavarovanju 501.745 in pokojninskemu skladu 1.761.244 dinarjev. V teh zneskih so upoštewane tudi neporavnane obveznosti za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje delavcev, ki so jim delodajalci ti dolžniki. Dolg nikakor ni majhen in je naredil službam na zavodu že precej skrbi, nemara pa tudi sivih las.

Kateri so torej tisti preči zaostankarji med 914 obrtniki, ki zaposlujejo 1007 delavcev? Točnega podatka o številu dolžnikov ni, ker se leta od tedna do tedna spreminja tako, kakor zavezanec poravnava stare dolgove. Stevilo večjih dolžnikov pa je precej ustaljeno in je med njimi vsaj desetina, ki so dolžni 5.000 din ozir. a več.

■ V črnomaljski občini je imel pred 1. januarjem največ dolga črnomaljski

(Nadaljevanje na 6. str.)

Enomesečni zaslužek dajejo cesti

V petletnem načrtu javnih del v metliški občini je tudi asfaltiranje ceste Metlika-Draščič. Po uspešnem referendumu, na katerem so se odločili prispevati za cesto vsi občani, so se v Draščičih lotili še posebne akcije za zbiranje denarja.

Odbor družbeno-političnih organizacij so poslali pismene prošnje vsem rojakom iz Draščič, Zelenikov, Krmačine in Vidošič, ki žive po raznih krajih Slovenije. Enaka pisma so prejeli vaščani, ki hodijo vsak dan v službo v Metliko. Nekateri so se že odločili za prispevke. Nekateri prispevajo precejšnje vsote, doslej pa je zbranih 7.000 din. V prihodnjih dneh bo akcija dobila pravi razmah, saj večino odgovorov šele pričakujejo. Denar zbirajo na žiro račun pri SDK Črnomelj št. 5211-679-179. I. M.

Danes: ena skupnost ali več?

Za danes sklicuje občinska konferenca Socialistične zveze v Krškem pogovor o kulturnih skupnostih. Vabljeni so predstavniki kulturnih ustanov in občinskih svetov Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Posavju. Pogovoru bodo prisostvovali tudi člani občinskih političnih vodstev. Na današnjem srečanju naj bi se poklicni in nepoklicni kulturni delavci dogovorili, ali bi kazalo v Posavju vendarle ustanoviti eno kulturno skupnost namesto predlaganih treh.

Belokranjci držijo skupaj

Ustanovni občni zbor društva Bela krajina v Ljubljani - Take udeležbe ni nihče pričakoval

V četrtek, 12. marca, je bila dvorana krajevne skupnosti Ajdovščina v Ljubljani polna do zadnjega sedeža, ko so se sestali belokranjski rojaki in njihovi prijatelji na ustanovnem občnem zboru Društva Bela krajina. Tako dobre udeležbe ni nihče pričakoval. Cenijo, da je bilo navzočih najmanj 120 ljudi.

Uvodno besedo je imel predsednik iniciativnega odbora dr. Janez Klobučar in pozdravil tudi oba belokranjska predsednika: inž. Martina Janžekoviča iz Črnomlja in Ivana Zeleča iz Metlike.

Po obrazložitvi pravil in programa društva je prof. dr. Vinko Šlibar govoril o Beli krajini nekoč in danes, o razvoju turizma je poročala inž. Danica Honzak - Pavlinova, z možnostmi gospodarskega razvoja pa je navzoče seznanil inž. Stane Pečavar.

Izvolili so upravni in nadzorni odbor ter za člane izbrali same priznane in vidne javne delavce. Društvo Bela krajina si je lepo zastavilo delovni načrt, želimo mu, da bi imelo čimveč uspehov.

S. Sk.

CELULOZA v Krškem stoji

Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« v Krškem spet stoji zaradi pomanjkanja lesa. En papirni stroj sploh ne dela, drugi pa steče samo vsako toliko časa, kadar dobijo kaj lesa. Zaradi pomanjkanja časopisnega papirja so naši časniki in časopisi pred odločitvijo: ali kupiti precej dražji uvoženi papir ali pa - ne iziti! Tu di naša današnja številka je tiskana na avstrijskem papirju, ki je pri kilogramu za 50 par dražji kot domač, kar pomeni 1750 din večji strošek za celotno naklado.

od 19. do 29. marca

Po prehodnem izboljšanju nekako od 20. 3. dalje zopet pogostne padavine in hladno, sneg deloma do nižin.

Dr. V. M.

13. marca dopoldne je Josip Kandjera iz Prebiševca vozil tovornjak METLIKA-TRANSA proti Novemu mestu. Na ostrom ovinku poledenele ceste na Gorjancih ga je zaneslo v železno varnostno ograjo, od nje pa se je odbil in tresčil v tovornjak novomeškega GG, ki ga je naproti pripeljal Franc Bradač iz Dolenjskih Toplic. Po trčenju se je tovornjak GG prevrnil. Gmotno škodo so ocenili na 20.000 din. Zaradi nesreče je nastal zastoj v obeh smereh gorjanske ceste. (Foto: UJV Novo mesto)

TRENTKI ODLOČITVE V DVORANI 101

Nista hotela Žibernove smrti

Novomeško okrožno sodišče obsodilo Cirila Jamnika na 12, Janeza Murna pa na 4 leta strogega zapora - Sodišče upoštevalo mnenje obeh zagovornikov - Murn do pravomočnosti razsodbe na prostosti

Krvava nočna drama, ki se je lani 19. julija začela s preprirom v kavarni na Glavnem trgu, končala pa ob Krki pri Seidlovem mlinu in v kateri je izgubil življenje 36 letni kemik Janez Žiberna iz Novega mesta, ni bila uboj, marveč le huda telesna poškodba, ki se je končala s smrtjo, katere pa storilca nista hotela. Do takšne ugotovitve je prišel 13. marca petčlanski senat novomeškega okrožnega sodišča pod predsedstvom Romana Keržana, ki se je po prekinitvi razprave v decembru spet sestel, da razsodi to trpko zadevo.

Na zaključni razpravi 13. marca zoper obtožena Cirila Jamnika, 33, iz Novega mesta in Janeza Murna, 29, iz Žabje vasl so morali najprej ugotoviti, kako je s prištevnostjo Cirila Jamnika, saj so decembrsko obravnavo

prekinili prav zato, da bi ga pregledal psihiater.

Izvedenec je za Jamnika sporočil, da je povsem prišteven in celo nadpovprečno inteligenten. Za Murna je psihiater že prej ugotovil,

(Nadaljevanje na 12. str.)

DANES:

- Kmetijstvo je samo dajalo str. 3
- Na vojaški fakulteti str. 4
- Novomeščani na Slovaškem str. 13
- Tritisokrat k porodu str. 14
- Čas, izgubljen po telefonu str. 25
- Strah pred pitulami str. 27
- Sejk išče ženo str. 28

»Naše žvrgulje so iskane, posebno najmlajši radi se gajo po njih, enako tudi zbiralci spominkov. Če ne verjamete, da lepo piskajo, pa poskusite!« je nekoliko nagajivo pripomnil in pomežiknil Polde Kržan, lončar iz Sentjerneja. Več o lončarski obrti v foto-reportaži na 8. strani.

Kakšno samoupravljanje?

Kmetovalci iščejo nove oblike - Kooperanti ali združniki? - Vsakdo naj bo ustrezno nagradjen za svoje delo

Stirikratni olimpijski zmagovalec Emil Zatopek se ni hotel upokesati in priznati, da je bila praška pomlad kontrarevolucija. Vzeli so mu čin polkovnika, vrgli ga iz partije in iz službe. Potem je sebe in družino preživel kot smetar. Ljudje ga poznajo in so mu dostikrat pomagali na ulici. Ker pa je skilil javni red in mir, so ga vrgli tudi iz te službe. Zda je zidar... Na Temzi je otoček, ki se imenuje Pasji otok. Stanovalec so se dolgo pritoževali, da jih londonska občina zanemarja. Naposled so razglasili neodvisnost. Ustanovili so celo svojo vlado in dva pristaniška delavca sta postala ministrska predsednika... Zahodnonemški kancler Willy Brandt ne bo vzel s seboj tolmača, ko bo obiskal Wilija Stopho v Erfurtu. Nekateri šalivci pa pravijo, da bi bil tolmač potreben, ker Nemci na vzhodu in na zahodu ne govorijo več istega jezika... Fanfani je že tretji mandat, ki poskuša ponovno sestaviti vlado levega centra Italiji. Seitanje letave se predvsem povzročil Vatikan, ki je ostro protestiral proti vladi zaradi osnutka zakona o razvezi. Morda pa je Vatikan hotel doseči le dokončno raznezo koalicijske stranke levega centra... Ugrabitve diplomatov se nadaljujejo. Najnovejša žrtve je japonski konzul v Braziliji, ki so ga ugrabili, da bi vojaška vlada izpustila nekatere zaprte levitarje. Kdo je zda na vrsti - papeški nuncij ali veleposlanik Lesota? ... Indonezijski zunanji minister Malik je povedal, da je prosil sovjetsko vlado, naj odloži odplačilo indonezijskih dolgov za 25 let. V Moskvi se molčijo. Ker pa Indoneziji nimajo denarja, bodo marali Rusi pač privoliti... Sovjetska časopisna agencija TASS je ostro obsodila pisanje buržoaznega tiska, češ da se sovjetska armada pripravlja na napad na Kitajsko. »Nahuje je to,« pravi TASS, »da potem Kitajci napihujejo to pisanje. Kitajci se mričično pripravljajo na morebiten spopad, toda vprašanje je, ali samo zaradi pisanja buržoaznega tiska...

V razpravah o kmetijstvu se vsi strinjajo, da je samoupravljanje kmetov treba razširiti. Ko se menimo, kakšno naj bo to samoupravljanje, pa se ne moremo sporazumeti. V lendavski občini so zaradi tega imeli pred kratkim občni zbor za ustanovitev nove kmetijske zadruge. Podobne načrte imajo tudi kmetije v ptujski občini in še v nekaterih drugih krajih.

Kakšno naj bi torej bilo samoupravljanje kmetovalcev v kmetijskih organizacijah, da bi bili zadovoljni vsi, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo?

V kmetijskih organizacijah menijo o tem zelo različno. Tako seveda tudi delajo. Zato ni čudno, da se pojavljajo nove kmetijske zadruge, ki jih nekateri imenujejo tudi »divjane«. Najprej pa bi bilo treba najti odgovor na vprašanje, kaj je pri tem narobe. Ali se pojavljajo nove kmetijske zadruge mimo predpisov zaradi tega, ker predpisi ne ustrezajo, ali jih kmetijske organizacije ne spoštujejo? Ali so kmetje, ki delajo na svojih posestvih, nagraje-

ni po svojem delu in ali lahko odločajo o delitvi dohodka?

Nasprotujoča si mnenja pogosto pridejo v dve skrajnosti. Nekateri odločno zagovarjajo sedanjo organizacijo kmetijske proizvodnje in dopuščajo le popravek v sodelovanju kmetijskih organizacij s kmeti, drugi pa želijo povsem novo združeno organizacijo kmetov. Nestrpnost med njimi jih še bolj oddaljuje.

V Sloveniji sicer še nimamo velikih izkušenj o tem, imamo jih pa v drugih krajih naše države. V okolici Vajeva v Srbiji imajo že dalj časa združenja kmetijskih proizvajalcev - zasebnikov. Ustanovili so jih zato, ker se kmetje niso strinjali z dejavnostjo kmetijske organizacije. V združenju v vasi Dračić je 240 kletov. V nekaterih krajih so kmetje ubrali drugačno, morda celo boljše pot. V kmetijski zadrugi Požarevac je že 36 skupin združenih proizvajalcev kmetov. Slapine imajo le po okrog 20 članov. Vsaka skupina pa je samostojna obrabunska enota. Pri prodaji pridelkov in nakupu gnojil, semen in drugih potrebščin plačajo člani zadrugi le dejanske stroške. Zanje ne velja marža, ki bi bila višja. Vsaka skupina pr plača tudi kmetijskega strokovnjaka, ki ga izbere sama za pomoč pri delu na svojih kmetijah.

V požarevski zadrugi se je samoupravljanje kmetov že močno uveljavilo. Zadruga ne išče dobička pri kmetih, kmetje pa ne pri zadrugi.

TELEGRAMI

BERLIN - Zahodnonemški premier Stoph bo v četrtek, 19. marca sprejel v Erfurtu zahodnonemškega kanclerja Brandta stako, kakor je v navadi ob sestankih med šefi vlad suverenih držav.

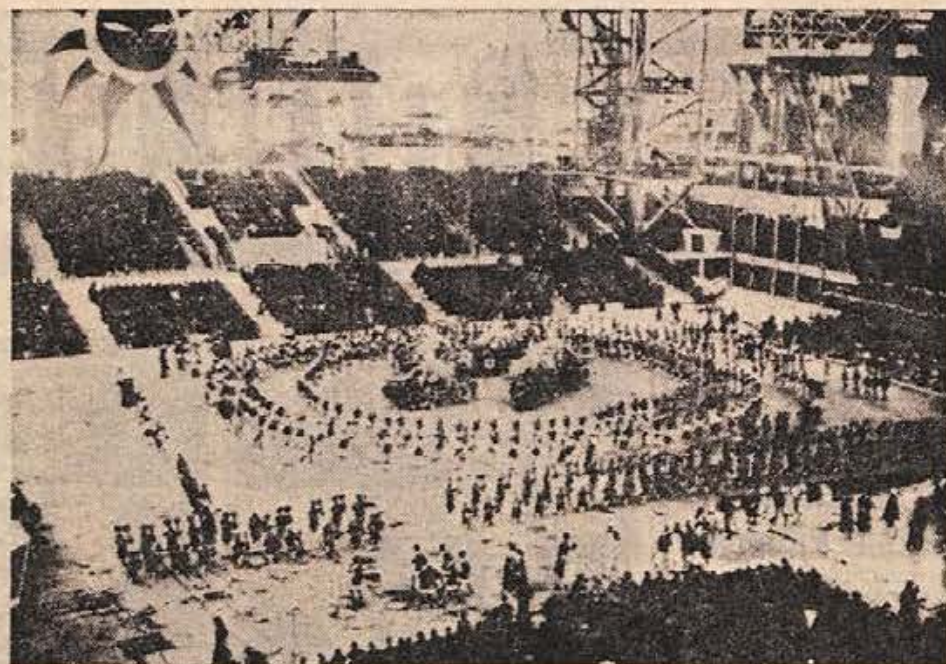
OSAKA - Japonski cesar Hirohito je v Osaki odprl »Expo 70«, prvo svetovno razstavo v Aziji in največji velesojem v 119 letih, odkar prirejajo svetovne razstave.

MOSKVA - Sovjetsko zunanje ministrstvo je zanikalo, da so člani politburoja Suslov, Seljepin in Masurov pisano kritizirali najvišje sovjetske voditelje zaradi napak pri gospodarskem planiranju.

PARIZ - Francoski predsednik Pompidou je na televiziji govoril o nedavnem obisku v ZDA. Med drugim je povedal, da so ehicijske mestne oblasti sodelovale pri demonstracijah proti njemu in njegovi ženi. Obtožil jih je, da so celo svodile demonstracije proti njemu.

NEW YORK - Samo letos je policija a newyorških ulic odstranila 12.000 zapuščenih osebnih avtomobilov in tovornjakov.

NIKOLIA - Bivšega obrambnega in notranjega ministra na Cipru, Georgadisa, o katerem so trdili, da je vpleten v izjalovljeni atentat na predsednika Makaria, so neznanec ustrelili, ko se je s avtom pejal iz Nikosije na neki sestanek.

SVETOVNA RAZSTAVA - Tako je bilo na otvoritvi »Expo 70« v japonskem mestu Osaki v soboto, 14. marca, ko so v navzočnosti cesarja in cesarice in številnih predstavnikov drugih dežel Japonci pokazali Aziji in vsemu svetu svoj velikanski industrijski napredek in gospodarsko moč. Na sliki: japonski otroci izvajajo razne like med otvoritvenimi svečanostmi. Telefoto: UPI

Vsakdo naj bo nagradjen za svoje delo. Kjer sedanje kmetijske organizacije tega ne upoštevajo, pa kmetje iščejo nove oblike organizacije, v katerih bi lahko več odločali kot zda.

JOZE PETEK

Od bencina — več za ceste

Zvezni organi so pred dnevi začeli razpravljati o predlogu izvršnega sveta SR Hrvatske za povečanje virov financiranja za vzdrževanje in rekonstrukcijo cest. Po tem predlogu naj bi sredstva, ki se zberejo od prometnega davka na gorivo, poslej malo drugače razdeljevali. Namesto sedanjih 20 % bi naj odstopili republikam 60 % zveznega davka za vzdrževanje in rekonstrukcijo cest. Hrvški predlog govori nadalje o tem, da bi se cena bencina in plinskega olja povečala za 0,10 din pri litru. Tudi ta, tako zbrana dodatna sredstva, naj bi porabili za vzdrževanje in popravila cest. Hrvški predlog vsebuje tudi novost: povečalo naj bi se nadomestilo za ceste, ki ga plačujejo pri registraciji osebnih avtomobilov - od 33 % do 136 %, odvisno od delovne prostornine motorja.

Pred sarajevskim kongresom samoupravljalcev

II. kongresa samouprav. ljavev, ki bo od 23. do 26. novembra letos v Sarajevu, se bo udeležilo približno 2.000 delegatov iz vseh krajev Jugoslavije. Nekaj nad 500 večjih delovnih organizacij bo imelo svoje delegate. Na kongresu bodo predstavniki 70 delovnih organizacij in 20 občin govorili o svojih izkušnjah v razvoju samoupravljanja.

tedenski zunanjepolitični pregled

V zadnjem času svetovni tisk čedalje pozorneje spremlja položaj v Laosu. In ne samo tisk. Politiki, generali, gospodarstveniki ugotavljajo znova in znova, da vojna v Vietnamu vpliva nevarno daleč naokoli, predvsem pa na stanje v sosodnjih državah. Laos je bil zmeraj tesno povezan z Vietnamom. Bil je del nekdanje francoske Indokine, v Zenevi leta 1953 je prav tako kot Vietnam doživel svojo delitev, ki ni bila tako ostrá kakor v Vietnamu. Levičarske sile Patet Lao so se nekako pobotale s kraljevsko vlado v Vientianu in vsi so upali, da bo Laos dosegel ravnotežje in mir.

strani predlagali premirje ali vsaj prenehanje bojov, najbrž tega ne bo mogoče kmalu doseči, ker še vedno divja vojna v Vietnamu. Laos je preveč tesno povezan z dogajanjem v Vietnamu.

Z dogajanjem v Laosu in Vietnamu pa je povezana Kambodža, tudi del nekdanje francoske Indokine, ki je postala neodvisna leta 1955 in jo je doslej varno vodil skozi viharje prino Norodom Sihanuk. Tudi v Kambodži je prav ta teden prišlo do novih zanimivih

Laos, Kambodža

To bi se bilo morda zgodilo, če ne bi bilo vojne v Vietnamu. Tako pa je postal Laos prikladna pot za pošiljanje okrepitev iz Severnega Vietnamu v Južni Vietnam - Ho Si Minhova pot. Zato so Američani čedalje huje bombardirali tudi to pot na laoskem ozemlju.

Severnovietnamski zaveznik Patet Lao je moral držati del dežele, sicer te poti ne bi bilo. In med najbolj strateškimi območji, ki jih je držal Patet Lao, je bila Dolina vrčev. Lanj so jim jo po dolgih letih spet izrgali kraljevski vojaki. Toda ne za dolgo. Pred kratkim je Patet Lao z lahkoto spet zavzel Dolino vrčev, ki je pravzaprav ravna planota.

Ameriško javno mnenje se je v zadnjih tednih začelo zavedati, da ZDA pravzaprav niso v vojni samo v Vietnamu, ampak že ves čas tudi v Laosu. Toda tam nimajo ameriških vojakov. Nimajo jih, pač pa imajo dovolj pilotov in letal, s katerimi divje bombardirajo Patet Lao in Hanojce, da bi obdržali ravnotežje.

Zadnje dni je prišlo do preloma. Položaj se je tako poslabšal, posebno potem, ko je Patet Lao spet zavzel Dolino vrčev, da je predsednik neviralne vlade Suvana Fuma pozval velesile, naj ukrepajo. Temu pozivu so se med drugim pridružila tudi ZDA.

Potem je prav v zadnjih dneh sam Patet Lao predlagal mirovni načrt v petih točkah. Predlaga, da bi spopadi prenehali in da bi se začeli pogajati. Toda četudi sta obe

premikov, ki bodo imeli daljnosežne posledice.

Kamboški voditelj Sihanuk je s spretnim manevriranjem med različni, nasprotnimi si interesi ohranil delni mir. Dokler je imel opravka z domačo opozicijo, s tako imenovanimi Rdečimi Khmeri, ni imel posebnih težav. Razglašal jih je za komuniste in agente tujih sil z dogajanjem v Vietnamu.

Toda čim bolj so se začeli zatekati na kamboško ozemlje vojaki DR Vietnamu in južnovietnamske FNO, da bi ušli zasledovanju ali ameriškega bombardiranja, tem neprijetnejši je postal položaj za Sihanuka. Ta si je vedno želel, da ne bi bilo v Kambodži nobenih tujih čet.

Nekaj časa je bil sprt z Američani in do lanj sploh ni priznaval, da so tuje čete v Kambodži, čeprav so Američani iz Vietnamu stalno napadali obmejna območja - Kambodža meji na jugu in vzhodu na Južni Vietnam, na vzhodu na Laos in na zahodu na Tajsko.

Toda konec lanskega leta je izračunal, da je ravnotežje »porušeno«. Obnovil je diplomatske stike z ZDA in začel ponavljati staro pesem, da se bo postavil pod okrovni priznaval, da so tuje čete v Korakale v deželo.

Prejšnji teden, ko je bil v Parizu, so predvsem desničarsko usmerjeni mladi ljudje razdeljali veleposlaništvi Hanola inčasne revolucionarne vlade v Phnom Penhu. Sihanuk se je hitro vrnil iz Pariza in takoj nato spet odletel v Moskvo, da bi tudi tam razložil svoje stališče. Njegovo stališče je, da morajo vse tuje čete v nekaj dneh iz Kambodže.

NAIROBI - Šofer takšija Mohamed Sebeduka je pred sodiščem priznal, da je s puščam poskušal 19. decembra ubiti ugandskega predsednika dr. Miltona Oboteja.

MOSKVA - Zahodnonemški državni sekretar Egon Bahr je povedal, da se bo 20. marca vrnil v Moskvo, da bi nadaljeval pogovore s sovjetskimi zunanji ministrom Gromikom.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ CK ZKS O PROBLEMIH KULTURE - Prejšnjo sredo je Centralni komite Zveze komunistov Slovenije obravnaval temeljna vprašanja kulture v samoupravni družbi. Uvodni referat o tem je prebral dr. Boris Majer, predsednik komisije CK ZKS za idejna vprašanja kulture. Prikazal je položaj in družbeno vlogo kulture v naši samoupravni stvarnosti ter opozoril na konkretne posledice raznoliklega gledanja na ta vprašanja. Pri tem je izhajal iz odgovornosti komunistov za razvoj take kulture, ki bo omogočala uresničevati vizijo našega samoupravnega socializma. Ustvarjalnost kulture pa je odvisna - po mnenju referenta - od treh bistvenih stvari: od stopnje ustvarjalne svobode, od kreativne moči kulturnih ustvarjalcev samih in od deleža narodnega dohodka, ki ga daje družba za vzdrževanje in reprodukcijo kulture.

■ V RUDNIKU BREZA - 49 MRTVIH - V soboto zjutraj je doživel premožen Breza v Bosni najhujšo tragedijo od svojega obstoja. V enem izmed jaškov, 250 m pod zemljo je eksplodiral plin metan. Nesreča je terjala 49 mrtvih ter več huje in laže poškodovanih. Nagla pomoč pa je rešila 35 rudarjev. Zvezni izvršni svet je zato minule nedeljo proglasil za dan žalosti v vsej državi.

■ RIBIČIČ OBISKAL MARIBOR - Prejšnji terek je predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja

Ribičič v spremstvu člana izvršnega biroja predsedstva ZKJ Staneta Dolanca in člana republiškega izvršnega sveta Rina Simonetiija obiskal Maribor. Potem ko si je ogledal mariborsko livarno in tovarno avtomobilov, se je pogovarjal z mariborskimi političnimi delavci, ki so ga seznanili s trenutnimi razmerami in problemi mesta. Med temi problemi je v ospredju pri-

Vplivanje kulture na družbeni razvoj

hodnost 5000-članskega kolektiva mariborske tekstilne tovarne, v kateri so pred kratkim morali odpustiti kakih 280 delavcev. Ko je govoril o razreševanju problemov in načrtovanju nadaljnjega razvoja, je Ribičič med drugim poudaril, da doslej nismo imeli nikoli težav, kadar so se o bodočem razvoju dogovarjali proizvajalci sami. Problemi pa so nastali, če so take dogovore sklepali v imenu proizvajalcev, v ožjem krogu.

■ ODPOKLIC DR. ZANKA - Republiška konferenca SZDL Hrvatske je s tajnim glasovanjem sklenila odpoklicati dr. Miloša Zanka s funkcije poslanca Hrvatske v zboru narodov zvezne skupščine,

ker so delovni ljudje na mnogih sestankih obsodili stališča, politiko in ravnanje dr. Zanka kot zelo škodljivo. Dr. Zanko je hkrati podpredsednik zvezne skupščine.

■ VEČJI DODATEK ZA BORCE - Zvezni svet za zdravstvo in socialno politiko je predlagal, naj bi osnovo za določanje dodatka za borce v tem letu povečali od sedanjih 860 na 990 din, kolikor so lani znašali povprečni osebni dohodki zaposlenih v državi.

■ TEDEN OTROKA - Zvezni svet za zdravstvo in socialno politiko je predlagal zvezni skupščini, naj sprejme splošni zakon o ponovni uvedbi »tedna otroka«. V tem tednu bi pobirali do 50 par na vse vozovnice v medkrajevnem prometu, na poštne pošiljke (razen za časopise in revije) in na vstopnice za razne prireditve. Zbrana sredstva bi porabili za otroško varstvo.

■ BANKOVEC ZA 500 DIN - Pred zvezno skupščino je predlog zakona, v katerem je predvideno, da bi uvedli nove bankovce po 500 din ter kovance po 5 in 2 din. Novi kovanci bi med drugim omogočili vsestransko uporabo avtomatov, bankovec za 500 din, doslej največji pri nas, pa naj bi zmanjšal količino denarja, kar je praktično pri obračunavanju velikih zneskov.

■ POTRES V LJUBLJANI - Prejšnji terek popoldne je bil v Ljubljani potres četrte stopnje. Skoda ni bilo. Zarišče potresa je bilo kakih 35 km od mesta.

Dogovarjanje o srednjeročnem planu Jugoslavije

Po zagotovilih, danih v zvezni skupščini, bodo imeli poslanci in vsi zainteresirani dovolj časa za proučevanje in sodelovanje pri zasnovi srednjeročnega plana Jugoslavije

Zbori zvezne skupščine so ob koncu februarja razpravljali o zasnovi srednjeročnega plana razvoja Jugoslavije v letih od 1971 do 1975. Poslanci so zavzeto razpravljali ter tudi predlagali, kaj bi bilo treba še storiti, da bi srednjeročni plan čim bolj ustrezno odrazil učinkovito nadaljevanje gospodarske in družbene reforme.

Njihove zahteve pa so še osredotočile zlasti na dvoje. Da bi mogli namreč sploh razpravljati o elementih razvoja v prihodnje, je treba napraviti analizo dosedanjega. Se pravi, da je treba predvsem sestaviti analizo dosedanjega uresničevanja reforme in seveda tudi analizo tega, kako smo uresnili sedanji petletni družbeni plan razvoja Jugoslavije.

Ker pa so v zasnovi plana izraženi že nekateri pokazatelji, med njimi sta zlasti pomembna stopnja gospodarske rasti v prihodnjih letih, ki je predvidena za 8%, in še ta, naj bi bil v letu 1975 povprečni narodni dohodek v Jugoslaviji tisoč dolarjev, so poslanci zahtevali, naj bi podrobneje obrazložili, kaj je tisto, na podlagi česar so prišli načrtovalci do takšnih števil.

Predstavniki zveznega izvršnega sveta so zagotovili, da so vse zahtevane analize že

sestavljene in da jih bodo poslanci dobili. Priznali pa so, da ni bilo prav, ko jih

poslanci že za to zasedanje niso dobili. Stvar pa je v tem, da je nastala zamuda v tiskarni. Zato je na primer zbor narodov premaknil svojo sejo, na kateri naj bi razpravljali o smernicah za izdelavo plana, za en mesec, se pravi za konec aprila.

Tako bodo imeli poslanci in vsi zainteresirani dovolj časa vse gradivo proučiti in se pripraviti na razpravo o smernicah.

Prav glede smernic pa se je pripetilo nekaj, kar je vzbudilo ostro kritiko poslancev. Zvezni izvršni svet je namreč smernice sprejel, še preden je bila končana razprava v zborih skupščine, se pravi družbenopolitičnega in gospodarskega zbora ter zbora narodov. Ti zbori pa po navadi sklenejo, naj ZIS pripravi predlog na podlagi njihove razprave. Ker pa je ZIS smernice že sprejel, so se znašli v nenavadnem položaju, ker je bil tak sklep pravzaprav nesmiseln. Ostali so sicer pri tem, naj ZIS smernice pripravi, četudi jih je že sprejel. Predstavniki ZIS pa je pojasnil, da bodo naknadno upoštevali razpravo poslancev, odborov in drugih zainteresiranih. Držal se je le roka, ki je bil postavljen v skupščini, in je zato hitel. Poudarili so med drugim tudi, da se zvezni zavod za plan »intimno« pogovarja z republikanskimi zavodi, kar naj bi prispevalo, da bi bili v zasnovi plana upoštevani predlogi republik.

Ob koncu velja reči le to, da je treba plan letos sprejeti, saj bi bila velika škoda, če bi ostali brez njega. To bi namreč pomenilo, da v sistemu in odnosih ne bi nič bistvenega spreminjali. Izkušnje pa že imamo, kaj bi to pomenilo za reformo. V. J.

Pred spremembo zakona o oblikovanju in družbeni kontroli cen

Podpredsednik ZIS dr. Nikola Miljanic je na zadnji skupni seji zbora narodov in gospodarskega zbora med drugim podčrtal osrednjo nalogo, ki se je moramo lotiti: gre za zaustavitev neželenega porasta cen, hkrati pa tudi za preprečevanje zmanjšanja naraščanja gospodarske aktivnosti. Naša javnost je upravičeno vznemirjena sprčo naraščanja cen, opažamo pa tudi, da že prve znake, da se gospodarska aktivnost ponekod zmanjšuje. Tu pa tam že manjka temeljnega reprodukcijskega materiala.

V zvezi z vprašanji cen je podpredsednik dejal, da bi utegnulo nadaljnje zviševanje domačih cen, če bi slednje skakale tako kot zadnje čase, resno ogroziti naša letošnja gospodarska gibanja. Zvezni izvršni svet bo kmalu pretehtal nekatere določene ukrepe, ki naj bi jih uveljavil. Gre predvsem za morebitno spremembo zakona o oblikovanju in družbeni kontroli cen.

Razen kmetijskega orodja in gnojil je bilo vse dražje

V primerjavi z letom 1968 so se lani znižale samo cene kmetijskega orodja (za 1,1 odstotka) in umetnih gnojil ter škropiv (za 8,2 odstotka). Pri vseh drugih nakupih pa smo morali segati globlje v naše žepce. Nekaj primerov:

Obrtne storitve so se lani podražile v primerjavi z letom 1968 za 8,4 odstotka, promet in poštne usluge za 10,5 odstotka, kurjava ter razsvetljava pa za 4,4 odstotka. Alkoholne pijače v trgovini so bile lani dražje za 21,8 odstotka, tekstilni izdelki za 10,3 odstotka, obutev za 15,9 odstotka, pohištvo za 12,5 odstotka, aparati za gospodinjstvo pa za 11,2 odstotka. Podražili so se tudi tobačni izdelki — za 3,4, gradbeni material za 7,3 odstotka, žolske in pisarniške potrebščine za 8,2 odstotka, higienske potrebščine pa za 12,1 odstotka. Prometna sredstva so bila dražja za 2,7 odstotka, usnje in gumijasti izdelki pa za 2,6 odstotka.

Sindikati niso zadovoljni (ljudje pa tudi ne)

Komisija za družbeno-ekonomske odnose v Zvezi sindikatov Jugoslavije je prejšnji teden izjavila, da sindikati niso zadovoljni z uresničevanjem resolucije o letošnji ekonomski politiki. Cene vse prehitro naraščajo, življenjska raven ljudi pa pada. Zvezna skupščina naj bi naredila vse, da bi se tržišče učvrstilo, preprečila pa naj bi tudi širšo inflacijo. Opozorili so tudi, da je nujno treba sprejeti dopolnilne predpise proti širjenju nelikvidnosti, dozdaj že sprejete naloge pa dosledno uresničiti.

Za 18% večja vrednost gradbenih del

Zdaj so znani podatki, da je bilo v gradbeni dejavnosti v Sloveniji lani opravljenih za 2.027.210.000 din del. To je za 18% več kot v 1968. Od skupne vrednosti vseh gradbenih del v Sloveniji odpade na dela pri stanovanjskih stavbah 474.247.000 din oz. 11% več kot v 1968.

Mednarodna finančna korporacija, ena od institucij mednarodne banke iz Washingtona, je z »ZASTAVO« podpisala pogodbo of inanciranju druge faze razvoja tovarne avtomobilov Crvena zastava v Kragujevcu. Mednarodna korporacija bo od skupno 105,8 milijonov dolarjev, kolikor bo vloženo v razširitev in razvoj tovarne, dala 8 milijonov dolarjev. Crvena zastava bo 1973. leta, ko bodo dela končana, naredila letno približno 200 tisoč vozil in ustvarila skupni dohodek 4,5 milijarde dinarjev. Na Tanjugovi sliki je obrat avtomobilske montaže v Zastavi.

O RAZVOJU KMETIJSTVA IN SAMOUPRAVNIH ODNOSOV NA VASI (1)

Več let je kmetijstvo samo dajalo

Zato je v razvoju zaostalo in postalo »breme« - Neuspeh obdelovalnih zadrug - Šele 11 let po vojni smo pridelali toliko kot pred njo

Če ste voljni vsaj malo globlje spoznati bistvene tokove, značilne za naš kmetijski razvoj, če vas zanimajo sedanja razpوتا kmetijske politike, podajte roko, da se sprehodimo skozi čase, ki so za nami, da bi lažje razumeli tiste, ki prihajajo. Zveza komunistov, katere politika se po novem ustvarja predvsem od članstva, namerava na podlagi javne razprave še to jesen natančneje določiti kmetijsko politiko za obdobje prihodnjih 20 let. Potrebuje javno besedo, javno podporo in poznavanje ter razumevanje zapletenih problemov, s čimer bomo skušali bralce seznaniti v vrsti sestavkov. Njih podlaga bodo teze o razvoju kmetijstva in samoupravnih odnosov na vasi.

Danes, ko je v Sloveniji le še 24 odstotkov kmetijskega prebivalstva, si že težko predstavljamo predvojni čas, ko sta od zemlje živeli še dve tretjini Slovencev. To je bil čas izrazitega izkoriščanja kmečkega prebivalstva, malih in srednjih kmetov, odvisnih

od vaških veljakov in gospodov, ki je izkoriščala njih stisko. To je bil čas, ki ga je v svoji knjigi tako neusmiljeno bical Belokranjec agronom Marentič, prazgodaj umrli rodoljub in prijatelj izkoriščanih.

Prišla je vojna, ljudska re-

volucija, odpisani so bili kmečki dolgovi, opravljena agrarna reforma. Kmečka posest je lahko znašala le do 45 ha. Kmečki človek je bil sicer hudo obremenjen z obvezno oddajo, toda vztrajal je ob misli, da bo minila, brž ko bo zagotovljeno dovolj hrane.

Sprva ljudska oblast ni posebno pospeševala kolektivizacije, tako da so na vzhodu začeli kritizirati, češ da naša država ne gre po socialistični poti. Pospešeno so zatem začeli ustanavljati obdelovalne zadruge, ki so delale z enako primitivnim orodjem kot kmetje in so neizbežno doživle neuspeh. Odpovedali smo se tej poti.

Bil je čas državnih načrtov, petletik, ko smo mislili samo na industrijo in mesta. Kmetija je kljub majhnim možnostim veliko prispevala za uresničevanje velikopoteznih načrtov, predvsem je z nizkimi cenami pridelkov omogočala rast življenjskega standarda. Začel se je beg v mesta. Do konca 1953 se je odstotek kmečkega prebivalstva v primerjavi s predvojnim zmanjšal za 30.

Statistika ugotavlja, da smo šele 1956 pridelali toliko kot pred vojno. Več tržnih presežkov so dajala državna posestva, zato so bila deležna večje pomoči, v celoti pa je bilo vlaganje v kmetijstvo tako majhno, da tako ni bilo mogoče več dolgo vzdržati.

Sredi šestdesetih let se je začelo močno razvijati združništvo, ki je delno slonelo na starih, tradicionalnih temeljih slovenskega združništva. Leta 1956 je bilo v Sloveniji okoli 700 zadrug, v katere je bilo včlanjenih dve tretjini vseh kmečkih gospodarstev. Povezane so bile v poslovne zveze, v glavno združeno zvezo in gospodarsko poslovno zvezo. Znotraj za-

drug je delovalo čez 2.000 pospeševalnih odsekov, ki so povezovali zadružnike, zadružnice in mladino.

Nihče ne more izmeriti škode, ki jo je imelo kmetijstvo z ukinjanjem takega združništva, katerega najvažnejša odlika je bila velika povezanost s kmetom. Trdimo lahko, da je bila škoda velika in da je zdaj treba dobro premisliti o dolgoročni usmeritvi, kakaj s tem, kar je danes, ni mogoče biti zadovoljen. O združništvu kasneje več. (Se nadaljuje)

Kmetijski nasveti

Pazljivost pri strupih

V kmetijstvu uporabljamo iz leta v leto več kemičnih snovi, od nestrupenih do hudo strupenih. Razen koristi, ki jih znamo od njih, pa imajo tudi nezaželene spremljevalce — nezgode, zastrupitve ljudi, domačih in divjih živali, rib. Število tovrstnih nesreč se veča, tako kot narašča njih poraba, posebno se, ker manjka previdnosti in znanja, ki je nujno potrebno.

■ V nekaterih razvitih deželah so že zelo zaostriili zahteve, katere snovi in kdaj jih je dovoljeno uporabljati. S tem ne želijo zmanjšati števila samo akutnih (naglih) obolenj, marveč tudi počasno zastrupljanje s snovmi, ki pridejo prek pridelka v človeško ali živalsko telo. Posebno ostra so določila, do kdaj je dovoljeno uporabljati strupene stvari pred spravilom pridelka, da ne bi ostale na plodovih.

Človek ali žival se lahko zastrupi skozi usta, kožo ali dihalne organe. Varovati se predstrupi torej pomeni za preiti te dohode, zato pa je treba dodobra poznati škodljive snovi, delo z njimi in ukrepe ter pomoč, če se je nosrča že zgodila.

■ Izredno strupeni so fosforni pripravki za varstvo rastlin pred škodljivci: paration, fosferno, TEPP in drugi strupi, ki ne uničijo »izvrstno« samo nadležnih žuželk, temveč tudi človeka ali žival. Zadostuje že nekaj kapljic nerazredčenega strupa.

Znani strupi so še svinčeno arzenski pripravki ter fosforni pripravki za pripravo vab, zatem fumiganti — strupeni plini, ki jih uporabljamo za razkuževanje skladišč, sadik in semena. Sem štejejo ogljikov žvepec, posebno za članovodikovo kislino, iz katere delajo hude strupe za razkuževanje sadik. Strupeni so tudi rumeni pripravki za zimsko škropljenje, nikotinski pripravki ipd.

■ Nesreče nas lahko reši samo dosledno spoštovanje navodil, napisanih na vsakem sredstvu ter izredna pazljivost pri delu.

Inž. M. LEGAN

(F. Pavlovič v »JEUZU«)

Življenje in delo šole je prilagojeno vseljudski obrambi

Ob 25-letnici inženirskega šolskega centra Jugoslovanske ljudske armade v Karlovcu: naj sodobnejša tehnika, najboljši stroji, odlična vzgoja bodočih starešin inženirskih enot naše armade

Inženirski šolski center Jugoslovanske ljudske armade v Karlovcu je te dni kar najbolj svečano proslavil svoj srebrni jubilej. Razvojna pot te visokošolske ustanove JLA je bila zelo razgibana, težka in zares naporna. Začela se je 5. marca 1945, ko je bila ustanovljena prva inženirska vojaška šola v Pančevu. V teku let in dela se je ob izredni predanosti in požrtvovalnosti svojih kadrov razvijala in napredovala. Čeprav brez potrebnih in zadostnih izkušenj ter potrebne materialno tehnične podlage, se je vendarle širila in dosegla svoj največji vzpon prav v svojem jubilejnem petindvajsetem letu: zdaj je z reorganizacijo vojaškega šolstva končno prerasla v eno izmed vojaških fakultet, ki bo pripravljala visoke strokovne kadre za potrebe naše armade, družbe in vseljudske obrambe.

Solanje kadrov za potrebe armade je bilo in ostaja osnovna naloga te visokošolske ustanove, ki pa je, kadarkoli je to bilo potrebno, vedno tudi pomagala skupnosti, zlasti še Karlovcu in njegovi bližnji okolici. Tako so s svojim večletnim delom inženirci — gojenci, slušatelji, vojniki in starešine nešteto krat pomagali ljudstvu, ko so ob poplavih reševali zasebno in družbeno premoženje pred podivjanimi vodami. Enot tega centra so sodelovale pri izgradnji mnogih vojaških, gospodarskih, kulturnih in sportskih objektov. Težko je dati natančen obračun vrednosti del inženircev, približno pa se vendarle ve, da je samo to, kar so naredili za skupnost v Karlovcu in njegovi okolici, vredno nad 10 milijonov novih dinarjev. Poleg denarne vrednosti so, kot pravi predsednik karlovske občine Rudolf Dubravčević, pripadniki ISC žrtvovali mnogo delovnih ur, veliko kubikov raznega materiala, vložili pa so tudi mnogo napora in ljubezni za mesto Karlovec in njegove meščane.

Generalove besede na tiskovni konferenci

Na nedavni tiskovni konferenci za tisk je general major Jovan Pejković, upravnik ISC, seznanil novinarje s celotnim delom te visokošolske vojaške ustanove, pri čemer je med drugim dejal:

»Naše delo že zdaj spremlja v armadi sodobna tehnika, v bodoče pa je bo še več. To nam, razen drugega narekujejo potrebe in obveznosti, da smo kot »potrošniki« armadnega denarja kar najbolj skrbni gospodarji. Stalno iščemo nove rešitve, kako bi bili kar najcenejši, seveda brez posledic za dobro vzgojo kadrov.«

Sodobna vojna in tehnika, je nadaljeval general Pejković, zahteva kadre z visoko strokovno izobrazbo. Tu bodo izšolani inženirci veliki strokovnjaki.

Učni program obsega približno 70 odst. gradiva gradbenih fakultet s področja nizkih in visokih gradenj; približno 5 odst. učnega gradiva je namenjeno hidrotehnični službi, potem pa so tu še arhitektonske in rudarsko-geološke specialnosti. Tak strokovnjak bo neprecenljive vrednosti za družbo in armado.

Ob obisku novinarjev so gojenci, slušatelji, vojniki in starešine v Karlovcu pokazali del svoje inženirsko-borbene tehnike, s katero razpolagajo. Marsikaj zanimivega smo videli, predvsem pa, kaj pomeni tehnična modernizacija naše armade, njenih rodov in služb. Tako kot računajo v gospodarstvu z visoko proizvodnostjo, tako skrbno pazijo tudi v vojaških inženirskih enotah na visoke učinke dela. Sodobna vojna, zlasti še v pogojih jedrske oborožitve, zahteva hitro utrjevanje, postavljanje in obvladovanje preprek vseh vrst. Taka sodobna inženirska in borbena sredstva danes naša armada ima.

Ob obisku v Karlovcu domačini niso bili skopli. Pokazali so nam precej tega, kar se danes množično nahaja v opremi in oborožitvi inženirskih enot naše armade. Bralcem predstavljamo nekaj teh zanimivosti.

Most v 70 minutah

Včasih velja pregovor: »Najprej pogled, potem šele verjemi!«. Dokler človek ni prišel na Luno in se vrnil na Zemljo, je bila to le neprepričljiva govornica ali pobožna želja za mnoge ljudi, pa tudi skoraj za vas svet. Tudi tu smo se prepričali o nočem, kar se nam je prej zdelo nedosegljivo in neprepričljivo. Skoraj vsi vemo, kako velike so težave, če je treba kje postaviti navaden most za pešce ali le brv, da o drugem ne govorimo. Medtem pa so nam v inženirskem šolskem centru pokazali, kako lahko 60-tonski most hitro potegnemo čez reko, ki je malo širša od Krke ali Mure. To je

speljala posadka 5 (petih) ljudi težkega »lansirnega mostu«, ki mu poveljuje starejši vodnik Dragan Branković.

Demonstracija znanja in sposobnosti se je začela. Merimo čas. Če nekaj zanimivega opazuješ, minute hitro teko. Mi pa smo slišali samo piščalko komandirja voda. Vsak njen znak je poveljeval posadki, kaj je treba narediti. Nihče ni smel niti za trenutek zamuditi. Voznik »lansirja — kamiona« Svetislav Martinković je vodil delo iz svoje kabine s hidravličnimi napravami. Počasi se je začela odvijati težka konstrukcija mostu od svojega nosilca. Drugi člani posadke, vojniki Slavko Mutavdžić, Dragutin Bajuk in Djordje Stanković so hitro in večje opravljali svoje delo. Niti besede nismo slišali. Ko je prvi »lansir« odpel svoje breme, je prišel drugi, tretji, četrti...

Most je bil gotov. Ponovno smo merili čas. Poteklo je 69 minut in 30 sekund! Torej — pol minute prej, ko je potekla predvidena norma. To je uspeh, to je že kar podvig mladih vojakov, ki pa so komaj začeli s pravim poučevanjem. Most bodo v kratkem postavili še prej. Njihove minute so posebno dragocene v vojni, saj je od njih, od njihovega mostu odvisno, če bodo oklopne enote pravočasno prišle na fronto, če bo tja prišla hrana, strelivo... Mar to ne pove vsega o njih?

Tovarna za čiščenje vode

Zdaj gre za vodno postajo. Pravilneje bi bilo, če bi jo imenovali »kombinat za čiščenje vode«. Videli smo, kako to »čudo tehnike« dela. Na terenu, v nekem močvirju, smo se srečali z Aleksandrom Petričevićem in njegovimi laboranti, ki so ugotavljali stopnjo umazanosti vode. Tu je bila tudi druga posadka, med njimi fantje, ki imajo Geiger-Müllerjev števec, motorne črpalke in drugo.

»To je naj sodobnejša naprava,« nam je povedal komandir te male enote, podporočnik Aleksandar Petričević, »lahko pa očisti najbolj umazano vodo, tudi če je zastrupljena s prirodnim ali radioaktivnim materialom ali pa s

kemičnimi oziroma biološkimi sredstvi.«

Zmogljivost »vodne postaje« je precej velika. V eni uri lahko prečistijo naprave od 7 do 10.000 litrov vode, količino torej, ki v skrajni sili lahko zadostuje tudi potrebam divizije v vojni. In ti fantje so nam pokazali, kako to delajo. Vključili so v delo ve vzvode naprav. Črpalna postaja je črpala umazano vodo do naprav za čiščenje — nekoliko sekund kasneje je tekla na drugem koncu naprav iz cevi čista, pitna hladna voda.

»Tovariši, ali lahko poskusimo tale vaš proizvod?« je vprašal eden izmed novinarjev.

»Lahko, lahko, tovariši! Samo izvolite! Ne boste se zastrupili,« — nam je dejal vojak Marjan Horvat, Slovenec. »Če ste žejni, je boljše kot pivo.«

Zares. Dobra voda, kot tista na izviru. Nihče ne bi mogel reči, da so jo pravkar načrpali iz močvirja.

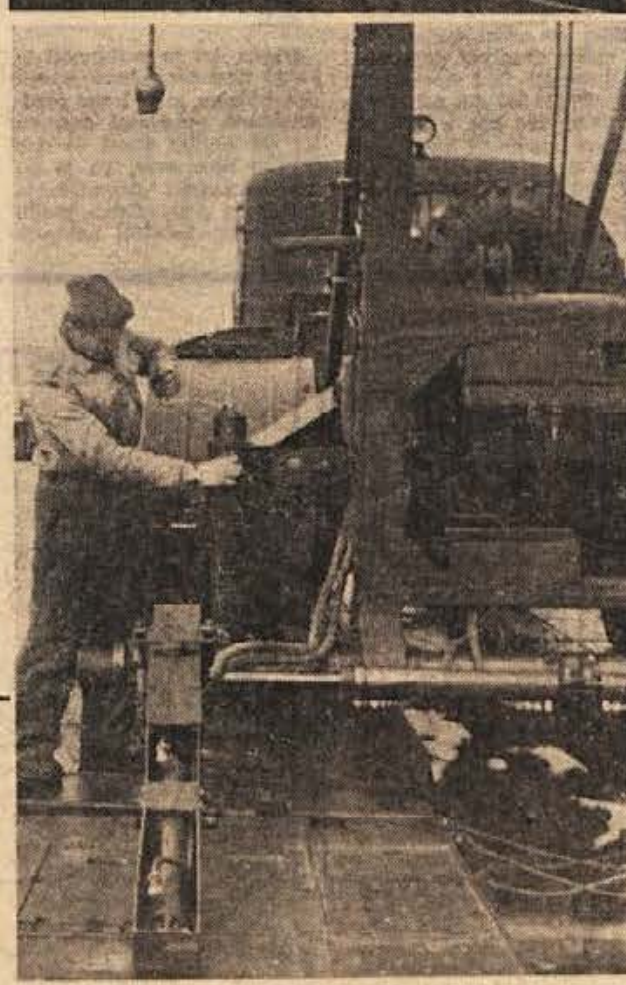
Za hipec smo se zamislili. Vprašali smo se: kolikokrat bodo ti fantje, recimo v vojni, delali vso noč, da bi pripravili potrebne količine vode za borbe, ki bodo na fronti, ali pa za občane, ki ne bodo mogli uporabljati studencev ali vodnjakov zaradi zastrupljenosti. O tem vojska že danes razmišlja.

Videli pa smo tudi je-klene velikane, ki kopljejo rove in ki lahko v eni sami uri nadomestijo delovni učinek od 500 do 1.000 ljudi. Marsikaj tega so nam še pokazali in razložili. Res je: draga je ta tehnika, zato pa moderna in sodobna. Vrednost posameznih strojev in naprav se suče tudi od 50 do 200 milijonov starih dinarjev. Ko smo vse to videli, pa smo se hkrati prepričali, da se največji del armadnega denarja, ki je seveda družbeni denar, preliva v opremo naše ljudske armade in njenih enot, ki že imajo naj sodobnejšo borbena tehnika.

Izmed vseh vtisov, ki smo jih dobili v inženirskem šolskem centru, so nam ostali najbolj v spominu napori, ki jih vlaga armada v to, da bi dobila družba visoko-strokovne kadre, ki jih najpotebujemo za krepitev obrambe naše domovine.

DUSAN BOJANIĆ

Težki lansirni most v trenutku preden se dvigne je-klena konstrukcija. Ko bo lanser odložil svoje breme, pride za njim drugi, tretji, četrti... Drug za drugim polagajo cestišče, po katerem bo kmalu stekla kolona oklepnih vozil. Fant, ki smo ga našli v kabini nakladalca, je Ivan Vrhovšek iz Sodne vasi pri Celju. Preden bo šel domov, bo naučil še dva vojaka svoje spretnosti z ročicami in krmili tega vozila. Vojak Djordže Stanković (slika na dnu) s posebno napravo odklaplja zgornji sloj mostu od lanserja. (Foto: D. Bojanić)

Novost iz DANE: cynar

Te dni bo na trgu prvi jugoslovanski cynar, zeliščni liker z najmanjšo količino alkohola

Artičoka, osatu podobna južna rastlina, je bila ena najbolj cenjenih vrtnin na bogato obloženih mizah antičnih imenitnikov. Tudi v kasnejših stoletjih, vse do danes, so jo uvrščali med izbrana jedila na vsaki sve-

čani pojedini. V nekaterih deželah je njeno pridelovanje zelo razširjeno, pri nas pa je mnogi sploh ne poznajo.

Odslej bomo lahko poznali vsaj njen okus. Mirenska tovarna Dana bo te dni po licenci italijanske tvrdke Pezzio iz Padove prvič postavila na trg pijačo, zeliščni liker cynar, narejen iz artičoke. Cynar je grško ime za artičoko, sok te rastline pa vsebuje cynarin, za katerega je dokazan blagodejni učinek na jetra. V Italiji, kjer popijejo 20 milijonov litrov te pijače na leto, cynar imenujejo »pijačo proti tegobam modernega načina življenja«.

Bodi kakorkoli: naše tržišče, ki je že doslej imelo velik izbor najrazličnejših pijač, bo bogatejšo še za eno. Cynar bo vseboval 17 odst. alkohola in bo liker z doslej najmanjšo količino alkohola (po dosedanjem pravilniku mora imeti liker vsaj 25 odst. alkohola). Zanimivo je še to, da je cynar najboljše, če je močno razredčen s sadnico ali limoninim sokom, kar koncentracijo alkohola še nekajkrat zmanjša in s tem ublaži njegov slabi učinek na človeka.

A. Z.

M. L.

Zakaj neuspešni razpisi?

Na skupni seji odbora sevnškega študentskega kluba in kadrovske komisije pri občinski konferenci ZMS so ugotovili, da pomanjkanje strokovnih kadrov slabi sicer zelo dinamičen razvoj gospodarstva v občini. Sklepnili so, da je treba ta vprašanja temeljito obdelati, v ta namen pa so imenovali posebno komisijo, ki bo sestavila vprašalnike. Ti naj bi pripomogli, da bi od prizadetih ljudi dobili odgovore, zakaj se želijo ali ne želijo zaposliti v domači občini. V minulemu letu je bilo namreč v občini več neuspešnih razpisov. Na podlagi dobljenih podatkov bo občinska konferenca ZMS v sodelovanju s študentskim klubom sklicala poseben razgovor.

Kako do otroškega dodatka?

Tokrat o postopku za pridobitev tega dodatka za delavce, ki delajo v Zahodni Nemčiji

Naši delavci, ki delajo v Zahodni Nemčiji, imajo med drugim tudi pravico do otroškega dodatka. Ta pravica jim gre tako za zakonske otroke kot tudi za posvojence.

Predpisi o otroškem dodatku so v Nemčiji bolj ugodni za družine z več otroki, ker v Zahodni Nemčiji spodbujajo k rojstvu otrok.

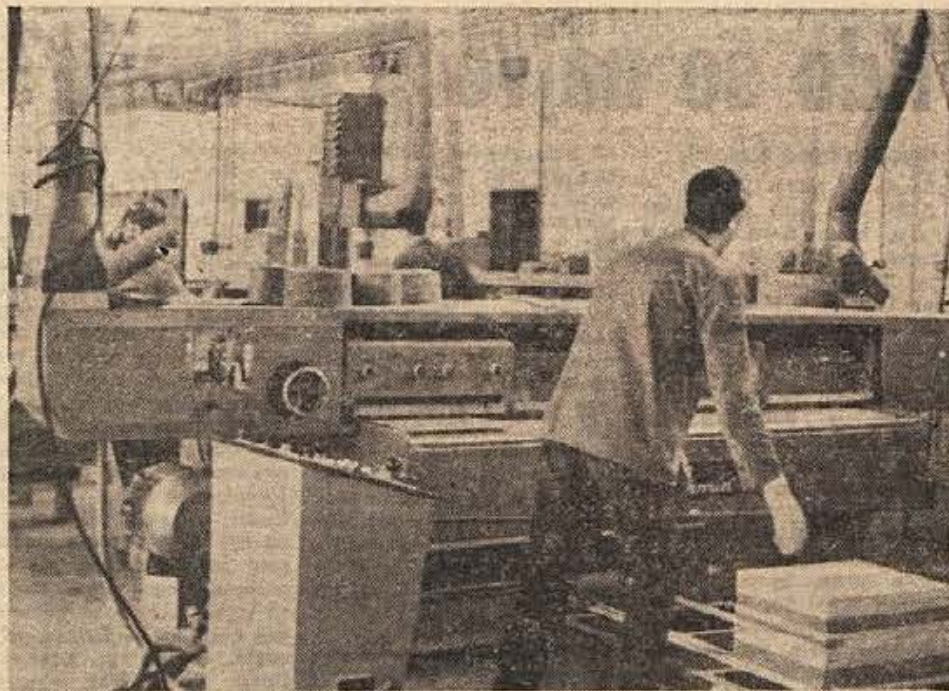
Pravico do otroškega dodatka priznavajo za otroke, stare do 18 let, najdlje pa do 25. leta, če se redno šolajo. Izjemoma dobivajo otroški dodatek otroci tudi dlje, če so zaradi telesne ali duševne hibe nezmožni za pridobitno delo.

Kot že rečeno, za enega samega otroka ne priznajo otroškega dodatka, za 2 otroke

pa dajo otroški dodatek (za oba skupaj!) 25 DM na mesec, za 3 otroke 75 DM in za 4 otroke 135 DM, za vsakega nadaljnjega otroka pa po 70 DM na mesec.

Eden izmed pogojev za pridobitev otroškega dodatka je, da nosilec pravice nima več kot 650 DM dohodka na mesec ali več kot 7800 DM na leto.

Delavec, zaposlen v Nemčiji, mora pri nas izpolniti poseben obrazec (dobi ga pri zavodu za soc. zavarovanje), ta obrazec da potrditi na občini, komunalni zavod za soc. zavarovanje pa mu nato potrdi, da otroci, za katere terja otroški dodatek, ne prejemaajo tega v Jugoslaviji.

Sodobna strojna oprema že zdaj zelo veliko zaleže v brežiški tovarni pohištva. Z novimi stroji morajo odpraviti še nekaj ozkih gri v proizvodnji, ki se bo nato lahko še bolj razmahnila. Na sliki: sodoben stroj za lepljenje furnirja na majhne, robne površine lesa šteje med boljše stroje, ki jih imajo v tovarni. (Foto: M. Jakopec)

Brežiško pohištvo — v svetu

Poslovno tehnično sodelovanje z ljubljanskim Slovenijalesom — V dveh letih nameravajo investirati 8 milijonov dinarjev za modernizacijo proizvodnje in za stalna obratna sredstva — Polovico v izvoz

Brežiška tovarna pohištva je lani imela za 25 milijonov dinarjev celotnega dohodka, za 15 odstotkov več kot v letu 1968. Kolektiv, ki šteje 390 delavcev, je imel 930 dinarjev poprečnih osebnih dohodkov. Stevilke kažejo

napredek, a poudariti je treba, da so se povečali tudi stroški in da se akumulativnost manjša. Skladi so manjši, kakor so pričakovali v začetku leta 1969: lansko razmerje med skladi in osebnimi dohodki je bilo 10:90. Tovarna je izvozila za več kot milijon dolarjev, večinoma v Ameriko, vse pa na zahodno tržišče.

V začetku letošnjega leta se je kolektiv skoraj soglasno odločil za tesnejše poslovno sodelovanje z ljubljanskim Slovenijalesom. Na zahodnih tržiščih lahko uspevajo samo močni in brežiška tovarna pohištva je vsa leta nazaj izvažala vsaj polovico svojih izdelkov. V inozemstvu se tehnologija in oblikovanje tako hitro razvijata, da Brežičani finančno in kadrovske niso bili več sposobni slediti hitremu tempu razvoja.

Do uresnitve teh načrtov pa zankrat še ni prišlo. Direktor tovarne inž. Anton Lipelj meni, da bodo morali letos in prihodnje leto modernizirati proizvodnjo in odpraviti ozka grla v proizvodnji, da bodo lahko z uspehom nastopili na inozemskem trgu. Računajo, da bodo dobili 8 milijonov dinar-

jev kreditov — iz republiških gospodarskih rezerv, od celjske Kreditne banke in od Slovenijalesa. Za ta denar bodo dozdajali proizvodne prostore, sedanje, ki ne ustrezajo, spremenili v skladišča in modernizirali zdaj ročno površinsko obdelavo, ter povečali obratna sredstva.

Nenormalno naraščanje cen osnovnih surovin in sorazmerno nizki dvig cen pohištva na tujem trgu ustvarjata nekonkurenčnost brežiške in tudi drugih naših tovarnih pohištva. Razen tega morajo v Brežicah kupovati nekatere surovine (iverice, furnirje in drugo) v tujini, ker doma ti izdelki niso dovolj kvalitetni. To kajpak proizvodnjo podražuje: nekonkurenčnosti se bodo v Brežicah lahko ognili samo tako, da bodo povečali storilnost in modernizirali proizvodnjo. Da bo zaslužek večji, da bodo lahko povečali proizvodnjo za 15 odstotkov, kot so računali ob začetku tega leta, bodo morali povečati serije in zmanjšati število izdelkov. V precejšnji oporo pa jim bo kajpak tudi Slovenijales. Zato so se na referendumu tudi odločili za tesno sodelovanje s tem znanim ljubljanskim podjetjem.

J. SPLIČAL

INZ. ANTON LIPEJ

...vandrovec moj, kam bova vandrala midva nocoj?

359 planinskih ležišč

Turistična poročila o planinskih domovih na Dolenjskem še vedno ne povedo ničesar novega, saj bodo večino domov, ki so zdaj zaprti, odpri šele nekaj dni pred prvomajskimi prazniki. Kljub vsemu pa ni odveč pogledati, kakšne bodo letošnje možnosti za oddih ali izlete v mirno naravo.

Na področju desetih dolenjskih občin je 15 planinskih domov, ki bodo letos imeli 395 ležišč. To kajpak ni veliko, a zanimanje med turisti je za mirno, odmaknjene planinske domove znatno manjše kot za morje ali hotele ob avtomobilski cesti in drugih turistično pomembnejših točkah.

Z največ ležišč razpolaga zdaj Dorn na Travnici gori, kjer lahko prespi 60 turistov. Z 940 metri nadmorske višine je dom tudi med najvišjimi planinskimi domovi na Dolenjskem. Se više od tega doma so domovi na Mirni s 1048 metri nadmorske višine in 25 posteljami, na Gorjancih pri Miklavžu (969 metrov), ki ima 8 postelj, in

na Debencu (925 metrov), kjer je na voljo 13 ležišč. Po številu postelj pa sledi Travnici gori Polževo (590 metrov) s 56 ležišči, nato pa Bohor (925 metrov) z 51 ležišči.

In kam lahko na Dolenjskem še zavijete v planinske domove? Na Frati imajo 7 ležišč, na Grmadi 24, v Kostelu 20, Tončkov dom na Lisici jih ima 31, Dom Vinke Paderšiča na Gorjancih 18, na Polomu je 16 ležišč, na Pristavi 9, Baza 20 na Rogu premore 8 ležišč, Stojna v Jelenovem studencu pa 13. Najnižji od vseh planinskih domov na Dolenjskem je Kostel s 402 metroma nadmorske višine.

Omeniti je treba, da lahko turisti svoje obiske v planinskih domovih združijo tudi s krajšimi in daljšimi izlety v okolico. Skoraj povsod je namreč dovolj turističnih, zgodovinskih ali kulturnih zanimivosti. Razumljivo pa je, da so planinski domovi prav primerni tudi za nedeljske izlete — stran od vsakdanjega hrupa, čeprav je zvečine mogoče priti do domov z avtomobilom.

NOVO V ZADNJIH DNEH

Pretekli petek in soboto so bile zasedene Smarješke Toplice, kjer so imeli seminar občinskega sindikalnega sveta. Čateške Toplice imajo poln hotel, v depandansi in bungalovskem naselju pa je še dovolj prostora. Prostor imajo tudi v vseh drugih dolenjskih hotelih.

Smučarjem je bila zima tako naklonjena, da so v zadnjem hipu le spravili pod streho vsa letošnja tekmovalna, čeprav so pred mesecem dni skoraj čisto obupali. Črnošnjače pa zaradi slabih snežnih razmer letos niso imele toliko smučarjev, kot so pričakovali.

Tudi na Dolenjskem so se začeli maturantski plesi. Prvi so bili četrtošolski grške kmetijske šole, ki so preteklo soboto organizirali maturantski ples v Smarjeških Toplicah. Za zabavo so igrala Caravelle z Jesenic. Dolenjski hoteli in gostinske organizacije za prihodnje dni ne predvidevajo nobenih prireditev.

Ustanovitelji, ne potrošniki

Medobčinske inšpekcijske službe v proračun

Na zadnji občinski seji v Novem mestu so spregovorili tudi o medobčinskih inšpekcijskih službah: 14 medobčinskih inšpekcijskih služb je na področju devetih dolenjskih občin — novomeške, črnomajške, metliške, trebanjske, ribniške, kočevske, grosupeljske, krške in brežiške — opravilo 16.435 različnih pregledov v skupni vrednosti 814.000 dinarjev. Po lanskem delovnem programu naj bi občine dajale tudi denar. Novomeška občina naj bi dala 55,7 odstotka, ostanek pa drugih sedem občin. V resnici pa je Novo mesto dalo 64 odstotkov denarja, vse druge občine pa 34 odstotkov. Novo mesto je tako plačalo 76.000 dinarjev več, kot bi moralo.

Precej občinskih skupščin se do medobčinskih inšpekcijskih služb obnaša kot potrošniki, ne pa kot ustanovitelji, kar v resnici so.

Zato v Novem mestu predlagajo, naj bi na novem

posvetu tajnikov in predsednikov posameznih občin pregledali medobčinske inšpekcijske službe. Novomeščani sami ne upajo, da bi se stanje kaj prida spremenilo: zavedajo se, da bodo še naprej ostali kreditirani tega medobčinskega sodelovanja. Z željo pa spremeniti ano: naj te službe ne bremenijo finančnega načrta uprave, ampak naj grede v stroške občinskih proračunov. Na ta način bodo lažje reševali težavni položaji uprave, ki se že vrsto let ubada z različnimi problemi. Vsekakor lahko upamo, da jim bo uspelo, vsaj to, če bodo morali še vedno kreditirati inšpekcijske službe na račun drugih dolenjskih občin. Vsi skupaj pa lahko pričujemo, da bodo odslej posamezne občine spremenile odnos do teh skupnih služb: naj se zares vedejo vsi kot soustanovitelji, in ne kot potrošniki!

Zmagovita absolutenta

Jutri, 20. marca, bo ob 17. uri v novomeški Dolenjski galeriji razstava osmih projektov republiškega anonimnega natečaja za idejno projektne rešitve novega hotela in ureditve okolja na Otočcu. Zmagovito v zvežano drugo nagrado 25.000 dinarjev — prve nagrade niso podelili — sta dobila absolutenta arhitekture Mladen Marinčič in Friderik Polutnik, ki že dlje časa zelo uspešno sodelujeta v jugoslovanskih natečajih. Zagotovilo za izdelavo investicijsko-tehnične dokumentacije v skladu s predvidenimi roki je za ta dva avtorja dal biro za obnovo ljubljanskega gradu.

Sila kola lomi

Ko bodo začeli uveljavljati nove predpise o minimalnih higienskih pogojih v naših klavnicah — predpisi pa že veljajo od 1. januarja letos — bodo morali na Dolenjskem zapreti vse klavnice. Prav zato je bilo dosti predlogov, naj bi na Dolenjskem z medobčinskim sodelovanjem zgradili novo klavnico; vsa dosedanja prizadevanja so bila zastonj. Ko pa so predlagala tudi nekatera podjetja, ki niso iz Dolenjske, da bi pokrivala za prodajo mesa pri nas, so tudi domača podjetja začela sodelovati. Sila kola lomi...

Tovarna ladja »Brežice«

Po Brežicah se bo imenovala nova tovorna ladja, ki jo bo Splošna plovba iz Pirana 24. marca prevzela od tvrdke American Line iz Rotterdam. Plula bo na linijah Jadransko morje—Zahodna Afrika in bo pristajala v naslednjih pristaniščih: Reka, Benetke, Trst, Livorno, Genova, Marseille, Dakar, Conacry, Abidjan, Matadi, Douala in Apapa. Ladja ima nosilnost 7.200 ton, dolga je 140 metrov, široka pa 19 metrov.

Zazidalni načrt KEMOOPREME

13. marca se je v Trebnjem sestel svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve ter obravnaval osnutek zazidalnega načrta industrijske cone za potrebe podjetja Kemooprema, ki je narejen v skladu z razvojem podjetja. V zazidalnem načrtu so predvideni novi proizvodni prostori, upravna zgradba, skladišča in drugi pomožni prostori ter industrijski tir, ki bo močno olajšal prevoz izdelkov in materiala. Osnutek zazidalnega načrta bo po objavi v uradnem glasilu mesec dni javno razgrnjen.

Sejmišča

Na sejmišču malo izbire

Nič kaj živalno ni bilo v ponedeljek, 16. marca, na novomeškem sejmišču. Na prodaj je bilo samo 320 pujskov, prodali pa so jih 240. Cene se od prejšnjega tedna niso spremenile. Manjši pujski so veljali 180 do 260 din, večji pa 270 do 590 din.

Brežiški sejem

V soboto, 14. marca, je bilo na brežiškem sejmu na voljo kupcem kar 653 prašičkov, prodali pa so jih 509. Po 14 do 14,50 din so šli v denar mlajši prašički, po 8 din pa so plačevali večje.

Kdo so največji dolžniki?

(Nadaljevanje s 1. strani)

dimnikar Milan Sober — 15.320 din, nato pa: slaščičarja brata Lutvi in Nafi Ferati iz Crnomlja — skupaj 20.890 din, fotograf Milan Petelin — 14.824 din, loški prevoznik Janez Čurk — 10.938 din, Gabrijel Lumbar, radiomehanik iz Loke — 9.277 — din in Jože Kuzma, mlinar iz Podbrezja pri Dragatušu — 7.028 din.

■ V krški občini je nosil zastavo dolžnikov Jože Tomažin, pleskar na Rakli, z 20.945 din neporavnanih obveznosti. Njegov sovaščan Jože Mške, krojač, je bil dolžan 13.980 din. Od leskovškega avtomehnika Hinka Benčina terja socialno zavarovanje 19.290 din. Kostanjevčani mlinar Jože Vukčević, kovač Franc Jordan in mizar Stanislav Črtalič imajo zapisano po 15.790, 8.560 in 8.300 din dolga. Senovčan Dolfi Hlastan, zidar, 15.670, presladoski zidar Alojz Berlan pa več kot 13.000 din.

■ Pri Metličanih sta pečeča zlasti dva: mehanik Jože Šavorn (ki pa je vrnil obrt že pred dvema letoma) s 13.000 in čevljar Ivan Vukšinič s 7.720 din neplačanih prispevkov.

■ Z okoli 43.600 din neplačanih prispevkov je bil zidar — fasader Jože Jerman iz Irče vasi največji obrtniški dolžnik v novomeški občini, s tem zneskom pa je hkrati dosegel tudi največji dolg med zaostankarji v petih dolenjskih občinah. Na drugem mestu je

bil dolg straške frizerke Jožice Darovec v znesku 20.950 din. Tudi vsi drugi, ki jih navajamo, so bili dolžni več kot po 10.000 din: mlinar Franc Kabur iz Jedinsčice 18.000 din, nogavičarka Slavka Plankar iz Novega mesta 14.650 din in Franc Čekuta, avtoklepar iz Ostroga pri Sentjerneju, 13.670 din.

■ Tudi v trebanjski občini je bilo nekaj večjih dolžnikov: mizar Alojz Gorec iz Breze pri Trebnjem dolguje 18.220 din, avtomehnik Jože Butara iz Trstenika pri Mirni — 12.820 din in pletilja Amalija Gasperšič iz Cvibljia pri Trebnjem — 11.460 din.

Žajmarjeve mame ni več

Prejšnji torek so se številni sorodniki, prijatelji in znanci poslovili v Grčaricah od Angele Mikulič, Žajmarjeve mame. Rodila se je pred enainosemdesetimi leti v Luknji pri Novem mestu, kasneje pa jo je življenjska pot zanesla na Kočevsko, kjer je večino življenja preživela v Glažuti in Grčaricah.

Njeno življenje ni bilo niti lepo niti lahko. Marsikaj grenkega je v desetletjih pred zadnjo vojno morala prestati, da sta z možem, delavcem na žagi, lahko preredita številno družino. V njenem skromnem a vedno toplim in prijazenem domu je devetkrat zajokalo, na njeno zadnjo pot pa jo je spremilo pet hčera in dva sinova.

Kmalu po začetku zadnje vojne je njena družina okusila vse vojne grozote. Iz požgane Glažute nad Grčaricami so morali v brezdomno preživetje. Ustavili so se v Grčaricah, od koder so malo predtem odšli Kobevarji. Vojna leta so bila leta trdih preizkušenj in stalnih nevarnosti. Od vsega začetka je bila Žajmarjeva družina pod odločnim materinim vodstvom na strani osvobodilnega gibanja; pri njej doma so bili partizani vedno dobrodošni gostje.

Žajmarjeva mama je bila v Grčaricah simbol dobrosrčnosti, ustrežljivosti in poštenosti. Radoživosti in življenjskega optimizma ji do zadnjega trenutka niso mogle streti številne starčevske nadloge. Z njo je kraj izgubil delovno ženo, ki je za lepšo sedanost krivovala vse svoje življenje. F. G.

Prispevki za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje so poleg vseli drugih družbenih dajatev za prenekaterga obrtnika breme, ki ga zmore le z največjimi težavami. Nekateri se tudi raje premislijo in obrt vrnejo, kot da bi se nadalje plačevali. Morda je prav to razlog, da se je število plačevalcev prispevkov za zdravstveno zavarovanje obrtnikov od konca lanskega decembra do konca letošnjega januarja — torej v enem mesecu — zmanjšalo od 914 na 887. Službe na komunalnem zavodu za socialno zavarovanje ugotavljajo, da je še vedno najtrša za podeželske obrtnike — kovače, mlinarje, šivilje in nekatere druge. Zavod prav tako ni vselej neizprosno do vsakogar, in od tod podatek, da nekateri obrtniki plačujejo obveznosti v več obrokih, kot je v navadi.

Naposledje je potrebno poudariti, da novomeški zavod gotovo ne bi udaril na veliki zvon, če se ne bi dolgovniki iz leta v leto in se kopčili. Ni skrivnosti, da imajo delavci, zaposleni pri zasebnih delodajalcih (obrniki), nezmanjšane pravice iz zdravstvenega zavarovanja, kljub temu da mojsiri zanje niso plačali tovrstnih prispevkov. Zastavlja pa se vzporedno vprašanje, na čigav račun gredo vse te pravice, če ni zadostno dolžnostim! Na račun slabih plačnikov med obrtniki gotovo ne, tega pa menda ni potrebno še posebej dokazovati. I. Z.

Portret tega tedna

„Potujoči mesar“

Tako bi lahko rekli Milanu Križanu, ker so — kakor sam pravi — potovanja njegova strast. Kadar le utegne, sede v avto in se odpelje po Sloveniji ali pa celo počene izven naših meja. Po rodu je Belokranec, nekaj let pa že Novomečan. Mesarski poklic je v njegovi družini doma. Oče je mesar

in pri njem se je Milan izučil mesarstva. V začetku ni bilo lahko, posebno kadar je prišla kakšna zahtevna stranaka, ki je hotela vsak kos mesa videti od blizu in ni bila z nobenim zadovoljna. Delal sem v različnih mesnicah, ljudje me niso poznali, jaz pa ne njihovih želja. Sedaj imam stalne kupce in sem z njimi zelo zadovoljen, trudim se pa, da bi bili tudi oni z mano oče z mesom.

Ne stišim pritožb, da je premajhna izbira mesa. Zadnje čase res včasih zmanjka teletine, toda ta primanjkljaj skušamo nadomestiti z drugimi vrstami mesa.

— Koliko mesa prodate na dan?

»Vsak dan prodam približno 150 kg mesa. Ljudje kupujejo največ meso za rezke, pljučno pečenko, močgane in jetrca.«

— Kako pa je z zadnjo podražitvijo mesa?

»Meso prehrabeno podjetje v Novem mestu, pri katerem sem zaposlen, je dvignilo cene za 50 par le pri govejih pljučih in svinjskem žlečcu. Verjetno se bo podražila le teletina zaradi visoke cene pri odkupu.«

Kupci so že nestrpno čakali in pogovor sta morala končati. Milan je na mizo položillačno stegno in odrezal velik kos.

ANA VITKOVIC

NA STANOVANJA JIM NE BO TREBA DOLGO ČAKATI

Kmetje borci še zapostavljeni

Stanovanjsko stisko borcev so v zadnjih dveh letih v brežiški občini znatno ublažili, s sredstvi, ki se bodo nabrala v skladu za gradnjo. Se letos pa nameravajo rešiti preostale nerešene prošnje.

Upravni odbor sklada je z republiškim viri in z občinsko soudeležbo ustregel prošnjam 247 borcev. Denar je razdelil krajevnim organizacijam. V Arčičah je prejelo posojilo 15 prosilcev, v Brežicah 31, na Bizeljskem 17, v Cerkljah 14, na Catežu 11, v Dobovi 30, v Globokem 23, v Kapelah 7, v Pišecah 32, v Pečicah 10, v Sromljah 48, na Veliki Dolini 9.

V brežiški občini postavljajo borci vprašanje, kako učinkoviteje pomagati kmetom, članom ZZB NOV. Ti se čutijo zapostavljene, saj je edina olajšava, ki jo dobijo, le znižanje občinskega davka od katastrskega dohodka, medtem ko se je borčevski dodatek zaposlenim borcem zelo povečal, saj prejemale ti sedaj 1077 dohodkov. Ni čudno torej, da se kmetje borci otrsajo dela v ZB NOV v prepričanju, da družba nanje ne misli in jim ne prizna tega, kar so si zaslužili.

Komisija za priznanje posebne dobe je v minulem mandatnem obdobju opravila obsežno delo. Prejela je 239 zahtevkov za uveljavitev posebne dobe, od tega jih je ugodno rešila 168, 49 jih je poslala v dopolnitev zavodu za socialno zavarovanje, negativen odgovor pa je dala 22 prosilcem. Komisija težko razume, da se še vedno najdejo neresnične izjave. Dogajajo pa se tudi primeri, ko

nekateri borci nočejo podpisati izjave ali pa oporekajo prošilcem pravico do priznanja posebne dobe, ker so z njimi v osebnih sporih. V obeh primerih je postopek neutemeljen in vreden obsojbe.

Več podpornih članov RK

Organizacija Rdečega križa želi imeti čimveč podpornih članov, ki so lahko fizične ali pravne osebe. Ti prispevajo denar za financiranje dejavnosti RK, v ta namen pa dobijo posebno priznanje in potrdilo o članstvu. Ko pregledujemo podatke iz različnih slovenskih občin, ugotavljamo, da so ponekod dosegli izredne uspehe in zelo povečali število podpornih članov. Na Dolenjskem so med posameznimi občinami velike razlike. Zaostajajo predsedem občinske organizacije RK Ribnica, Metlika in Trebnje. Ob tej priložnosti naj ponovno spomnimo, kolikšnega pomena je podporno članstvo pri tej humani organizaciji. S. Šk.

Sožalje Brezi

14. marca je po vsej Jugoslaviji v jutranjih urah odjeknila tragična vest, da je ob eksploziji metana v promogovniku Breza v Bosni v jašku »Sretno« izgubilo življenje 49 rudarjev.

Številne reševalne ekipe po nesreči skoroda niso mogle kaj veliko pomagati, ker je strasna eksplozija v trenutku opravila svojo črno žetev. Družinam ponesrečenih rudarjev so takoj nakazali denarno pomoč. Ob veliki nesreči, ki je za potresom v Banjaluki in za nedavnimi poplavami vnovič prizadela bratsko republiko Bosno in Hercegovino, globoko pretreseni sočustvujemo tudi mi. Rudarjem v Brezi so poslali sožalje brzojavke naši rudarji iz Kočevja, Kanižarice, Senovega, Novega mesta in Globokega.

FOTOGRAFIJA TEDNA

Prejšnji teden zaradi stiske s prostorom nismo objavili izida našega tedenskega natečaja za FOTOGRAFIJO TEDNA in že so naši vrli fotoreporterji — amaterji — vzaspalial! Čeprav že dva tedna ni bilo posnetka, ki bi lahko zaslužil nagrado 100 din, smo vendarle skoraj vse poslane fotografije objavili, tudi fotoreportažo Franceta Brusa iz Kočevja. Upamo torej, da svojih fotografskih priprav še niste zmetali v staro saro in pričakujemo v ponedeljek, 23. marca spet nove konkurenčne posnetke. Nekaterim prosilcem smo že poslali zapiske o novinarski fotografiji, nekaj jih imamo še na zalogi. Vahimo zlasti novinarske in fotografske kroške na šolah, da nam sproti pošljejo vse, kar jim v temnici (bolj ali manj) uspe. Ne vrzite kamere v koruzo, če že vaš prvi posnetek ni bil tiskan. Malo več truga in potrpljenja, pa vam tudi naslov in nagrada za FOTOGRAFIJO TEDNA ne moreta uiti!

Ostro oko vam želi UREDNIŠTVO

Novomeška splošna bolnišnica ima letos v načrtu, da bo od prostovoljnih dajalcev krvi dobila 900 litrov te življenjske tekočine. Po hud, krvni krizi, ko je krvi primanjkovalo in so prebivalci z velikim razumevanjem pomagali ublažiti težave, je zdaj krvi dovolj. Priporočila so namreč zalegla in krvodajalske akcije bodo v novomeški bolnišnici bržkone pomagale tako, da bo izpolnila svoj letni načrt in se obenem obvarovala hudih posledic, ki bi lahko nastale zaradi pomanjkanja krvi. Toda zadnje čase je vse pogostejše slišati tudi pritožbe na račun oduzemanja krvi. Krvodajalci trdijo, da niso in nečejo biti poskusni zajčki, kajti v transfuzijski postaji novomeške bolnišnice ena izmed sester s svojo nespretnostjo in osornim obnašanjem odbija krvodajalce.

Prav gotovo imajo krvodajalci prav, ko trdijo, da bi bilo potrebno v transfuzijsko postajo vključiti najbolj sposobno osebje. Letošnji načrt je visok in 900 litrov krvi ne bo lahko zbrati. Zato bi bilo zares škoda, če bi zaradi takih malenkosti izgubili številne občane, ki brezplačno darujejo kri. Tudi občinski odbor Rdečega križa je mnenja, da je treba zdajšnje nepravilnosti hitro odstraniti, da bo ta neprekinjena humanitarna akcija taka, kot si jo vsi želimo.

Hvala za darilo!

V naše uredništvo sta prispela dva prispevka za družino Hudorovac v Loki pri Crnomlju, ki ima trojčke. Tovarišici Miri iz Brežic za 150 din in neznanemu darovalcu za 10 din se v imenu Hudorovčevih lepo zahvalujemo. Denar smo izročili socialni delavki pri občinski skupščini Crnomelj, ki opravlja za družino trojčkov vse večje nakupe.

Čuvanje tradicij NOB

Pred kratkim je bila pri občinski konferenci SZNL v Metliki ustanovljena sekcija za čuvanje tradicij NOB. V sekretariatu so predvsem mlajši ljudje, sekcijski pa vodi Franc Jakljevič.

Medobčinsko tekmovanje bo maja v Novem mestu

17. maja bo v Novem mestu medobčinsko tekmovanje pionirjev o prometu. To so sklenili 17. marca predstavniki občinskih komisij za vzgojo in varnost v prometu iz ožje Dolenjske in Spodnjega Posavja. Na to tekmovanje bo poslala vsaka občina po dve najboljši ekipi. Zmagovalna ekipa se bo 31. maja udeležila republiškega tekmovanja v Mariboru, kjer bo hkrati tudi srečanje slovenskih pionirjev prometnikov. Organizacijske posle za medobčinsko tekmovanje v Novem mestu bo opravljala posebna medobčinska komisija, ki ji predseduje Jože Gosenca, direktor novomeškega Komunalnega podjetja.

Metliško desetletje

Vsak dinar oplemeniten z 11 novimi dinarji

3.882 volivcev je na zadnjem referendumu v metliški občini reklo svoj »da« za nadaljnje urejanje komunalnih težav v občini. Nedvomno je treba izredno visok odstotek tistih, ki so podprli referendum, pripisati dobro pripoljenemu in lovnemu programu, ki zajema domala vsako vas v metliški občini.

S ponosom lahko Metličani povedo, da so podaljšali svoje desetletje plačevanja samoprispevka še za pet let: v desetih letih so prebivalci prispevali za komunalno izgradnjo 1,68 milijona dinarjev, delovne organizacije pa še 1,75 milijona dinarjev. V naslednjih petih letih bodo zbrali še 2 milijona dinarjev ali osem odstotkov investicijske vsote, ki jo narekuje program del v petletnem obdobju.

Metliška občina sodi nedvomno v nerazvita področja. Njen samoprispevek lahko dokazuje, kako so ljudje zavzeti, kadar gre za napredek občine in za napredek slesherne vasi v občini, Belokranjci so po vojni močno napredovali, čeprav niso dobili kaj prida denarja od države; večinsko so gradili in še gradijo z lastnimi močmi.

Nobene skrivnosti ni več, da so tudi v Sloveniji, ki je za jugoslovanske pojme močno razvila, nerazvita področja. Se več, pri nas imamo tudi v jugoslovanskem me-

ritu nerazvita področja in nekaj jih je tudi na Dolenjskem. Zadnje čase obračamo prst običajno le na Štajersko. V klubu dolenjskih poslancev so pravilno opozorili, da tudi dolenjska nerazvita področja ne smejo biti pozabljena. Nižde kajpak ne pričakuje poklonjenega denarja. Toda ob dobro pripravljenih delovnih programih lahko tudi naša nerazvita področja upravičeno pričakujejo pomoč, kadar gre za gradnjo infrastrukturnih objektov.

Prav tu pa imajo tudi Metličani dovolj upravičenih možnosti za pomoč: svoje zahteve lahko utemeljujejo tudi z dejstvom, da zdaj tebe že 11. leto nepretrganega plačevanja samoprispevka, zraven tega pa se lahko pohvalijo tudi, da se je več kot 80 odstotkov občanov izreklo za samoprispevek.

In še nekaj je, česar ne gre pozabljati: Metličani so vsak dinar, ki so ga vložili, oplemenitili z 11 novimi dinarji. Povedano z drugimi besedami: na vsak vloženi dinar so dosegli 11 dinarjev brutoprodukta. To pa so številke, s katerimi se lahko pohvali le malokatera jugoslovanska občina. In to vzbuja upanje, da metliška občina ne more biti pozabljena, kadar gre za urejanje infrastrukturnih objektov!

Pohvalna požrtvovalnost

V teh dneh, ko smo praznovali dan žena, ne bi smeli pozabiti na tiste žene, ki svojo materinsko ljubezen razdajajo tudi otrokom drugih mater.

V mislih imam ženo iz Dragatuša v Beli krajini. Sama ima tri šoloobvezne otroke, pa je vseeno prevzela v oskrbo še tri otroke sosaščanke, ki jo je bolezen za več mesecev priklenila v bolnišnico. Taka pomoč, čeprav ni zastoj, je dokaz velikodušja in pripravljenosti pomagati človeku v nesreči.

Takim materam gre vse priznanje. Želimo jim, da bi imele uspeh tudi v prihodnje in da bi jim bili otroci hvaležni za vso skrb, saj naredijo več kot jim velela dolžnost.

M. B.

Zahvala zglednemu soferju

Jože Milek iz Metlike je bil sofer na avtobusni progi Ostriž—Črnomelj od 1963, ko je bil avtobus ureden, vse do konca februarja 1970, ko je šel v drugo službo. Čeprav je opravljal delo v težkih okoliščinah, je bil točen, vljuden in priljubljen med ljudmi.

Prebivalci iz krajev ob progi Ostriž—Metlika, zlasti pa stalni potniki, se Jožetu Mileku zahvaljujejo in mu čestitajo na novem delovnem mestu veliko uspehov.

JOŽE ŽLOGAR
Radovica

Hvaležna za darila

Danes se prvič oglašam v vašem listu, ki ga radno prebiram, in upam, da moje pisma ne boste vrgli v koš.

Rada bi se zahvalila vsem stanovalcem in hišnemu svetu bloka v Podgorski ulici v Kočevju za darila, s katerimi so me prijetno presenetili za 8. marec, čeprav čistim in pospravljam skupno uporabne prostore, stopnice in hodnike šele nekaj tednov. Vsem, ki so podpisani na moji čestitki, enako mojemu podjetju TRGOPROMETU se prav lepo zahvaljujem za darila. Hvaležna

IVANKA ROZMARIC
Podgorska ulica, V. blok
Kočevje

Kaj je s slovarjem DZS?

Ko je Državna založba Slovenije pred duoma letoma razpisala subskripcijo za prvo knjigo Slovarja slovenskega knjižnega jezika, smo se pozivu odzvali tudi nekateri v Novem mestu. Storili smo to, ker vemo, da je to delo za

vse Slovence nadstve pomembna stvar, in ker smo si ga že pred izidom hoteli zagotoviti. Kakor pri vsaki subskripciji je bilo treba tudi pri tej knjigi plačati unaprej. Založnica je zelo skrbno pobrala vse obroke, zadnjega že v januarju 1969, in obljubila prednaročnikom nižjo ceno.

Pred nekaj tedni je slovar izšel. Toda medtem ko bi človek pričakoval, da se bo zadal založnica spomnila in prvi vrstili vseh tistih, ki so njevo publikacijo takoj skrajša podprli in moralno in materialno, SE TO DO DANES, 15. MARCA 1970, NI ZGODILO. Medtem ko si lahko vsak nenaročnik v knjigarni po svoji želji izbere svoj izvod slovarja (zanj plača 15.000 Sdin, mi smo morali odriniti 15.250 Sdin!), moramo subskribenti iz Novega mesta čakati, kdaj nam bodo poslali knjigo, ki smo jo že davno plačali in ki si jo želimo vsaj tako kakor vsi drugi, saj smo jo prav zato naročili.

Prepuščam Državni založbi Slovenije, da sama presodi, ali je njen odnos do subskribentov korekten in ali si s tem povečuje krog tistih, ki bodo v bodoče pravi avljeni podpreti njene podobne akcije.

K. B.
NOVO MESTO

Komunalno podjetje občine Vič je splužilo in posulo ceste s peskom IV. reda na odseku Rob—Krvava peč—Rutec. Delavci so to opravili hitro in so otroci lahko pravočasno prišli v šolo, prebivalci iz oddaljenih krajev pa so lahko v trgovini podružnice kmetijske zadruge Velike Lašče kupili živila. Na sliki: prodajalka Nada Zalar se trudi, da bi hitro postregla kupecem. (Foto: Franc Modic)

Ni denarja za vzdrževanje Šeškovega doma

V njem je leta 1943 zasedal Zbor odposlancev slovenskega naroda

Pred kratkim smo brali v Delu o načrtih med-občinskega Zavoda za spomeniško varstvo in za popravila nekaterih spomenikov. Ne bi želel o tem podrobneje razpravljati. Vsekakor moram pozdraviti, da se je po toliko letih le pričelo v Kočevju reševati in odločneje delati za varstvo spomenikov. Tako je prav!

Nasli so tudi način financiranja in soudeležbe pri stroških za ta dela. Za obnavitev pridejo sedaj v poštev cerkva na Vidmu pri Knežji ispi in cerkva sv. Egidija v Ribjeku za čiščenje in raziskave pa še razvalna gradu Fridrihštajn. Ponovno poudarjam, da je

prav tako, čeprav smo že veliko zamudili.

Ne morem pa razumeti, da premalo mislimo na kulturni spomenik, ki je pomemben ne samo za Kočevje, temveč za ves slovenski narod. To je bivši Dom Sokola sedaj Dom Jožeta Šeška, v katerem se je rodila slovenska državnost na prvem Zboru slovenskih odposlancev leta 1943. Marsikdo bo rekel, da smo v ta dom že veliko investirali. Res je. Za pa smo delali tako, da je bilo bolj prijetno za oko, kot za obdobje tega doma.

Iz dohodkov in izdatkov v letu 1969 se jasno vidi, da so bila za dom skopo od-

merjena sredstva in da je bil dom skromno izkoriščen za kulturne namene, za kar je bil namenjeno s izdatnimi stroški tudi preurejen.

Dohodki z občinsko dotacijo vred so tako malenkostni, da komaj zadostujejo za skromne osebnne dohodke človeka, ki je v domu upravnik, hišnik, čistilec, kurjač in odrski mojster.

Med obnovo doma so posebej skrbeli za gledališko dvorano in prostore za muzej, medtem ko sama stavba ni bila popravljena in je danes zelo slaba. Slaba in dotrajala je streha, ki je krita z vsemi mogočimi opekami, ki so jo zbrali leta 1946 pri porušenih hišah v mestu, streha prepušča, čeprav smo za njeno krpanje porabili že veliko denarja. Okenški okvirji trojni, oder je še sedaj brez stropa in kar zaslišno prekrit itd. Za najnujnejša popravila potrebujemo letos 32.000 din.

K znesku investicijskega popraviljanja in vzdrževanja bi moral prispevati tudi

Gregorjev semenj na Veseli gori

Vsako leto 12. marca je na Veseli gori pri Sentrupertu semenj. Sem pridejo prodajalci iz raznih krajev Dolenjske. Letos je bilo na Veseli gori dosti ljudi. Nekateri so prišli na semenj prodajat, drugi so kupovali ali barantali. Kmetice so prodajale največ semena peteršilja, kumar, janeža, korenja, pese, kolerabe in čebulčka. Prišel je tudi lončar z lepimi izdelki, ki so jih ljudje dosti kupovali. Neki mož je prodajal moške hlače in suknjice.

Ribničan je prinesel svojo suho robo. Lepo izdelana rešeta, grablje, peharji, lesena šilca, pipe, ščipalke in igrače so privlačili dosti kupcev. Ljudje so zelo povpraševali po kmečkem orodju, toda prodajal ga ni nihče. Kmetje so prignali veliko volov, krav, nekaj telet in lepe konje.

Na sejem bi verjetno prišlo precej več ljudi, če bi bilo ureme lepo. Toda zadržala sta jih sneg in dež.

DARINKA HUČ
in ZLATKA ZGONC

Članici novinarskega krožka na osnovni šoli Sentrupert

Avtobus brez voznega reda

V petek, 6. marca, smo se člani aktiva za tehnični pouk na osnovni šoli v Kočevju odločili, da si bomo v Ljubljani na Gospodarskem raz-

stavišču ogledali razstavo Tehniška ustvarjalnost mladih.

Ker smo bili do 13.10 zaposleni, smo se odločili, da se o 11.00 eljemo v Ljubljano z avtobusom ob 13.45. Zaradi obilnih snežnih padavin sem razumel, da je imel avtobus 15 minut zamude, ker je prej odpeljal proti Livoldu in Moelju učence-vozače. Ne morem pa mimo tega, kako sta kasneje sofer in sprevodnik skušala nadomestiti zamudo. Pred kočevsko občino avtobus LJ 529-47 sploh ni ustavil, čeprav je tam čakalo precej potnikov in tudi člani našega aktiva. V avtobusu je bilo res dosti potnikov, toda med njimi je bilo precej šolarjev, ki so na Bregu in v Stari cerkvi izstopili. Sprevodnikova utemeljitev, da je v avtobusu še preveč potnikov, je bila torej neumestna.

Hvaležen sem gasilcem

Gasilska društva v metliški občini so zares delavna, rada pa pomagajo tudi občanom pri polnjenju vodnjakov. Take usluge radi naredijo za malenkostno odškodnino in se tudi ne sprašujejo, komu bodo vozili vodo. Tudi meni so gasilci iz Krasinca, Primoska in Metlike že večkrat pomagali napolniti vodnjak, kar je pri gostinski dejavnosti še zlasti važno. Gasilcem iz navedenih društev se najlepše zahvaljujem za pomoč, mislim pa, da bi lahko bili za zgled ostalim gasilskim društvom po Beli krajini.

ANTE IN MARIJA
SUNJERGA
Vranoviči

sklad za varstvo kulturnih spomenikov. Dom je namreč proglašen za zgodovinski in kulturni spomenik. Ne zadostuje pa samo proglašenje, tišči, ki je dom zaščiten, bi moral prevzeti vsaj delno skrb zanj. Dom je namenjen izključno za gledališče in muzej. Če bi bile dovoljene še druge dejavnosti, bi bili tudi dohodki večji.

S tem sestankom sem imel namen pravočasno opozoriti na stanje tega kulturnega spomenika, ki ga je zob časa že načel. Pripomnil bi še, kakor se temu pravi po domače, da ta kulturni dom ni narejen iz takega stesaja kakor cerkva sv. Egidija in ne do mogel čakati štiristo let na zaščito ali obnovo.

ANDREJ ARKO,
KOČEVJE

FRANCE BRUS
Podgorska V
KOČEVJE

MRTVEMU OČETU

Učenci osnovne šole Mirna peč izdajajo pod vodstvom učiteljice Obrekarjeve že drugo leto svoj list »PRVI KORAKI«. Iz lanske 2. številke objavljamo naslednji prispevek:

Dragi moj očka! Minila so že tri leta, odkar si me zapustil. Le zakaj si to storil? Zakaj, očka? Vem, moral si to storiti, moral, ker te je bolezen izčrpala.

Poglej, očka! Vsak dan sem na tvojem grobu, vsak dan ti prinašam cvetja, vsak dan gledam tvojo sliko in jo božam. Dragi očka, le tebi še vse zapam, tebi potem, kar me teži, in verjemj mi, da mi je polem lažje. Večkrat, ko gledam tvojo sliko, ki si vstani nad mojo posteljo, mi pridejo solze v oči. Ko sem čisto sama, se pogovarjam s tabo. Veš, le takrat mi je lepo. Zdi se mi, da vse okrog naju poje, vse deht. Ti me nežno božaš po laseh in jaz sem samo tvoja.

Veš, včeraj sem prišla k tebi zelo pozno. Bil je že mrak, ko sem se vpenjala po visokem snegu na pokopališču. Gazila sem ga do kolena, a nisem obupala. Kljub temu, da sem bila vsa mokra, sem nadaljevala pot. Tiho sem se mislila, kako boš žalosten, če te ne bom obiskala. Samo še malo, pa bom pri tvojem grobu. Spet bom na varnem. Kaj zato, če bom mokra! Kotikokrat si

bil ti, očka, zaradi mene. Tudi ti si moral večkrat hoditi po snegu in ga gaziti do kolena, da si lahko pravočasno prišel na delo.

»Vidiš, očka, spet sem pri tebi,« sem te pozdravila, ko sem prišla. Mnogo sem ti imela povedati. Stopila sem k spomeniku in s rokami odmetala sneg s roba. Nepremično sem stala in zrla v tla pred seboj. Očka, zakaj nisi pri meni? Vem, težko si se ločil od mene. Spominjam se, ko si me zadnji trenutek želel videti. Videl si me. Se več, objel si me in me celo poljubil. Se sedaj čutim tvoje nežne, toplu ustnice na mojem licu.

Stresla sem se, kajti pošteno me je že zeblo. Sneg je močno naletal. S solzami v očeh sem odhajala od tebe. Ko sem bila na robu pokopališča, sem se še enkrat obrnila in ti pomahala v slovo. Domov sem prišla vsa mokra. Mama me je zaskrbljeno čakala na hišnem pragu. Brez besed sem odšla v kuhinjo, kjer me je čakala večerja. V mislih pa sem bila še vedno pri tebi — dragi očka.

METKA PRAGAR,
8. razred

70 odst. je za samoprispevek

Na nedeljskem referendumu je velika večina volivcev glasovala za samoprispevek z gradnjo prepotrebne osnovne šole in vrta

Nedeljski referendum v Grosupljem, na katerem so volivci odločali o uvedbi krajevnega samoprispevka za osnovno šolo in vrtec, je dokazal veliko zrelost volivcev. Večina je opravila svojo državljansko dolžnost že dopoldne. Velika udeležba volivcev — referenduma se je udeležilo kar 82 odst. vseh vpisanih volivcev — pričča, da je spoznanje o tem, kako potrebna sta nova šola in vrtec v Grosupljem, prodrla v zavest ljudi.

Od 1928 volilnih upravičencev se jih je referendumu udeležilo 1581. Za samoprispevek se je izreklo 1382 volivcev ali 70 odst. vseh, ki so vpisani v volilne imenike. Od 1581 volivcev, ki so glasovali, se je kar 86 odst. izreklo za samoprispevek. Proti samoprispevku je glasovalo 203 volivcev, 16 glasovalnih listkov pa je bilo neveljavnih.

Ceprav je bilo vreme slabo in vsa pota zasnežena, je večina volivcev prišla na volišča že v jutranjih urah. Gotovo so k temu pripomogli kot

najboljši aktivisti tudi šolarji in malčki iz vrta, ki svojim staršem niso dali miru, dokler niso šli na volišče glasovati za njihovo šolo in vrtec...

Udeležba je bila na vseh voliščih tako dobra, da je skoraj nemogoče reči, katero je bilo boljše: vsa so bila zelo dobra!

M. J.

Instrumentalni orkester osnovne šole Velike Lašče pri vaji. Vodi ga Marjan Sajovic, ki poučuje glasbeni pouk in vodi tudi glasbeni oddelek šole. (Foto: Sever)

Dva dni brez avtobusa

Velik sneg, ki je zapadel v začetku marca, je za nekaj dni zmotil program dela v šoli. Učenci-vozači iz oddaljenih krajev niso mogli k pouku, ker dva dni niso vozili avtobusi. Nekateri učenci so vseeno prišli v šolo. Bili so popolnoma premočeni, ker so se utirali do pasu v sneg. Bili so prvi uporabniki neizpluženih valjastih poti oziroma kar plugi.

L. S.

Imajo glasbeni oddelek

Učenka Sonja Glavan je decembra nastopila na republiški glasbeni reviji v Trbovljah

V tem šolskem letu so v osnovni šoli Velike Lašče prvič odli tudi oddelek glasbene šole. Obiskuje ga 24 učencev.

Na šoli poučujejo pinača,

trabila, klavir in ljudske instrumente (harmonika, kitara). Učenci so zelo prizadevani in dosegajo lepe uspehe.

Ustanovili so tudi manjši ansambel oziroma orkester, ki šteje 7 do 8 članov. Skladbe zanj piše pedagog Marjan Sajovic.

Glasbeni oddelek je bil ustanovljen zaradi potrebe. Posebne zasluge za njegovo ustanovitev ima ravnatelj šole Niko Valjavec.

Učenci glasbenega oddelka bodo nastopili na prireditvi ob zaključku šolskega leta. Omeniti pa moramo še, da je učenka Sonja Glavan nastopila na republiški reviji solistov in instrumentalnih ansamblov, ki je bila decembra lani v Trbovljah.

Zakaj toliko o novih vodovodih?

Le redke vasi so še brez vodovoda — Dvorjanci niso marali vodovoda

Na območju krajevnega urada Velike Lašče je zadnja leta čutili pravcato tekmovanje, v katerem kraju bo prej stekla voda po ceveh. V kratkem obdobju je bilo zgrajenih več novih vodovodov. Ze v kratkem bodo brez tekoče vode le še redki kraji.

V nekaterih krajih vodovod že grade, drugod se dogovarjajo, kako ga bodo začeli graditi; so pa tudi naselja, kjer vaščanom ni dosti mar, da bi se o tem dogovarjali. Naj navedemo primer:

Občinski možje bližje velikolaške občine so pred leti vaščanom Dvorske vasi ponudili za vodovod okrog 2 milijona starih dinarjev. Nerazumljivo je, da so ponudbo vaščani odklonili, saj bi takrat s tem denarjem in seveda z lastnimi prispevki dosti lažje in ceneje zgradili vodovod kot sedaj. Ponujeni denar so dobili drugi in ga porabili za tisto, za kar bi ga lahko tudi v Dvorski vasi

Vendar še ni vse zamujeno, potrebno je le, da se Dvorjanci zberejo in se odločno pogovorijo o skupnem delu, saj je vodovod tudi njim potreben. Vsi odgovorni v krajevni skupnosti in občani pa jim bodo pomagali.

ZAKAJ TAKO?

Slaba zveza za Dobropolje

Popotovanje z avtobusom od Raščice do Dobropolja je težavno. Prometne zveze so zelo slabe, posebno za potnike iz kočevske smeri. Nemalokrat, zlasti zvečer, avtobus na Raščici ne čaka na zvezo s kočevske smeri in so potniki prisiljeni prenočevati na Raščici ali pa se vračati nazaj s kočevskim avtobusom in potkušati srečo naslednji dan.

Pogosto šofer avtobusa tolaži potnike, ki jih ne sprejme, da bo pripeljal za njim še en avtobus. Vendar je treba čakati nanj uro, dve uri, včasih pa ga sploh ni. Vsi šoferji niso disciplinirani in se je že primerilo, da je prazen avtobus odpeljal 10 minut prezgodaj, potniki pa so morali čakati na novega, ki so ga poklicali iz Ljubljane.

Potniki ne želijo novih zvez, zahtevajo pa, da sta vsaj sedanj (ob 15. in 20. uri) prirejeni njihovim potrebam.

L. S.

Matere v vrtcu

Cicibani otroškega vrta v Velikih Laščah so pred kratkim pripravili skoraj polurni program za svoje mamice. Predstavili so se jim z naučenimi pesmicami, ritmičnimi vajami ter lutkovno igrico. Ob koncu so se z mamičami ob čaju in pecivu poveselili. Starši so bili prireditve vesel in so bili s pestrostjo in kvaliteto programa zelo zadovoljni.

L. S.

VELIKOLAŠKI DROBIŽ

DAN ŽENA NA TURJAKU — Krajevna organizacija SZDL Turjak je za 8. marec povabila vse ženske iz svojega kraja na praznovanje njihovega praznika. Z lepim kulturnim sporedom, ki so ga izvedli otroci domače osnovne šole, in slavnostnim govorom predsednika SZDL Milana Zemlika ter skromnim prigrizkom so bile ženske zelo zadovoljne. Vse se so zahvale pozno v noč. Še posebno pa so bile ob prazniku prosečene starejše ženske, ki se praznovanja niso mogle udeležiti. Zastopniki SZDL so namreč obiskali na domovih vse starejše ženske, ki so bolehe ali ostarjele, jim izročili skromna darila in čestitali za praznik. To je lep zgled vreden posnemanja.

IN KARLOVICI — Tudi ženske Karlovice dolžne so, kot je že običajno, praznovale svoj praznik. Kot vsako leto so se tudi letos zbrale in si priredile veselo zabavo.

Zelo, tako iz Karlovice kot s Turjaka, so pogrešale pri zabavnem delu moško družbo. Seveda predvsem tiste, ki so najbolj vna te pesalke. Je če tako: možki so tega dne morali prijeti za kuhališce in vsaj en dan nadomestiti gospodinjo. Dobro je zanje, da

imajo ženske samo en dan v letu praznik.

PREVEČ SNEGA — Letošnja zima nam res ne mara priznati. Zgodnji mesec je skoraj vsak dan vsaj malo snežilo. Ko je padalo najbolj, je bilo snega 70 do 130 cm. Snežilo je, kot da ne bo nikoli nehalo. Razumljivo je, da imajo v takem vremenu največ dela cestni delavci. Pridno so pluzili vse ceste. Najprej so spluzili tiste, ki so bolj prometne, pomeje pa še stranske. Kljub njihovem prizadevanju je bilo izrešenih precej kritik na račun slabo spluženih cest, predvsem tistih za Rute, Krvavo peč, Veliki Osolnik in še nekatere. Te ceste so sicer pluzili s buldožerjem, pa so kljub temu ostale neprevozne, saj pravijo vozniki, da je ostalo na voznicu tudi do pol metra snega.

CESTARJI PRAVDO, da ljudje niso bili še nikoli zadovoljni, ljudje pa se sprašujejo, kako omogočiti bolniku zdravniško pomoč ali poslati otroka v šolo, če ceste zaradi snega niso prevozne? — Ko se razmišljamo o snegu, naj še opozorimo vse listne stanovanijskih in gospodarskih poslopij, da so dolžni odstraniti sneg, ki zdrse s streh na javno cesto. To ni dolžnost čistarjev! V. S.

NOVA ŠOLA NI DALEC — GLASUJTE je pisalo na letakih, ki so bili obešeni po voliščih za referendum o novi šoli in vrtcu v Grosupljem. Vodilci so pokazali vojo zrelosti in so se z veliko večino glasov izrekli za samoprispevek za obe prepotrebni otroški ustanovi. Na sliki: v nedeljo dopoldne na enem izmed obeh volišč v Grosupljem. (Foto: M. Jakopec)

V Gabru so jih bili veseli!

Gostovanje igralske skupine gimnazije iz Stične je pomenilo za Gaber pravi praznik

Dramska skupina gimnazije v Stični je v nedeljo, 15. februarja, uprizorila v Gabru Frankovo komedijo »Sreča na kreditu«. Skupina deluje že od ustanovitve gimnazije in ima v svoji sredi nekaj zelo talentiranih igralcev, ki se nameravajo po maturi odločiti za igralski poklic. Komedijo je zrežirala prof. Alka Žugova, ki ima največ zaslug za obstoj in uspešno delo skupine. V igri je precej šaljevih prizorov, ki so gledalce v Gabru spodbujali k smehu.

Med obiskovalci je bilo v Gabru največ mladine, ki v svojem kraju pogreša kulturnih prireditev. Tudi zato smo skupini za njen obisk zelo hvaležni. Kulturnih prireditev na Dolenjskem na vasi ni obilo, toda tolikšna udeležba kot v Gabru igralska skupina stičenske gimnazije še

ni doživela. Mladinci iz Gabra so v zahvalo za obisk pomagali pri urejanju odra. Skupina namerava gostovati s »Srečo na kreditu« še v Veliki Loki.

JANEZ GRM

Več in manj kot lani

Občinska skupščina Grosuplje je na zadnji seji sprejela proračun za l. 1970. V odstotku je letos namenjeno manj denarja za socialno skrbstvo, zdravstveno varstvo, komunalno dejavnost, delo državnih organov in gospodarske investicije, denarja v tem namenu pa bo kljub temu več: lani je bilo porabljeno skupaj 974.454 din, letos pa bo na voljo 1.869.285 din. V odstotku pa je namenjeno več za krajevne skupnosti, negospodarske naložbe, gospodarske posege, za delo organizacij in za kulturno prosvetno dejavnost. Za te namene je bilo lani porabljeno 3.658.180 din, letos pa bo proračun za gotovil 4.078.470 din.

Več kot pol za izobraževanje

Občina Grosuplje bo imela letos vsega 14.635.000 din dohodkov. Od tega je namenjeno za občinski proračun 6.357.000 din, preostanek 8.278.000 din, kar je več kot polovica vseh dohodkov, ki jih ustvarja občina, pa za temeljno izobraževalno skupnost. V znesku, ki je namenjen temeljni izobraževalni skupnosti, je zajet tudi denar za naložbe v izobraževanju. Na območju občine bo od tega ustvarjenih za izobraževanje 4.882.700 din (za naložbe v izobraževanju 598.700 din), razliko do 8.278.000 din pa predstavljajo dopolnilna sredstva od republike in od lani prenesena sredstva.

Gimnazija novega imena

Stiška gimnazija bo nosila Jurčičevo ime

Pred nekaj leti so govorili oco, ali bi ne bilo pametno ukiniti stiško gimnazijo, čeč da nima pravih pogojev za delo. Danes tega nihče več ne trdi, saj se je zavod izkazal z dobrim delom v šoli in z marljivostjo v izvenšolskem delu.

Letos bo poteklo 20 let, odkar so v nekdanjem samostanu ustanovili gimnazijo. Ob tej priložnosti bodo stiš-

ko gimnazijo poimenovali po znanem slovenskem pisatelju Josipu Jurčiču. Iz okolice teh krajev so zrasti nepozabni Jurčičevi junaki in iz istih krajev hodijo tudi dijaki v stiško gimnazijo.

V teh dvajsetih letih je šolske klopi zapustilo 341 stiških maturantov. Zvečinoma so se gimnazijci odločili za nadaljnji študij na ljubljanskih fakultetah ali višjih šolah. Zares pa je skoraj neverjetno, da je polovica dijakov stiške gimnazije že končala visokošolske študije, 120 pa jih še študira. Uspeh je znatno večji od poprečnih slovenskih študijskih uspehov. Na to so v stiški gimnaziji ponosni. Veliko število diplomantov dokazuje, da je pouk na gimnaziji v Stični kvaliteten, dijaki pa marljivi in sposobni.

LONČARIJA GRĚ RAKOVO POT

»Včasih je bilo na Sentjernejem polju veliko lončarjev, menda zato, ker je bila ta obrt še upoštevana in iskana. Danes smo žal ostali samo trije; eden pa je še na Prekopi.« je potožil najstarejši lončar LEOPOLD KRZAN iz Sentjerneja.

Pri vseh lončarjih, ki smo jih obiskali, smo res našli samo enega vajenca, zato moramo pritrditi lončarju Krzanu, da gre lončarstvo rakovo pot. Slike: 1. Lončarski vajenec STANKO PUNGERČAR iz Gruče pri Sentjerneju pridno goni kolovrat; pravi, da ne bo odnehal, saj ga k temu poklicu spodbuja tudi oče, ki je priznan lončar. Kako nastane cvetlični lonec? Stanko vrže na kolovrat pest ilovice in čez nekaj minut je surov lonec narejen. 2. Mojster LEO POLD KRZAN je snel surove ovetlične lonce s ko-

lovrata; razmestil jih je na leseno desko in pripravil za dolgotrajno sušenje... 3. Lončar LEO POLD ZUPANČIČ z Vrha pri Sentjerneju je dal obrt nazaj, vendar v svoje veselje naredi še kakšno majoliko, na katero je najbolj ponosen. 4. Sentjernečan KRZAN se najraje postavi z lično in bogato okrašeno veliko majoliko. 5. Takole je v Krzanovem skladišču, ki je znan izdelovalec Sentjernejskih petelinov. 6. STANKO PUNGERČAR — starejši iz Gruče si ogleduje lončeno skledo, ki jo je ravnokar okrasil z lepimi ornamentami. 7. Prodajalka PUNGERČARJEVA na novomeškem živilskem trgu z lično izdelano veliko skledo. Pravi, da se take skledice dobro prodajajo, iščejo pa jih v glavnem kmečki ljudje.

S. DOKL

FOTOREPORTAŽA

kultura in izobraževanje

Za 'Bitko na Neretvi' razprodane vse karte

Bulajčev film »Bitka na Neretvi« — po najnovejših obvestilih najresnejši kandidat za Oskarja — je bil v Novem mestu izredno dobro sprejet. Vse vstopnice za dvorano z nekaj več kot 400 sedeži, so bile prodane za popoldanske in večerne predstave. Zaradi izrednega zanimanja obiskovalcev so predvajanje filma v Novem mestu podaljšali za dva dni oziroma do večera, tako da so »Bitko na Neretvi« v kinu KRKA prikazovali neprekinjeno devet dni.

Karlovac: razstava »Svet naivnih«

V nedeljo so v Karlovcu odprli slikarsko razstavo »Svet naivnih«, na kateri so se predstavili slikarji iz Molve: Martin Kopričanec, Josip Kovacic, Mija Kovacic, Barbara Beroac, Ivan Popec in Martin Zufika. Skupno razstavljajo 28 del. Razstavljavci so se lani predstavili s svojimi deli tudi v Trebnjem, Martin Kopričanec pa je star znanec trebnjskega delovnega srečanja — tabora, na katerem je že sodeloval.

V Šentjanžu: »Odpoved«

V nedeljo, 16. marca, se je prebivalcem Šentjanža tamkajšnji mladinski aktiv predstavil z igro »Odpoved«. Prizadevni šentjanški mladinci so za to priložnost uredili prosvetno dvorano, ki le za silo ustreza za take prireditve. Z igro bodo gostovali še v Boštanju, Sevnici, Zabuokovju, Loku pri Zidanem mostu, na Vrhovem, Blanci in morda tudi na Bučki.

A. Z.

Včeraj posvet pevovodij

Za včeraj je bil v Novem mestu sklican posvet pevovodij iz črnomaljske, metliške, trebnjske in novomeške občine. Pogovarjali naj bi se bili o nastopu na vseslovenski proslavi 26. aprila v Dolenjskih Toplicah.

Mladina in kultura

Za danes, 19. marca popoldne, je predsedstvo občinske konference ZM Kočevje sklicalo posvet o kulturi. Nanj je povabilo predstavnike kulturnih in političnih organizacij. Na posvetu se bodo pogovorili predvsem o tistih kulturnih dejavnostih, za katere se mladina najbolj zanima.

Mali kulturni barometer

■ **NAS KRATKI FILM V AV. STRIJI** — V Gradcu je priredilo kulturno društvo Forum Stadtpark večer slovenskega kratkega filma. Reprezentativni prikaz te filmovske vrste je po pisarnju graškega in drugega avstrijskega tiska zbudil veliko zanimanje občinstva.

■ **ZNANA UMETNICA V LJUBLJANI** — Opera peska, altistka Ruša Pospisil je minulo soboto pela v operi SNG v Ljubljani Anneris v Verdijevi »Aida«. Junija letos bo Pospisilova pela to vlogo tudi v slovilni metropolitanski operi.

■ **OBISK ITALIJSKIM ZNAN. STVENIKOM** — Predsedniki vseh akademij znanosti in umetnosti v Jugoslaviji bodo aprila obiskali italijanske znanstvenike.

■ **CENA ZA VAN GOGHA** — 1.300.000 dolarjev je oddel neki newyorški zbiratelj umetnin za Van Goghovo sliko »Cipresa in drvo v cvetju«, ki jo je umetnik naredil leto dni pred samomorom.

Bogo Komeč, upravnik novomeške študijske knjižnice prebije večino delovnih dni v letu v svoji ustanovi, poklicna radovednost in dolžnost republiškega inšpektorja za dolenjske knjižnice pa ga kdaj pa kdaj napolita tudi k sosedom. Tako je spoznal vrsto knjižnic raznih tipov širom po Dolenjski, njihove uspehe in težave. Njegovim tehtnim ugotovitvam velja prisluhniti in se ob njih tudi zamisliti.

■ **Kakšne knjižnice imajo na Dolenjskem?**

»Najbolj so znane ljudske knjižnice, namenjene tako rekoč vsem bralcem. Potem so šolske knjižnice. Te so v osnovnih šolah deljene na pionirske in učiteljske, srednjih šolah na enotne za predavatelje in dijake. Posebna vrsta so strokovne knjižnice v ustanovah in gospodarskih organizacijah. Obstaja pa še vrsta specialnih knjižnic: bolniške, jetniške in druge. Zadnji čas so malo več skrbi posvetili knjižnicam dolenjska termalna zdravilišča. Dolenjske toplice so spet obnovile knjižnico za goste.«

■ **Kaj bi lahko povedali o vsaki posebej?**

»V ljudskih knjižnicah je preveč beletristike in premalo poljudnoznanstvenih del. Leposlovne knjige prevladujejo v razmerju 90:10. Periodičnega tiska imajo nekatere premalo, druge pa so skoraj brez njega.

■ **Kar se tiče ljudskih**

knjižnic, me skrbi pred-

vsem dvoje: da so mnoge

se brez ustanoviteljev in

podatek, da je pretežni

del knjižnic po številu

knjig na prebivalca v

spodnji tretjini slovenske

lestvice.

Strokovne knjižnice so za nekatere gospodarske organizacije že kar nepogrešljive. V

tem je nedvomno prva tovarna zdravil KRKA, ki ima bogato in dobro obiskano knjižnico. Samo revij dobiva ta knjižnica več sto vsak mesec!«

■ **Kako pa je z razvojem matičnih knjižnic?**

»Zakon o knjižnicah iz leta 1961, ki nalaga občinam ustanavljanje matičnih knjižnic, je ta razvoj pospešil. Takrat so dobile matične knjižnice trebnjska, krška in črnomaljska občina. Le-te dobro uspevajo in dve med njimi imata tudi poklicne knjižničarje, v Črnomlju celo s knjižničarsko šolo.«

■ **Kako pa je s kadrom, prostori in financiranjem v nematičnih knjižnicah?**

»Pomanjkanje kadra, prostorov in denarja je skupen problem vseh knjižnic, če hočete vseh, ki sem jih našel z majhnimi izjemami.«

I. Z.

Ljudske knjižnice na Dolenjskem skoraj na dnu slovenske lestvice

Doklej brez ustanoviteljev? — Tovarna zdravil KRKA dala s svojo strokovno knjižnico lep zgled vsem gospodarskim organizacijam — Kader, prostori, denar — skupen problem vseh naših knjižnic

Solske knjižnice se lepo razvijajo in so v veliko pomoč učencem in učiteljem. Vzor dobro urejene šolske knjižnice v osnovni šoli »Martin Kotar« v Sentjerneju. (Foto: Slavko Dokl)

■ **knjižnice, me skrbi pred-**

vsem dvoje: da so mnoge

se brez ustanoviteljev in

podatek, da je pretežni

del knjižnic po številu

knjig na prebivalca v

spodnji tretjini slovenske

lestvice.

Strokovne knjižnice so za nekatere gospodarske organizacije že kar nepogrešljive. V

tem je nedvomno prva tovarna zdravil KRKA, ki ima bogato in dobro obiskano knjižnico. Samo revij dobiva ta knjižnica več sto vsak mesec!«

■ **Kako pa je z razvojem matičnih knjižnic?**

»Zakon o knjižnicah iz leta 1961, ki nalaga občinam ustanavljanje matičnih knjižnic, je ta razvoj pospešil. Takrat so dobile matične knjižnice trebnjska, krška in črnomaljska občina. Le-te dobro uspevajo in dve med njimi imata tudi poklicne knjižničarje, v Črnomlju celo s knjižničarsko šolo.«

■ **Kako pa je s kadrom, prostori in financiranjem v nematičnih knjižnicah?**

»Pomanjkanje kadra, prostorov in denarja je skupen problem vseh knjižnic, če hočete vseh, ki sem jih našel z majhnimi izjemami.«

I. Z.

Gostovanje z »Besie«

26. marca bo gostovalo v Novem mestu Mestno gledališče ljubljansko z dramo »Besie«. Abonmajska prireditev v Domu kulture se bo začela ob 19.30.

Proslava za starše

Učenci osnovne šole Katja Rupena bodo imeli 26. marca v Domu kulture proslavo za svoje starše. Prireditve, ki se bo začela ob 19.30, bo v počastitev že minulega dneva žena.

ZE DRUGA RAZSTAVA V TEM LETU

Zdaj še Mandić in Mihelič

V soboto, 21. marca, bodo v avli osnovne šole v Trebnjem odprli razstavo slikarjev samorastnikov Pera Mandića in Poldeta Miheliča

Slikarja sta stara znanca Tabora slovenskih likovnih samorastnikov in avgustovskih delovnih srečanj v Trebnjem. Oba imata za seboj že več razstav, Mandić celo v tujini (Frankfurt, Stockholm, New Delhi, New York itd.)

Pero Mandić doma iz kmečke družine v vasi Zdena pri Sankem mostu, sicer izučeni kovinostrogar, je že pred desetletjem preselil z eksotičnimi deli, v katerih je sproščal svojo bogato domišljijo. Prof. Maleković iz Zagreba pravi zanj, da obeta še več, kot je z dosedanjim delom ustvaril.

Polde Mihelič, predmetni učitelj iz Litije, doma iz kmečke družine na Vrhpolju pri Kamniku, nam je po tematici še bližji. Ze pred leti je opozoril nase s svojimi nekam okornimi, preprostimi slikami, polnimi izrazite likovne govornice, ki ne potre-

buje dodatnih besed. Njegova dela so polna življenjske vsebine, posebno tragike in uboštvu revnih kmetijskih ljudi.

Taboru slovenskih likovnih samorastnikov, ki ima svoj sedež v Trebnjem, gre priznanje, da je v obdobju dveh mesecev pripravil že drugo razstavo. S tem upravičuje zanimanje in pozornost, ki jo likovne prireditve doživljajo v tem kraju. Razstava bo odprta do konca marca.

M. L.

Pero Mandić (desno) v razgovoru s predsednikom upravnega odbora Tabora slovenskih likovnih samorastnikov Janezom Gartnerjem. (Foto: M. Vesel)

Metlika zaščitila Kučar

V Nemčiji izšla knjiga o arheoloških spomenikih na območju Kučarja in drugih najdiščih v Beli krajini — Kučarju njegovo nekdanjo podobo

Menda je redkokdo v Beli krajini, ki že iz ljudske šole ne bi vedel, da so na Kučarju pri Podzemlju v prvem tisočletju pred našim štetjem prebivali ljudje, ki so pripadali mogočnemu ljudstvu Illov. Na Kučarju so takratni prebivalci imeli večji utrbeni kompleks in tudi toplinice železa. Tu so razvili močno vojaško, politično in gospodarsko dejavnost. Svoje rajne pa so pokopavali v ravnici okoli hriba, kjer so ohranjene številne prekopane, pa tudi še neraziskane gomile.

Zadnja izkopavanja predlansko leto so pokazala, da je bila na Kučarju tudi pomembna srednjeveška naselbina s cerkvijo in domnevni staroslovanski grobiščem okoli cerkve.

Vse to in tudi obsežna

knjiga (čez 300 strani) dr. G. Spritzerja, ki je nedavno izšla v Nemčiji in ki obravnava samo arheološke spomenike z območja Kučarja (najdišča Kučar, Grm, Zemelj, Podzemelj in Otok), je v domači in svetovni znanstveni javnosti znova opozorila na veliko vrednost Kučarja.

Prav zato so v minulih letih zastopniki občinske skupščine Metlika, Belokranjskega muzeja iz Zavoda SRS za spomeniško varstvo opravili več komisijskih ogledov na Kučarju, zlasti v okolici kamnoloma, ki je bil odprt po zadnji vojni in se je močno zajedel v hrib ter pri tem ogrozil in skazil ta naravni in zgodovinski spomenik. Vse te komisije so v svojih ugotovitvah ponovno potrdile valorizacijo Ku-

čarja, kot jo je že podala skupščina občine Metlika s svojo odločbo o njegovi zaščiti dne 29. 6. 1968, Zavod SRS za spomeniško varstvo (Vestnik 1, 1962, 22) in regionalni prostorski plan z vključitvijo in rezimom (izdelan maja 1969).

Sprico tega je občinska skupščina Metlika 9. decembra 1969 dokončno odločila o zaščiti te lokalitete s tem, da je z 31. decembrom 1969 ukinita nadaljnjo izrabo kamnoloma, v katerem bodo v soglasju s strokovnjaki Zavoda za spomeniško varstvo opravljene korekture sedanega stanja, potem pa izvedena zazenitev kamnoloma.

S tem bo Kučarju vsaj nekoč vrnjena njegova nekdanja podoba, potrebno pa bo najti skupna sredstva, da se to zgodovinsko ozemlje znanstveno razišče, popularizira in odpre domačemu in tujemu turizmu.

—ar

Al' prav se piše...

„Z namenom, da...“

Z namenom, da bi nekateri ne zapisali nesmislov, si približe oglejmo, kaj je s pogosto rabljeno besedo »svrha«. V slovensko jezikovno področje jo je iz srbohrvaščine presadil sredi preteklega stoletja vnet kulturni delavec na Koroškem Anton Janežič. Ogrrel se je namreč za ilirsko gibanje kot resno bitko, ki naj reši Slovence pred povedanim političnim pritiskom s severa.

Nobenega opravčila pa ni za našo jezikovno brezbriznost, saj pogosto se jemo ljuljko zato, da bo iz nje zrasla pšenica.

Poglejmo, kaj je v dolenjski metropoli pred nedavnim zasejal podoblaščenec za izdajanje potrdil o premoženjskem stanju. Na koncu uradne izjave je pripisal: »To potrdilo se izdaja v svrhu invalidnosti.«

Da ne bomo tavali brez opore, si spet pomagajmo z razodnikom. Slovenskim pravopisom. Beseda svrha je označena z znakom ničla, kar pomeni — to vemo — da je ne smemo uporabljati. Namen, cilj, zato, zaradi tega itd. so prav primerne besede, s katerimi ne bomo skovali slakov s pomeni, ki ljudi celo žalijo. Iz primera, ki smo ga vzeli v pretres, sledi, da sloveku invalidnost privoščimo. Tega pa je kriv papirni uradniški jezik oziroma tisti, ki jezik nekritično uporablja.

Verjetno bi se moral pripis glasiti: »To potrdilo izdajamo z namenom, da prizaleti zaradi invalidnosti sproži postopek za primerno invalidnost.« Bistveno pri tem odgovoru pa je, da sloveka ne žalimo.

Prof. JOZE SKUFCA

Kako dolgo še brez mladinskega kluba?

Mladi Novomeščani se popoldne sprehajajo po Glavnem trgu gor in dol in ne vedo, kaj bi počeli - Na izbiri imajo ali sprehode ali posedanje v kavarni, kjer pa nemalokrat poslušajo očitke starejših gostov

Novomeškimi učencem iz osnovne šole »Katja Rupena« so se pred nedavnimi oglašili s pismom učenci I. základne devitročnikske iz Novega Mesta nad Vahom v Češko-slovaški. Za Novo mesto v Jugoslaviji so izvedeli čisto slučajno, zato so si zaželeli navezati tesnejše stike z mladimi Novomeščani. Pisali so jim toplo pismo in jim poslali nekaj posnetkov svojega kraja.

Novomeški pionirji so se pisma zelo razveselili, odpisali so jim, jim poslali slike Novega mesta, ki jih je izdelal njihov fotokrožek, predlagali pa so jim, naj bi z dopisovanjem poglobili stike med obema šolama.

Novo mesto se zadnja leta lepo razvija: rastejo nova naselja, priseljujejo se novi ljudje. Tudi mladi ljudje čedalje več: študentov, dijakov, delavcev, učencev. Novomeška mladina se nima svojega prostora, kjer bi se lahko srečevala, pogovarjala, zabavala in spoznala. Vse prepogosto poseda po gostilnah, zato pa mora poslušati očitke starejših, češ nič ne delajo, popivajo, razgrajajo in podobno.

Ze dolgo obljublja mladinco klub. Doslej se te

obljube niso uresničile, zato ni čudno, da so mladi Novomeščani z dvomom sprejeli vest, da bo skupina Filter 58 organizirala ples in literarni večer. Zelo si želijo izneti svoj prostor, zato trdijo: **MARJAN ARKO**, dijak: »Zadnji čas je, da o prepotrebem mladinskem klubu nehamo govoriti in da nekaj tudi naredimo. Ne smemo vsega naprtiti vodstvu kluba, treba je povezati mladino in delati. Nič ne vem, da namerava Filter 58 razgibati življenje mladine v Novem mestu, slišal sem le za njegovo glasilo.«

PIKA MESARIC, dijakinja: »Mladi Novomeščani res potrebujejo svoj prostor. Vodstvo kluba ne dela. Drugam si hodijo ogledovat delo klubov, doma pa ne naredijo ničesar. Očitno je, da je vodstvo kluba neorganizirano, nezainteresirano in nedelavno. Skupina Filter 58 poznamo po glasilu, dvomim pa, da bo lahko razgibala mladino.« **SASO DJURASEVIC**, študent: »Toliko besed sem že slišal o prepotrebem mladinskem klubu! Zdi se mi že smešno govoriti o tem vpra-

šanju. Jaz sem v Ljubljani in mladinskega kluba ne pogrešam. Seveda ne mislim, da zato mladim Novomeščanom ni potreben. Sem urednik Filtra 58 in lahko povem, da zvenkrat izdajamo le literarno polemični list, kulturne večere in plesne pa šele nameravamo organizirati.«

MARJAN PAVLIN, avtomehanik: »Občinska konferenca

ZMS Novo mesto se je zelo trudila, da bi Novo mesto dobilo mladinski klub. Mladi menijo, da klubsko življenje zaživi lahko le v prostorih, ki bi bili last kluba. Mladina misli, da mora biti najvažnejša klubska dejavnost organiziranje plesov. Postranska stvar pa naj bi bila predavanja in druge prireditve. Vodstvo kluba je opravilevalo svojo nedelavnost s tem, da nima denarja, čeprav je bilo dogovorjeno, da bo na pomoč priskočila tudi občinska konferenca.«

DRAGO RUSTJA

OGLE* DALO MLA *DIH

Klub mladih na pravi poti

Vodstvo sevnškega kluba mladih je dobilo od občinske konference ZMS in občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij nekaj denarja in je skušalo ta denar pametno porabiti. Začeli so preurejati prostore, ki že več kot 10 let niso bili prebeljeni, potem pa so razgibali tudi klubsko dejavnost. Sevnški mladinski klub se je letos že drugič vključil v republiško tekmovanje »Nas klub 70«. Mladi Sevnščani se želijo dobro uvrstiti, zato so sklenili, da bodo program še obogatili.

V Sevnici zanimiva predavanja

V sevnškem klubu mladih so doslej organizirali nekaj zanimivih predavanj. Najprej je v klubu govoril likovni pedagog Anton Zgonec iz Trzišča. Mladim Sevnščanom je predstavil svoja dela in likovno ustvarjanje, in to prav takrat, ko je razstavljal v Galeriji na Gradu. Zanimivo predavanje je pripravil Alfred Zeleznik, ki je med enoletnim študijem v ZDA posnel veliko lepih in zanimivih diapozitivov. Številnim poslušalcem je razkril marsikatero neznanko o tej deželi.

Izšla je druga številka »Utrinkov«

8. marca je literarni krožek na osnovni šoli »Katje Rupena« izdal drugo številko šolskega glasila »Utrinki«, ki je bilo posvečeno mamicam za njihov praznik. Večino sestavkov, ki so jih pisali učenci iz višjih razredov, so posvetili mamicam in tudi nekaj likovnih prispevkov je na to temo. Mladi Novomeščani so se tokrat lepo izkazali. S svojim glasilom bodo lahko sodelovali na nagradnem tekmovanju za najboljšo šolsko glasilo, ki ga nameravata razpisati občinska konferenca ZMS ter občinska zveza DPM.

Novo vodstvo mladinskega kluba

Črnomaljski mladinci niso zadovoljni z delom mladinskega kluba. Ni krivo le pomanjkanje denarja, tudi dosedanje vodstvo ni bilo tako delavno, kot bi moralo biti. Na zadnjem sestanku so mladinci izvolili novega predsednika kluba ter novega blagajnika. Imenovali so tudi 7-člansko komisijo, ki bo pripravljala delovni program mladinskega kluba za ves mesec.

»Pokaži, kaj znaš« v Trebnjem

Mladinski aktiv ZMS Ponikve priredi v nedeljo, 23. marca, v trebanjski kino dvorani javno tekmovanje »Pokaži, kaj znaš«. Tekmovall bodo »sambli, peveci ter posamezniki iz trebanjske občine. Prvonoagrajeni bo dobili nagrado v višini 200 din, drugi pa praktične nagrade. Pokrovitelj tekmovanja je revija »Antena«.

STANKO S.

Mišo Kovač bo spet pel

Priljubljeni pevec zabavnih melodij Mišo Kovač bo 21. marca ob 20. uri v novomeškem Domu kulture ponovil svoj koncert za novomeško občinstvo. Kovač je bil pred dnevi, ko je prvič nastopil za novomeško občinstvo, zelo prisrčno sprejet.

Zabave in plesa nam dajte!

Mladinska organizacija mora povezovati mlade ljudi, ne pa delati razlike med njimi

Pred dnevi je prišlo na moj naslov nepodpisano pismo, ki naj bi me opozorilo, da je v vodstvu mladinske organizacije v Novem mestu nekaj narobe. Da je nezainteresirano, nedelavno in neorganizirano, funkcionarji dobivajo lepe plače, nič pa ne naredijo, da bi se mladina zabavala; ne organizirajo plesov in ne drugih zabavnih prireditev.

Iz pisma vojo popolno neznanje o delu in pomenu mladinske organizacije. Pisec pisma zamenjuje vodstvo mladinskega kluba, ki je bilo imenovano pred dobrim letom in doslej ni delalo, ker Novo mesto še nima mladinskega kluba, s predsedstvom občinske konference ZMS. Za začetek je treba povedati, da delajo v predsedstvu občinske konference ZMS mladi ljudje.

ki jih lahko srečaš na vseh delovnih aktivnostih, v drugih družbeno-političnih organizacijah in ki so glavni pobudniki, da delo mladine na vasi, v delovnih organizacijah in na solah.

Novomeškemu mladinskemu vodstvu očitajo, da je pretesno povezano z vajenci in delavci, da pa zanemarijo bodočo inteligenco. Jaz pa sprašujem obratno: koliko mladih Novomeščanov z višjo in visoko izobrazbo, ki so že postali vodilni kader v delovnih organizacijah, se je vključilo v mladinski aktiv in je pomagalo reševati težave, ki tarejo mladino? Bil je manj kot tistih, ki od mladinske organizacije, ki rešuje tudi takova vprašanja. Terjaajo: »Plesa in zabave nam dajte v tem dolgočasnem Novem mestu!«

M. PADOVAN

Marjan je junak na smučeh

V šoli je priden učenec, na šolskih tekmovanjih pa dosega lepe uspehe - Ker je skromen, ga imamo radi in se veselimo njegovih zmag

Pogovarjali smo se o smučanju, nekdo pa je na vse pretege hvalil Marjana Soneca, pionirja naše šole. Našla sem ga v 6. razredu, vedrega in nasmejanega, in se pogovarjala z njim o njegovem najljubšem veselju - smučanju.

— Kakšne uspehe si dosegel, da si med tistimi športniki, ki so jih predlagali za najboljše na Dolenjskem?

»Pred tremi leti sem zmagal v Novem mestu, lani in predlanskim pa sem dosegel prvo mesto v veleslalomu na celjskem prvenstvu v Črnošnjicah. Moj največji uspeh je bilo četrto mesto, ki sem ga dosegel lani v Kranjski gori.«

— Imaš doma že kakšno diplomo in medaljo?

»Dve zlati in dve srebrni medalji ter štiri diplome, enkrat pa sem dobil tudi okovje za smučarje.«

— Kdaj si začel smučati in kdo ti je najbolj pomagal?

»Smučati sem začel, ko mi je bilo štiri leta. Enkrat sem bil na smučarskem tečaju v Novem mestu, dvakrat pa v Črnošnjicah. Največ mi je pomagal očka, ki je prav tako navdušen smučar.«

— Se navdušuješ tudi za kak drug šport?

»Zelo rad plavam, igran namizni tenis in šah.«

— Kaj misliš o športnih dejavnostih v Novem mestu?

»Na naši šoli je šolsko športno društvo zelo razgibano.«

— Ali imaš v šoli pregla-vice?

»Za enkrat še ne, kajti doslej sem bil odličen ali prav dober. Zelo rad hodim v šolo.«

Zahvalila sem se za klepet in mu želela še veliko športnih zmag. Vseč mi je, ker je skromen, in želim, da bi tak tudi ostal.

TKA

Boštanj: otvoritev kluba

Ob letošnji prireditvi »Pokaži, kaj znaš« so boštanjski mladinci zbrali precej denarja, ki so ga namenili za ureditev mladinskega kluba. Sami so se lotili tudi plesanja, odstranili so stari pod ter namestili podolte, naredili knjižne police in nakupili nekaj knjig. Klub so odpril prejšnjo soboto.

A. Z.

»Življenje - absurd«

V ponedeljek, 23. marca ob 19. uri, bo v Domu JLA v Novem mestu literarni večer, na katerem bodo sodelovali gimnazijci, sodelavci »Ste-zica« in člani vojaškega literarnega krožka »France Prešerna«. Prireditvi so dali naslov »Življenje - absurda«.

Z. S.

Tudi dekletom iz stiške gimnazije je MENDOZINO, skladbica, ki jo poje Ivica Šerfezi in vodi na naši NAJPOPLOT festivalu, všeč. (Foto: M. Vesel).

Ivica Šerfezi še vedno prvi

Poslali ste nam 192 kuponov - Odločili ste:

1. »Mendezino« - Ivica Šerfezi - 47 glasov,
2. »Moj dom je zaprt« - Slaki - 23 glasov,
3. »Čemu da živim« - Mišo Kovač - 21 glasov,
4. »Yer Blues« - Plastic Ono Band - 18 glasov,
5. »Pridi, dala ti bom cvet!« - Eva Sršen - 13 glasov

Bliža se 21. marec, ko bo v Amsterdamu izbor za pevko Evrovizije. Naša mlada pevka Eva Sršen in komponist Mojmir Sepe bosta zastopala jugoslovanske barve. Kakšno mesto si bosta prborila, bomo videli v soboto po televiziji. V Amsterdamu bo odpotovala tudi Majda Sepe, toda le kot turistka.

Ta teden ste nam poslali 192 veljavnih kuponov.

Zreb je določil takole:

1. Jozica Zibert, Vrh 14, MOKRONOG, dobi ploščo

»Mesto mladih« - Bele vrane,

2. Anica Puhek, Tanča gorca 27, DRAGATUS, dobi ploščo »Sretan put« Ana Štafok,

3. Anton Prus, Mačkovec 3, SUHOR pri Metliki, dobi ploščo »Jedina na svijetu« - Toni Kljaković

— Toni Kljaković

Za naše nagrajence je prispevala plošče novomeška Mercatorjeva blagovnica na Glavnem trgu, tjer lahko kupite najnovjše plošče.

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek _____

Ulica _____

Kraj _____

Rok: 23. marec 70

Kupon št 10

POTA IN STRANPOVA

DEŽURNI POROČAJO

KOGA JE ZAMIKAL VRTALNI STROJ? — 11. ali 12. marca je neznanec ukradel iz delavnice Nika Vranešiča v Črnomlju ročni vrtalni stroj, vreden okoli 500 din. V preiskavi bodo ugotovili, koga je zamikal vredni v Vranešičevo delavnico.

TATVINA PODPORNH STE. BROV — 14. marca je Emil Bajec iz Smolenje vasi ugotovil, da mu je drzni zlikovec iz nedograjene hiše ukradel 30 podpornih stebrov in ga tako oškodoval za 400 din.

SEKEL PO TUJEM MOPE- DU — Antonu Radeščku iz vasi Krke je nekdo 15. marca okoli 4. ure ukradel moped, ki je bil parkiran na novomeškem Glavnem trgu.

NOVO VZEL, STARO P. U. STEL — Čudno krajje je ugotovil Franc Šuštaršič iz Bične vasi, ki osebnega avtomobila, ki je bil parkiran pred NOVOTEKSOVIM v Novem mestu, mu je neznanec 15. marca popoldne ali zvečer vzel novo akumulator, za povrnico pa pustil staro. Lastnik Šuštaršič je poleg tega ugotovil, da mu je tat potrgal vse šice v avtomobilu. Za zlikovcem poizvedujejo.

NEDOSTOJNO SE JE VE. DEL — Novomeški mlilničniki so 12. marca popoldne prijeli Ignaco Brajčiča iz Smihela, ker se je vinjen nedostojno vedel v delikatni trgovini ob Cesti komandanta Staneta v Novem mestu. Brajčič je moral do iztrezitve počakati v priporu.

KOČEVJE: GORELO NA POD. STRESJU — Šaje so se vnelo 13. marca okoli 6. ure na podstrešju zgradbe na Trgu 3. oktobra 15. Zaradi velike vročine so začeli tleli tramovi pri dimniku in pod. Poklicni gasilec Boris Leskovec je požar takoj omejil. Škode ni bilo posebno. Domneva se, da dimnik ni bil redno čist.

KOČEVJE: IZIVAL JE — 19-letni Anton Nadler iz Kočevja je v šmiki 10. marca od 20.30 odtrgal ključavnico z glasbene skrinje in navil skrinjo na ves glas. Po opozorilu je grozil natakarici, da jo bo pretepel. Izpušili je tudi električni kabel glasbene skrinje. Naslednjega dne ob 20. uri pa je tudi v šmiki razbil kosec in steklenico ter izvalil gostje na pretep. Gostje so odšli iz lokala, on pa se je drl, da bo vse pretepel. Zda ga bo vzel v roke sodnik za prekrške.

Verižno trčenje osmih avtomobilov

13. marca zjutraj je Novomešan Milan Mišič na avtomobilski cesti pri Dobruški vasi ustavil osebni avto, ker se mu je zdelo da ga zaradi izpraznjene aradnice zanaša. Takoj za njim je pripeljal Ludvik Kosmina iz Sežane tovornjak in začel zavirati. Na poledeneli cesti pa zavore ni- so dobro prijele, zato je tovornjak zadel Mišičev avto in ga porinil čez nasip na travnik. Zatem se je znašlo na kraju nesreče še več avtomobilov, ki tudi niso mogli varno ustaviti, marveč so se zavedali drug v drugega. Tako je bilo v tem verižnem trčenju navzdol osem osebnih avtomobilov in tovornjakov. Dve osebi sta bili ranjeni, gmotno škodo pa so ocenili na 35.000 din.

Tovornjak v ognju

Zagreban Jovo Stajčić je 13. marca zvečer vozil tovornjak s prikolico po avtomobilski cesti iz Ljubljane proti Zagrebu. Med Sentjerne- jem in Karteljevim se je vžgalo zadnje kolo na prikolic. Ko je voznik ustavil, je ogenj hitro zajel vso prikolico. Novomeškim gasil- cem je uspelo požar pogasiti, vendar je nastalo kljub temu za 50.000 din gmotne škode. Zgorelo je več gum, cernada, karoserija in tovor pa so bili obžgani.

Nista hotela Žibernove smrti

(Nadaljevanje s 1. str.)

da je nestabilen, vendar pa v času, ko je sodeloval v krvavi nočni dram, ni bil patološko opit, četudi je bil precej pijan.

Obtožnica, ki jo je zastopal namestnik novomeškega javnega tožilca dr. Ludvik Golež, je Jamnika in Murna dolžila uboja na grozovit način, Jamnika pa poleg tega še brezobzirnega maščevanja in nizkotnih nagibov, ki naj bi jih imel pri tem. Pri tej pravni kvalifikaciji dejanja je zastopnik obtožnice vztrajal tudi v svojem zaključnem govoru.

Trenutki odločitve v dvorani 101 pa so nastopili, ko sta spregovorila zagovornika obtoženih, Jamnikova zagovornica Margareta Zakonjšek in Murnov zagovornik Tit Stanovnik. Oba sta svoja zaključna govora zelo dobro pripravila in pretehtala res vse možnosti, ki sta jih imela na voljo ob zagovornih obtožbah.

Tako Zakonjšekova kot Stanovnik sta predvsem izpodbijala tako kvalifikacijo dejanja, kot je pri njej vztrajal tožilec, pri tem pa sta najodločneje poudarjala, da ne gre za uboj, marveč samo za kaznivo dejanje hude telesne poškodbe. Pribijala sta, da je smrt Žiberna nastopila kot spretnaklepná posledica, ki je nista hotela niti želela. Skladno z zagovori obtožencev sta zagovornika poudarjala, da Jamnik in Murn Žiberno nista imela namena ubiti, kar bi pa v tistih okoliščinah vendarle

lahko storila. Zagovornik Stanovnik je med drugim pristavil, da je bil Murn Žiberni pred dogodkom celo naklonjen in ga je Jamnik pridobil na svojo stran šele potem, ko mu je natvezil, da se je Žiberna grdo spozabil nad lastno hčerko.

Petčlanski senat je skoraj v celoti osvojil predloge obeh zagovornikov in prekvalificiral dejanje od uboja na hudo telesno poškodbo. Predsednik senata Roman Keržan je obrazložil, zakaj se sodišče ni moglo odločiti za sklep, da je bil incident z Žiberno zasnovan.

Predsednik senata je pri tem dejal, da niti eden izmed obtožencev v tragični noči ni uporabljal orodja ali

predmeta, s katerim je možno človeka ubiti. Poleg tega se je začel pretep v javnem lokalu, se pravi pred pričami. Vendar pa je sodišče ugotovilo, da je bil pobudnik, začetnik in vseskozi glavni akter dejanja Jamnik.

Cirila Jamnika je sodišče obsodilo na najstrožjo kazen, ki jo določa kazenski zakonik za kaznivo dejanje hude telesne poškodbe. Murn je dobil glede na svojo udeležbo pri tem dejanju precej blažjo kazen.

Murna so po razglasitvi sodbe spustili iz pripora, Jamnik pa mora še ostati v njem glede na to, da mu je sodišče izreklo višjo kazen od pet let strogega zapora.

Otroka sta se zadušila

Stara sta bila 3 ozir. 4 leta — Igrala sta se z vžigalicami, ko so bili starši v hlevu

4-letni Igor Belcel in njegov 3-letni bratec Andrej sta se 11. marca popoldne zadušila, ko sta se igrala z vžigalicami in zažgala obleke in perilo. Nesreča se je zgodila v edini naseljeni hiši v Kačjem potoku pri Kočevju.

Oče in mati ponesrečenih otrok sta povedala, da sta šla tisto popoldne okoli 15. ure na delo v bližnji hlev zadržnega KGP Kočevje. Z njima je šel tudi najstarejši sin.

Doma je ostala najmlajša Verica, ki je spala v stajici v kuhinji; v spalnici na zakonskih posteljah sta ležala Igor in Andrej, ki se tistega dne nista počutila dobro, zato nista odšla s starši v hlev.

Pred odhodom na delo ju je mati zaprla v spalnico in celo zavezala vrata z vrvo. Bala se je, da ne bi prišla v kuhinjo, kjer je v štedilniku gorelo. Zelo rada sta se namreč igrala z ognjem in vžigalicami.

Ko se je mati okoli 16.45 vrnila domov in odprla vrata spalnice, je bilo notri polno dima. Hitro je odprla okno in vrata. Na tleh pri vratih je videla ogorko cumj, ki niso več tlele. Otroka sta ležala na posteljah, okoli ust pa sta bila krvava. Obe gajbi, ki sta bili v sobi, sta bili ob omari. Na njej ni bilo več škalice, v kateri so bile spravljene oblekice in perilo najmlajše, Verice. V to skatnico pa je pred odhodom na delo mati skrila tudi skatlico vžigalic.

Mati je takoj poklicala zdravnika, vendar je bilo prepozno, čeprav sta bila otroka še topla, ko ju je našla. Komisija, ki je prišla ob 19.30, je lahko pri obeh otrocih, ki sta takrat ležala na mizi v veži, ugotovila le, da sta mrtva, ker sta se zastrupila s dimom oziroma ogljikovim monoksidom. J. P.

71-letni mož nenadoma omahnil in padel z voza

Ali je Janeza Markoviča iz Gornjega polja zadela kap? — Ponesrečenec več dni v nezavesti

10. marca sta šla sin Mihael in oče Janez Markovič iz Gornjega polja z vozom po seno. Popoldne sta se z naloženim vozom že vračala po cesti do Drora. Mihael je poganjal živino, Janez pa je sedel zgoraj na senu.

Ko sta 10 minut pred 13. uro dospela v Gabrje pri Sotoki, je Janez Markovič nenadoma postalo slabo. Zamajal se je, hip nato padel z vrha voza na cesto in obledel.

Mihael je takoj ustavil živino in stekel k svojemu 71-letnemu očetu, da bi videl, kaj se mu je zgodilo. Poskušal mu je pomagati na no- go, pa ni šlo, ker je bil v nezavesti.

Takoj so poklicali rešilca, da je ponesrečenca odpeljal v novomeško bolnišnico, o nesreči pa so nemudoma obvestili tudi mlilničnike v Dolenskih Toplicah.

V novomeški bolnišnici se Janez Markovič več dni ni prebudil iz nezavesti. Ko

Odkrili vlomilca

Ljubljanski mlilničniki so zapri skupino polnoletnih tatar, ki so vlamjali in kradli v Ljubljani in okoliških krajih, pa tudi po Dolenski.

smo spraševali, kakšne poškodbe ima, dežurni zdravnik ni mogel povedati nič določnega. Niti potrditi niti zanikati ni domneve, da je lahko 71-letnega Janeza Markoviča zadela kap na vozu.

Janez Markovič je v četrtak, 17. marca zvečer, potem ko se ves čas v bolnišnici ni zavedel, umrl.

V stilu divjega zahoda

Trebnje: opiti mladeniči so najprej razdejali stranišče, potem pa pretepli sprevodnika vlaka

Navajeni smo, da fantje, ki se vračajo z nabora zaposlovanja in zavričkajo (posebno če so spotrjenici), toda to, kar so počeli prejšnji teden v Trebnjem in na vlaku, presega vse meje mladostne ob- jestnosti.

Opiti mladeniči, med njimi tudi, ki jim je puh komajda pognal pod nosom, so delali tak kraval, da je morala posredovati milica, pa še ni zalego. Najprej so v vlaku dobesedno razdejali stranišče, saj je bilo ugotovljeno škoda za 1.500 novih dinarjev, potem pa so se lotili še sprevodnika Antona Jevnikarja, doma iz Lavrice, ki jih je opozoril, da na vlaku ni dovoljeno metati pasjih bomb.

Jevnikarji ki je opravljal svojo dolžnost, so tako zmlatili, da je v Velikem Gabru vlak moral čakati, sicer bi mož izkravel. Močno poškodovanega so odpeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer so mu nudili zdravniško pomoč.

Upamo, da bomo lahko slišali, kdo so bili ti prestopniki in kako so bili kaznovani. Divjega zahoda, značilnega za Ameriko prejšnjega stoletja, pri nas ne smemo dovoliti!

Psi morili srne

Od 9. do 13. marca so psi v okolici vasi Podstrmec pri Velikih Laščah pomorili šest srn. V enem dnevu so bile najdene kar štiri pokončane srne, ki so jih raztrgali psi.

Lastniki psov bi se morali zavedati, da je srnjad v vsakem snogu nemočna pred psi, in bi jih zato morali imeti privezane.

Lovska družina Velike Lašče je v tam primeru pokazala premajhno skrb za zaščito divjadi, saj bi morali njeni člani opozorjati lastnike psov, da morajo imeti v takih vremenskih razme- rah pes čuvaje privezane, ker so nevarni divjadi. Lovci naj bi tudi pogosteje pregledovali ogroženo območje in pse potepuhe postrelili.

Na svojem sem...

Bilo je v času, ko se je dan prevesil in ko so se prve megle dvignile iz korila reke, ki se je leno vila med nizkimi griči. V vasi je bilo tiho, le sem pa tja je zalajal pes ali zamukalo govedo.

Iz hiše, ki je stala skoraj ob robu vasi, se je nenadoma zaslislal močan hrup. Kozarci so zažvenketali po tleh.

»Vam že pokažem, mrhe! Nazgem vas, da boste pomnili, kdo je gospodar v hiši!«

Zaslislal so se udarci, ki so padali, zaslislal se je otroški jok in žensko tannanje. Nenadoma pa so se odprla vrata in na cesto so se pripodili trije otroci, bosi in preplašeni, za njimi pa je prišla na cesto mati. Končno se je pojavil med vratji gospodar — oče in mož. V roki je vihljal debelo palico. V obraz je bil zaripel in zmerjal je, da se je kadilo.

To noč je bil sam v hiši...

Nekaj dni, pozneje se je prizor ponovil. In še in še. Sosedje so zmajevali z glavami, šušljali med seboj in mrmrali. Ker pa se stvari niso zboljšale, temveč so se morda celo poslabšale, saj je bilo razgrajanje skoraj na dnevnem

redu, so zadevo prijavili in družinski oče je poročal pred sodnika.

»Obdolženi ste, da v svojem stanovanju razorjate, preteplate ženo in otroke, kričite in s tem vznemirjate druge...«

»Kaj koga brigga, kaj ponem na svojem. Doma sem jaz gospodar in žena in otroci mi marajo biti pokorniki!«

»Tako mislite vi. Kljub temu pa ne smete motiti drugih.«

»Koga motim, bi vas upražal.«

»Sosed.«

»Ha — ha, sosede? Kaj mi mar! Sosedje naj bodo tiho kot...«

»Pa otroci, ki beže pred vami iz hiše?«

»Kdo beži, pred menoj? To je laž.«

»Saj so jih ljudje videli, ko so bili ponoči na cesti.«

»A tako? No, res so bili, toda zato, da bi se malo prezračili, pred spanjem.«

»Torej ne priznate svoje krivde?«

»Kaj bom priznal, ko nisem kriv. Se enkrat vam povem, da sem v svoji hiši in na svojem jaz gospodar. Če pa vi mislite drugače, je tudi prav... Povem pa, da ne plačam niti dinarja. Raje grem se det...«

KRAKOVSKI GOZD: TRČILA DVA TOVORNJAKA — Aloiz Ban iz Globokega je 11. marca popoldne vozil tovornjak po avtomobilski cesti skozi Krakovski gozd. Tovornjaka, za katerima je vozil, sta se nenadoma ustavila, ker je pred njima obstal tovornjak s prikolico, Ban svojega vozila ni utegnil pravočasno ustaviti. Zavil se na levo stran ceste, koder se je prav tedaj pripeljal naproti Nikola Ristovski iz Delčeva s tovornjakom. Vozili sta se zaleleti, pri tem se je makedonski tovornjak prevrnil. Škodo so ocenili na 15.000 din.

BRUNA VAS: FICKO IN MAJOR TRČILA — 15. marca popoldne sta se med srečanjem na ovinku zasnene ceste v Brunu vasi zaletela Stanko Goranc iz Gorenje vasi pri Smarjeti s fičkom in Ivan Obaha iz Vižmarji z majormerom. Goranc in njegov sopotnik sta dobila pri nesreči laze poškodbe, gmotno škodo pa so ocenili na 5.000 din.

POLJANE: Z OSEBNIM AVTOMOBILOM V TOVORNJAK — Anton Tanko iz Zapolotka je 13. marca popoldne vozil tovornjak proti Ljubljani. Pri Poljanah je zapeljal na levo stran ceste, kjer je vanj trčil Simon Pribičevič z osebnim avtom. Le-ta je bil pri nesreči tudi ranjen, škodo pa so ocenili na 7.000 din.

GRADIŠČE: SEM TER TJA IN V SKALO — Istok Bradac iz Ljubljane se je 15. marca popoldne peljal z osebnim avtom iz Dolenskih Toplic proti Novemu mestu. Pri Gornjem Gradišču je avto zaneslo, nakar je tresel v skalo. Škodo je bilo za okoli 6.000 din.

SENTJERNEJ: DEKLICA NEPREVIDNO PRED AVTO — 11. marca zjutraj se je Ivan Selak iz Dobrave peljal z osebnim avtomotom proti Sentjerneju. Nenadoma je pred avto z leve strani skočila 7-letna Breda Jurkovič. Avto je deklino madel in jo zbil, tako da so jo morali nemudoma odpeljati v bolnišnico, kjer so ugotovili poškodbe na glavi in nogi.

BIC: AVTOBUS S ČESTRO POTNIKOM NI — 12. marca je pri Biču zaneslo s ceste avto- bus Ljubljanskega SAP, ki ga je vozil Grosupelčan Franc Lavrh proti Ljubljani. Potnikom ni bilo nič, škodo pa so ocenili na 3.000 din.

GRIC: LAZE RANJENA — 15. marca zjutraj sta se na Griču pri srečanju zaletela po- tovo- rnjak, ki ga je vozil Črnomanjščan Jože Primo, in fičlo, v katerem se je peljal Anton Lakner iz Bistrice z ženo. Potnika v oseb- nem avtu sta bila laze ranjena, škodo pa so ocenili na 2.300 din.

MOKRICE: Z AVTOM V VNEK — 13. marca zjutraj je vozil Zagrebčan Zvonko Tursan osebni avto za tovornjakom, ki je pri Mokricah zavrl. Zavrl je tudi Tursan, nakar ga je zaneslo v vsok, od tam pa ga je odbilo in se je prevrnil. Škodo so ocenili na 4.000 din.

SOTELSKO: HUDO TRČE- NJE — 9. marca popoldne se je pripetila prometna nesreča v Sotelisku med voznikom osebnega avtomobila Mihaelom Molčanom s Senovega in voznikom tovornega avtomobila Jožetom Aščem iz

Selo. Pri trčenju je bilo za okrog 1100 din škodo.

BIZELJSKA VAS: POSKODOVAN TRAKTORIST — 10. marca zvečer se je pripetila na cesti od Svete gure prvi Bizeljski vasi prometna nesreča. Poškodovan je bil traktorist Franc Perišič iz Orešja in so mu nudili pomoč v bre- žiški bolnišnici. Na traktorju je za okrog 500 din škodo.

ARTO: TRČILA TOVORNI OSEBNI AVTO — 12. marca popoldne se je pripetila prometna nesreča v vasi Arto med voznikom tovornega avtomobila Francom Kostanjškom iz Sromelj in voznikom osebnega avtomobila Ratičborjem Ivinčičem iz Karlovca. Pri trčenju je bilo za okrog 1000 din škodo.

KRSKO: POSKODOVAN MOPEDIST — 12. marca popoldne se je pripetila prometna nesreča v Ulici pod goro v Krški mopedistu Jožetu Štigli iz Straže pri Novem. Pri nesreči se je poškodoval in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Materialna škoda je za okrog 600 dinarjev.

SEVNICA: MOPEDIST PO. DIL ŽENSKO — 14. marca popoldne se je pripetila huda prometna nesreča na Kolodvorski ulici v Sevnici med motoristom Ivanom Kranjcem in Mešnega vrha in Jožetu Goštelj iz Podgorja. Pri nesreči je bila Gošteljova tako hudo poškodovana, da je v celjski bolnišnici še istega dne umrla.

KOSTANJEVICA: POSKODOVAN KOLESAR — 14. marca popoldne se je pripetila prometna nesreča v Kostanjevici vozniku kolosa s pomožnim motorjem Metodu Krvinil iz Sentjerneja. Pri nesreči se je teže poškodoval in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico.

KOČEVJE: TRČENJE NA JASNICI — 15. marca ob 18.15 sta na Jasnici pri Kočevju trčila oseb- na avtomobila, ki sta ju upravljala Ivan Ogrinc iz Kočevja in dr. Anton Jagodič iz Ljubljane. Na vozil- lih je škodo za nad 10.000 din, poškodovan pa ni bil na srečo nihče. Do nesreče je prišlo pri srečanju. Ogrinc je peljal pred srečanjem skrajno desno, vendar ga je za- radni leči na cesti zaneslo na sredi- nico, kjer je trčil v naproti vo- zeči avto.

KRSKO: KOLESAR V OSEBNI AVTO — 12. marca popoldne se je pripetila prometna nesreča na Cesti 4. julija v Krškem med kolezarjem Antonom Zajcem iz Krškega in voznikom osebnega avtomobila Jožetom Vranetičem s Čate- la. Kolesar je bil pri nesreči teže poškodovan in so ga odpel- jali v novomeško bolnišnico, na vozilih pa je za okrog 1500 din škodo.

Na startu 28 tekmovalcev

Na smučiščih v okolici Poloma na Gorjanoh je bilo v nedeljo občinsko zimsko tekmovalstvo v veleslalomu za zaposlene iz krške občine. Čeprav je bilo vreme slabo, se je tekmovalnja udeležilo 28 tekmovalcev in tekmovalk. Snega je bilo dovolj, na samem smučišču pa je bila snježna odeja debela več kot meter. Ob tej priložnosti je predsednik ObSS Edi Komotar obljubil, da bodo čez poletje tam montirali vlečnico, tako da bo do prihodnje zime nared.

Rezultati: moški — 1. Kruz (TSS) 39,2, 2. Zibret (Pros.) 39,5, 3. Medved (ObS) 40,4, 4. Kužnik (Kovinarska) 40,6, 5. Rožkar (Celuloza) 43,2, 6. Kolšek (Celuloza) 47,2 itd. Ženske — 1. Kužnik (KO-

vinarska) 47,0, 2. Kruz (Obt. niki) 53,2 itd. Ekspno: 1. Združenje sindikalni organizaciji prostovoljnih delavcev in TSS 1:14,7, 2. Kovinarska 1:27,5, 3. Celuloza 1:30,4, 4. občinski uslužbenci 1:40,4 itd. Druge zimске delavske športne igre občine Krško so bile uspešnejše od lanskih, čeprav je bilo vreme neugodno. L. HARTMAN

V nedeljo področno košarkarsko prvenstvo

V nedeljo, 22. marca, bo v Trebnjem in Novem mestu področno košarkarsko prvenstvo na pionirski in pionirke. Tekmovanji se bosta pričeli ob 8. uri zjutraj.

Jenkoletova gre v Lublin?

Zvezni kapetan za plavanje Nenadović je obvestil plavalni klub Celulozar, da je Nevenka Jenkole določena za kandidatko v mladinsko državno reprezentanco. Reprezentanca Jugoslavije bo odpotovala na Poljsko v Lublin, kjer bo od 27. do 29. marca tradicionalni mladinski troybi med NDR, Jugoslavijo in Poljsko. Če bo Nevenka na državnem zimskem plavalnem prvenstvu v Zagrebu dobro plavala, ji mesto v reprezentanci ne uide. L. HARTMAN

KEGLJANJE

Adi Stor prvak Žužemberka

Končano je zimsko prvenstvo Žužemberka v kegljanju. Tekmovalci so v petih kolidih metali 4 x 100 in 1 x 200 kugle. V prvačkem kolu je zmagal Ciril Kesmina (390), pred Brezovčarjem 384, A. Storom (380) itd. V nadaljnem kolu je bil najboljši Ožbolt (789), sledijo Brezovčar (788), Na. se (776), A. Stor (774) itd.

V skupni uvrstitvi je najboljši inž. Adi Stor, ki je podrl 2.338 kegljev, sledijo Nose 2.294, Brezovčar 2.279, Ožbolt 2.259, Kosmina 2.234 ldr. Na prvenstvu je sodelovalo 15. kegljačev. P. STOR

Še vedno Vesel

Na Dolenjskem kegljaškem prvenstvu za posameznike v Krškem se je zvrstilo 36 tekmovalcev. V vrhu ni nobenih sprememb, še vedno vodi Novomeščan Božo Vesel s 1.660 podrtimi keglji, sledijo Zidanek 1.617, Fabjan 1.614 ldr. J. MRZLAK

Prekinjeno srečanje

Preteklo soboto in nedeljo so kegljarski novomeški KRKE gostovali v Mariboru in se na kegljaški Konstruktorja srečali z ljubljanskim SATURNUSOM. Prvi dan srečanja so bili ljubljanci boljše in so dvoboj dobili s 6.436:6.311. Drugi dan pa je bilo srečanje prekinjeno zaradi pomanjkanja toka. Ekipi sta prekinili pri stanju 4.659:4.567 za SATURNUS. Najboljši Novomeščani so bili Zidanek (677, 690), Mrzлак (698, 434), Krušič (413). Zadnja dva tekmovalca imata še vsak po 111 mestov, tako da bosta verjetno dosegla rezultat okoli 830 kegljev. Če ne bodo Novomeščani dobili prekinjenega srečanja, so njihove možnosti za obstanek v društvu bolj majhne. J. MRZLAK

Luknja še vedno vodi

V nadaljevanju občinske kegljaške lige so odigrali tretje kolo, doseženi so bili naslednji izidi: PIONIR : ISKRA 420:378, Luknja : KRKA 493:450 in Gondar : PARTIZAN (2b.) 50:9 b. b. Lestvica po 9. kolu:

1. Luknja	9 9 0 0 4099:3787 18
2. Zelnikar	8 7 0 1 2596:2201 14
3. KRKA	8 5 0 3 3640:3440 10
4. ISKRA	9 3 0 6 3760:3678 6
5. PARTIZAN	9 3 0 6 3445:3654 6
6. PIONIR	8 2 0 6 3035:3054 4
7. Gondar	9 1 0 6 2093:2715 2

Prva: Novo mesto in Vavta vas

Na občinskem pionirskem košarkarskem prvenstvu so fantje pokazali boljšo igro kot dekleta - Novo mesto : Vavta vas - najbolj zanimivo

Občinskega košarkarskega prvenstva za učence osnovnih šol se je udeležilo nepričakovano malo ekip: v telovadnici novomeške gimnazije so se brali le po tri ekipe pionirjev in pionirk. V obeh konkurencah so se prijavili Novomeščani, Žužemberčani in mladi košarkarji iz Vavte vasi.

Škoda je, da ni bilo na prvenstvo ekip iz Smihela, Mirne peči in drugih šol novomeške občine. Mar je to znak, da ne posejajo dovolj pozornosti tej priljubljeni športni panogi? Prav gotovo je namreč, da je za košarko tudi na Dolenjskem in še posebej v novomeški občini veliko zanimanje.

Pionirke novomeškega Partizana, ki so nastopile na telovadnem dvoboju v Bratislavi. Od leve proti desni — vodnik SLAVKO VIDMAR, ANITA GAJIC, SONJA ROSTAN, MOJCA KOSEC, LILI PLANTAN, SLAVICA KLEVISAR in MAJA DOKL.

TELOVADNI DVOBOJ: BRATISLAVA - NOVO MESTO

Slovenski telovadci na Slovaškem

Slovenski telovadci so se pomerili v dvoboju s Slovaki - Največ so dosegli slovenski mladinci, ki bi morali zmagati

Šahovski klub Novo mesto sporoča

V torek, 24. marca ob 18. uri, bo v šahovskem klubu hitropotezno prvenstvo Novoga mesta za članice.

V četrtek, 26. marca ob 18. uri, bo v šahovskem klubu hitropotezno prvenstvo Novoga mesta za mladince.

Prvaka obeh brzoturnih evropskih bostv sodelovala na republiškem hitropoteznem prvenstvu v Ravnah oziroma v Mariboru, ki bo 5. aprila.

Igor Penko prevzel vodstvo

Na šahovskem prvenstvu Novoga mesta so bile odigrane odločilne partije in dve redni kolidi. Rezultati: Sitar : Skerj remi, Penko : Petković 1:0, Petković : Udir 1:0, Jenko : Sitar remi, Mišč : Hrovatić remi, Udir : Istenič 1:0, Penko : Adamič 1:0, Bjetanović : Venc 1:0, Mladinci : Petković remi, Skerj : Sporar remi, Sitar : Sporar remi, Petković : Skerj remi, Istenič : Penko remi, Hrovatić : Udir remi in Jenko : Mišč 1:0.

Po 12. kolu je v vodstvu Igor Penko s 10 točkami, sledijo Skerj 9, Sitar 8, Petković 7,5, Bjetanović 6,5 (1), Udir 5 (2), Sporar, Istenič, Hrovatić 5, Venc 4 (2) ldr. J. UDRI

Preteklo soboto in nedeljo so novomeški orodni telovadci tekmovali v Bratislavi na Slovaškem. Reprezentanco Novoga mesta so okrepili v pionirski konkurenci mladi Kidričani, v mladinski pa reprezentanci Slovenije (moški in ženske). V vseh štirih kategorijah so bili Slovaki uspešnejši, čeprav bi do svojih kvalitetah zlasti naši mladinci morali zmagati.

Med posamezniki so se nekateri slovenski telovadci dobro odrezali; zlasti moramo omeniti Ačmoviča iz Kidričevega, Ljubljancanko Petiščeve in Goljana Spornarja. V glavnem so vsi nastopajoči pokazali največ, kar trenutno zmorejo, vendar jih je še vedno precej, ki niso došli odlično pripravljenim slovaškim telovadcem. Posebej moramo omeniti slovaške ženske vrste, katerim domačini posebej veliko pozornost. Dekleta pripravljajo za prihodnje olimpijske igre in jih nastrno vzbujajo.

Končni rezultati dvobojev: (pionirke) Bratislava — Novo mesto 146,70:137,35; (pionirji) 187,15:180,75 (mladinci) 145,95:138,10 in (mladinci) 279,10:275,75.

Končni vrstni red posameznikov: pionirke — 1. Vavtova 57,35, 2. Bočinova 36,75, 3. Petrovska 36,35, 4. Virskova 35,40, 5. PLANTAN 34,95, 6. Holčičeva 34,70, 7. Vidova 34,60, 8. DOKL 34,25, 9. GAJIC 33,90, 10. ROSTAN 32,60, 11. KOSEC 31,60, 12. KLEVISAR 30,65. V posameznih orodjih so se naša dekleta uvrstila takole: proskok — 3. do 4. Plantan in Gajic 9,05, 5. do 7. Dokl 9,0, 10. Košec 8,10, 11. Klevisar 7,95, 12. Rostan 7,20. Greda — 4. do 5. Rostan 8,55, 6. Plantan 8,50, 9. Košec 8,05, 10. Klevisar 7,80, 11. Dokl 7,65, 12. Gajic 7,35; bradija — 6. Dokl 6,90, 6. Gajic 6,70, 7. Plantan 6,60, 10. Rostan 6,25, 11. Košec 7,20, 12. Klevisar 6,00; parter — 7. Plantan 8,90, 8. Gajic 8,70, 9. Dokl 8,65, 10. Rostan 8,60, 11. Košec 8,45, 12. Klevisar 8,00.

Pionirji: 1. AČMOVIC 47,15, 2. Kornik 47,10, 3. Kovalič 46,95, 4. Komarek 46,40, 5. Gabris 46,40, 6. Taljo 45,40, 7. VINDIŠ 44,95, 8. Belau 44,90, 9. SKERJANC 43,85, 10. RANFEL 43,65, 11. PAL 43,60, 12. CAPUTA 43,50.

Mladinci: 1. do 2. PERIŠIĆ in Koskova 36,85, 3. Bajnučkova 36,85, 4. JURJEC 35,55, 5. in 6. Kmetova in Muravski 35,40, 7. Peštukova 35,0, 8. KONČNIK 33,95, 9. TEZAK 30,90 in 10. ZEZEZNIKAR 29,90.

Mladinci: 1. Konecny 56,55, 2. P. Gerner 55,40, 3. SPOVN 55,35, 4. KOSI 55,15, 5. Jamriska 54,95, 6. JELEN 54,90, 7. GABRIELČIĆ 54,15, 8. ZERJAL 54,10, 9. F. Gerner 53,55, 10. Hercan 53,50, 11. BABNIK 53,00, 12. Kreton 52,45.

Za mlade telovadce je bilo srečanje na Slovaškem zelo koristno; videli so odlične pogoje za vadbo in nastrno delo z mladimi kadri. Čehoslovaki se z vso resnostjo pripravljajo za bodoča najzahtevnejša svetovna telovadnja. Vsi njihovi mladi telovadci delajo pod načrtnim vodstvom upeševanih strokovnjakov za posamezna orodja. Če gledamo na dane možnosti naših in njihovih tekmovalcev, smo z isidom srečanja lahko povsem zadovoljni.

SLAVKO DOKL

USPEŠNO DELO KOČEVSKEGA DRUŠTVA PARTIZAN

V Kočevju želijo novo telovadnico!

Uspešno delo kočevskega Partizana zahteva nove možnosti za razvoj telesne kulture na Kočevskem - Brez novih športnih objektov ne bo napredka - Vedno več je mladine, ki želi v urejene telovadnice

Pretekli petek je bil 16. občina zbor TVD Partizan Kočevja, ki so ga imeli istočasno ob 20-letnici obstoja društva v tej obliki, to je po preimenovanju iz Telovadnega društva in priključitvi k društvu smučarskega kluba in športnega kluba Triglav. V tem letu bo minilo tudi 60 let od ustanovitve prvega telovadnega društva Sokol

— Kočevje in prve organizirane telesne vzgoje v Kočevju nastopil. Sam občni zbor ni bil v glavnem posevčen samo temu važnemu datumu iz preteklosti društva. O tem bo vodil skrb novi odbor društva, ki bo proslavil pomemben jubilej. Predsednik društva prof. Saka Rižal je prebral skupno poročilo, ki so ga nekateri vodniki že

dopolnili. Iz poročila so bili razvidni uspehi športnih oddelkov in športnih panog, ki jih društvo goji.

Tudi finančno gospodarjenje je bilo dobro. Veliko pomembno jim je nudila uprava doma za telesno kulturo, ki je dala društvu brezplačno vse prostore.

Na občnem zboru so ugotovili, da je dosežen največji napredek v množičnosti. Nekateri oddelki so zelo zasledeni. Zlasti moramo omeniti žensko gimnastično, košarko in namizni tenis. Dotok mladih je vedno večji, tako da zmanjkuje prostih vadbentih ur. Telovadnica je zasledena za šolsko telovadbo skoraj ves dan, tako da so ostali zelo na tesnem. Zato so bili mnenja, da je najmojše graditi še novo telovadnico, da bi razbremenili sedanjico. Na ta način bi se zelo pomoglo tudi šolska športna društva, ki ne pridejo do svojih prostorov.

Na občnem zboru so ugotovili, da vzgoji kadrov niso posevtili dovolj pozornosti, ker množičnost raste, ustrezni kadrov pa je vedno manj.

Govorili so tudi o športnih objektih, orodju in rekreaciji. Zlasti mladi športniki so bili mnenja, da je treba nabaviti nove športne pripomočke.

Občni zbor je pospravil tudi predsednik ObzTK Kočevje Lajze Petek in pohvalil uspešno delo društva.

Izvolili so tudi nov odbor društva, vodnika pa bodo sestavili svoj tehnični odbor po potrebah v raznih panogah. A. ARKO

Od tu in tja

■ **NOVO MESTO** — V izrabi se bo pričelo dolensko kegljarstveno prvenstvo v borbenih igrah. Sodelovalo bo 11 klubov: Cr. melj, Krško, Sevnica, PARTIZ (Zb.), KRKA, Luknja, ISKR Zeleznicar, PIONIR, Vseh dev in Stari devet (vsil Novo mesto). Tekmovalci bodo po ligalskem sistemu dvakrat. Prve tri ekipe s prvenstva bodo sodelovale v kvalifikacijah za vstop v republiško ligo. (J. M.)

■ **MOKRONOG** — Na rednem mesečnem hitropoteznem prvenstvu so bili doseženi naslednji rezultati: 1. skupina: 1. Debeljak 8,5, 2. Zutič 6, 3. Kršič 7,5, 4. Šiblja 7, 5. in 6. Peterle in Borštnar 6 itd.; 2. skupina: 1. Hočevar 8, 2. Stefančič 8,5, 3. Sribar 6,5, 4. Žitnik 6, 5. Bule in Dvornik 4,5 itd. (J. H.)

■ **BREZICE** — Športniki vseh treh ekip, ki tekmujejo v ligalskih prvenstvih, so se te dni pospešno oprijeli priprav za novo sezono. Rokometiški so pretekli teden spet prišli luči na svojem igrišču in vadijo do pomnih večernih ur; trener Darko Setine v glavnem vadi s mlajšimi igralci, ki bodo kmalu igrali v prvi postavi. Nogometaši so iz telovadnice te dni prišli na gimnazijsko asfaltno ploščo, poleg tega pa so odigrali še nekaj prijateljskih tekem. Zadnje srečanje na domačem igrišču s Rodočani so izgubili s 3:1. (V. P.)

■ **RIBNICA** — V soboto, 21. marca, bo svečana seja občinske zveze za telesno kulturo Ribnica. Posvečena bo 10. obletnici njenega obstoja, ustanovljena je bila 22. marca 1960. (J. P.)

■ **SEVNICA** — V prijateljskem rokometnem srečanju so se domači rokometiški srečali z INLESOM Ribnica, ki je član prvi republiške lige. Sevničani so dobi veli hud poraz, saj so jih Ribničani premagali z 21:10. Če bodo hoteli Sevničani napredovati v višje tekmovalne, bodo morali še precej popraviti formo. Za Sevnico so igrali: Krejan L., Valant 3 Trbovc 2, Brežan, Pere 4, Filej, Koprivnik 1, Ponderlak, Debelak, Sitna, Slemenšek, Krejan II. Za INLES: Lovšin, Tanko I, Kernšič 2, Šile 2, Češarek I, Mikulin 2, Anđelič 2, F. Ponikvar 7 in A. Ponikvar 4 (J. M.)

■ **KRŠKO** — Tehnični odbor plavalnega kluba Celulozar je določil, da bosta klub na državnem ženskem plavalnem prvenstvu v Zagrebu zastopala samo Franc Cergo in Nevenka Jenkole. Cargo bo nastopil na 100, 200 in 400 m prostu, Jenkoletova pa na 100 in 200 m delfin. (L. H.)

■ **NOVO MESTO** — Na zadnjem rednem hitropoteznem turnirju za mesec marec je med 14 udeleženci nepričakovano, vendar zaslužen zmagal Vinko Istenič. Vrstni red: 1. Istenič 12, 2. Penka 11, 3. Petković 9, 4. M. Picek 8,5, 5. Ščap 7, 6. in 7. Venc in Tisu 6 ldr. (J. U.)

■ **KANIZARICA** — Kanizarški rudarji so se srečali v kegljanju, to sicer ekipi janski in zunanji obrati. Zmagali so zunanji obrati z rezultatom 623:562. (J. B.)

■ **SENOVO** — Šolsko športno društvo je v počastitev 8. marca organiziralo mednarodno tekmovalno v orientacijskem pohodnu, katerega se je udeležilo 18 ekip. Prvo mesto je dosegla ženska ekipa 7.a razreda, ki je zbrala 130 točk. Naslednja mesta so zasedli: 8.a (dekleta) 129 točk, 8.a (fantje) 121 ldr. (J. Z.)

■ **SEVNICA** — V nedeljo, 22. marca, bo ob 9. uri v klubski sobi TVD Partizan občni zbor občinskega streliškega odbora. Vabljene so vsi, ki se zanimajo za strelstvo. (A. Z.)

■ **NOVO MESTO** — Na simularnem košarkarskem prvenstvu novomeške gimnazije so končali izločilne tekme. Neodigrana je samo še tekma med 2.c in 4.od, ki bo odločala, katere ekipa se bo z 2.ab borila za tretje mesto. Rezultati: 3.ab : 2.ab 91:40, 4.b : 1.b 38:7, 4.ab : 4.cd 58:29, 4.ab : 4.b 82:22 in 4.ab : 1.a 132:8 (Munih 90). (V. S.)

■ **MIRNA** — Upravni odbor TVD Partizan Mirna je sklenil, da bo organiziral telovadbo tudi za starejše člane. Strokovno vodstvo nad vadbo je prevzel poštovani dr. Jernej Kranjc, ki še vedno skupino in moških. Fuhvale vrstina je odločitev razvlastila OG Vlada Silvestra, ki je dovolil vadbo v šolski telovadnici. Odbor TVD Partizan vabi vse, ki želijo telovaditi. Prav bi bilo, da organizatorji ne bi pozabili tudi na ženske. (S. P.)

■ **NOVO MESTO** — 12. marca je bil na občinskem sindikalnem svetu v Novem mestu razdirjen sestanek komisije za delavske športne igre. Razpravljali so predvsem o načinu tekmovalstva, ki naj bi se razlikoval od lanskega. Za namizni tenis, streljanje in šah so sprejeli tudi število članov v ekipah. Namiznoteniško bosta sestavljala oddelek dva člana (prej trije), strelsko štirje (prej 5) in šahovsko trije, razen v finalu, kjer bo ekipa štela 6 članov. Rok za prijave ekip je 27. marec. — (J. U.)

Kakšne cene bodo obveljale?

Zahteve po zvišanju maloprodajnih cen za meso

Neurejene razmere na trgu z mesom povzročajo precej negotovanja. »Kako dolgo bo še to trajalo?« so se minuli teden spraševali tudi člani sveta za gošpodarstvo pri občinski skupščini v Brežicah.

Najbolj prizadeti pravijo, da tako dolgo, dokler ne bo naše tržišče ostalo sploh brez mesa. Vzreja živine pomeni namreč veliko breme in tveganje za zasebne proizvajalce, kakor tudi za kmetijske delovne organizacije. Medtem ko postavljajo živinorejci upravičene zahteve po višji zagotovljeni odkupni ceni, pa kmetijske organizacije večkrat nimajo možnosti, da bi temu primerno povečale maloprodajne cene.

Tako je kmetijsko in trgovsko podjetje Agraria v Brežicah zaprosilo organe občinske skupščine, da bi ji odobrili predlog za povišanje maloprodajnih cen za goveje, telečje in svinjsko meso. Kljub temu je predlog prejel odobrenje, ker republikanski zakon za cene ni dal svojega pristanka. Počakati mora namreč na razpravo in odločitev republikanskega sveta.

Brez dvoma ima to, da o maloprodajnih cenah mesa razpravlja izvršni svet, svoje tezo in pomen, toda pri tem se marsikdo vpraša, kdo bo povrnil škodo tistim, ki, kajajoč na odločitve najvišjih organov, seštevajo izdatne izgube pri prodaji mesa. Očitno gre pri teh stvareh za pomankanje pravnosti, česar ni potrebno hitro ukrepanje. S.K.

Povabilo zamejskim Slovincem

Delavsko prosvetno društvo bratov Milavec slavi letos dvojni jubilej: 15-letnico obstoja in petletnico ustanovitve pevskega zbora. Obe obletnici bo društvo počastilo s povečano dejavnostjo. Za 25. april bo povabilo v goste dramsko skupino Prosvetnega društva Prosek - Kontovel.

Slovinci s Tržaškega bodo v Brežicah uprizorili dan odhida, odrsko delo Valentina Katajeva. Isti večer bo v slavnostni grajski dvorani koncert v počastitev obletnice Osvobodilne fronte in praznika dela. Zapelj bodo pobrateni pevski zbori iz Kontovele, iz Stražišča pri Kranju in iz Brezice. Dramska skupina družva bratov Milavec bo se v tej sezoni uprizorila Krenjčovo Pot do zločina. Naštudirala jo bo do aprila.

Aprila koncert gimnazijcev

Mladinski pevski zbor brežiske gimnazije slovi v Posavju kot eden najboljših pevskih zborov. Vodi ga prof. Klepec, ravnatelj glasbene šole v Krškem. Gimnazijci bodo letos predstavili oblikovni koncert v daljno novim programom. Koncert napovedujejo že za sredo aprila. Izkupnice nameravajo uporabiti za let po Italiji.

Jutri razstava računskih strojev

Jutri bo v mali dvorani prosvetnega doma v Brežicah razstava računskih strojev in pisarniške opreme. Priredila jo bo društvo knjigovodij iz Brežic v sodelovanju s tovarni računskih strojev in pisarniške opreme v Zagrebu. Na razstavi bodo prikazali tudi delovanje strojev, da se bodo predstavniki gospodarstva in raznih služb na mestu seznanili z uporabo tehničnih pridobitev na razstavi.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se posebej intenzivno iskali pomoči v brežiskih bližinah. Stjepana Vajdiča, kmeta in Kovača, je vol udari v glavo. Stara Herina, gospodinja iz Brežic, se je s krompirja poparila po levni nogi. Gordana Straver, otroka iz Sotle, se je poparila s vročo vodo po obeh nogah.

Društvo prijateljev mladine Artiče je ob dnevu žena obdarilo tudi zaslužno partizansko mamo Alojzijo Koršič iz Arnovih sel. Koršičeva mama je bila zelo vesela in je povedala nekaj žalostnih in veselih iz zadnje vojne (Foto: Martin Zupančič)

Delegati združenj borcev na letni skupščini v Brežicah v soboto, 14. marca. (Foto: Jožica Teppey)

V BREŽICAH BODO POSTAVILI SPOMENIK PADLIM BORCEM

Ubirajmo bližnjico, bodimo hitrejši!

Organizacija Zveze borcev želi biti povsod ustvarjalno prisotna

Za 30 letnico vstaje in 25-letnico osvoboditve so borci sklenili začeti akcijo za postavitve spomenika padlim borcem in vsem tistim, katerih življenja so ugasnila v taboriščih in zaporih. Na nedeljski skupščini Zveze združenj borcev NOV v Brežicah so menili, da mimo te obletnice ne smejo brez dostojne oddolžitve borcem za svobodo.

Na skupščini so udeleženci v svojih sklepih postavili delovnim organizacijam, občinski skupščini in republikanskim organom odločno zahtevo po hitrejšem reševanju gospodarskih težav in povečani skrbi za rast življenjske ravni prebivalstva.

Na to zahtevo sta dala obširno pojasnilo podpredsednik občinske skupščine Ivan Živič in predsednik Vinko Jurkas. Tovariš Živič je nakazal napore skupščine in podjetij za gospodarski napredek, ki pa niso še vidni. Naštel je prizadevanja za sanacijo Tovarne pohištva in Rudnika Globoko. Tovarna naj bi čez čas povečala vrednost proizvodnje od 20 milijonov dinarjev na 70 oz. 80 milijonov. Rešitev je našla v pripojitvi k Slovenijalesu, ki jo je kolektiv pred nedavnim izglasoval na referendumu. Ze prihodnje leto se nadejajo novih investicij.

Udeleženci skupščine ZVB NOV so zvedeli tudi za dogovore z Jutrancjo v Sevnici in »Vegos« v Ljubljani in za načrte za sodelovanje Opekarnice Brežice in globoškega rudnika za pridobivanje keramične glinice. Tovariš Živič jih je seznanil z investicijami v turistične objekte in tople grede

na Čatežu, z obljubo metliške Beti za graditev nove delovne hale v Dobovi in drugimi načrti.

Borci so na skupščini sklenili bolj živeti s prizadevanji gospodarstva in družbenih organizacij v občini in tako postati ne le izvrševalci skle

pov, ampak tudi njihovi ustvarjalci. Poglobili nameravajo stike z mladino in se z večjo vmeno prenašati nanjo svetle tradicije narodnoosvobodilnega boja, zavedajoč se pri tem pomembnosti osebnih zgledov za dobre odnose med ljudmi in požrtvovalnost pri delu.

Republiški komisiji za zadeve borcev so s skupščine poslali zahtevo po olajšavah za kmete borce. Oprostili naj bi jih prispevka za socialno zavarovanje in republikanske davke.

Vsa pota vodijo k skupnemu cilju

Vsi komunisti so odgovorni za uresničevanje sprejetih dogovorov

Prvo polletje leta 1970 je obdobje obširnih akcij medobčinskega sveta Zveze komunistov v Posavju. Delovni kolektar je popisani s številnimi nalaganji, ki jih bodo v razmeroma kratkih rokih morali reševati komunisti brežiske, krške in sevniske občine.

Vse to vodi k enemu samemu cilju — k enotnosti doslej razcepljenega posavskega gospodarstva, kulture, zdravstva in številnih drugih služb.

V ponedeljek, 16. marca, so se sestali v Krškem ravnateljji osnovnih šol, svetovalci zavodov za prosvetno-pedagoško službo, predstavniki občinskih skupščin in družbeno-političnih organizacij in se pogovorili o učinkovitejšem vnašanju idejnosti v šolski pouk.

V kratkem bo na vrsti posvetovanje komunistov iz kmetijskih organizacij s predstavniki izvršnega sveta SRS, s predstavniki kmetijskih služb, pri občinskih skupščinah, predsedniki skupščin in predstavniki Socialistične zveze ter ZK. Na dnevnom redu bodo pereča vprašanja nadaljnega razvoja družbenega sektorja kmetijstva v Posavju. Gradivo bo tokrat pripravil inž. Albert Ješelnik, sekretar komiteja občinske konference ZK v Sevnici.

Aprila pripravljajo medobčinski svet razširjeno sejo o kulturi in delavskih univerzah v posavskih občinah. Jože Bogovič bo zbral podatke o trenutnem stanju in perspektivah kulture v okviru kulturnih skupnosti ter finančnih možnosti. Delavske univerze bodo učinkovitejše, če bodo združile svoje sile, strokovnjake in denarne vire. Za ta korak se že same dalj časa pripravljajo.

V tem polletju pripravljajo

medobčinski svet tudi pretres zdravstvene službe v Posavju. Na razširjeno sejo bo tedaj povabil predstavnike zdravstvene službe, socialnega zavarovanja in občinskih skupščin, da bi skupaj pripravili predloge za novo zakonodajno ureditev te službe.

Posavje je trenutno še razbito na dve regiji: Krško je preključeno Novemu mestu, občini Sevnica in Brežice pa Celju. S to razdvojenostjo v pokrajini niso zadovoljni in pričakujejo učinkovitejšo rešitev.

Program je torej zares obširen, in če bo temeljito izpeljan, obeta nekaj učinkovitejših premikov v korist posavske enotnosti in napredka v tem predelu Slovenije.

24 novih gasilskih častnikov

Tečaj za gasilske častnike, ki ga je organizirala občinska gasilska zveza v Brežicah, je bil te dni uspešno zaključen. S povprečno prav dobrim uspehom je opravilo izpite vseh 24 slušateljev. Gasilska organizacija je s tem učvrstila svoje vrste. V primeru nesreče bodo pod strokovnim vodstvom lahko še bolj učinkovito posegla vmes. Za jesen pripravlja zveza nov podčastniški in častniški tečaj, da bo vodstvo sleherne enote sposobno ukrepati v nesreči.

IZ BREZISKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiski porodnišnici rodile: Rozalija Kaja iz Stare vasi — Sonjo, Milena Proč iz Dol Leskoveca — Mirjano, Bala Račič iz Drnovca — dečka, Anica Zorko iz Brezovske gore — Julijano, Frančiška Kunšek iz Podgorja — Bojana, Olga Prpepadnik iz Loga — Klementino, Alojzija Senica iz Sevnice — Božo, Katarina Fatovič iz Brežice — Gorana, Marija Kovačič iz Vel. Dola — Julijano, Veronika Čebte iz Dol, Leskoveca — Majdo, Olga Kralj iz Sevnice — Katarino, Olga Bogovič iz Kraljeva — deklece, Jofeta Ogorevc iz Bukovška — Draga. — Čestitamo!

Vsi ne morejo v korak z roki

V brežiskih občini je še nekaj delovnih organizacij, ki ne bodo pravočasno utegnile vpeljati 42-urnega delavnika. Med njimi so: Obrtno kovinsko podjetje iz Dobove, Kovinoplast Jesenice in gostinjsko podjetje Grad Mokrice. Za ta podjetja in še nekatere druga bo občinski sindikalni svet organiziral skupaj z občinsko skupščino v kratkem razpravo, na kateri naj bi se pogovorili, kakšne pomoči bi bile delovne organizacije v težavah potrebne.

»Sluga dveh gospodov« v Brežicah

Danes teden bo prišlo v Brežice gostovat Mladinsko gledališče iz Ljubljane. Za mladino in odrasle bo odigralo Goldonijevo komedijo Sluga dveh gospodov. S tem dnem se odpira živahen program gledaliških in pevskih nastopov. Z odskrim delom se nameravajo predstaviti še gimnazijci, igralci celjskega gledališča, dramska skupina domačega društva bratov Milavec in več pevskih zborov.

Določen okvirni obratovalni čas

Svet za gospodarstvo je sprejel predlog o okvirnem delovnem času za trgovino, gostinstvo in obrt. Za trgovine je določen čas med sedmo uro zjutraj in osmo zvečer, toda prodajalne mleka in kruha morajo biti odprte že ob šesti uri zjutraj. Ob nedeljah lahko delajo od sedme do štirinajste ure. Ob nedeljah bodo poslej zaprti tudi brivski in frizerski saloni v mestu. Gostinci bodo morali odpirati svoje lokale ob šestih uri zjutraj.

RADIO BREŽICE

PETEK, 20. MARCA: 18.00 do 18.10 — Napoved programa in poročila. 18.10-18.35 — Nove plošče RTB, obvestila in reklame. 18.35 do 18.45 — NAJ POP LOT — najraje jih poslušate. 18.45-19.30 — Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

NEDELJA, 22. MARCA: 11.00 Domače zanimivosti — Dr. Vladimir Kuševič: Kako lahko pravočasno odkrijemo rakaste tvorbe na ženskih spolnih organih — Za naše kmetovalce: inž. Alojz Muster — Rez breške — Nedeljski pogovor pred sprejetjem občinskega proračuna in statuta občine Brežice — Pozor, nimaš prednati! — Obvestila, reklame in sponzorizirane oddaje. 12.30 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 24. MARCA: 18.00 do 19.00 Novo v knjižnici — Jugoten vam predstavlja — Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista — Iz naše glasbene šole — Tedeniški sportni komentar — Obvestila, reklame in pregled filmov. 19.00 do 19.30 — Diskotili predstavljajo svoje novosti.

NOVO V BREŽICAH

MLADI PEVCI AMATERJI, ki se pripravljajo za nastop na prireditvi Karavana mladih pevcev, so imeli minuli petek poskusno snemanje v Zagrebu. Vsak udeleženec bo na tej prireditvi sodeloval s sedmimi pesmimi. Izbere jih lahko sam. Prvi nastop mladini je bil v nedeljo v Krapini.

JUGOSLOVANSKI FILM BIT. KA NA NERETVI je obiskalo v Brežicah več kot pet tisoč gledalcev. Zavod za kulturo je organiziral štiri mladinske predstave, nedeljsko matinejo za vojnake in še sedem predstav za drugo občinstvo. Z Bizeljskega, iz Pečice in iz Zdol so vozili ljudi na predstavo s posebnimi avtobusi. Za vstopnice se je natekalo v blaginjo precej denarja, toda ostalo ga ni veliko: 30 odst. mora zavod takoj nakazati distributerju Kinema v Sarajevu. 24 odst. kot prispevek za razvoj domačega filma, po en dinar od vstopnice pa Rdečemu križu.

POSAVSKA LOVSKA ZVEZA opozarja lovske družine v breži-

ski občini, naj bolj poskrbijo za uničevanje pernate škodljivcev, med katere sodijo predvsem arabe, vrane in šoje. Te ptice povzročajo škodo lovskemu gospodarstvu in kmetijstvu.

SVET ZA GOSPODARSTVO pri občinski skupščini v Brežicah je potrdil sklep o ustanovitvi sklada za turizem. Od tega si turistični delavci obetajo precej uspeha pri nadaljnjih prizadevanjih za hitrejši razvoj turizma v občini. V sklad se bodo stekali prispevki gostinških in turističnih obratov in drugih delovnih organizacij, turistična taksa ter posojila, ki jih bo najemal upravni odbor sklada.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARNOST pripravja na željo strokovnega odbora za obrt v Posavju seminar o zaščiti pri delu. Namenjen je obrtnikom iz vseh treh posavskih občin, da bodo bolje poskrbeli za lastno varnost in za varnost delavcev, ki so zaposleni pri njih. Udeleženci seminarja si bodo osvežili in izpolnili znanje o varnostnih ukrepih.

BREŽIŠKE VESTI

Lep zgled za spodbudo drugim

Solarji se zahvaljujejo za pomoč

Mladi člani RK naše šole se v vašem listu še nisimo oglasili in tudi drugi o nas se niso pisali, čeprav smo opravili že marsikaj človekoljubnega in koristnega za šolo in tudi za prebivalce Krškega. Ne vem, morda je naše delo manj vidno kot delo odraslih.

Pa pustimo to, namen današnjega pisanja je popolnoma drugačen. Kot vsaka šola ima tudi naša nekaj učencev, ki bi jim družba morala pomagati, ker so bolj revni kot tisti na drugih kontinentih, katerim naše različne organizacije pošiljajo izdatno pomoč že na osnovi časopisnih in drugih poročil o njihovi revščini.

Nenadoma pa se je teh učencev spomnila organizacija našega kraja, ki si cer ne daje pomoči v takšni obliki, kot jo je dala pred kratkim. To je bil sindikalni pododbor vzdrževalnih obratov Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj v Krškem.

Pred nekaj dnevi smo mladi člani RK dobili spo-

ročilo, naj določimo tri učence, ki jim bo dal finančno pomoč za nakup obleke in obutve v višini 400 din za vsakega. Vsi smo menili, da so take pomoči najbolj potrebni učenci Jože, Rezika in Marica. Ne bomo opisovali, kako revno oblečeni hodijo pozimi po globokem snegu s Sremiča 5 km daleč v šolo. Ker menimo, da bi s tem prizadel njihov ponos, ne bomo pisali o tem, kako živijo. Baje naj povemo, da se nismo videli bolj zarečih in razigranih obrazov, kot so bili obrabi teh učencev, ko so bili od nog do glave novi. Tudi sedaj, čeprav smo jim kupili nekaj obleke, jim še veliko manjka. Se vedno bodo nosili v srečni občuti manjvrednosti, vendar pa jim veliko pomeni to, da se jih je nekdo spomnil.

To pismo smo napisali, da se zahvalimo darovalcem in željo, da bi to dejanje dobilo posnemovalce v našem kraju.

MLADI ČLANI RK
OSNOV. ŠOLE KRŠKO

Buldozerji se morajo umikati zimi

Za obnovo vinogradov pri zasebnikih je letos na voljo 400 tisoč din

Letošnja muhasta zima ni prav nič naklonjena listim, ki so se odločili obnoviti vinograde. Od 29. novembra dalje, ko je zapadel prvi sneg, so imeli buldozeristi na voljo kaj malo dni za delo v nasadih.

Se pred kratkim so se stroji ponovno zariili v vinorodna pobočja, toda zaradi snega, dežja in razmočene zemlje so se morali tudi pri tem poskusu umakniti nazaj v dolino.

Pa še nekaj povzročila

Vrtnarstvo je privlačno za mlade

Da bi tudi mesto Krško z bližnjo okolico ujelo korak z urejenimi in naprednimi kraji, sta se krajevna skupnost in turistično društvo skupaj s tovarniškim sindikatom zavzela za poživitev hortikulturne dejavnosti. Zato so pred nedavnimi povabili inž. Ogorevca iz Arboretuma v Volčjem potoku, da je predaval o urejanju oken, balkonov in hišnega okolja. Lepote okrasnega cvetja, grmičja in drugih rastlin je prikazal z barvnimi diapozitivi. Nadvse razveseljuje je, da te stvari navdušujejo tudi mladino. Torej je upati, da se bo tudi Krško čez čas lahko primerjalo s turističnimi kraji Gorenjske in Tolminske.

TOŠE ZALOKAR

Agrokombinatu neprijetnosti; ljudje namreč pozabljajo, da morajo za obnovo nasadov prej vse pripraviti. Zgodi se, da buldozer pride, pa ne more začeti delati, ker gre lastnik tik pred njim sekati trnje. Potem je pa še užaljen in s prstom kaže na zadrugo, češ da mu ne gre dovolj na roko. Ta ali oni se tudi naknadno odloči za obnovo in hoče biti celo prvi na vrsti. Če ni, je zamera.

Obnova vinograda je dogodek, na katerega se je treba pripraviti, pravijo v kombinatu. Žal je za sedaj še premalo načrtna. Marsikdo obnavlja svoj nasad le zaradi trenutnih tržnih razmer. So kmetje, ki pri tem ne presodijo dovolj, če bo čez nekaj let pri hiši dovolj ljudi za obdelovanje.

Kombinat kot organizator obnove pogreša več skupnega dogovarjanja med kmeti. Pobude bi morali dati sami kmetje, potem bi obnova stekla bolj gladko. Najbolje bi bilo, da bi mejasi obnovili ves hrib, a potem bi si ga ponovno razmejili. Lahko se zgodi, da bo treba pozneje, ko bo skupščina določila predele za vinogradništvo, zaradi nenačrtnega obnavljanja sekati nove nasade, ker zdaj niso bili vsi lastniki pobočja za obnovo. Tudi drugod po svetu obnavlja po več vinogradnikov skupaj.

V krški občini bi bilo čimprej potrebno razmejiti površine za sadjarstvo, vinogradništvo, živinorejo itd., ker bi to pomagalo k večji načrtnosti in hitrejši specializaciji v kmetijstvu. Letos namerava kombinat obnoviti 40 do 50 hektarjev vinogradev.

Malopozno je že, vendar računajo, da bodo v marcu še lahko nadoknadili zamujeno. Za kreditiranje imajo na voljo okoli 400.000 dinarjev. Z vsakim kmetom, ki se je prijavil za obnovo, se posebej dogovorijo za višino posojila.

J. T.

Na zaposlenega povprečno 1143 dinarjev

V krški občini je znašal v letu 1969 povprečni osebni dohodek na zaposlenega 1143 dinarjev in je bil za 13,3 odstotka večji kot v letu 1968. V gospodarskih organizacijah je prišlo na zaposlenega povprečno 1127 dinarjev, v negospodarskih organizacijah pa so znašali povprečni osebni dohodki na zaposlenega 1226 dinarjev.

Za letos predvidevajo, da se bodo osebni dohodki povečali za 10 odstotkov, torej v enakem razmerju s porastom produktivnosti.

D. D.

Ne pozabimo starih cest!

Zadnji dve leti je cesta Križaj-Podbocje-Sutna zares obupna. Polna je kotanj, jarkov za odtok vode pa so zasuti. Cestarja, ki bi za silo speljal vodo v pravo smer, le redko vidimo.

Na tistem smo upali, da bo letos cesta asfaltirana prav do Sutne, toda to zaradi pomanjkanja sredstev ni mogoče. Zadovoljni bomo tudi s tem, če bo cestna uprava poslala sem skupino delavcev, da bi usposobili cesto za normalen promet. Vsi tisti, ki omenjeno cesto vsak dan uporabljamo, bomo za tako razumevanje zelo hvaležni.

L. STRGAR

Prispevajte za brzgalno!

Prostovoljno gasilsko društvo Veliki Podlog živi že 42 let. Društvo je zelo delavno in ima svoj gasilski dom od 1928. Pred vojno začeto dvorano so gasilci dokončali po osvoboditvi. Društvo se je letos odločilo za nakup najmodernejše motorne brzgalne, ker si s staro ne more več pomagati. Zanj bo moralo odšteti 20.000 dinarjev. Polovico vsote bo zbralo samo, za plačilo drugo gospodarske organizacije in na vasčane iz Velikega Podloga, Jelš, Gorice, Pristave, Malega Podloga in Gržeče vasi. Pred 40 leti je dalo vsako gospodarstvo po 100 dinarjev. Če bi to preračunali v današnje vrednosti, bi morala vsaka domačija prispevati po enega pujska, to je 200 do 250 dinarjev. Društvo prosi za razumevanje, saj se zaveda velike odgovornosti, ki jo nosi tudi za pripravo na splošno ljudsko obrambo.

Spominska darila tudi letos

Za prvomajske praznike bodo v tovarni papirja tudi letos nagradili delavce za deset, dvajset ali trideset let neperkinjenega dela v podjetju. Za tridesetletno delo bodo nagradjeni štirje člani kolektiva za dvajsetletno 14, za desetletno pa 53. Zneski za nagrade še niso določeni.

Milan Ravbar je novi sekretar občinske konferenec Zvezce komunistov za krško občino. Komite in komisije so pod njegovim vodstvom zastavili obširen delovni program.

J. Š.

KRŠKE NOVICE

KDAJ KRAJSKI DELOVNI CAS? V občini je še 10 delovnih organizacij, ki še niso prešle na skrajšan delovni čas. Skrajni rok za prehod na 42-urni delovni teden je 8. april 1970. Zato bodo morale te organizacije hitro ukrepati, kljub temu da imajo pri realizaciji tega zakonskega določila vrsto objektivnih težav. Na skrajšani delovni teden čaka 1.700 delavcev ali 23 odst. vseh zaposlenih v komuni.

KAKO ZAJEZITI FLUKTUACIJO? Čeprav imajo v Kovinarski dovolj naravnih in dela, se jim pa vzporedno pojavljajo druge težave. Omeniti kaže predvsem pomanjkanje ustreznega materiala za proizvodnjo in pa odhod kvalificiranih delavcev. Šumo v preteklem letu je podjetje zapustilo 87 delavcev, od tega 50 kvalificiranih, pa tudi 11 vajencev ni vzdržalo do izteka učne pogodbe.

V Kovinarski menijo, da bodo fluktuacijo zmanjšali s povečanjem osebnih dohodkov ter z ustreznimi razpisi osebnih dohodkov.

MANI ZAPOSENENIH. V občini je bilo decembra preteklega leta zaposlenih 5.929 ali 122 manj, kot v istem času leta 1968. Od zaposlenih jih 223 delaj v zasebnem sektorju; v tem številu so zajete tudi gospodinske pomočnice. Glede na podatek, da je v občini 278 obrtnikov, lahko vidimo, kako majhne možnosti nudi zasebni sektor za zaposlovanje delovne sile. Kakšna pa je akumulacija, ki se steka v zasebnikove šope? Verjetno ne majhna!

JIH BOMO POSNEMALI? V začetku marca so se delavci tovarne papirja, lepenke in celuloze iz Beograda, Čučka, Sremske Mitrovice in Vladošinega Haza v veliko večino odločili za združenje teh gospodarskih organizacij. Verjeto bi kasalo takšno odločitev posnemati tudi v slovenski papirni industriji, saj je še dolgo znano, da slovenska papirna industrija med drugim tudi zaradi razdrobljenosti in neenotnega koncepta doživlja nezaviljive trenutke.

Napeli bodo vse sile za napredek

Letošnje investicije močno presegajo lanske

Leto 1970 je zadnje leto srednjeročnega programa razvoja občine Krško za l. 1966 do 1970. Zato si delovne orga-

Obložne ploščice

V prodajalnih ELEKTROTEHNA v Krškem in Sevnici imajo na zalogi obložne ploščice, uvožene iz Češke. Prodajalni sta dobro založeni tudi z vsem vodnoizolacijskim materialom, sanitarno keramiko, kopalnimi kadami in podnimi ploščicami. (PO-E)

nizacije prizadevajo, da bodo zastavljene naloge za leto 1970, uresničile. S tem bodo ustvarile čvrsto osnovo za programiranje nadaljnjega razvoja občine za obdobje novega srednjeročnega plana od 1971 do 1975.

Po prvih podatkih so delovne organizacije v letu 1969 dosegle 415 milijonov dinarjev družbenega bruto proizvoda. To je za 7 odst. več, kot je bilo predvideno v planu. V letu 1970 pa predvidevajo 458 milijonov dinarjev družbenega bruto proizvoda, kar je za 10,5 odst. več, kot je bilo doseženo v letu 1969.

To povečanje nameravajo doseči predvsem z novimi investicijskimi naložbami za izpopolnitev in nabavo nove opreme in za izgradnjo novih proizvodnih prostorov. Tako se bodo povečale obstoječe zmogljivosti. Delovne organizacije pa predvidevajo tudi ukrepe za boljše izkoriščanje obstoječih kapacitet. Uvedli bodo tudi nekaj novih proizvodov. Njihovo prizadevanje je usmerjeno v iskanje rentabilnejših proizvodov in storitev. To jim omogoča tudi sodelovanje z

nekaterimi tujimi poslovnimi partnerji.

Investicije naj bi v letu 1970 znašale 32 milijonov dinarjev, kar je za 34 odstotkov več kot v letu 1969. Če pa prištejemo še investicije mariborske Metale za sanacijo rudnika rjavega premoga Senovo in sredstva za izgradnjo sodobne pekarnice podjetja Zito iz Ljubljane v Krškem, bodo investicije povečane v primerjavi s preteklim letom za 58,7 odst. Denar za investicije bodo gospodarske organizacije zbrale delno iz lastnih sredstev, ostalo pa iz bančnih kreditov.

D. DORNIK

Meso in ključ na Raki

Prebivalci Rake si z edino mesnico, ki jo imajo v kraju, ne morejo veliko pomagati. Največkrat je tako, da ni ključa od mesnice, kadar se pred njo naberejo gospodinjice, ki bi rade dale za kosilo v lonec kos mesa. Mesar se je odpeljal po poslth, njegovi domači pa nimajo ključa, ker ga je pozabil pustiti. Gospodinjice jezijo in odhajajo domov brez mesa, la najbolj potrpežljive pa čakajo ure dolgo pred mesnico, dokler se ne pojavi mesar s ključem. Nič čudnega torej, če se ljudje vprašujejo, kako dolgo bo še šepala njihova preskrba z mesom. Najbrž je odlok o delovnem času za obrate veljaven tudi za mesarja z Rake. Morda bi pa le bilo prav, ko bi inspekcija vzela zadevo v roke in poučila mesarja, kam naj spravi ključ, da bo pri roki, kadar pridejo potrošniki?

MILOŠ JAKOPEC

Celjani v Kostanjevici

V Kostanjevici na Krki je v soboto, 14. marca, gostovalo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja. Uprizorilo je komedijo ONella »Bosa v parku«. V Brežicah pričakujejo gledališnike iz Celja s istim delom 18. aprila.

Poduk o obrambi v sleherno vas

Za vse zdrave občane od dopolnjenega 16. leta do 65. leta starosti se bo že v kratkem postopoma začel pouk v okviru splošnega programa za obrambno vzgojo prebivalstva. Tu ne gre za ravnanje s puškami, kot si nekateri napačno tolmačijo, ampak za to, da bo v primeru vojne ali druge nesreče dim manj žrtev. Odgovornost za to izobraževanje je prevzela naše občinska skupščina skupaj z oddelkom za narodno obrambo in službo civilne zaščite.

MODERNO IN PRAKTIČNO

blago po znižanih cenah za otroške, ženske in moške obleke lahko kupite v poslovalnici IZBIRA trgovskega podjetja KRKA, Brežice.

V IZBIRI imajo tudi bogato zalogo pletenin in ženskega perila po nižjih cenah. — Višjudo vabljeni!

Priporoča se kolektiv poslovalnice IZBIRA!

KONČANE LETNE SKUPŠČINE BORCEV Skrb za prizadete borce

Kritično o priznavalnih in delitvi posojil - Letna skupščina občinskega odbora ZB bo aprila

Letošnje letne skupščine krajevnih organizacij ZB NOV, ki so bile končane te dni, so znova pokazale, kako trdne in pomembne so borčevske organizacije v posameznih krajih. Skupščine so bile dobro obiskane, poročila dobro pripravljena.

Skrb za kakorkoli prizadete borce je ena najvažnejših nalog organizacije, zato se nikjer niso mogli ogniti materialnim problemom posameznikov. V Zabukovju na primer so poudarili, da je treba izdelati natančnejše kriterije za podeljevanje priznavalnin, ker s sedanjim podeljevanjem niso zadovoljni. V Krmelju so menili, da posojila za popravilo stanovanj niso bila povsem pravično razdeljena in so pozvali občinski odbor, naj poskrbi, da bodo dobili posojila tudi ljudje z območja krajevne organizacije ZB Krmelj.

Na večini skupščin so govorili tudi o prenašanju tradicij NOB na mlajše ljudi ter o skrbi za spominska obelazja. V Šentjanžu so znova, kot že tolikokrat do- slej, spomnili na gradnjo spomenika narodnemu heroju Milanu Majemu, za kar pa ne dobijo pomoči in se bo treba najbrž zadovoljiti s skromnejšo spominsko ploščo.

V več krajih so nekdanji borci predlagali, naj bi prirejali izlete v partizanske kraje, vendar imajo krajevne organizacije dokaj majhne možnosti, da bi uresničile vse želje.

Kal: cesta po isti trasi

Minul teden si je gradnjo ceste od Primštala proti Kalu ogledala skupina zastopnikov GG Brežice, sevnjskega občinskega skupščine obrata in družbeno-političnih organizacij. Ogledali so si traso ter ugotovili, da je zaradi dosedanjega vložnega dela ne kaže predstavljati, čeravno bodo plazovi povzročili še veliko preglavic. Zagotovili so tudi toliko denarja, da bo cesta dograjena še letos.

Telče: pavšal ali vodomeri?

Vaščani Telče so s prostovoljnimi delom in s pomočjo občinske skupščine zgradili vodovod. Delo je potekalo po načrtih, zataknilo pa se je pri določanju cene za to vodo. Vsakomur je jasno, da bo moral vodovodni odbor zbrati nekaj denarja razen za redno vzdrževanje tudi za morebitne izboljšave, vsi tudi soglašajo, da je potrebno nekaj plačevati, razhajajo pa se, kako naj bi plačevali. Eni predlagajo pavšalne zneske, drugi pa vodomere in plačevanje po števcu. Slednja možnost je dražja, vendar bolj pravična. Dokončno se bodo odločili na bližnjem sestanku, ki ga je predlagal predsednik občinske skupščine.

Krmelj: kritika zaradi slabih cest

Na zboru volivcev v petek, 13. marca, so v Krmelju obravnavali predlog občinskega proračuna za letošnje leto. Udeleženci so znova ostro kritizirali premajhno skrb za ceste, pomanjkljivost delovanja servisov stanovanjskega podjetja, predvsem pa lansko vgrajevanje vodomerov. Dobro so ocenili delo krajevne skupnosti, ki ima tudi letos v načrtu mnoge akcije. V kraju je treba urediti kanalizacijo, določiti prostor za odlaganje smeti, položiti zaščitno asfaltno prevleko na cesti Krmelj, v načrtu pa imajo tudi gradnjo vodovoda za 16 vasi. Znova so požurali, da želijo zdravstvene usluge novomeške bolnišnice, čeravno je ta v drugi regiji.

Radio Sevnica

NEDELJA, 22. marca: ob 12.00 - Napoved programa, lokalna poročila, občinske novice in kronika. - Reklame, oglasi in obvestila. - Dogodki preteklih dni - Prvi oddaja: Naši poslušalci čestitajo oddaji - Kmetijski načrti - Drugi del oddaje: Naši poslušalci čestitajo na postavitvi cerkve - Turistični napotki - Tretji del oddaje: Naši poslušalci čestitajo na postavitvi cerkve. - Napoved programa za sredo in zaključek oddaje. SREDA, 26. MARCHA: 12.00 - Reklame, oglasi in obvestila. - Obiski - Pajki in njihov pomen - Obisk na osnovni šoli - Popotnik na Madžarski - Napoved programa za nedeljo in zaključek oddaje.

Zbor volivcev na Studencu

15. marca je bil na Studencu dobro obiskan zbor volivcev. O osnutku predloga proračuna občine Sevnica je govoril podpredsednik Jože Knez. Volivci so se posebno zanimali za prispevek od kmetijstva in za socialno varstvo.

Razpravljali so tudi o delu krajevnih skupnosti Studenec in o načrtu za letošnje leto. Ugotovili so, da bo še vedno treba posvetiti največ pozornosti vaškim cestam in potem, posebno poti od Zavratec skozi Križe, mimo Prevoj proti Osredku in Hubajnici. Sklenili so, da bodo občinski skupščini Sevnica predlagali, naj novo zgrajena cesta Zavratec-Rovišče postane cesta IV. reda. Izvolili so tudi nov svet staršev pri osnovni šoli Studenec, ker je dosedanjemu potekel mandat.

JOŽE ŽIBERT

»ODMEVI« IZ SEVNIŠKE OSNOVNE SOLE. Na osnovni šoli »Savo Kladnika« v Sevnici je izšlo pionirsko glasilo »Odmevi«, v katerem so objavljeni sestavki učencev vseh razredov. Vseh 200 izvodov je bilo takoj razprodanih. (Foto: Pavkovič)

PREDLOG LETOŠNJEGA OBČINSKEGA PRORAČUNA:

Več denarja za vse dejavnosti

Da so dohodki usklajeni z izdatki, je delno pomagal lanski presežek - Kmetijstvo prispeva toliko kot lani - Za šolstvo tretjina več

Ta teden so bili v nekaterih večjih krajih sevnjske občine sklicani zbori volivcev, na katerih so razpravljali o predlogu občinskega proračuna za letošnje leto. Danes bo o predlogu razpravljala svet za gospodarstvo in finance, ki bo dal končni predlog v obravnavo občinski skupščini. Objavljamo nekatere najvažnejše značilnosti letošnjega proračuna.

Dohodki občinskega proračuna bodo letos, tako so izračunali, za 7,1 odstotka večji kot lani in bodo znašali 8.306.500 dinarjev. Levji delež bodo vanj prispevali zaposleni v družbenem sektorju, saj je predvideno, da bo prispevek od osebnih dohodkov dal desetino več denarja kot lani, prispevna stopnja pa bo znašala 5,2 odstotka.

Za desetino več kot lani bo prispevalo tudi obrtništvo, medtem ko bo prispevek od osebnega dohodka iz kmetijstva enak lanskemu. Kmetijstvo bo prispevalo v občinski proračun 570.000 dinarjev, kar je mnogo manj kot dobi v različnih oblikah vas pomoči iz občinskega proračuna. Sestavljalci proračuna so predvideli tudi, da se bo od prometnega davka od maloprodaje nabralo letos desetino več kot lani.

In kakšni bodo izdatki proračuna? Po znanih merilih je občina letos dolžna prispevati za šolstvo 1.856.000 dinarjev, razen tega pa bo zaradi velikih potreb otroškega varstva pomagala še pri izvajanju tako imenovane ga B programa. Temeljna izobraževalna skupnost bo imela letos tretjino več denarja kot lani.

Za kulturnoprosvetno dejavnost je letos predvideno 224.745 din ali 38,7 odst. več kot lani. Sorazmerno veliko bo morala občina dati za socialno skrbstvo, saj je v ta namen določeno 907.240 dinarjev, kar je eno petino več kot leta 1969. Povišali bodo enkratne socialne podpore od sedanjih 50 na 70 dinarjev, kar pa je še vedno sorazmerno malo.

Zdravstveno varstvo bo dobilo 12,7 odst. več kot lani, komunalna dejavnost pa celo 53,7 odst. več. Za delo državnih organov je predvideno 2,89 milijona dinarjev ali 21,4 odst. več, za družbeno-politične organizacije in društva pa 248.550 dinarjev ali 9,4 odst. več.

Šentjanž: zadovoljiti se s ploščo?

Na letni skupščini krajevnih organizacij ZB v Šentjanžu so znova razpravljali o postavitvi spomenika narodnemu heroju Milanu Majemu in njegovemu tovarišu Jančetu Mevlju, ki sta padla junaške smrti v Murnicah nad Šentjanžem. Ugotovili so, da sami ne bodo zmogli toliko denarja, kot ga zahteva načrt, od drugod pa ne dobijo pomoči. Zaradi tega so sklenili, da bi bilo najbolje postaviti spominsko ploščo na vidno mesto na zadržujočem stavbu sredi Šentjanža. Dogovorili so se tudi, da bodo letos uredili cesto do Murnic, kjer si vse več ljudi želi ogledati prizo- rišče legendarnega boja.

Studenec: ko bi imeli dvorano

Če bi imeli okoli 50.000 dinarjev, bi na Studencu lahko dokončno uredili dvorano v gasilskem domu in zaživele bi kulturno udejstvovanje, ki je bilo nekdanj zelo živahno. Tako menijo v tem kraju, kjer se dobro spominjajo nekdanjega delovanja prosvetnega društva.

K. Z.

Več bodo dobile tudi krajevne skupnosti. V proračunu je zanje določeno 100.000 dinarjev (81,8 odst. več), vendar je treba dodati, da to ni ves denar, ki ga imajo na voljo za svoje delo. 20.000 dinarjev je namensko določeno za javno razsvetljavo, 337.800 din za vzdrževanje cest četrtega reda in vaških poti, 30.000 za gradnjo vodovodov, 5.000 din za elektrifikacijo in 10.000 din za popravila mostov.

Denarja bo torej za vse dejavnosti več, vendar je treba upoštevati, da se je njegova vrednost zadnje leto znova precej zmanjšala.

M. I.

SEVNIŠKIH »40 MUČENIKOV«

„Kibicev“ več kot salam

Letošnji zmagovalec je Alojz Lisec - Mesar šele na šestem mestu - Veselo razpoloženje

Sevniški »mučeniki« so za svoj praznik 10. marec spravili skupaj le 12 salam za znano tekmovalje v Vrtoškovi gostilni. Menda je bilo krivo slabo vreme, ki pa ni preprečilo obiska »kibicev«, saj so le-ti povsem napolnili »tekmovalni« prostor.

Komisija, ki so jo sestavljali Leopold Derenda, Boris Stariha, Franci Avsec, Alojz Redenšek in Franc Svab — za zakoniti postopek sta skrbeli Milan Gabrič in Božo Stojš — je izbrala za zmagovalca Alojza Lisca, delavca boštanjkega obrata Tehnogradnja. Drugo mesto sta osvojila kmetovalec Stanko Krnc z Ledine ter dimnikarski mojster Silvo Osovnikar, tretji je bil Alojz Orešek, sprevoznik na železnici, četrti upokojenec in gostitelj

tekmovalja Peter Vrtovšek, peti gostilničar Franc Repše itd.

Zanimivo je, da so se na tekmovalju salam najboljše odrezali »neprofesionalci«, saj je mesar Franc Krnc osvojil šele šesto mesto. Presenečenje je tudi slaba uvrstitev Alojza Zalaščka, ki je lani osvojil prvo mesto.

Za malo »salamarsko olimpiado« je pripravil lične diplome neutrudni Ludvik Žuraj, k razpoloženju pa sta prispevala dobra kapljica in trio Popelar z Ledine. »Mučeniki« so se za svoj praznik dovolj »namučili«. Sicer pa: kdo bi jim zameril veselo prireditve na moški prireditvi, ko pa so jih žene na podoben način izključile ob osmem marcu!

A. Z.

S tekmovalja: delo ocenjevalne komisije. (Foto: Zeleznik)

Gene gor, cene dol

Na prošnjo kmetijskega kombinata, preprčljivo utemeljeno s podatki o odkupnih cenah živine, je občina dovolila delno podražitev mesa. Komaj se začele veljati nove cene, je prišel nalog republiškega zavoda za cene, po katerem se je bilo treba povrniti na stari.

V tej zmošnjavi cen in pristojnosti človek resda že ne ve več, kaj bo jutri. Škoda je le, da pri naš vedno začenjamo pri repu. Medtem ko so šle mnoge druge podražitve mimo nas, so se zvezo in republiška sindikalna vodstva zganila šale, ko je šlo za podražitev kruha in mesa. Vzrokov za podražitve tako verjetno ne bomo odstranili.

Radeče: jutri zbor planincev

Jutri, 20. marca, bo ob 17.30 v domu kulture v Radečah občni zbor Planinskega društva Radeče, v katerem je včlanjenih tudi okoli 80 ljudi z območja Loke. Na sporedu bo tudi planinsko predavanje, pionirji planinci pa bodo ob tej priložnosti dobili planinske klobučke.

S. Sk.

SEVNIŠKI PABERKI

■ DANES O KLUBU. Danes zvečer bo v prostorih mladinskega kluba razgovor o klubski dejavnosti. Klub mladih iz Sevnice edini iz občine, že drugo leto sodeluje v tekmovalju, ki ga je organizirala republiška konferenca ZMS. Njegovo dejavnost bi radi razširili, k čemu naj bi pripomogel tudi današnji razgovor.

■ APRILA AKADEMSKI PLES. Sevnjski študentski klub bo aprila priredil akademski ples, ki naj bi se od drugih plesov ločil po dobrem kulturnem programu in postrežbi. Priprave so že začeli.

■ AVTOMATSKO DVOSTEZNO KEGLJIŠČE. Kaže, da bo Sevnica dobila novo, moderno kegljišče. Vodstvo gostinskega podjetja preučuje možnost, da bi na dvorščiku kolodvorske restavracije postavili montažno dvorano in dvostezno avtomatsko kegljišče. To bi stalo približno 500.000 dinarjev.

■ KLET TUDI ZA KONCERTE. Sevnjski kulturniki nameravajo v prihodnje bolj izkoristiti Lutrovske kleti. Ugotovljeno je namreč, da je prostor presenetljivo akustičen, zato bodo v njej prirejali tudi koncerte. Predvideno je, da bo v njej nastopil oltar Gallus.

■ DANES O KITARIADI. Po polnoči bo v kolodvorski restavraciji v Sevnici razgovor o kitaradi, ki jo pripravljajo. Dogovoriti se bo treba o dokončni obliki prireditve. Predvideno je, da bo kitarada prestavljena na maj, tako da jo bodo lahko dobro pripravili. Več bomo o tem še poročali.

■ ZANIMANJE ZA PREDAVANJA. Zdrniženje rezervnih vojaških staršev je začelo v Sevnici in v

drugih krajih pripraviti predavanja. Obisk je zelo dober, posebno veliko obiskovalcev je bilo na predavanju o obveščevalni službi prvojnemu petek.

■ HENČEK NASTOPI V SEVNICI. V soboto je gostoval v gasilskem domu Henrik Burkat — Henček s svojimi fanti in pevci. Z godci in pevci je postal zelo popularen in je na prireditvah povsod dober obisk.

■ ZAJČJA GORA: ZGLED VLEČE. Ko so prvi znanstveniki začeli graditi cesto Šmarje-Zajčja gora, so nekateri prebivalci tega kraja gledali po strani, čes da z akcijo ne bo nič. Ko so videli, da gre zares, so tudi oni prišli za delo. Dosej so posamezna gospodinjstva naredila že po 400 ur prostovoljnega dela, zraven pa dala tudi denarni prispevek. Če bodo tako nadaljevali, bo cesta kmalu nared.

■ MALO PROSENI ZA DRUGI NATECAJ. Te dni je potekel rok drugega natečaja za docentev stanovanjskih posojil udeležencem NOB. Dosejelo je okoli 15 prošelj, kar je mnogo manj kot v prvem natečaju. Mnogim prošlcam pred niso mogli ustreči in jih bo komisija obravnavala sedaj. V drugem natečaju je bilo na voljo za okoli 250.000 dinarjev posojil.

■ OGLED PRIMOPREDAJNIKA. Predstavniki sevnjskega radiokluba so si v soboto ogledali v Ljubljani primopredajnik Geloso z močjo 140 W. Kupiti ga bodo, brž ko bo klubu dodeljena obljubljena denarna pomoč.

Kaj berejo naši ljudje

Dol. list ima največ stalnih naročnikov - Večino zabavnih revij in časnikov prodajo v kioskih

Različne revije, časopisi in listi se razširili kot gobe po dežju. V trebanjski občini so ljudje naročeni na več kot 50 različnih primerkov, pri čemer vse strokovne revije niti niso vštete.

Zbrani podatki upoštevajo le stalne naročnike, ne pa prodaje po trafikah in kioskih, zato zlasti pri revijah ne povedo, koliko so razširjene. Tako je na primer v vsej občini naročeno na revijo *Tovariš* vsega 79 ljudi, samo v Trebnjem pa prodajo še dodatnih 120 in več izvodov.

Med stalnimi naročniki je daleč na prvem mestu *Dol.*

lenjski list, ki ima ta čas v občini 2.411 stalnih naročnikov. Sledi *Upokojenec* s 651 naročniki, *Kmečki glas* s 595, *Nedeljski dnevnik* s 417, *TV-15* s 362, *Naša obramba* s 317, *Dejo* z 297 (ob petkih in sobotah nekaj več), *Komunist* z 289, *Naša žena* z 230 in *Avto-moto* z 219 stalnimi naročniki.

Drugi časniki in revije so manj razširjeni: *Lovec* 150 izvodov, *Tovariš* 79, *Dnevnik* 26, *Večer* 13, *Prosvetni delavec* 55, *Mladina* 37, *Gospodarski vestnik* 27, *TT 92*, *Vjesnik* u srijedu 14 in presenetljivo — samo 50 stalnih naročnikov *Delavske enotnosti*, čeravno je v občini skoraj 2.000 zaposlenih v družbenem sektorju.

Na seznamu stalnih naročnikov sploh ni nekaterih revij (*Adam* in *Eva*, *Veseli svet*, *Start* ipd.), ki jih ljudje kupujejo pri prodajalcih časopisov in katerih prodaja zelo niha. Popolnih podatkov tudi ni o verskem listu *Družini*, ki ga razpečavajo v cerkvah.

Vel. Loka: v nedeljo »Raztrganci«

V nedeljo, 22. marca, bo na Veliki Loki tamkajšnje kulturno-prosvetno društvo »Ivan Cankar« uprizorilo igro *Vladimirja Pavšiča — Mateja Bora »Raztrganci«*. To delo iz časov narodno-osvobodilnega boja je društvo pripravilo za letošnjo 25-letnico delovanja. Z igro bodo prizadevali igranci amaterji gostovati tudi v drugih krajih.

Predavanje F. Setinca

Na povabilo občinskega komiteja ZK je v ponedeljek predaval v Trebnjem Franc Setinec, član sekretariata CK ZKS in odgovorni urednik slovenske izdaje KOMUNIST. Govoril je o idejni vlogi in delovanju v Zvezi komunistov. Skoda, da se kvalitetnega predavanja ni udeležilo še več ljudi.

Manjkalo je le vsak peti

Odborniška zavest, da morajo prisostvovati sejnam skupščine, se je zadnje leto vidno povečala. Na lanskih sejah je znašala povprečna udeležba že 80 odst., kar pomeni, da so se od petih odbornikov štirje redno udeleževali zasedanj. 20 odbornikov ni manjkalo niti na eni seji, 11 jih je manjkalo samo enkrat, 16 dvakrat, 4 trikrat, 3 štirikrat in 4 petkrat. Številke za leto ali dve nazaj so precej manj ugodne. D. P.

NENAVADEN SPOR

Ribiči, čigave so ribe?

RD Sevnica ne bo smela v Boštanj odplavljati podusti in jih vlagati v zgornji tok Mirne

Ribam je dom tako rekoč vsa voda tako kot pticam ves zrak. Vsaj doslej se ni bilo slišati, da bi ribiči ene družine prepovedali sosedom, češ teh rib, ki so prestopile mejo, ne smete loviti, čeravno so v vaši vodi.

In vendar prav to zahteva ta ribiški družini Radeče in Brestanica od RD Sevnica, kamor spada celotno porečje Mirne, v tej zahtevi pa ju podpirata tudi republiški sekretariat za gospodarstvo in ribiška zveza Slovenije. RD Sevnica je na svojo prošnjo dobila odgovor, da letos ne bo več smela odplavljati podusti in jih vlagati v zgornji tok Mirne. V boštanjem dristišču se v boštanjem ribiški podusti meseca aprila ženijo podusti

iz Save, seveda tudi iz tiste ga dela, ki ni pod upravo domače ribiške družine. Pri povedujejo, da so svoj čas ugotavljali, (drstišče je staro, zelo znano in eno največjih v Sloveniji), da se pripeljejo vlakta podusti celo iz spodnjega toka Save, tam dol od Zagreba. Zaenkrat so se za svoje ribe zball le sosedje, sosednj dve ribiški družini.

Člani RD Sevnica pa pravijo takole: »Prav, ribe so res tudi iz sosednjih voda. Čudno je le to, da se do alej ni nihče spomnil na nas, ko je bilo treba skrbeti za dristišče, ga noč in dan varovati pred ribjimi tatovi. Če ne drugega, smo tako vsaj prišli skupaj.«

M. L.

SEJEM NI BIL ŽIV ... Na Gregorjevem sejmu na Veseli gori pri Sentrupertu je bilo mnogo več kupcev in opazovalcev kot živine. Slabo vreme s snegom je preprečilo, da rejci niso pripeljali več goved in konj. Svoj čas je bil ta sejem znan zelo daleč naokoli, zato mu Sentruperčani želijo vrniti sloves. (Foto: Legan)

OB LETOŠNJIH ZBORIH LASTNIKOV GOZDOV

Lastniki gozdov povečini zadovoljni

GG Novo mesto je poročalo o gospodarjenju z zasebnimi gozdovi - V Dobrniču spet opozorili na Koritensko gmajno - Izvoljen nov svet

Zadnje dni februarja in v začetku marca so bili v 6 krajih trebanjske občine zbori lastnikov gozdov, na katerih so predstavniki GG Novo mesto — obrat Trebnje poročali o gospodarjenju z gozdovi v preteklem letu ter se dogovarjali za prihodnje sodelovanje z lastniki gozdov. Na dnevnem redu so bili tudi statut podjetja ter volitve novih svetov lastnikov gozdov.

Posameznih zborov se je udeležilo od 25 do 120 ljudi. Največ jih je bilo v Dobrniču, kjer je bil zbor hkrati tudi letna konferenca krajevne organizacije SZDL. Ugotavljajo, da bi v prihodnje kazalo večkrat združevati sestanke, na katerih lahko pričakujemo enake razprave, pa naj jih sklicuje ta ali ona organizacija.

Zbori lastnikov gozdov so pokazali, da so ljudje v glavnem zadovoljni z dosedanjim načinom gospodarjenja z gozdovi in da nimajo bistvenih

sistemskih pripomb. To so pokazale že zadnje javne razprave o gozdovih, zato na splošno pričakujejo, da ne bo bistvenih sprememb v novem zakonu o gozdovih, z izjemo večje samouprave lastnikov, ki bo zagotovljena.

Posebej je treba omeniti razpravo v Dobrniču, kjer je nastal znani spor zaradi tako imenovane Koritenske gmajne, ko nekdanji lastniki terjajo nazaj gozdna zemljišča, ki so jih ob podružljanju zemljišč podarili takratni KZ Trebnje oziroma njenemu gozdnemu obratu. Nekdanji lastniki so znova opozorili na ta zapleteni problem, za katerega še ni videti rešitve.

Ker se zaradi slabega vremena lastniki gozdov iz nekaterih krajev niso mogli udeležiti zborov, je gozdni obrat Trebnje pripravljen, če je potrebno, sklicati zbornice še v kakem kraju.

Na zborih so izvolili tudi nov svet lastnikov gozdov pri trebanjskem obratu ter 3 člana sveta celotnega podjetja GG Novo mesto. Svet lastnikov gozdov pri obratu sestavljajo: Janez Kek iz Luže (kot

predsednik), Anton Zupančič iz Arčelce, Emil Kotar iz Velike Loke, Janez Polokar iz Starega trga, Alojz Mežan iz Kamnega potoka, Alojz Jarc iz Vrbovca in Alojz Kastelic s Pristavice. V svet lastnikov gozdov pri GG Novo mesto so bili izvoljeni: Lado Gilha iz Velike Loke, Alojz Jarc iz Vrbovca ter Anton Sever s Pristavice.

Obeta se podražitev vode

Stanovanjsko komunalno podjetje Grosuplje, ki gospodari tudi s stiškim vodovodom, je občinama Grosuplje in Trebnje predlagalo podražitev vode iz tega vodovoda. Po njihovem predlogu bi se kubični meter vode za gospodinjstvo podražil od sedanjih 80 par na 1 dinar, večje cene pa predlagajo tudi za gospodarske organizacije. Zahtevek utemeljuje s tem, da bodo s presežkom dosedanje cene zgradili in priključili še eno zajetje, tako da v sušnih mesecih ne bo manjkalo vode. Grosupeljska občinska skupščina je že pristala na podražitev, dokončna odločitev pa je odvisna še od trebanjske občine.

Čatež: dom zahtevajo zase

Zadružni dom na Čatežu že dalj časa propada in ga je potrebno obvarovati, tako so zatrjevali udeleženci letne konferenca krajevne organizacije SZDL. Predlagali so, naj kmetijska zadruga Trebnje dom odstopi krajevni skupnosti, ki bo skušala zanj boljše poskrbeti. Lastništvo in oskrbnitvo nekdanjih zadružnih domov je neurejeno še v nekaterih krajih v občini.

ŠMAVER: BO PRVEGA MAJA »LIKOF«

Sedem hiš gradi cesto

2.500 ur prostovoljnega dela in 1.400 vožen so doslej za cesto prispevali Šmaverčani

Naši ljudje so trdoživi in vztrajni ko mravje. Vsega sedem hiš premore vasica Šmaver, daleč nad Dobrničem, pa vendar se je lotila gradnje skoraj dva kilometra dolge ceste proti Dečji vasi malone na svojo pest. Podprla jih je krajevna skupnost Dol. Nemška vas, pomoč pa je dal tudi gozdni obrat Trebnje.

Prebivalci sedmih hiš so doslej delali na cesti skupno 2500 ur, ne da bi si od tega dela obetali nič aličilo. Bil je celo primer, da je ena sama hiša opravila 500 ur prostovoljnega dela, to pa je toliko, kot bi en človek dva meseca delal po 10 ur na dan. Na cesto so navozili kar 1400

vozov kamenja in gramoz. »Doslje smo prejeli 6800 dinarjev skupne pomoči, katere smo nad vse vesel. Če bo le šlo vse po sreči, bomo prvega maja že pili »likof«, ki si ga bomo pošteno zaslužili. Delati smo začeli predlanskim in marsikdo bi zmajal z glavo, če bi videl, kako se je mala vasica lotila velikega dela.

Mi, ki živimo v Šmavru, se zavedamo, koliko nam ta cesta pomeni. Prav pa bo prišla tudi ljudem iz doline, ki imajo tu gori svoje vinograde, ni mogoče skrivati svojega zadovoljstva predsednik gradbenega odbora Franc Udovič iz Šmavra. M. L.

Modernizacija na ramah upokoјencev?

Na upisnem mestu v Trebnjem so doslej vpisali vsega 15.000 novih dinarjev posojila za modernizacijo jugoslovanskih železnic. Znesek bi bil še za tretjino manjši, če ne bi pred nekaj dnevi upokoјenec Lovro Planinšek iz Velike Loke vpisal 5.000 dinarjev posojila. Pri vpisovanju ni o delovnih organizacijah ne duha ne sluha, saj niso doslej prispevale še niti dinarja.

Revno postajališče na Mirni

Dobro bi bilo, če bi se odgovorni ljudje zamislili nad neprimernim avtobusnim postajališčem v tem kraju. Potniki so prisiljeni, da tudi v dežju in snegu čakajo na avtobuse kar pod milim nebom. Če ne več, bi zadostovala streha nad glavo, ki bi dajala vsaj zašitno zavetje. Teško je tudi razumeti, da od železnice dosledno zahtevamo čakalnice, avtobusnim podjetjem, ki spravljajo v mošnjiček večje zasluzke kot železnica, pa kot kaže, za počutje potnikov ni treba skrbeli.

Dobrnič: vodovod v srednjeročni program

Dobrniška dolina nima večjih težav, ki bi počili vodovodno omrežje, zato so bili že pred leti narejeni načrti, da bi napeljali vodovod iz Temeniške doline. Zdaj, ko ljudje vidijo, kako v drugih krajih večšani gradijo vodovode, so prebivalci vasi v Dobrniški dolini znova začeli bolj misliti na preskrbo z vodo. Na letni konferenci krajevne organizacije SZDL v Dobrniču so zahtevali, naj pride gradnja vodovoda v srednjeročni načrt razvoja trebanjske občine.

Aprila krvodajalska akcija

Na prošnjo občinskega odbora Rdečega križa so letos premaknili krvodajalsko akcijo na primerneši čas, mesec april, ko še ni letnih dopustov in bo lažje zagotoviti udeležbo iz delovnih organizacij. Letošnja krvodajalska akcija bo v trebanjski občini 28., 29. in 30. aprila: prvi dan v Trebnjem, drugi na Mirni in tretji v Mokronogu. Na zadnji seji občinskega odbora RK so sklenili, naj krajevne organizacije čimprej začnejo s pripravami za to akcijo.

TREBANJSKE IVERI

■ **NAVDUSENI NAD TRASO.** Prejšnji teden si je ogledal prostor, kjer bo trebanjski smučarski klub sgradil smučarsko vlečnico, tudi Niko Belopavličič, predsednik smučarske zveze Slovenije skupaj s sodelavcem Milošem Rutarjem in Maksom Zavrnikom. Gostje so bili zelo zadovoljni z zasnovo, pohvalili pa so tudi druge načrte smučarskega kluba.

■ **SODNA DVORANA V ZNA-MENJU JAKIJA.** Sodno dvorano v Trebnjem so okrasili z reprodukcijami slik slikarja samorastnika Jožeta Horvata-Jakija iz Nazarij. (To seve nima nič skupnega z nedavno razpravo na celjskem sodišču, ko se je moral slikar zagovarjati zaradi svoje kritike, izrečene na račun slovenjegrške umetnostne galerije, na kateri je bil, kot je znano, oproščen krivde.)

■ **IZLET NA VOGEL.** Za svoje člane bo smučarski klub priredil v aprilu izlet s avtobusom na Vogel, kjer so izredno lepa smučališča. Za izlet se lahko prijavit

pri Nasetu Bukovcu, Damjanu Mlakarju, Rost Druževšek ali Anici Kravar. Še ta mesec bo klub priredil tudi predavanje o turnem smučanju, ob tem pa še film o obisku predsednika Tita na lanskem tekmovalstvu v smučarskih poletih v Pianici.

■ **TEŽAVE Z NAKUPOM PRI-BORA.** V trebanjski občini je okoli sto ribičev in še več lovcev, vendar v vsej občini ni trgovine, v kateri bi lahko kupili vsaj najnujnejši pribor. Predlagajo, naj bi to prodajala trgovina Novotekne v Trebnjem, kjer so na voljo tudi drugi tehnični predmeti. Zdaj je treba za vsak nakup v Ljubljano ali Novo mesto.

■ **VSE TEŽJE Z MESOM.** Od skupne cene živine so se zadnje čase tako dvignile, da mesarji vse težje pripravijo dovolj mesa. Mesarski obrat KZ Trebnje ima s prodajo mesa že izgubo, zato pričakuje, da bo republiški zavod za cene dovolil podražitev mesa. Poudarja se je poslabšala, teletino kupci že težko dobijo.

SEMENSKI KROMPIR!

Kmetijska zadruga Trebnje obvešča vse kmetovalce v občini Trebnje, da si lahko nabavijo visoko kvaliteten semenski krompir sorte IGOR v skladišču v Sentlovcenah vsak dan od 8. do 15. ure.

Izkoristite ugodno priložnost, kajti le kvalitetno seme vam zagotavlja dober pridelek in zanesljivo prodajo krompirja!

Otroci brez otroških igrišč

Otroci si v parkih sami »urejajo« igrišča

Na vse načine, na nešteti sestankih razpravljamo o otroških igriščih. Toda o vsem samo premlevamo in ostajamo le pri besedah: otroških igrišč ni, čeprav pridno rastejo stanovanjske zgradbe. Za ureditev njihove okolice so bile plačane krepke vsote. Med to ureditev sodijo tudi otroška igrišča.

Lani smo ugotovili, da imamo v mestu 4234 kvadratnih m promenade poti (bolje rečeno eldoradov za kolesarje in nočne avtomobiliste), 34.000 kvadratnih metrov zelenice.

Del teh zelenic med stolpnici v Kidričevi ulici in stolpnici nasproti občinske skupščine na Ljubljanski cesti so že sami otroci spremenili v otroška igrišča. Kdo bi jim zameral! Tako nam sami otroci ustanavljajo svoja igrišča. Vedno nam primanjkuje denarja za zelenice. Čemu naj bi vztrajali na teh zelenicah med bloki, saj niso zasajene z drugim kot

s travo? Bolje bi bilo te površine popeskati in otroci bi se imeli kje igrati. Lepši videz bodo dale mestu peskane ploskve kakor pogažene in zanemarjene zelenice, ki ustvarjajo samo prepir, koristi pa ne dajejo nobene! Pa ziti pa bi morali, da bi bile to res površine za igranje in ne za parkiranje avtomobilov.

S parki pa tudi ni nič boljše. Nekdaj najlepši del mesta park Gaj je veliko izgubil na svoji privlačnosti. Precej so k temu pripomogli učenci nove osnovne šole, ki so za park skoraj termiti. Ne vzdržijo niti najodpornije okrasno grmovje in drevje, da ovetic sploh ne omenim. Tudi gostinski obrat v Gaju je vzrok precejšnjega nerada v parku, posebno v poznih nočnih urah.

Trpko je spoznanje ljudi, ki so delali leta in leta, da bi ta konec mesta res spremenili v pravi park. Ves trud in stroški so bili zaman. Sedaj imamo slabše urejen park kakor pred desetimi leti!

J. P.

A. ARKO

Jože Kapš, hlinik v stavbi občinske skupščine Kočevje, je star že 55 let. Vsako leto, doslej opravlja to delo 5 let, nosi 6 mesecev (od 15. oktobra do 15. aprila) v naravnem kožu drva v okoli 50 pisarn. Nekatere pisarne so tudi v tretjem nadstropju, do katerega je 82 stopnic, ki jih je Jože Kapš že nešteto prečel. (Foto: Primc)

Ložine: vsako leto nekaj

Lani vodovod, letos gasilsko brizgalno

Vaščani Novih, Srednjih in Gornjih Ložin se zavedajo, da je napredek in razvoj njihovih vasi odvisen predvsem od njih samih.

Pred leti so s prostovoljnimi delom, prispevki Združenega KGP Kočevje, Gozdne uprave Stara cerkev, občinske gasilske zveze, gasilskega sklada in ostalih zgradili gasilski dom, kjer imajo prostore tudi ostale organizacije. Dom uporabljajo za sestanke in občinske prireditve.

Lani so zgradili vodovod, letos pa nameravajo kupiti

novo motorno brizgalno. Del denarja so že zbrali. Člani gasilskega društva in prebivalci so hvaležni vsem, ki so jim že ali pa še bodo kakor koli pomagali pri ureditvi načrtov.

Redki vajenci

105 zasebnih obrtnikov je lani sprejelo v uk v kočevski občini je 6 vajencev. To število je vsekar odločno premajhno. Prav bi bilo, ko bi pristojni organi v sodelovanju z obrtniki ugotovili, kje so vzroki, da zasebni obrtniki ne sprejemajo v uk več vajencev.

Predavanja za oficirje

V Kočevju so se spet začela predavanja za rezervne oficirje in podoficirje. Prvo je bilo pretekli petek zvečer, drugo pa bo predvidoma danes. Obravnavajo teme, ki so pomembne tako v miru kot v primeru morebitnega napada na našo državo s katere koli strani.

Paznik brez moči

Krajevna skupnost Kočevje ugotavlja, da bo treba dopolniti občinski odlok o javnem redu in miru, ki je bil sprejet konec marca 1967. Za spremembo tega odloka se zavzemajo, ker menijo, da paznik nima dovolj pooblastil za ukrepanje proti posameznikom in delovnim organizacijam, ki kršijo ta odlok.

Volitve, imenovanja

Na zadnjem zboru občanov Kočevja so izvolili za nova člana sveta krajevske skupnosti Staneta Zemljaka in Naceta Vidriha, za člana poravnalnega sveta pa Petra Subica. To so bile le nadomestne volitve, ker sta dva člana sveta krajevske skupnosti odpovedala nadaljnje članstvo v svetu zaradi preobremenjenosti (oba sta upokojenca), dosedanji član poravnalnega sveta pa stanuje precej daleč (v Kolpški dolini) in ne more redno prihajati v Kočevje.

Kmetije za trdne cene

Zivinorejci v Strugah in okolici ter ostalih krajih Suhe krajine ugotavljajo, da že nekaj mesecev primanjkuje telet. Ni jih, ker so mnogi zivinorejci lani in predlanskim zaradi nizke odkupne cene opustili rejo živine. Na pomanjkanje telet vpliva tudi večje povpraševanje mesarskih podjetij in zasebnih mesarjev. Čeprav je trenutno cena telet primerna, se zivinorejci tega območja kočevske občine zavzemajo, da bi se trg s klavnico živine ustabil, se pravi, da bi cene v bodoče ne nihale tako občutno.

Popis aktivistov OF

Vodstvo in izvršni odbor občinske konference Socialistične zveze Kočevje bosta v sodelovanju s krajevnimi organizacijami SZDL in organizacijami Zveze združenj borcev NOV storila vse, da bi čimbolj izpopolnili seznam aktivistov OF. Delo bo zelo olajšano, če se bodo posamezniki sami javili. Pri prijavi je potrebno upoštevati merila, ki jih je posredoval izvršni odbor SZDL Slovenije. Potrebno bo tudi omogočiti čim več preživelim aktivistom, da se bodo lahko udeležili letošnjega zbora 26. aprila v Dolenjskih Toplicah.

Hočeio telefone

Podatki pošte Kočevje želijo imeti vsako leto več posameznikov in delovnih organizacij telefon. Pošta bi rada vsem ustregla, a ne more, ker je zmogljivost telefonske centrale premajhna, telefonsko omrežje pa je zelo obramenjeno. Kljub vsemu upajo, da bodo v kratkem nekaterim prosičcem lahko ustregli.

Te dni so člani foto-kino kluba na osnovni šoli v Kočevju končali snemanje filma »Narod si bo pisal sodbo same«, s katerim bodo letos 11. in 12. maja sodelovali na VI. republiškem srečanju pionirjev kinoamaterjev v Ljutomeru. Upravi pokrajinskega muzeja v Kočevju se zahvaljujejo za pomoč in razumevanje pri snemanju filma. (Foto: foto-kino klub Kočevje)

S SEJE OBČINSKE KONFERENCE ZK KOČEVJE

Mladina potrebuje voditelje in denar

V kočevski občini ima mladina premalo mentorjev - Prav njihova pomoč je mladini bolj potrebna kot denar - V raznih samoupravnih organih skoraj ni mladih - Malo štipendij za študente in dijak

Na zadnji seji občinske konference Zveze komunistov, ki je bila 12. marca, so razpravljali o delu mladine v občini in potrdili nekatere akte konference. V razpravi je sodeloval tudi sekretar medobčinskega sveta ZK za to območje Jože Drnovšek.

Analiza, ki jo je pripravila komisija za idejna in politična vprašanja, je ugotovila, da le malo mladih dela v raznih samoupravnih organih. Vzroki za tako stanje so, ker odrasli premalo po-

magajo in zaupajo mladim, pa tudi mladina sama čuti, da ni dovolj usposobljena za samoupravljanje. Prav zato, kot so pokazali zapisniki raznih sej mladinskih organizacij, mladina sama predlaga, da bi se še nadalje izobraževala in usposobila za samoupravljanje.

Tudi v gimnaziji dijaške samouprave, ki bi bila šola za samoupravno delo v delovnih organizacijah, praktično ni. Premalo mladih je tudi v občinski skupščini in njenih organih ter v vodstvih družbeno-političnih organizacij in društev.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da je za uspešno delo mladine v raznih organih, organizacijah, društvih in klubih potrebna pomoč odraslih. Ljudi, ki delajo z mladino, je v občini vedno manj. Tako mladim za uspešno delo ne manjka le denar, ampak predvsem sposobni odrasli voditelji (mentorji).

Ob zaključku seje so komunisti sklenili, naj komite konference izdela program za delo z mladino in določi posameznike za delo z mladino na posameznih področjih. Predlagano je bilo še, naj bi imenovali stalno komisijo, ki naj bi bila pri konferenci ali komiteju; ta komisija bi spremljala delo mladih in

Res uradne ure

Zaradi petdnevnega delovnega tedna upravnih organov občinske skupščine Kočevje je oblikovan predlog, da bi v prihodnje sprejemali stranke: ob ponedeljkih in petkih od 8. do 15. ure ter ob sredah od 17. do 19. ure. V dnevih, ki so določeni za sprejemanje strank, naj bi bili na delovnih mestih vsi predstojniki in referenti, ki so pooblaščen za sprejemanje strank. Če jih ne bo, jih bo moral zastopati namestnik. Občanji predlagajo še, naj v teh urah ne bi sklicevali sestankov, kajti tudi taka odstotnost povzroča nevrčnosti. Končno bo o tem odločala občinska skupščina.

Delo na strehi

Med nedavnim visokim snegom je bila skoraj na vsaki stavbi od glavni cesti v Kočevju tablica »Delo na strehi. Seveda na strehah ni nihče delal, razen če so bili na delu nevidni delavci. Pod vtisom pogostih zadnjih razprav o povečani verski aktivnosti bi občani lahko skleпали, da je čiščenje snega s streh prepuščano samemu ljubemu bogu - pa še zmotiti se ne bi!

DROBNE IZ KOČEVJA

DA NE BO KRSENA NAVADA, so tudi letos prejeli obrtniki šole v marcu okrožnico komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Ljubljana o predpisih o povznanju prispevkov osebnega zavarovanja obrtnikov. Predpisi veljajo od 1. januarja letos dalje, se pravi za nazaj. Posebno za osebnost zavarovanje obrtnikov so prispevki občutno večji. Za zdravstveno zavarovanje na najnižji razred znašajo 13 din in za pokojninsko zavarovanje 47 din na mesec, torej skupno 60 din. Ali se ne bomo nehalno izdajali predpisov za nazaj? Vedno razpravljamo, kako naj bi pomagali obrtnikom, iz predpisov pa tega ni videti. Dobili vtis, da obrtniki za službo, kolikor hočejo. Vendar je med zalužnikom krojača in avtomobilistka občutna razlika, čeprav sta oba storitvena obrtnika.

ZA DAN ZENA je bilo v Kočevju več proslav in zabav. Najpriznanejša je bila v domu upokojenec. Deklamirale so upokojenke same. Na havajski kitari jih je spremljal tudi upokojenec. Skratka: ves pester program so izvajali upokojenec sami. Po programu je bilo še nekaj priložnostnih šaljivk, žene pa so se živahnost zavrele. Bile so vztrajnejše kot harmonika.

ZE VEC LET opažamo in opozarjamo, da bi se spodobilo za dan žena položiti venec s spomeniku žrtvam NOV, med katerimi je bilo tudi več žena. Prodnega in podarjenega je bilo v Kočevju mnogo drugega svetla, žal pa ga pred spomenikom tudi letos ni bilo.

ZA SPORTNE CASOPISE je v Kočevju veliko zanimanje. Največ je naročnikov zagrebških športnih novosti. Veliko naročnikov prejema ta časopis po pošti, 575 na teden pa jih prodajo v kioskih in trafikah. Tako prodajo samo tega časopisa 2900 izvodov na mesec. Prodali jih bodo še več, ko se bodo začela nogometna in druga tekmovanja v ligah.

PLANINSKO DRUŠTVO Kočevje prodaja karto »Julijske Alpe«, ki jo je izdala Planinska zveza Slovenije, in Vodnik po slovenskih gorah v izdaji PZS. Poleg drugega je v tem vodniku podrobno opisanih 22 etap slovenske planinske transverzale.

POROČALI SMO ZE, kako slabo vreme ovira predvideni program voznških izpitov. Dosedanjim kandidatom, ki niso mogli opraviti praktičnega dela, so se pridružil še novi. Zda! bo do prenehal s pismenimi izpiti, dokler ne bodo opravili vsi za ostalih praktičnih izpitov in vožen.

ODBORNIKOV PREDLOG:

Samoprispevek za ceste

Asfaltno prevleko na ceste skozi vasi

Andrej Klun, podpredsednik občinske skupščine Kočevje, je na zadnji seji predlagal, naj bi proučili možnost za uvedbo samoprispevka za asfaltiranje cest skozi vasi.

Poudaril je, da je v občini še precej vasi, ki nimajo vodovoda, ampak uporabljajo ljudje kapnico. Skozi vasi je že sedaj precej prometa, v bodoče pa ga bo še več. Vozila dvigajo s ceste prah, ki sedla tudi na strehe, od tam ga ispere dež v vodnjake in ljudje pijejo zamazano in okuzeno vodo. Prav zato je predlagal, naj bi imele pri asfaltiranju ceste skozi naselja prednost tiste vasi, ki še nimajo vodovodov.

Podpredsednikova pobuda je koristna. Nekaj podobnega so predlagali tudi že občani nekaterih vasi v zgornjem delu kolpske doline. Prav bi bilo, da bi se občani o teh predlogih pogovorili in prihodnjih zborih volivcev. Seveda bi bilo najbolje, če bi občinska skupščina poskrbela, da bi odborniki še pred temi zbori dobili podatke o tem, koliko taka dela stanejo, in nakazane možnosti, od kod vse bi lahko za asfaltiranje cest skozi vasi prispevali. Razmisliti pa bi morali tudi o tem, da asfalta ne bi kasneje pogosto prekopal, med drugim morda tudi zaradi gradnje vodovodov.

J. P.

Statuti so pomanjkljivi

Preveč pristojnosti poslovnim odborom — Premalo o informiranju in organizacijah v podjetju — V kratkem seminar o 15. amandmaju

Poslovni odbori ne bi smeli imeti večjih pristojnosti.

Take zime pa še ne!

Vse vrste zim sem že doživel in preizkusil v svojem 42-letnem bivanju v Ortnoku, take pa še ne kot letos! Kar prvine jo, pa nas zasuje s snegom, sicer na lahko, vendar izdatno. Na to pa je zopet lepo kot spomladi, da že vse brsti in poganja. Pa je spet snega na pretek, da nam zapira ceste in vasi, da še do sosednje vasi ni moč! Dolinci in hribovci smo morali kar na aspeških obsejati. In koliko dela nam je dala s premetavanjem snega okoli doma in z vaških poti!

Hribovci so bili to zimo že večkrat odrezani od doline in takorekoč sod svetar. Morali so čakati, da se narava umiri. Tudi pluzenje ni dosti pomagalo. Res nas je zima dobro potipala. Upamo, da je bo kmalu konec, vendar ne hvali dneva pred nočjo!

kot so jih imeli dosedanjí upravni odbori. Sindikati nasprotujejo tudi določili, da bi bil sestavljenec poslovnega odbora direktor.

Zelo posplošeno sta v statutih prikazana mesto in vloga družbeno-političnih organizacij, predvsem sindikata. Odgovornost vodilnih je v večini statutih določena le načelno. Vse premalo pa je v statutih o informiranju članov kolektiva.

Na posvetu je bil sprejet sklep, da bodo poslali vsem delovnim organizacijam priporočila, kaj naj še vnesejo v statute. Dogovorili so se tudi, da bo v kratkem Delavska univerza v Ribnici organizirala v večjih krajih oziroma v večjih delovnih organizacijah predavanja o nalogah in delu sindikalnih vodstev v svoji organizaciji ter o tem, kaj želimo doseči s 15. amandmajem.

Posvet o zdravstvu

V Ribnici je bilo 5. marca na pobudo občinskega komiteja Zveze komunistov posvetovanje zdravstvenih delavcev z območja občine Ribnica. Pogovorili so se o zdravstvu v občini, organizaciji zdravstvene službe, zdravstvenem varstvu občanov in nadaljnjemu razvoju samoupravnih odnosov znotraj zdravstvenih ustanov na območju zdravstvenega zavoda Kočevje. To posvetovanje je bilo organizirano v okviru priprav na III. sejo občinske konferencc ZKS Ribnica, na kateri bodo predvidoma obravnavali tudi zdravstvo.

Nova »Naša vez«

Izšla je nova številka glasila delovne skupnosti INLES »Naša vez«, ki je tehnično zelo izpopolnjena. List posveča precej prostora nedavnemu obisku predsednika ZKS Franca Popita v Ribnici in INLESU, nadalje delu samoupravnih organov, hranilni službi, vprašanju odgovornosti in obvestilom iz delovnih enot podjetja. Nadalje beremo odprto pismo predsedniku mladinskega aktiva INLES, v sindikalnem kotičku pa je objavljen tudi program dela občinskega sindikalnega sveta Ribnica za letos.

List je bogat s fotografijami, ki dopolnjujejo posamejne sestavke. Se posebno pozornost zasluži uvodnik, ki govori o bodočnosti INLESA.

RIKO o statutu

Sindikalna organizacija v ribniškem podjetju RIKO je na nedavni seji obravnavala osnutek statuta podjetja. Po temeljiti obravnavi so predlagali vrsto dopolnitev, ki naj bi bile vnesene vanj. Dopolnitve so predlagali v želji da bo novi statut res v skladu z duhom 15. amandmaja. Na seji so razpravljali tudi o pripravah na volitve v novi delavski svet in predlagali kandidate.

Razumejo potrebe in stisko drugih

Na Špediciji v Ribnici so zaposleni med prvimi prispevali za prizadeto Banjaluko in za gradnjo Onkološkega inštituta v Ljubljani

V sindikalni organizaciji Združenega KGP — obrat Špedicija v Ribnici so imeli 27. februarja občni zbor. Na njem so se pogovorili o delu in nalogah sindikalne organizacije v obratu in v podjetju ter gospodarjenju v njihovi delovni organizaciji. Izvolili so tudi novo sindikalno vodstvo.

Vsekakor je treba temu kolektivno izreči pohvalo za razumevanje, ki ga ima do sočloveka v primeru nesreče. Med prvimi je bil, ki je prispeval enodnevni zaslužek

za prizadeto Banjaluko; prispeval pa je tudi za gradnjo Onkološkega inštituta.

Delo na Špediciji je težko. Vsak dan raztovarjajo les in lesne proizvode, in to v soncu, dežju in snegu. Zato je razumljivo, da je njihov zaslužek nekoliko večji kot v nekaterih drugih obratih Združenega KGP Kočevje. Lani je znašal povprečni osebni dohodek 1.008 din na mesec.

Delo sindikata v tem obra-

Novo tablice z oznako ulic in hišnimi številkami so pribijali te dni na hiše po Ribnici. Delo sta opravila upokojenca Franc Kupljenik in Marko Logar. (Foto: Mohar)

Poseben uspeh: lepa proslava

Socialno zavarovanje počasi rešuje vloge za priznanje posebne dobe

Nedavnega občnega zbora krajevne organizacije Zveze borcev v Sodražici se je kljub visokemu snegu udeležilo precej članov. V obširnem poročilu predsednika Janeza Lesarja je bilo poudarjeno, da je največji lanski uspeh organizacije proslava konec avgusta lani v Sodražici, ki so jo organizirali skupno z odborom Notranjskega odreda.

Za izredni uspeh proslave so zaslužni vsi člani zveze borcev, pa tudi ostali prebivalci Sodražice in bližnje okolice. Na občnem zboru so izrekli še posebej zahvalo Ivanu Fajdigi, domačinu iz Sodražice in članu republiškega odbora ZZB NOV Slovenije, ki ima največ zaslug za uspeh proslave.

Odbor krajevne organizacije ZB se je tudi v pretekli mandlati dobi ukvarjal z zbiranjem dokazil za priznanje

posebne dobe. V razpravi je bila izrečena kritika na račun počasnega reševanja posebne dobe KZSZ Ljubljana, kjer posamezniki že dolgo čakajo na rešitev. Več udeležencev zbora se je zanimalo za pogoje, po katerih pripada bivšim borcem priznavanja, za kredite za stanovanjsko izgradnjo, za sodelovanje boričevske organizacije z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami in drugo. Zanimivo je, da Zveza bor-

cov Sodražica obsega območje bivše občine Sodražica, kar je izjema v primerjavi z drugimi družbeno-političnimi organizacijami na tem območju. Prav zato pa nalaga tej organizaciji toliko bolj odgovorno delo. Niso zaman poudarjali, da je ZB politična organizacija toliko bolj odgovorni člani politično delajo. Omeniti je treba še, da precej članov Zveze borcev prizadevno dela na družbeno-političnem področju.

Izvolili so novo vodstvo krajevne organizacije, nekateri komuniste in štiri člane v občinski odbor ZZB NOV Ribnica.

NA ROB ZBORA VOLIVCEV V RIBNICI

Krajevna skupnost noče ali ne more?

Delo med krajevno skupnostjo Ribnica in občinsko skupščino ni razmerno — Po samoupravni poti rešujemo svoje zadeve! — Slaba udeležba

Čeprav udeležba na nedavnem zboru volivcev v Ribnici ni bila zadovoljliva, je prav ta zbor pokazal, kako naj vsakodnevne probleme rešujemo po samoupravni poti in s pomočjo samoupravnih organov, ki so za to poklicani. Na zboru so razpravljali predvsem o komunalnih zadevah.

Občani so še posebno poudarjali, da ne morejo in ne smejo skrbeti za komunalne zadeve Ribnice občinska skupščina in njeni organi, temveč svet krajevne skupnosti, ki naj bi se vendarle že zdramil in začel pravi-

lilno delati. Ugotovljeno je bilo, da krajevna skupnost Ribnica sploh še ni prav živela in da praktično niti ne ve, kaj je njena naloga in kaj je naloga občinske skupščine, ker pač delo še ni razdeljeno. Tako večino svojih dolžnosti prepušča občinskim organom, kar pa je iz samoupravnih vidikov zgrešeno.

Naj v podkrepitev teh trditev nastejem nekaj sklepov in predlogov zadnjega zbora volivcev v Ribnici:

■ Za red in snago v Ribnici naj skrbi krajevna skupnost, in ne občinski upravni organi.

■ Krajevna skupnost naj izdelata podoben načrt ureditve Ribnice (iz sredstev, ki so ji dana iz občinskega proračuna in posameznih skladov).

■ V načrtih naj krajevna skupnost določi tudi prednostni red izvajanja ureditvenih del.

■ Vse sklepe zbora občanov naj prvenstveno izvajá svet krajevne skupnosti.

■ Krajevna skupnost mora imeti posebno komisijo, ki bo reševala zadeve s področja otroškega varstva.

■ Čimprej naj bi uredila otroško igrišče. Opremo zanj je še prodal čas izdelalo Kovinsko podjetje. To so samo nekateri sklepi in predlogi zbora volivcev v Ribnici, ki se nanašajo na krajevno skupnost oziroma njeno dosedanje in bodoče delo. Zal pa moram na koncu tudi ugotoviti, da na zboru volivcev ni bilo niti predsednika niti tajnika sveta krajevne skupnosti, čeprav so sklepi zbora zelo pomembni za njuno delo.

ČREPINJE IZ LONČARIJE

■ DAN ZENA — Pred dnevom žena so v osnovni šoli učenci pripravili prisen program z lutkovno igrico in povabil mamic in ostale žene na proslavo. Solški razred je bil mnogo premajhen, da bi sprejel vse obiskovalke, ki jih je proslava pritegnila. Mnogo, predvsem starejše ženske so lutke celo prvič videli in marsikatera je imela v očeh solze radosti. Po proslavi so mnoge med njimi vprašale učiteljice, kaj jimam v Dolenji vasi kulturnega doma, kjer bi bilo mogoče posvetiti kulturno dejavnost. O kulturnem domu so govorili tudi na letošnjem (in vseh prejšnjih) zborih volivcev in ugotovili, da še precej let ne bo mogoče ustrediti dolgotrajnim željam.

■ MALA SOLA — Prejšnji teden se je pričela v Dolenji vasi spet mala sola, in katero je vplanih iz vsega solškega okolišja 29 učencev. Dva sta iz Grčarice in mala šole ne moreta obiskovati, ker je pouk popoldne, eden pa je trenutno še v tujini. Mala šola so uvedli pred dvema letoma in učni uspehi ter zmoglosti dojemalnja učencev se je tako močno povečala. Starši bodo tudi letos prispevali nekaj denarja za organizacijo poteka. Zal učenci tokrat v mali šoli ne bodo dobivali mamic, ker se je kuharica ponesrečila. Pred vstopom v šolo bodo vse učence testirali in ugotovili njihove psihične sposobnosti.

■ CESTE — Komunala letos precej bolj skrbi za uredenost cest na tem območju kakor prejšnja leta. Predvsem velja to za zimsko pluzenje, ki je nekoliko odgovodalno šele ob zadnjem snegu. Na dolenjskih občinskih cestah je Komunala lansko leto porabila okrog 2600 delovnih ur, vendar so na cestah še precejšnje luknje. Najboljše je cesta proti šoli; objubilajo, da jo bodo popravili kar najhitreje. Veliko denarja in časa po porabi podjetje za vzdrževanje ceste do Jelendola, ki jo največ uporabljata KGP in Srednik. Cesta je zelo slaba in je skoro ni mogoče popraviti. Najbolj jo uničuje tovornjaki, vsa skrb zanjo pa je nalozena Komunali. Občani menijo, da bi morali največje breme za popravilo te ceste nositi tisti, ki jo največ rabijo, KGP in Srednik.

■ ZELO NEVARNI so odcepi lokalnih cest, posebno tisti pri avtobusnem postajališču iz smeri Ribnica v Ortnok ali obratno; je osek in oster, da ga skoro nobeno vozilo prvič ne lapolje in si mora pomagati z vzratno voljno. To je na cesti II. reda lahko zelo nevarno, posebno pozimi, saj prav ta del običajno ni primerno očiščen. Nujno je v prid varnosti prometa nekaj storiti. Vsekakor pa bo zadeva rešena tedaj, ko bo zgrajen most na spodnjem koncu odcepa v Ortnok, ki je še dolgo zaprt.

■ TURISTIČNI PROSPEKT Dolenjske je lep in bogat. Pogrešamo pa v njem sliko Grmade, ki tudi ni vršana na karti planinskih domov. V seznamu zmogljivosti domov je napačen podatek, da ima Grmada 24 postelj, v resnici ni nobene. Ta podatek je sapačljiv, zato ga je treba popraviti oziroma črtati.

■ NOVA CESTA preko Velikih Poljan je že zelo stara želja in zamisel. To bi bila lepa romantična poizna pot skozi Velike Poljane in pod Grmado skoz gozdove v Dobropoljsko dolino in bi razbremenila cesto Kočevje-Ljubljana.

■ ZELO NEVARNI so odcepi lokalnih cest, posebno tisti pri avtobusnem postajališču iz smeri Ribnica v Ortnok ali obratno; je osek in oster, da ga skoro nobeno vozilo prvič ne lapolje in si mora pomagati z vzratno voljno. To je na cesti II. reda lahko zelo nevarno, posebno pozimi, saj prav ta del običajno ni primerno očiščen. Nujno je v prid varnosti prometa nekaj storiti. Vsekakor pa bo zadeva rešena tedaj, ko bo zgrajen most na spodnjem koncu odcepa v Ortnok, ki je še dolgo zaprt.

■ TURISTIČNI PROSPEKT Dolenjske je lep in bogat. Pogrešamo pa v njem sliko Grmade, ki tudi ni vršana na karti planinskih domov. V seznamu zmogljivosti domov je napačen podatek, da ima Grmada 24 postelj, v resnici ni nobene. Ta podatek je sapačljiv, zato ga je treba popraviti oziroma črtati.

Davki in podpore

Marsikje slišiš med kmety negodovanje nad davki. Toda donar, zbran s kmečkimi davki, gre v precejšnji meri spet nazaj v vasi. Vzemimo za primer sodraško območje. Lani so kmety tega območja plačali 150.000 din davkov, za socialno ogrožene občane pa je dala občina v obliki stalnih in izrednih podpor skupno 80.000 din. Podobne ugotovitve veljajo tudi za ostala območja občine.

Občni zbor ZB Grčarice

Na nedavnem občnem zboru krajevne organizacije Zveze borcev Grčarice so med drugim razpravljali o vlogi Zveze borcev in njeni odgovornosti pri vzgoji prebivalstva za vseljidsko obrambo in o drugih vprašanjih, s katerimi se posredno ali neposredno ukvarja njihova organizacija. Izvolili so nov odbor ter člana za občinski odbor ZZB NOV Ribnica. Organizacija ZB Grčarice šteje 50 članov in predstavlja močno politično organizacijo v svojem kraju.

Cene v Kočevju in Ribnici

	Kočevje (cene v din za kg)	Ribnica (cene v din za kg)
krompir	0,90	0,90
sveže zelje	4,10	2,80
kislo zelje	2,70	2,80
kisla repa	2,70	2,80
ohrovt	4,50	4,50
cvetača	4,40	4,90
fišol		
v vrzju	5,85 in 5,90	4,50 in 6,00
šebula	3,95 in 4,40	4,60
česen	13,20	13,00
solata	11,50	10,50
špinata	7,90	7,60
korenje	2,50 in 4,70	2,30
petušij	6,00	6,00
zelenca	3,00	—
por	—	4,30
jabolka	1,30 do 3,30	2,60
bruske	—	3,60
grodje	5,30	4,80
limone	5,30	5,20
pomaranče	5,00 in 5,60	5,20
banane	6,30	6,20
ananas	7,00	7,00
jajca (cena za kos)	0,75	0,67

Frutella

Leopold Krese v Adlešičih

V Adlešičih je bil 22. februarja občni zbor krajevne organizacije zvoze borcev, ki se ga je udeležil tudi poslanec republiškega zbora Leopold Krese. Bori so se pritoževali zaradi počasnega reševanja vlog za priznanje posebne dobe. Okrog 150 borcev zato tudi še nima socialnega zavarovanja. Izrazili so željo, da bi bili pogoji za odplačevanje stanovanjskega kredita ugodnejši.

Po končanem občnem zboru so imeli predstavniki organizacij in krajevnih skupnosti razgovor s poslanci in predstavniki občine o razvoju Adlešičev. Bili so mnenja, da je treba asfaltirati cesto Podzemelj - Adlešiči - Preloka, urbanistično urediti posamezna območja za turistične namene in pospeševati domačo obrt, ki zadnja leta močno nazaduje, pa bi bila lahko lep vir dohodka.

A. V.

Osnovna šola Semič ima svoj avtobus, s katerim prevažajo v šolo vsak dan več kot 150 otrok. Avtobus je nov in lep, vprašanje pa je, koliko časa bo še dobro ohranjen, saj mora voziti po izredno slabih cestah in tudi garaže nima.
(Foto: R. Bačer)

Socialistična zveza: vse po načrtu

Siroko zastavljeno delo SZDL v letošnjem letu pomeni uresničevanje volilnega programa in nove vloge organizacije v današnji družbi

Na nedavnem zasedanju občinske konference sprejeti delovni program dobiva obliko v vsakdanjem delu izvršnega odbora, sekcij in komisij, kakor tudi krajevnih organizacij SZDL na terenu.

V letošnjem letu je predvidenih 6 zasedanj občinske konference. Prva, ki je imela nalogo razpravljati o turizmu in o letošnjem delu, je že minila, sledile pa bodo še: marca konferenca o programu srednjeročnega razvoja občine in o finančnem načrtu občinske organizacije; maja bo konferenca posvečena razpravi o obveščanju občanov in ob tem o vlogi organizacije in dopolnitvah aktov SZDL; septembra je v načrtu ocena priprav na vseljenski odpor in razprava o kulturni dejavnosti; oktobra bodo ocenjevali politični položaj in delo organov konference, decembra pa bodo volitve novih organov konference in določanje smernice za nadaljnje delo organizacije.

Izvršni odbor ima vsak mesec predvideno sejo z obravnavo vseh aktualnih dogajanj v občini, od gospodarstva do kulture, sodelovanja z drugimi organizacijami in kmetijskih vprašanj.

Novost v letošnjem delu je načrtno delo v šestih sekcijah. Sekcije so imeli za prednostne naloge: sekcija za kmetijstvo in sekcija za turizem vrsto najbolj odgovornih in važnih nalog, prav tako pa so vestno naredile delovne načrte tudi sekcija za zaposlovanje, sekcija za kulturno dejavnost, sekcija za mednarodne odnose in sekcija za družbeno aktivnost žensk.

Pri občinski konferenci deluje razen tega še 6 odborov in komisij, tako da so prav vsa področja družbenega življenja zajeta v obravnavi najbolj množične organizacije delovnih ljudi.

Zelo razveseljivo je, da se stanki Socialistične zveze, zlasti pa občinske konference, že davno niso več mlatenje prazne slame, pač pa so poglobljene razprave na podlagi analitično pripravljenega gradiva s kopico podatkov resničen prispevek k razreševanju težav na najrazličnejših področjih. S takim delom si organizacija pridobiva ugled in simpatije občanov.

Preloka leži na prijaznem hribu nad Kolpo in ima 64 hiš. Domačini se še zmeraj bavijo pretežno s kmetijsko, zlasti z živinorejo. Svoječas je bila dobro razvita domača obrt, preloška dekleta pa so znala pisati tako lepe pisanice, da jim ni bilo para.

Preločana najdeš po celem svetu

Na Preloki so še pred leti pozimi tkali domače platno, danes pa ob zimskih večerih gledajo televizijo - Vas se je močno spremenila, ljudje pa vseeno niso zadovoljni - Odhajanje v tujino se nadaljuje

Se pred dobrimi 30 leti je bilo skoro pri vsaki hiši po 8 do 10 glav živine, ponekod so imeli črede ovac, obleko so nosili iz domačega platna, sešito doma. Pozimi so tkali platno po vsej vasi, jeseni pa so vaščani hodili na prejo. Danes vsega tega ni več. Kot so druga za drugo izgubile slaminatne strehe, je zamrla pesem pastirjev in vriskanje fantov vasovalcev.

Način kmetovanja se je povsem spremenil. Čeprav se je že pred leti veliko vaščanov izselilo v Ameriko in Kanado, je sedanj val izseljevanja ponovno zajel Preloko. Zdaj je že od vsake druge hiše kdo zaposlen v tujini ali v katerem domačih mest. Preločane najdemo povsod po svetu. Nihče ni več zadovoljen s tistim, kar pridelava doma na kmetiji. Vsa bi rad mehанизiral proizvodnjo in sodobno kmetoval.

Zdaj je redkokdo v vasi kosi s koso ali na roke žaga drva. Ob času kosnje brnijo po travnikih motorne kosilnice, v gozdu pa se oglašajo motorne žage. Njive so začeli orati s traktorji, na strelah hiš pa se pojavljajo televizijske antene. Radijski sprejemniki imajo že pri vsaki hiši. V vasi je tudi nekaj osebnih avtomobilov, še več pa motorjev. Goveje živine je iz leta v leto manj. Ker je organiziran odkup mleka, redijo večinoma krave, vole pa izpodrivajo konji.

Kljub takšnemu napredku pa vaščani niso zadovoljni. Na vseh sestankih se sliši le kritika in malo pohvale. Kritizirajo predvsem slabo cesto do Vinice in Adlešič in neuravnoteženo dobavo olja in bencina. Po gorivo morajo Preločani v oddaljeni Črnomelj ali celo na Hrvaško, ker bencinske črpalke na Vinici kljub večletnim obljubam še ni. Dalje ljudje tarnajo nad previsokimi davki, posebno pa nad prispevkom za socialno zavarovanje. Bori niso zadovoljni s priznavalnimi, kmetje pa izjavljajo, da je odkupna cena mleku odločno prenizka.

Vaščani so s prostovoljnimi delom pripravili podpreti vsako napredno akcijo. Imajo lepo urejeno pokopališče, zbrali so denar za novo gasilno brizgalno, popravili so že veliko vaških poti, zdaj pa teče akcija za gradnjo novega broda na Kolpi.

Pred kratkim so na Preloki ustanovili svojo krajevno skupnost, ki bo sodelovala tudi pri razvoju turizma v obkoljskem predelu. Verjetno bi bilo donosno oživiti tudi domačo obrt. Od vseh starih navad se je ohranila le folklorna Preloška plesalci so na številnih nastopih po vsej Sloveniji poželi že veliko priznanj.

FRANC PAVLAKOVIČ

Doslej 251 pregledov

Od maja 1969 je davčna inšpekcija v Črnomlju opravila 184 nadzornih pregledov pri samostojnih gostilnah in 67 pregledov pri obrtnikih. Razu tega je davčni inšpektor sodeloval še pri 47 pregledih skupno s tržno in cestno inšpekcijo. Največ prestopkov so ugotovili pri prikrievanju prometa in dohodka, pri malomarnem vodenju poslovnih knjig in pri nepravilnem vodenju predpisanih knjig zaradi neznanja.

Vodovod v Brezniku

Konec februarja so v vasi Breznik pri Dragatušu odprli novi vodovod. Vaščani so pripevali s prostovoljnimi delom, dali so gradbeni material, cevi pa je prispevala občina. Delo pri napeljavi vodovoda se nadaljuje od Breznika proti Obrhu.

Plut je povsod zraven

Metod Plut je ravnatelj semiške osemletke, odbornik in krajevni funkcionar

Na učitelja na vasi se navadno zgrnejo društvena bremena. Tovariš Plut mi je naštel samo nekaj funkcij:

- Sem odbornik občinske skupščine Črnomelj, tajnik krajevne organizacije ZZB NOV, podpredsednik krajevne organizacije SZDL, član občinskega sveta za družbeni plan in finance. Kot odbornik sodelujem še v krajevni skupnosti.

- Kakšne načrte ima Semič letos za napredek kraja?

- Na nedavni seji sveta krajevne skupnosti smo veliko govorili o tem, da je nujno potrebno večje spodobno gostišče. Zdaj ga namreč nimamo. Potegujemo se za novo samopostrežno trgovino, za novo zajetje vodovoda, za ureditev prosvetnega doma ter za gradnjo ceste do Smiške Luže. Sklep je bil, da se letos asfaltira cesta od križišča mimo šole do Partizanovega doma. Seveda pa zagotovo pričakujemo asfalt do Gradca.

- Kdo bo kriš stroške

za vsa dela?

- Pri nas imamo zmeraj tri stalne vire dohodkov: nekaj da krajevna skupnost, veliko Iskra, pomagajo pa občani.

- Kaj si Semičani najbolj želite?

- Cesto, ceste in še enkrat cesto!

- Kakšna je vaša osebnostna želja?

- Da bi šola dobila centralno kurjavo in da bi našemu avtobusu priskrbeli garažo. Zdaj je že dve zimi pod snežnim škoda!
R. B.

Učitelji v slabih stanovanjih

V Semiču bi potrebovali 8 stanovanj za učitelje - Sindikat se je obrnil na občino

Semiška šola se je pred tremi leti zadolžila na tri učiteljska stanovanja v bloku, zdaj plačuje na leto 11.600 din anuitet in nima več denarja, da bi pomagala reševati nadaljnje stanovanjske probleme prosvetnih delavcev.

Trenutno 5 semiških učnih moči stanuje v neprimernih stanovanjih. Trije učitelji imajo dom v več kot sto let stari nekdanji šolski stavbi, kjer ni niti urejenih stranišč, dva pa stanujeta poleg krajevnega urada. Vendar tu ni dosti boljše. Med temi niso samo samski ljudje, temveč tudi družine.

Šola bi potrebovala še tri stanovanja za razpisana prosta delovna mesta. Zahtevajo naj šola v redu opravi učni program s strokovno usposobljenimi ljudmi, vprašanje pa je, kako dobiti strokovnjake v Semiču, če stanovanja ni.

Podružnica prosvetnih delavcev na šoli je o tem razpravljala in o stanovanjskih težavah pisмено obvestila občinsko skupščino.

Vsi hodijo v grad...

Črnomelj je mesto, upravno in gospodarsko sodišče občine, kamor prihajajo po opravkih občani z vseh koncev. Vprašanje javnega stranišča je bilo že večkrat načeto, a nič! Vsa leta se ljudje poslužujejo sanitarij gostinskega podjetja v Gradu. Ker ti prostori niso oskrbovani tako kot javno stranišče, so vselej nesmažni. To je opazila tudi sanitarna inšpekcija. Nekaj bo treba ukrepati: ali stranišče v gradu zapreti za javnost ali pa poskrbeti za stalno čiščenje.

KVINTET BERGER
sporoča,

da so odpadli napovedani koncerti v Gričljah, Adlešičih, na Vinici, v Dragatušu in Metilki zaradi žalovanja za ponesrečenimi rudarji v rudniku Breza.

Sporočamo tudi, da bomo nastopili v navedenih krajih v nedeljo, 5. aprila.

Vstopnice so veljavne in jih lahko nabavite v predprodaji.

Aktivistom OF!

Vsa pojasnila v zvezi z merili za aktiviste OF ob popisu za udeležbo na zboru aktivistov v Dolenjskih Toplicah dobite pri predsednikih krajevnih organizacij SZDL in ZZB NOV na terenu. Tam dobite tudi vpisnice in navodila za izpolnjevanje obrazcev.

Sneg na Andreja, sto dni še snežna odeja

Po nekajdnevni prekinitvi snežnih padavin imamo spet veliko snega. Kmetje se sprašujejo, kako bo z delom na poljih in v vinogradih. Mladina, ki je prezimila doma, odhaja v mesta in v tujino na delo, vreme pa ne dopušča pravočasnega kmečkega dela. Kaže, da bodo morali vse opraviti starci sami. Sedaj je čas za sejanje ovsa in za oranje krompirja, sneg pa kar leži. Bojimo se, da se bo uresničil star pregovor, ker je na Andrejevo padal sneg.
I. Š.

ČRNUMALJSKI DROBIR

■ **MUHASTA ZIMA MOČNO NA GAJA** vinogradnikom, kod deš in sneg onemogočata delo v vinogradih. Nekaj dni brez padavin v preteklem tednu so ljudje izkoristili za postavljanje kolov, rezanje in vezanje trt, vendar v splošnem spomladanska opravila močno zamujajo.

■ **PRED DNEVI JE BIL KONČAN** tedaj prve pomoči na Vinici. Zaključni izpit je opravilo vseh 77 tečajnikov, med katerimi je bilo več moških kot ženak, kar je neobičajno. Na izpitu so z znanjem presenetili tudi starejši tečajniki.

■ **ODZIV NA RAZPIS** glasbene šole za mlade godbenike je bil izredno dober. Od 25 prijavljenih otrok, starih 10 in 11 let, je 12. in 13. marca opravilo avdiocje kar 17 kandidatov. Te bodo čimprej vključili v mladinsko godbo, ki šteje še 28 članov. Avdiocja je obenem pomnila tudi sprejemni izpit za tako imenovano pripravništvu na glasbeni šoli.

■ **SOLIST NA ELEKTRICNI** harmoniki Silvester Mihelič mlajši je dobil povabilo s RTV Ljubljana, da bo posnel 9 svojih skladb, ki so doživele lep sprejem na oddajah »Koncerti iz naših krajev». Tako bomo našega glasbenega mojstra večkrat slišali preko radijskih sprejemnikov.

■ **V SOBOTO IN NEDELJO** bodo slušatelji tečaja za pridobitev kvalifikacije poklicnih soferjev opravljali izpite iz teoretičnega in praktičnega znanja. Vseh 17 tečajnikov bo pokazalo svoje znanje pred komisijo iz ljubljanske avtošole.

■ **ADLEŠICANI BODO** za svoj krajevni praznik 22. marca gledali jugoslovanski film »Ne joči, Peter». Verjetno bo gostovala s programom tudi glasbena šola iz Črnomlja.

Obilni sneg je prignal jelene v dolino, tako da okoli Sinjega vrha hodijo v bližino vasi. Iščejo nepobrana jabolka in prihajajo k hišam tako bližni, da jih ljudje razločno vidijo. Kmetje se bojijo, kaj bo na posejano pesa. Jelena hodijo v tropih, tudi po 12 in 13 jih je skupaj. Tak trop lahko naredi veliko škodo.
I. Š.

NOVICE
črnomaljske komune

Strah in trepet simulantov

Jože Matkovič ima kaj nepriljubljen poklic – kontrolira bolnike iz štirih podjetij – Marsikaterega je že našel v gostilni...

Kadar z motorjem križari po razritih cestah do zakotnih vasi, okomotan v usnjeno kapo in suknič, Matkovič ni spoznati. Navadno se drži resno, ne gleda ne na desno ne na levo. Obiskuje zaposlene iz podjetij Novoteks, Beti, Komet in iz komunalnega podjetja, ki so izostali od dela zaradi bolezni. Službena pot Jožeta Matkoviča ni kratka: teče po vsej metliški občini in na hrvaškem koncu tja do Ozlja.

Bolniški kontrolor je nov poklic in vi ste prvi občan metliške občine, ki ga opravlja. Kako se počutite v tej službi?

Ko sem leta 1968 začel, sem se zavedal, da je

ta poklic nepriljubljen. Ko dobim spisek ljudi v staležu, najprej v podjetjih vprašam, kdo je sumljiv bolnik. Take obiščem najprej.

— Ali dostikrat naletite na namišljene bolnike?

— Ni se zgodilo velikokrat, da bi našel bolnika pri kmečkem delu, pač pa mnogih sploh ni doma. Pred kratkim sem zalotil fanta, ki je spravljaj skupaj dokumente za odhod v Nemčijo, neko dekle pa je za več dni odpotovalo na lepše.

— Kaj naredite z ljudmi, ki izkoriščajo socialno zavarovanje?

— Moram jih prijaviti, nakar jih posvarimo. Nadomestilo za bolezenski dopust jim v takem primeru odpade.

— Kako se izgovarjajo tisti bolniki, ki jih ne dobite v postelji?

— Marsikoga sem že našel v gostilni. Dopovedujejo mi, da je razkužitev z alkoholiom nujna za bolezen, ali tvežijo kaj drugega. Potem se kar lepo pogovorimo. Večjih sporov še nisem imel. Moram pa reči, da imam z ženskami več opravka kot z moškimi.

R. B.

Tovarna BETI s posojilom pomaga svojim delavcem in uslužbencem graditi nove hiše. V Metliki je zrastle pri tovarni že celo naselje novih hiš, letos pa je delavski svet 20 odstotkov lanskega dobička nameril novim stanovanjskim posojilom in družbenemu standardu zaposlenih. (Foto: Ria Bačer)

Danes še gre, kaj bo pa jutri?

Mesnemu podjetju v Metliki je šlo že lani za nohte – Zaradi vedno višjih cen živini in le malo zvišanim prodajnim cenam mesa so imeli ob koncu leta za 76 odst. manj dobička kot prejšnje leto – Kolektiv vidi bodočnost v združitvi z močnejšim partnerjem

Goveja živina se je lani podražila za 28 odstotkov, teleta za 23 odstotkov in prašiči za 28 odstotkov, pri tem pa so se prodajne cene mesa povečale povprečno sa-

mo za 14 odstotkov. Vse to je močno vplivalo na lanske uspehe poslovanja metliškega mesnega podjetja.

Ustvarili so 7.171.000 din celotnega dohodka in 86.000 din dobička, ki pa je bil veliko manjši kot prejšnja leta. V letu 1968 je ostalo za sklade 353.000 din, kar kaže, da je bil lanski uspeh za 76 odstotkov slabši.

Dokler je podjetju dobro šlo, so večino razpoložljivih sredstev vlagali v razširjeno reprodukcijo. Pred tremi leti so zgradili novo klavnico in uredili več sodobnih lokalov, zdaj morajo za dobljena posojila plačevati na leto 14.000 din anuitet. Po pokritju obveznosti v letu 1969 kolektiv ni niti toliko ostalo, da bi lahko ta dolg plačal, zato bodo načeli sklade od prejšnjih let. Tudi letos si ne obetajo boljših

časov. Nastaja vprašanje, kako odplačevati obveznosti ob nujni preureditvi klavnice, če hoče ta še poslovati in ob nujni ureditvi nekaterih lokalov.

Direktor podjetja Franc Stricelj je sedanjí položaj kolektiva takole presodil:

— Vsa mesna podjetja so v težavah, ker živine primanjkuje, zato cene rastejo. Kmet se zaradi neurejenih tržnih razmer boji prodati vola in ga raje drži v hlevu, medtem ko mlade živine sploh ni. Vse so sproti poklali. Bojim se, da bo v času letošnje turistične sezone kriza za meso.

Naše podjetje je že pred mesecem dni vložilo pri občini zahtevek za povišanje prodajnih cen mesa, vendar še nismo dobili odgovora. Meso prodajamo z izgubo. Ker moramo po novih predpisih v naši klavnici urediti še predhladilnico, razen tega nas Gradčani držijo za besedno glavo nove mesnice, je jasno, da naš kolektiv vseh stroškov v sedanjem položaju ne bo zmogel. Ko smo o tem razpravljali, smo spoznali, da je izhod edinele v združitvi z močnejšim podjetjem. Razgovori o tem že tečejo v več smereh. Katera ponudba bo za nas najugodnejša, tiho bomo zagrabil. V kratkem bo znana odločitev.

Brucovanje v Metliki

V soboto, 21. marca zvečer, bo v Metliki že deveto brucovanje belokranjskih študentov s programom, tombolo in licitacijo. Igrali bodo Abadoni iz Črnomlja. Vstopnice so v predprodaji v recepciji hotela Bela krajina. Celotni dohodek prireditve bodo namenili za pomoč socialno ogroženim študentom ter za delovanje kluba.

A. LATERNER

Marca o turizmu

Izvršni odbor občinske občinske konference SZDL v Metliki je sprejel načrt za delo v letošnjem letu. Predvideno je, da bodo 4 občinske konference, na katerih bodo z dobro pripravljenim analitičnim gradivom razpravljali o turizmu, o problemih delovnih organizacij, o družbenem delovanju ter o težavah zaposlenih žensk in mater-gospodinj. Za prvo občinsko konferenco, ki bo marca, že pripravljajo gradivo.

Veselica spet posluje

Gostišče, ki je vsako zimo zaprto, je spet začelo obratovati, vendar zaenkrat samo ob sobotah in nedeljah. Veselica je odprta od desetih dopoldne do polnoči.

Posojila bodo zapadla

Zakaj 40 borcem ni dvignilo posojil?

Ko so lani borcem metliške občine razdeljevali posojila za popravilo ali gradnjo stanovanjskih hiš, so vsi prosilci prošnje utemeljevali kot nujne. Upravni odbor občinskega sklada je razpoložljivih 2.510.000 din razdelil med 274 prosilcev, zdaj pa ugotavljajo, da jih med temi 40 ni dvignilo posojila pri banki.

Zakaj? Domnevaajo, da so možni trije vzroki: 1. da posamezniki denarja niso tako nujno potrebovali, kakor so navajali; 2. da so nekateri šele zdaj uvideli, da bo treba denar vrniti in 3. da se zdaj ljudem preveč zapleten postopek, preden lahko znatno posojilo uporabljata.

Upravni odbor občinskega sklada za dodeljevanje borčevskih posojil je 10. marca razpravljal o tem. Takoj so razposlali opozorila vsem borcem, ki jim je zapadel trimesečni rok za dvig posojila pri banki, naj sporoče, če so resni interesi za gradnjo ali ne. Njim namenjena sredstva bi namreč lahko dodelili 110 drugim upravičenim prosilcem, ki se za posojila še potegujejo.

Perice so zavarovane

Krajevna skupnost Rožakovo je lani postavila betonsko ploščo in tako zavarovala perice pred snegom in dežjem. Poleg tega so popravili več kilometrov vaških poti. Veliko so pri teh delih pomagali vaščani s prostovoljnimi delom. Večkrat so delale tudi ženske, katerih moške so zaposleni. Na tak način bodo tudi letos popravljali vaška pota.

J. N.

Predavanje na Radovici

Strokovno predavanje o vinnogradništvu je bilo zelo dobro obiskano. Inž. Janez Gačnik in inž. Julij Nemanič iz kmetijske zadruge sta govorila o prvih spomladanskih opravilih v vinogradu in o negi trte vse do trgatve, predavanje pa je bilo spremljano z havrnimi filmovi. Za sodobno obdelovanje vinogradov z Radovice, iz Bojanjo vasi in Krašnjega vrha obnovilo nasade. Po predavanju so kmetje postavili vprašanja, na katera sta strokovnjaka odgovarjala.

J. Z.

SPREHOD PO METLIKI

■ TRI TURISTIČNE PRIREDITVE. Vse ramerava letos ob sodelovanju domačega turističnega društva in prosvetnega društva organizirani metliški gostinsko turistično podjetje. Prva naj bi bila 4. julija Noč na Kolpi, ki naj bi jo združili s folklorno prireditvijo Igraj kolce. Na drugi prireditvi sredi avgusta bodo skušali nazorno prikazati razvoj domače tiskarske obrti, tretja prireditve pa naj bi bila v začetku oktobra vinska trgatva na Vinomeru. — Upajmo, da bodo te prireditve postale tradicionalne.

■ PEVEC MISO KOVAC je na dan črna v Metliki pel pred veliko polno dvorano poslušalcev. Pri vrstih v dvorano je bila taka gneča, da so nekateri, ki so imeli vstopnice za sediše, sploh niso mogli priti do svojih sedežev in so se morali zadovoljiti s tem, da so pevača kar stojče poslušali v vezi. Tudi gnočni uspeh prireditve je bil prav dober, čeprav ni kril vseh stroškov. Razliko je prispevala Konfederacija KOMET, ki se je tudi dogovorila za gostovanje.

■ KVINTET BERGER BI MO. RAL NASTOPITI v nedeljo, 15. marca, a je bila predstava zaradi zaostanosti za posreženimi rudarji v hretno odpovedana. Gostovanje v Metliki je prestavljeno na nedeljo, 5. aprila. Vstopnice, kupljene v predprodaji, veljajo za ta datum.

■ ČEPRAV JE SE VEDNO HLADNO VREME, je sneg, ki je zapadel prejšnji teden, kar hitro pobralo. Zdaj so asfaltirane ceste ob krajih polne posušenega blata in tudi pogled na parce in nasade, kjer se kažejo bele lise papirja in odpadkov, je vse prej kot prijeten. Delavce Komunalnega podjetja šaka precej dela, preden bodo vse to počistili. Zdaj obravnavajo okrasno drevje in ermovje.

■ DNE II. MARCA SO V METLIKI pokopali Jano Gušičevo, doma iz Vivodine. Pokojna, ki je dolga leta služila po metliških družinah, je v minuli vojni izgubila dva sina. Zadnja leta je bila hiberna v stari hiši, kjer ima svoje prostore metliška godba.

Metliški gasilci so zborovali

Za delo gasilcev je v Metliki lepo razumevanje – Spomladi bodo urejali okolico novega doma, predvidenih pa je še več akcij

V nedeljo, 1. marca, so se v sejni dvorani novega gasilkega doma zbrali domači gasilci na redni letni občni zbor.

O veliki delavnosti in uspehih, ki jih je metliško gasilsko društvo doseglo lani, ko je praznovalo stoletnico svojega obstoja, ne kaže govoriti, ker je bilo o tem že dovolj pisano v našem listu. Naj zato navedemo le nekaj delovnih načrtov za letošnje leto.

Predvsem si bodo gasilci prizadevali, da bi razširili in pomladili svoje vrste. V društvo nameravajo pritegniti še nove pionirje, ki bi jih takoj pričeli usposabljati za manjše gasilske naloge, hkrati pa bi skrbeli tudi za njihovo razvedrilo. Strokovno bodo izboljšali svoj kader s tem, da bo nekaj članov odšlo v podčastniško in častniško šolo. Skušali bodo obnoviti tudi žensko desetino, ki je bila svoj čas v društvu dokaj aktivna.

Kie so poslanci?

Občinska konferenca SZDL v Metliki je ugotovila, da sodelovanje s poslanci ni najboljše. Nekateri poslanci se redko udeležujejo sej občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij, še manj stikov pa imajo z volivci. Ker je Socialistična zveza povezovalca med občani in poslanci, je izvršni odbor občinske konference SZDL sklenil poslati primerne oblike sodelovanja. V načrtu je več javnih tribun, na katerih naj bi poslanci odgovarjali na vprašanja volivcev, lahko pa tudi sami izberejo aktualno snov za pogovor z ljudmi, ki so jim ob volitvah izrekli zaupanje.

Med ostalimi nalogami nameravajo gasilci takoj spomladi urediti okolico doma in jo zasaditi z okrasnim drevjem, pričeli bodo zbirati sredstva za kombi in drsalski prt, sodelovali bodo v tekmovanju vseh gasilskih društev v občini ob 25-letnici osvoboditve itd. Poleg drugega bodo pazivili družabno življenje in skušali tudi na ta način pridobiti društvu nove aktivne člane in prijatelje.

Pri volitvah je bilo v no-

vi upravni odbor izvoljeno 13 članov z dosedanjim predsednikom Jankom Bračiko na čelu.

Za delo gasilcev so pokazali zanimanje tudi predstavniki domače občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij, saj so se občnega zbora udeležili predsednik skupščine Ivan Zele, sekretar občinskega komiteja ZKS Martin Stefanec, predsednik SZDL inž. Janez Gačnik, republiški poslanec Franc Vrviščar in drugi.

Letos za 20 odstotkov več

Metliška zadruga letos nima v načrtu večjih investicij, uredili pa bodo nekaj trgovin

Po ugodnem zaključnem računu za leto 1969, ki je metliški zadrugi prinesel 510.000 din dobička, so naredili načrt za poslovanje v letošnjem letu. Računajo, da bo uspeh še za 20 odstotkov boljši, kot je bil lani, zlasti pa bo donosna povečana dejavnost vinske kleti. Letos imajo boljše kvaliteto vina in večje zaloge, vino pa bodo tudi stekleničili. Poleg tega se bo rodnost v lastnih nasadih vinogradov povečala za 30 odstotkov.

V letu 1970 bo zadruga delno obnovila strojni park. Stare kombajne in nekaj traktorjev bodo prodali in jih nadomestili z novimi, sodobnejšimi stroji.

Kar zadeva trgovsko dejavnost, kjer je bila pri Fužovih trgovina že v starih časih, ureja ljubljanska Metalka poslovni lokal. V trgovini, ki jo preureja podjetje Beograd, bodo imeli veliko izbiro gospodarskih strojev in kuhinjske opreme ter železninski material. Večje skladišče železnine bo imela Metalka v Mestnem logu. Vsa investicija bo z opremo vred veljala blizu 700.000 dinarjev.

pa bodo dobili gnoj za zadržne vinograde in hmeljve nasade.

V večje investicije se za druga letos ne bo spuščala. Kupiti nameravajo samo opremo za polnilnico v vinski kleti in nekaj embalaže in nove stroje, razen tega bodo preurejali svoje trgovske lokale. Najprej boča na vrsti Gradac in Podzemelj, prihodnje leto pa mislijo na gradnjo večjega lokala v Metliki.

Metalka gradi v Metliki

Na Cesti bratstva in enotnosti, kjer je bila pri Fužovih trgovina že v starih časih, ureja ljubljanska Metalka poslovni lokal. V trgovini, ki jo preureja podjetje Beograd, bodo imeli veliko izbiro gospodarskih strojev in kuhinjske opreme ter železninski material. Večje skladišče železnine bo imela Metalka v Mestnem logu. Vsa investicija bo z opremo vred veljala blizu 700.000 dinarjev.

Dr. Hočevar v Žužemberku

13. marca je Žužemberk občinski podpredsednik izvršnega sveta SR Slovenije dr. France Hočevar, ki je tudi poslanec na tem območju. Dr. Hočevar se je na sedežu krajevne skupnosti pogovarjal s predstavniki družbeno-politične organizacije na območju krajevne skupnosti o gospodarskih in drugih vprašanjih Suhe krajine. M. S.

8. marec v BETI v Mirni peči

V soboto, 7. marca, so mladinke obrata BETI v Mirni peči priredile zabavo s kulturnim programom za svoj kolektiv. Mladinke so pokazale, da je kolektiv dober in sposoben.

Pod dosedanjim vodstvom je obrat dosegel dobre uspehe. Toda kako bo v bodoče? Ali bodo z javnim razpisom našli strokovno in organizacijsko sposobnega človeka, ki bo znal voditi obrat tako ali pa še bolje, kot je bilo to doslej. Od vodstva bo uspeh kolektiva precej odvisen. J. P.

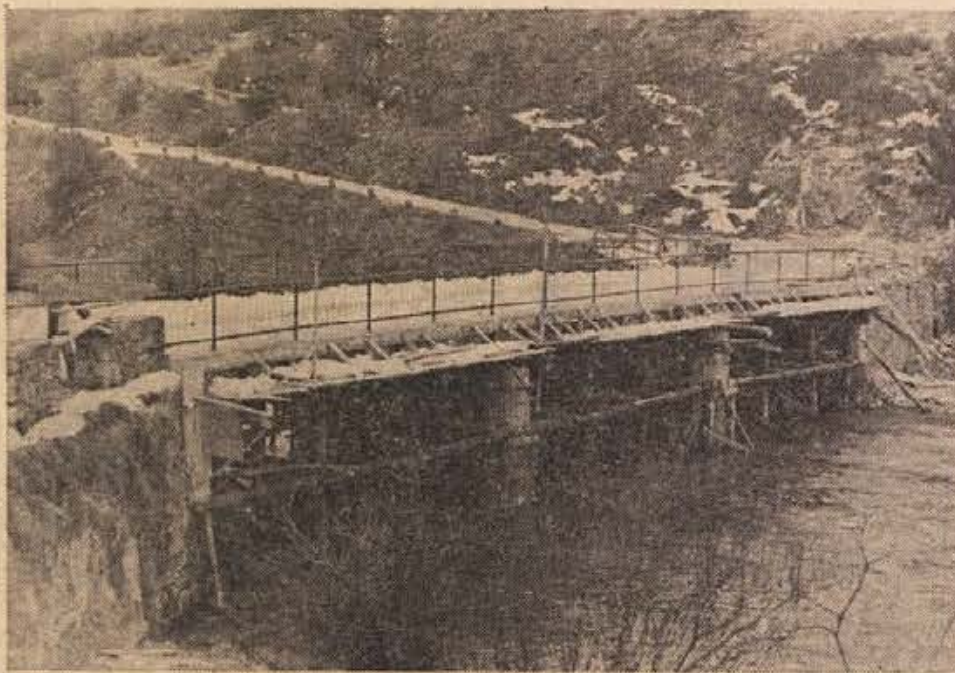
Ni vse zlato

Novomeški PIONIR bo v kratkem dobil prvi elektronski stroj za mehano-grafsko obdelavo podatkov. V ta namen so tudi preuredili eno izmed delovnih sob v podjetju. Ko je prišel postojni znanec na obisk, mu je pogled ob stal na ključniški napravi škojloškega podjetja, ki jo bodo tudi postavili v novem mehanografskem centru. »Ah, to je pa novi elektronski računalnik?« je z zanimanjem začel spraševati.

Ni vse zlato, kar se svetli, prav, naš prepovor: elektronski računalnik bodo iz Zahodne Nemčije dobili šele v teh dneh.

Največ zasebni prevozniki

Cestnoprometna inšpekcija je opravila lani 73 pregledov, izdala 10 odločb in dala 53 predlogov za uvedbo postopka o prekršku. Največ prekrškov so naredili zasebni vozniki motornih vozil, ki opravljajo tovarni promet brez dovoljenja pristojnega občinskega upravnega organa, ne vodijo predpisanih knjig, nimajo označenih avtomobilov z imeni lastnika, zaposlujejo tujo delovno silo itd.

Most v Smihelu pri Žužemberku je zgrajen; naporu krajevne skupnosti Žužemberk in tamkajšnjih občanov so kronani z uspehom. (Foto: S. Dokl)

ODBORNIKI SO SPREJELI OKVIRNI DELOVNI PROGRAM

Res obsežne občinske naloge

Sedem področij dela na sejah občinske skupščine v Novem mestu - Tesnejše sodelovanje skupščine z drugimi samoupravnimi organizacijami

Ko so se odborniki novomeške občinske skupščine odločili za okvirni delovni program v tem letu, so se odločili za obsežne naloge, ki jih bodo morali reševati na občinskih sejah, hkrati pa so svetom, komisijam in drugim organom skupščine nalozili težko delo.

Ko je občinska skupščina zastavila svoj letošnji program, se je odločila za tesnejše sodelovanje s samoupravnimi skupnostmi, delovnimi in družbeno-političnimi

ter družbenimi organizacijami, reševala pa bo tudi tekoče probleme.

Okvirni program dela novomeške občinske skupščine zajema sedem različnih področij. Na gospodarskem bodo odborniki analizirali lanske zaključne račune delovnih organizacij, ocenili razvoj v tem letu, predlagali koncept dolgoročnega razvoja občine in razvojni plan do 1975. leta. Ogleдали si bodo tudi program razvoja storitvene obrti in poslušali poročila o delovnih programih skladov skupnih rezerv gospodarskih organizacij, za pospeševanje kmetijstva, turizma in sklada za štipendiranje.

Ko bodo na dnevnem redu družbene dejavnosti, bodo govorili o razvojnem programu otroškega varstva, pregledali bodo stanje amaterske kulturne dejavnosti in program sklada za pospeševanje kulturne dejavnosti, se seznanili s stanjem na področju množične telesne kulture in z možnostmi za gradnjo dvoran za telesno kulturo in potrebe gospodarstva. Ogleдали si bodo še organizacijsko preventivno zdravstvene službe, ambulant in dispanzerjev, se seznanili s socialnim zavarovanjem in cigansko problematiko.

Odborniki bodo govorili tudi o urbanizmu, komunal-

nem in stanovanjskem gospodarstvu. Med drugim se bodo seznanili s študijo o preskrbi Novega mesta z vodo, z urbanističnimi načrti Novega mesta, Senjerneja in Žužemberka ter z zazidalnimi načrti.

Ko bodo govorili o financah, bodo sprejeli proračun ter predpis o zagotovitvi denarja izobraževalni skupnosti in skladom, obravnavali bodo tudi delo davčnih organov, delo krajevnih skupnosti in njihove programe. Pregledali bodo delo komunalne skupnosti za zaposlovanje delavcev in komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev in kmetov ter poslušali poročila o delu medobčinskega sklada za izgradnjo šol in obravnavali 10-letni program.

Odborniki bodo na letošnjih sejah govorili tudi o narodni obrambi ter državnih organi in zavodih, obenem pa bodo razpravljali še o skupščinskih in organizacijskih zadevah.

Seja odbora krajevnih konferenc

11. marca je bila v Žužemberku seja odbora krajevnih konferenc SZDL. Razpravljali so tudi o popisu aktivistov OP in o delu odbora krajevnih konferenc SZDL.

ODBORNIŠKO VPRAŠANJE PETRA IVANETIČA

Kaj pa Mestne njive?

Namesto dosedanjega naziva - Lamutovo naselje

Za komunalno ureditev Koštalove in še neimenovanih ulic načrti niso narejeni, ker je potrebno za uresničitev precej denarja in časa. Pri podjetju DOMINVEST je že naročena izdelava načrta za rekonstrukcijo Ceste herojev z vsemi priključki in križišči. Hkrati s tem bo potrebno urediti tudi prometno povezavo z novimi naselji na Mestnih njivah in sosesčini, vključno s podaljškom Koštalove ulice, ureditev Prisojne poti in drugo. Računajo, da bodo projekti končani v drugi polovici tega leta.

Sele potem bodo lahko začeli urejati tudi Mestne njive in sosesko. Naročili so že tudi prometne znake, vendar jih je Komunalno podjetje dobilo šele pred kratkim. Postavilo jih bo, ko bo vreme ugodno. Komunalno podjetje bo spomladaj poskrbelo tudi za hortikulturno ureditev na Mestnih njivah.

Komisija za imenovanje

ulic je predlagala, naj bi se naselje, za katerega zdaj uporabljamo ime Mestne njive, imenovalo Lamutovo naselje. K naselju bi se priključili tudi hiši št. 3 in 4. Mestne njive, ki so prvotno zajemale samo štiri kmečke hiše, bi tam obdržale staro ime. Predel novih blokov, ki so za Cankarjevo ulico na Klemenčičevih njivah, a jim prav tako pravijo Mestne njive, naj bi imenovali Kozinova, Levstikova ali Jurčičeva ulica: Proti gozdu Brezovica, levo od poti, naj bi ulica nosila ime dr. Vašiča, desno proti znamenju nad pokopališčem pa naj bi jo imenovali Lamutova ulica.

Ker so predlogi različni, bi bilo prav, da bi na zborih volivcev povedali potem dokončno sodbo. Sicer pa bo občinska skupščina na eni od naslednjih sej spregovorila o predlogih za imenovanje ulic v razširjenem mestnem območju, ki so še brez imena.

Pomagajo samo pretepenim

Dokler ne pride do hujših pretepev in poškodb, stojita oba ob strani - socialna služba in sodišče, ker se morata ravnati po zakonih

Zgodba je zelo stara, je pa še vedno pretresljiva, da človeka zazebe v duo duše. Oče, razmeroma mlad delavec, nikjer zaposlen in kroničen alkoholik. Mati, nekvificirana delavka, ki teško skrbi sanj, zase in za tri nedoletne otroke. Njena plača zadostuje komaj za najnujnejše in še tisto ji mož s sili vzame. Ko prihaja domov, pijan pretepa čeno, otroke, jih psuje in včasih morajo tudi pomoči iz toplih postelj. Oče se je zaradi alkoholizma že zdravil, pomagalo je le nekaj mesecev.

Mati se je zatekla na sodišče in prijaviča moža. Ničesar niso ukrenili, ker ni imela poškodb in ker ni prinesla zdravniškega

spričevala, ki bi pričalo o moževi grobosti. Prestrašena in nezaščiten se je vrnila domov k svojim otrokom in vsi se zdaj sprašujejo, do kdaj bodo morali čakati, da jih zaščitijo pred neodgovornim očetom.

Na centru za socialno delo ugotavljajo, da je v zadnjem letu število alkoholikov v novomeški občini spet poraslo. Menijo, da so kazni za alkoholike, ki ogrožajo varnost svojih družin, prenizke in ne učinkovite. Kako naj bi si drugače razlagali dejstvo, da je med nevarnimi alkoholiki tudi veliko takih, ki so bili že kaznovani in so se zaradi alkoholizma tudi že zdravili.

Na Grmu tik pred zdajci

Novo šolo bo gradil domači Pionir - Ta teden pogodba - Priporočilo ObS je treba spoštovati

V štirinajstih dneh, a najkasneje v treh tednih lahko v Novem mestu pričakujemo začetek gradnje šole, za katero delavci, uslužbenci, upokoenci, kmetje, obrtniki in delovne organizacije tudi najdlje plačujejo krajevni samoprisepek.

To so sporočili 12. marca na XI. seji upravnega odbora sklada za financiranje novih novomeških osnovnih šol, hkrati pa obvestili, da bo grmsko šolo gradil domači Pionir, ki je na razpisu za oddajo gradbenih del ponudil boljše pogoje kot njegova tekmeča - SGP Grosuplje in celjski INGRAD. Pogodba s Pionirjem o tej gradnji bo podpisana te dni.

Na seji so med drugim razpravljali tudi o dohodkih in izdatkih sklada, še posebej pa o dohodkih v letošnjih prvih dveh mesecih in nadaljnjih nalogah članov upravnega odbora s tem v zvezi.

Dohodki ob koncu minulega leta so znašali 5.260.515 din. Krajevni samoprisepek je dal 2.239.403, prispevek delovnih organizacij pa 3.021.112

din. V prvih dveh mesecih se je sklad povečal na 5.814.828 din ali za 554.313 din. Zaposleni in obrtniki so vplačali 159.919, delovne organizacije pa 394.395 din.

Prispevke na podlagi značnega priporočila občinske skupščine je januarja in februarja poslalo na račun sklada 21 delovnih organizacij. Večje zneske so vplačali: Tovarna zdravil 112.042, Industrija obutve 20.300, DRH 11.400, Komunalno podjetje 10.000 din itd.

Podjetja, ki se do zdaj niso zmenila za priporočilo občinske skupščine, bo upravni odbor opomnil, naj tpopolno moralno obveznost.

Grad se podira

Stena žužemberškega gradu nad mlino se je začela rušiti. To ogroža del mlinske stavbe. Krajevna skupnost in občinska komisija sta prebivalcem mlina prepovedali zadrževanje v ogroženem delu stavbe, zaprli pa so tudi pot do gradu. M. S.

Glavna prometna žila skozi Novo mesto, ki vodi po Cesti herojev, Cesti komandanta Staneta in čez novomeški most v Kandijo, vedno teže požira promet. Še posebej hudo je, kadar odhaja na delo in se vrača z dela največ ljudi. Najhuje pa je na mostu. Na sliki: običajni prizor ob 14. uri na Glavnem trgu, ko v nepretrgani koloni avtomobil čakajo na prehod čez most. In če na prihodnost sploh ne pomislimo! (Foto: M. Vesel)

Telefonija, sveta veda naša...

Kaj je hitreje: v Novem mestu telefonirati ali iti raje kar peš? Namesto telefoniranja v večja novomeška podjetja priporočamo peš hojo!

Pravo veselje je bilo v starih časih, ko se niso poznali tako naprednih tuzmov, kot je telefon. Zdaj je res prava malenkost priti na Luno — v primerjavi z ubogim upanjem, da bi lahko dobil iz Novega mesta telefonsko zvezo na Posavje, v Belo krajino ali celo v Ljubljano in kam drugam. Nobenega upanja ni ob pone-deljkih.

Zato smo si izbrali tork in namesto medkrajevnih zvez smo uporabili telefon samo za to, da smo poklicali nekaj novomeških števil. Povedano bolj določeno: zavrteli smo samo 25 števil tistih novomeških podjetij, savodov in ustanov, ki imajo hišno centralo. Zgodilo se je že, da smo tovarno zdravil KRKA ali pa Industrijo motor-nih vozil skušali priključiti, vendar brez uspeha; po polurnem vrtenju števil smo obupali. Torkov poskus — 10. marca — je prinesel boljše rezultate, čeprav nam je tu-di telefonist Stanko Renuša iz PIONIRJA v telefonskem pogovoru zatrdil, da mora nekatera novomeška podjetja klijentov 20-krat ali še večkrat, preden mu uspe priključiti naročeno število. Tu-di signal, da lahko sploh pokliče, včasih čaka po minuto ali več.

Od 25 števil, ki smo jih poklicali, je bilo 16 nezasedenih, v 9 primerih je bilo treba klicati dvakrat, trikrat, petkrat ali še več. Na tiste,

kjer so bili telefoni mrtvi, smo čakali 21 minut in 36 sekund. Zanimivo pa je, da je bilo treba čakati 409 sekund še potem, ko se je oglasil v slušalki odrešilni znak. To se pravi, da je bilo potrebno v povprečju čakati po 16 sekund — kljub telefonistom, ki ne skrbe za nič drugega. Vsaj tako bi lahko rekli k našemu, ki ga imajo, čeprav vemo, da so v marsikaterih primerih obremenjeni tudi z drugimi posli.

Nadlje smo čakali, da smo priključili KRKO v Novem mestu — 6 minut, takoj potem pa še 70 sekund, preden se je oglasil telefonist. V IMV je bilo treba čakati 5 minut, zvezo z železniško postajo pa 4,45 minute. Pristaviti pa je treba, da smo vrteli številke nepretrgoma, kar sicer ni v navadi. Pri običajnih telefon-

skih kličih bi bil kajpak čas zato ustrezno daljši, prav tako naše čakanje.

Vsekakor so rekorderji v NOVOTEKSU, kjer se je telefonistkin glas oglasil tisti hip, ko smo podjetje poklicali in na Otočcu, kjer so se iz mesta oglasili čez dve sekundi. Zato pa smo morali na glas iz splošne bolnišnice čakati 30 sekund, prav toliko tudi iz KREMENA, več kot 20 sekund pa je trajalo, preden smo zaslišali glas iz Cestnega podjetja, ELEKTRA, občinske skupščine in zdravstvenega doma, čeprav so bile linije proste. Vsem se očitno ne mudi.

In ob koncu še kratka ugovovitev: kdor hoče priključiti IMV, KRKO, železniško postajo, PIONIRJA in sploh večja novomeška podjetja in če kliče iz mesta, potem je zanesljivo bolje če odide tja kar peš. Bržkone bo prihranil čas, pa še slaba volja se ga ne bo lotila. Telefonija v današnjem času — to je parada izgubljenega časa in va-ja za krepitev živcev.

J. SPLIČAL

Več za gasilstvo

Požarna varnost je za normalne razmere v novomeški občini zadovoljivo rešena. Imamo štiri prostovoljne gasilske enote, pet industrijskih in poklicno gasilsko enoto. Skupno je v občini 975 aktivnih gasilcev. Bolj pereče je vprašanje gasilske opre-ljenosti, ki ob večjih požarih ne bi mogla biti učinkovita.

Lani je bilo v občini 39 požarov, ki so povzročili za 199.805 din škode. Službu požarne varnosti je lani opravila 131 pregledov in izdala 38 odločb za odpravo raznih pomanjkljivosti.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Amalija Lukšič iz Gotne vasi — Lijano; Olga Dragan iz Mirne vasi — Marjano, Ljubicu Popovič s Hrasta — Snežano, Marijo Malmič iz Nove Gorice — Mirjam, Bernarda Vidmar iz Petan — Darjo, Stanislava Skušl iz Velikoga Mršovega — Zdenko, Ana Flek iz Jerneje vasi — Franca, Božo Obštetar z Dvora — Tomšala, Draga Ilvar iz Gorenje vasi — Ludvika, Frančiška Možgan iz Veniš — Rudija, Jožica Tratar z Gornjih Ponikev — Janeta, Ivanka Škrjanc iz Dobruča — Anito, Ana Blatnik iz Hinj — Franca, Marija Lubi iz Armeškega — Natalije, Angela Matoh iz Vrhpeči — Zvonka, Kristina Contia iz Mibovega — deklico, Jožica Straj iz Gornjega Podšumberka — dečka, Ana Kraševc iz Velikih Brusnic — deklico, Marija Hren iz Smolenje vasi — deklico, Ana Mavšar iz Igljenika — dečka, Ana Pirc s Trške gore — Mojco in Marijo Košak iz Dal — Romana. — Čestitamo!

Pa po lojtrci gor...

Naše cene se ne ozirajo kaj prida na načela gospodarske reforme in tudi nestalne niso: vztrajno le-zeljo navzgor in ne pozna-jo nihanj. V začetku letoš-njega leta so nas je naj-različnejših panog zasuli s podražitvami. Oa avtomobilov do črna kruha — povsod želijo dvigniti ce-ne.

Nihče se pravzaprav ne ozira več na gospodarska predvidevanja, čeprav smo načrtovali tako, da se bo do letos cene dvignile samo za šest odstotkov. Komaj sta minila dva mese-ca, že je ta načrt dosežen in prav nič ne kaže, da se bo naraščanje cen ustavi-lo. Republiški zavodi za cene imajo celo vrsto proš-nj za podražitev. Zal je treba ugotoviti, da so med temi prošnjami številne

tudi take, kjer zahtevajo podražitev nekaterih osnov-nih življenjskih potrebščin. Pisali smo že o nameranih podražitvah Čr-nega kruha in mesa. Po-nekod so se cene mesu že dvignile (Krško), druge so podražili samo drobovino, kjer lahko cene podjetja sama oblikujejo.

Vse to kajpak ni v skladi s splošnimi načeli naše gospodarske reforme. Se huje pa je, da cene naraščajo hitreje od osebnih dohodkov, to pa zmanjšuje življenjsko raven števil-nih delavcev, katerih osebni dohodki so pod poprečnimi. Teh delavcev pa ni malo, če upoštevamo, da je bil poprečni osební do-hodek v novomeški občini lani nekaj nad 1.100 dinar-jev!

J. SPLIČAL

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Fani Adam, Tinka Zoran, Franc Smrekar, Vinko Fušnik, Metod Plut, Jože Cričič, Ferdo Kočar, Stan Smrekar in Ludvik Mugerli, član Dolenjke, Novo mesto; Karlo Majetič, Ivan Božič, Franc Nose, Leopold Raša, Ivan Božič, Stanko Kastelic, Gregor Rajer, Albin Lazar in Martina Gazvoda, člani IMV Novo mesto; Ana Majetič, članica Dominice, Novo mesto; Marita Kosec in Ana Janko, člani Pionirja, Novo mesto; Franc Kastelic in Ivan Barbo, člana Novoteksa, Novo mesto; Marija Nose, Marija Kozlevčar, Veronika Kovarščič, Marija Mež in Rozalija Jaklič, gospodinjice iz Gabrja; Ana Turk, članica Mercatorja, Novo mesto; Tone Oven, dijak novomeške gimnazije; Jože Boltez in Franc Rukša, kmeta iz Gabrja; Martin Mežnar, član Komunalnega podjetja, Novo mesto; Kristina Malika, članica Opremalesa, Gotna vas; Martin Sajc, delavec iz Gabrja; Jože Mohar, član GG Novo mesto; Martin Medle in Jože Škrbec, kmeta z Jugorja; Anton Strahan, delavec z Jugorja; Jože Gorjanc, delavec iz Gornjega Suhadolca; Silva Ambrožič, natakarica iz Gabrja; Franc Avbar in Alojz Mež, člana Novolesa, Straža; Angela Vovko, članica osnovne šole Gabrje; Marija Mikoljšič, gospodinja iz Brusnic; Anica Mugerli, gospodinja iz Senciča; Frančiška Ivanetič, članica ekonomske srodnje šole Novo mesto; Marija Pink, gospodinja iz Podhoste; Tončka Bele, gospodinja iz Stranske vasi;

Ozeleneli so bregovi Krke

V Žužemberku imajo tudi svoje šolsko glasilo - Sodelavec je vedno več - Imajo 300 naročnikov

V tem šolskem letu so na žužemberški osnovni šoli ustanovili novinarski krožek, ki ga vodi prizadevna prosvetna delavka Jelka Avbelj. Izdali so že dve številki priljubljene šolskega glasila »Z BREGOV KRKE«. Obe številki sta bili dobro sprejeti, saj sta vsebinsko bogati in grafično dobro opremljeni. Več o glasilu nam je povedala tovarišica Avbelj.

— Kdo so vaši najbolj zvesti sodelavci?

»Pridni so glasili učenci 6. razreda, ki so pokazali največ zanimanja. Med posamezniki moram omeniti dopisnike: Darjo in Vla-

— Kako je učencem vseh vsebina?

»Anketa, ki smo jo izvedli med učenci, nam je dala precej točen odgovor, kaj moramo v našem glasilu priloževati. Razumljivo, da bomo takšne pripombe upoštevali. Bralec zahteva več smešnic, križank, sporta in pesmic.»

Kdo vam največ pomaga?

»Pohvaliti moram vodstvo šole. Precej nam pomaga tudi tehnični krožek, ki ga vodi Srečko Kodre. Ko zberemo gradivo, ga potem oni pripravijo za tisk. Povedati moram, da so med zimskimi počitnicami neustrahovano pripravili novo številko.»

sta Kodreta, Alenko Rotar, Alenko Kranjc, Minko Krese ter ilustratorja Franca Ferlina in Jožico Arkar.»

— Kaj pa učenci nižjih razredov?

»V drugi številki našega glasila sodelujejo tudi nekateri učenci nižjih razredov, med drugimi prvotčelci.»

— Kaj pa vodstvo glasila?

»Urednik je Darja Kodre, Alenka Rotar je odgovorna urednica, tajnik pa je Vlasto Kodre.»

— Kakšno je povpraševanje po vašem glasilu?

Za prvo številko so se kar tepli. Sedaj imamo že blizu 300 naročnikov.»

S. DOKL

„Na plan, na vrh planin!“

Planinsko društvo je izvolilo novo vodstvo

Kdo bi si mislil, da je v Novem mestu toliko planincev! Saj v bližini nimajo posebno visokih hribov in gora. Kaj torej ljudi privlači, da se v vedno večjem številu vpisujejo v Planinsko društvo?

Na občnem zboru Planinskega društva je 10. marca okrog sto navdušenih planincev ugotovilo, da se posebno zadnja leta vedno več osnovnošolske mladine navdušuje za planinstvo. To je zasluga tudi požrtvovalnih učiteljev in profesorjev, ki mladino vsajajo v ljubezni do planin, k čuvanju naravnih lepot in nadaljevanju tradicij partizanskih kurirjev.

Dosti planincev je tudi med starejšimi ljudmi, ki jim društvo s svojim programom izletov v planine omogoča telesni in duševni oddih proč od asfaltne sivine in izpušnih plinov.

Ugotovili so, da so v zadnjih dveh letih opravili pomembno delo v utrjevanju organizacije in zadovoljivo vzdrževali kočo Vinka Paderšiča na Gorjancih in to pred-

vsem s prostovoljnimi delom. Poslovanje društva je bilo v tem času zelo uspešno, s prispevki pa so jim pomagale družbene in delovne organizacije, posebno gradbeno podjetje Pionir.

Na občnem zboru so soglasno izvolili novo vodstvo in tudi sprejeli okvirni program dela v novi mandatni dobi. Najvažnejše naloge društva so: utrjevanje mladinskega odseka, označevanje trdnove in drugih poti, skupinski izleti v povezavi z drugimi organizacijami, vzdrževanje planinskega doma in širjenje planinstva.

Izobraževanje kmetov

Za pridelovalce krompirja so po vaseh v okolici Mirne peči organizirali predavanja o pridelovanju krompirja. Udeležilo se ga je dosti kmetov, ki pa bi verjetno razen predavanj želeli tudi zagotoviti zadrugo, da bi pridelan krompir lahko prodali. Doslej namreč ni šlo vse gladko.

J. P.

Preveč trgovin

V Mirni peči imajo štiri trgovine. Potrošniki so mislili, da bo sedaj bolje, ker bodo med seboj lahko konkurirale. Toda zgodilo se je drugače: če kakšne stvari zmanjka, jo zastoj iščeš po vseh trgovinah. Bolj primerna bi bila manjša samopostrežna trgovina, kjer bi kupec lahko hitro dobil, kar potrebujejo. Prav pa je, da je tudi trgovina s kmečkimi blagom.

P. S.

Več odgovornosti

Globodolska cesta je v zimskem času zelo slabo pluzena. Z lesenim plugom seveda ne morejo napraviti dobre gazi. Potrebno bi bilo redno in temeljito pluzenje. Po tej cesti vsak dan vozijo učence v osnovno šolo v Mirno peč in lahko se zgodi, da bo prišlo do prometne nesreče, saj se dve vozili v zimskem času na tej cesti skoraj ne moreta srečati.

Krajevna skupnost sprejela načrt za 1970

10. marca je bila v Žužemberku seja sveta krajevne skupnosti. Potrčili so poročilo o izvršitvi načrta dela za lansko leto ter obravnavali in sprejeli finančni načrt in načrt dela krajevne skupnosti za leto 1970.

Vrednost izvršenih del lani je znašala 607.242,40 din, načrt za letoš pa predvideva, da bodo dela dosegla vrednost 1.228.920,00 din.

M. S.

Radi bi čimveč novih članov

Na zadnji seji občinske zveze društev prijateljev mladine v Novem mestu so velike govornili o novem članstvu. V zadnjih letih se je pokazalo, da se starejši premaio zanimajo za delo društva prijateljev mladine. Sklenili so, da bodo čimprej sklicali občne zbere v Žužemberku, Dolenjskih Toplicah, Straži, Novem mestu, Smihelu, Stopičah, Škocjanu in Mirni peči. Na teh zborih se bodo pogovarjali, kako bi pridobili nove člane v društvo prijateljev mladine.

Novomeška kronika

FILM BITKA NA NERE-TVU je, tako trdijo na Zavodu za kulturno dejavnost, med najbolj obiskanimi v zadnjih letih. Čeprav je igral v Novem mestu 10 dni, so bile vstopnice razprodane nekaj dni pred vsako predstavo.

MLADINCI iz Stranske vasi so gostovali v nedeljo, 15. marca, na Malem Slatniku z Marlinovo tridejanko: »Poročil se bom s svojo ženoo. Gostovanje je lepo uspelo in prvi to je dalo prisodnim mladincem voljo. Sklenili so, da nas bodo letno presenetili še s kakšno prireditvijo.

UCITELJI IN PREDMETNI UCITELJI iz Novega mesta se vozijo v Stražo, kjer predvajajo študentski večerni osemletnik. To ne bi bilo nič čudnega, če ne bi imeli na ravstovski šoli prizadevanj in dobrih učiteljev. Vse kaže, da je nastal spor med krajevnimi organizacijami in šolo in da je to le dokaz neznanja na doma-ćih učiteljev, ki pa so v lanskem letu pošeli pri izvenšolskem delu z mladino najboljše uspehe v no-vomeški občini.

NOV NEONSKI NAPIS nad Novoteksinjo trgovino, kjer prodajajo avtomobilske potrebščine, opozarja že nekaj dni kupcem, n daje glavnemu trgu lepo podobo.

NA TRGU so bile cene take: čebula 4,2, pomaranče 5, hrušice 5,5, grozdje 5, česen 12 in 14, solata 6,5 in 9, jabolka 2,3, in 4, špinata 12, krompir 1 in 1,2, fi-žol 5 in 5,5, cvetača 8, banane 7, peteršilj 15, hruške 6 din za kg. Jajca so bila po 70 par.

NOVOMEŠKI BORCI bodo letos, ko praznujemo 25-letnico osvoboditve, priskočili na pomoč pionirjem, ki bodo organizirali kurirsko pošto. Na javkah in partizanskih kralih, znanih iz NOB, bodo pomagali pripraviti partizanski miting, mlim kurirskom pa bodo pripovedovali tudi svoje spomine. Novomeščani bodo sprejeli kurirsko pošto 21. aprila od Trebanjcev, predali pa jo bodo 24. aprila metliškim pionirjem na Vahti.

RODILE SO: Zdenka Poljšak iz Ulice Majde Šilo, n. h. — dečka, Marjeta Blatnik iz Ulice Mirna Jarcova 10 — Judito, Jelka Šušteršič iz Kostialove 23 — dečka, Marija Krnc iz Mestnih nitij, n. h. — dečka — BOJANA

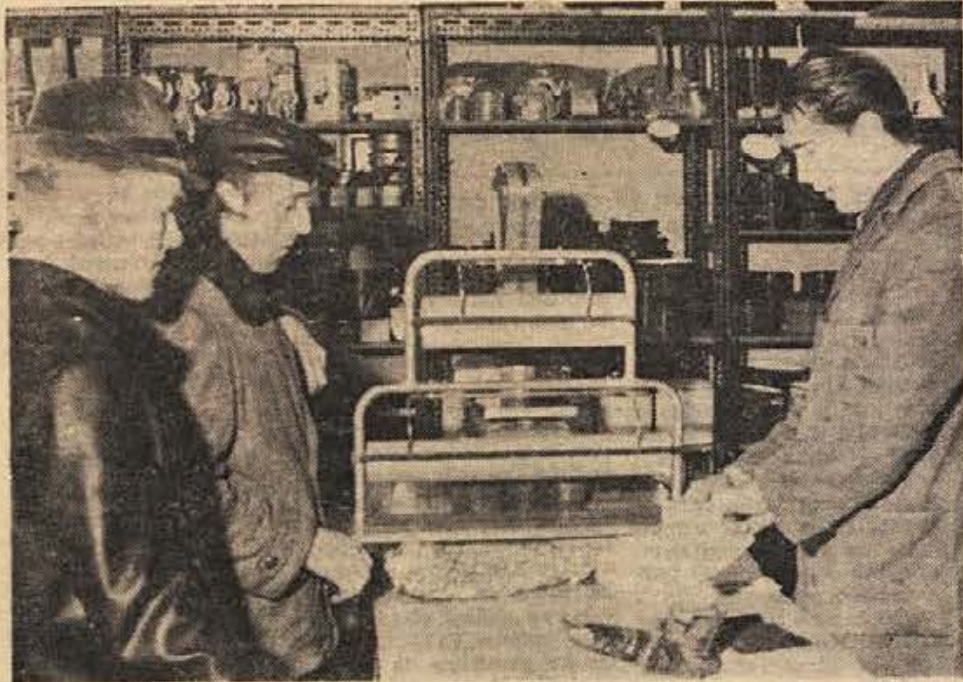
TO JE MOJA DOMOVINA je tema, za katero je razpisano nagradno tekmovanje za najboljše spis, ki ga bodo pisali učenci vseh osnovnih šol v Sloveniji. Pionirji bodo v nalogah pisali svoje vtise o 25-letni rasti naše domovine ter o drugačni mladosti svojih očetov, ki jo poznajo iz pripovedovanj. Za to nagradno tekmovanje, ki ga je razpisalo Društvo prijateljev mladine, je tudi med novomeškimi pionirji precej zanimanja. Najboljše pisce bo nagradila Mladinska knjiga.

OBVESTILO!

Vse zainteresente, ki bi se radi naučili obrezovanja sadnega drevja, vabj Hortikulturno društvo na popoldanski tečaj, ki bo v ponedeljek, 23. marca, ob 15. uri na Kmetijski šoli Grm.

Vabljeni!

Prodajalna NOVOTEHNA na Vidmu je vedno dobro obiskana, saj prodajajo tu vse tehnično blago.

V krški NOVOTEHNI dobite vse!

Dobro založeno prodajalno Novotehne radi obiskujejo potrošniki iz vse okolice - Kdaj začetek gradnje nove prodajalne?

V Krškem na Cesti 4. julija, ki vodi proti Brestanici, ima novomeško trgovsko podjetje s tehničnim blagom NOVOTEHNA svojo lepo urejeno poslovalnico. To je edina prodajalna s tehničnim blagom v tem delu Krškega in je poznana zlasti po izbiri gradbenega materiala in stavbnega pohištva.

NOVOTEHNO v Krškem obiskujejo kupci iz Krškega in vse okolice, iz Brestanice, Senovega, Kozjanskega, Kostanjevice in drugod. Kupci so zadovoljni, saj dobe pri NOVOTEHNI prav vse tehnično blago, ki ga potrebujejo doma ali v službi.

Posebno dobro je prodajalna založena z gospodinjskimi stroji, vodoinstalacijskim in elektroinstalacijskim materialom, drobnim orodjem, lestenci, vsakovrstno posodo, različnim blagom, muzikali-

jami, stavbnim okovjem in drugim. Posebnost je velika izbira obloženih in podnih ploščic domače izdelave in uvoženih.

Pri NOVOTEHNI nudijo vse blago tudi na ugoden potrošniški kredit. Te odobravajo v sami prodajalni po najkrajšem postopku.

Edina težava, ki jo prodajalna ima, je ta, da nima parkirnega prostora. NOVOTEHNA se že pol-

drugo leto prizadeva, da bi v novem trgovskem centru na Vidmu zgradila novo, večjo in moderno prodajalno. Tako prodajalno si žele prav vsi prebivalci tega dela Krškega. Žal pa imajo v Krškem vedno kakšna nova stališča glede gradnje v novem trgovskem centru, zato NOVOTEHNA za sedaj ne more ugoditi potrošnikom z novo prodajalno. (PO-N)

Obrtno podjetje »OPREMA«, Kočevje

razpisuje delovno mesto

RAČUNOVODJE

Pogoji: srednja šolska izobrazba z najmanj 5-letno prakso na delovnem mestu računovodja.

Rok prijave je 10 dni od dneva objave razpisa.

VAŠA BANKA JE
**DOLENJSKA BANKA
IN HRANILNICA
NOVO MESTO**

s podružnico v KRŠKEM
in ekspoziturama v METLIKI
in TREBNJEM

ZA VAS

- nudimo najugodnejšo obrestno mero na hranilne vloge in devizne račune — od 6 do 7,5 odst.
- dajemo kredite za stanovanjsko izgradnjo, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja
- vodimo žiro račune občanov
- vodimo devizne račune občanov
- opravljamo devizno-valutne posle, odkup in prodajo valut
- odobravamo kratkoročne in dolgoročne kredite
- opravljamo tudi vse druge bančne posle

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji.

Poslužite se hranilne službe, ki jo za vas opravljajo tudi vse pošte na območju banke in kmetijske organizacije: kmetijska zadruga Žužemberk, Novo mesto, Trebnje, Metlika in Agrokombinat Krško.

Varčevalec, ki ima na hranilni knjižici vsaj 500 dinarjev, je nezgodno zavarovan!

REDNA LETNA KNJIŽNA ZBIRKA 1970-71

V letu 1970 bo izdala Prešernova družba za svoje člane naslednje knjige:

1. **PRESENOV KOLEDAR ZA LETO 1971**, ki bo bogato ilustriran in tudi z večbarvnimi podobami, z vrsto aktualnih prispevkov in s priročnimi podatki.
2. **Leopold Suhodolčan: SLEDOVI MOLČECIH**, napačna povest, pisana v slogu kriminalke.
3. **F. S. Finžgar: PREROKOVANA**, povest klasika slovenske literature, po posega posebno šolska mladina, ker je hkrati zanjo obvezno branje za šolo.
4. **Pavel Zidar: PISEM KNJIGO**, mladinska povest, preporna fantastike mladega človeka, ki jo bodo radi brali z enakim užitkom tudi starejši.
5. **D. H. Lawrence: IZGUBLJENKA**, roman odličnega angleškega pisatelja o meščansko vzgojeni ženi, ki se hoče otresti konvencionalnih spon.
6. **Dr. Metod Mikuž: ZGODOVINA NOB** — knjiga, ki bo še prav posebno dobrodošla učeči se mladini neglede na vrsto in stopnjo izobraževanja.
7. **DRUŽABNE IGRE**, opis vsakovrstnih pri nas priljubljenih, pa tudi manj znanih iger od onih na karte, Saha do različnih zabavnih iger.

Vseh sedem broširanih knjig bodo prejeli člani Prešernove družbe za članarino 30 din, v platno vezane (razen koledarja), tiskane na brezlesnem papirju pa bodo veljale 20 din več.

Člani, ki bodo poravnali članarino do 10. junija 1970, bodo upoštevani pri nagradnem žrebanju, ki bo 15. junija t. l. v Ljubljani.

PRESENOVA DRUŽBA
Ljubljana, Pražakova ul. 1
P. P. 41/1

Hermelika

AUDI 60, 60L, 60 variant
75L, 75 variant, S 90
AUDI 100, 100S, 100LS

AUDI 60, 60L, 60 variant
1496 ccm, 65 KM, poraba goriva 8,7 l na 100 km — navaden bencin, pospešek od 0-100 km/h 16,7 sek., največja hitrost 144 km/h

AUDI 75L, 75 variant
1696 ccm, 75 KM, poraba goriva 8,7 l na 100 km — navaden bencin, pospešek od 0-100 km/h 14,5 sek., največja hitrost 150 km/h

AUDI S 90
1760 ccm, 90 KM, poraba goriva 8,7 l na 100 km — super bencin, pospešek od 0-100 km/h 12,2 sek., največja hitrost 165 km/h

AUDI 100
1760 ccm, 90 KM, poraba goriva 8,7 l na 100 km — navaden bencin, pospešek od 0-100 km/h 12,3 sek., največja hitrost 165 km/h

AUDI 100 S
1760 ccm, 90 KM, poraba goriva 8,7 l na 100 km — super bencin, pospešek od 0-100 km/h 12,3 sek., največja hitrost 165 km/h

AUDI 100 LS
1760 ccm, 100 KM, poraba goriva 8,7 l na 100 km — super bencin, pospešek od 0-100 km/h 11,7 sek., največja hitrost 170 km/h

sprednji pogon - majhna poraba -
hitri pospeški - visoka potovalna
hitrost - odlična lega na cesti

skratka
varna in
ekonomična
vožnja

INFORMACIJE IN PREIZKUSNE VOŽNJE PRI
AUTOCOMMERCE
LJUBLJANA, TRDINOVA 4.

In pri predstavništvih Autocommerce: Beograd, Katančeva 18 —
Zagreb, Varjavska 4 — Barajevo, Kralja Tomislava 19 — Novi Sad,
Bul. M. Tita 9 — Skopje, Orce Nikolov 29 — Rijeka, Račkog 29 —
Split, Ulica prvoboraca 101 — Koper, Verdžjeva 2

OBIŠČITE NAS NA RAZSTAVI AVTOMOBILOV NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU V LJUBLJANI OD 14. DO 29. MARCA 1970!

Nepotreben strah pred pilulami

Pred nedavnim smo objavili članek, v katerem je predstojnik novomeške porodnišnice dr. Ljubo Kretič omenil nezaupanje žensk do kontracepcijskih sredstev, ki se je začelo pojavljati zaradi člankov v časopisju. Ti članki namreč razširjajo napačno mnenje o škodljivosti teh sredstev in tako zavirajo prizadevanje zdravnikov, da bi pomagali ženam in zmanjševali število splavov.

To nezaupanje je bilo tudi vzrok, da je Zvezni zavod za zdravstveno zaščito organiziral 27. februarja letos v Beogradu sestanek uglednih strokovnjakov iz vse države, ki proučujejo praktična in

teoretična vprašanja o načrtovanju družine, posebno pa uporabo hormonalnih kontracepcijskih sredstev. Udeleženci so na sestanku posredovali svoje večletne izkušnje pri opazovanju mnogih žena, ki so uporabljale in uporabljajo taka kontracepcijska sredstva, ugotovitve odgo-

vornih mednarodnih organizacij (Svetovne zdravstvene organizacije — WHO, Mednarodne zveze za načrtovanje družine — IPPF) in ugotovili naslednje:

1. V naši državi doslej nismo opazili nikakršnih resnejših škodljivih posledic uživanja kontracepcijskih tablet, čeprav po podatkih okrog 150.000 žensk uporablja ta sredstva.

2. Lažji in kratkotrajnejši pojavi, ki smo jih doslej opazili in jih opazimo tudi pri uživanju drugih zdravil, niso za skrbljivo.

3. Vedno, preden so šla posamezna kontracepcijska sredstva v promet, se je strokovna komisija za zdravila pri Zveznem svetu za zdravstvo in socialno politiko posvetovala in upoštevala mnenje skupine strokovnjakov, ki proučujejo uporabo teh sredstev.

4. V naši državi nismo uporabljali tako imenovanih visokodoziranih kontracepcijskih sredstev, ki so povzročila neugodne komentarje tujih strokovnjakov, kakršne zasledimo v tujem deloma pa tudi v našem tisku.

5. Ti izsledki so posledica dejstva, da je v naši državi uvedeno strogo medicinsko in farmacevtsko preverjanje predpisovanja in izdelovanja kontracepcijskih tablet že od vsega začetka njihovega uporabljanja.

Pogovor z zdravnikom

Primerna glasba je tudi zdravilo

Čeprav se morda čudno sliši, da je glasba zdravilo, je izpričano, da so že zdravilci starih ljudstev vedeli, da je glasba v zdravilstvu važen dejavnik. Nedvomno vpliva glasba znatno na človeško duševnost. Vsak vojak ve, da je lažje, prijetnejše korakati po zvokih vojne godbe, harmonike ali pa če četa zapoje koračnico. Se več. Po utrudljivem maršu, ko se noge že začnejo zapletati, napravi vojaška godba ali pesem čudež. Utrujenost kar nekako preide in spet je četa sposobna za strumen marš.

Zdravniki, ki so se bavili s proučevanjem vpliva glasbe na ljudi, so ugotovili, da reagirajo ljudje na Mozartovo glasbo v vedrino, na Beethovno v razdraženostjo in da jih Mahlerjeva glasba potre. Podobno lahko glasba kateregakoli drugega avtorja sprosti v ljudeh določeno razpoloženje, seveda pa pkvata tudi način izvajanja in vsebina glasbe. Vsi vemo — poročil o tem je bilo dovolj v časopisju in revijah — da sodobna 22-voltna glasba lahko v primernem okolju in s primernim izvajanjem povzroči množično ekstazo in da so poslušalci zmožni v transu celo uničiti vse, kar ni dovolj pribito ali privito v dvorani.

V nekaterih državah so cenili vpliv glasbe že dolgo, po vojni pa so se začeli s tem vplivom znanstveno ukvarjati in dosegati uspehe. V ZDA je že čez 1000 zdravnikov, ki zdravijo tudi z glasbo, se pravi, da kombinirajo ostalo zdravljenje še z določeno glasbeno vrstjo. Predvsem zdravijo tako v bolnišnicah za duševne bolnike. Pa ne samo tam. Zdravljenje z glasbo je že prešlo bolnišnične zidove in uporabljajo ga v nekaterih primerih tudi v zunanjih ordinacijah.

Vsak človek sprejema glasbo po svoje in seveda tudi po svoje reagira nanjo. Ista muzika povzroči pri nekem navdušenje, pri drugem razbrzdanost. Lahko izboljša potrdost, lahko jo še poglobi. Pri nekaterih osebah lahko celo izzove božjastni napad.

Prav zato mora tisti, kdor zdravi z glasbo, dobro vedeti, kakšno reakcijo naj pričakuje od osebe, ki jo zdravi. Izbrati mora zanjo pravo glasbo, pa tudi v pravem trenutku, v pravi izvedbi in v pravi jakosti.

Danes je ta vrste zdravljenje že tako daleč, da doseže moč z glasbo pri bolnikih, ki so duševno spremenjeni, občutek zaupanja, potrebnosti in celo družbenih vezi, kar jim pomaga, da obnovijo svojo razrahljano osebnost. Nekateri vase zaprti bolniki postanejo prav družabni, če nam jih uspe vključiti v kakšen pevski zbor ali orkester. Nekateri bolniki z navdušenjem spremljajo glasbo, ki jim je všeč, z bobnom, z udarjanjem takta z nogo ali prsti, pa tudi s plesom, čeprav je ta včasih samo nakazan z gibanjem telesa v taktu.

Kirurji vedo, da določena vrsta glasbe bolnika skoraj uspava ali pa ga vsaj pomiri pred operacijo. Podobno velja za posege v laboratorijih. Ameriški zobozdravniki imajo poseben aparat, ki proizvrja močne sune, kakor npr. slap, ki ga bolnik sam uravnava. Bolj boli bolnika zob pri vrtnanju, glasneje uravnava napravo, bolj močan je šum slapa. Bolniki pravijo, da zobje skoraj ne bole, ker ne slišijo svedra, ki ga je preglasil šum navideznega slapa. Zobozdravniki so se pohvalili, da je učinek naprave včasih tako močan, da zamenja injekcijo proti bolečinam in da ob šumih te naprave celo pulijo zobe. Podobne uspehe imajo z glasbo porodničarji. Ob primerno izbrani glasbi je porod skoraj neboleč. Dosegli so tudi uspehe pri zdravljenju hromosti, kjer so združili glasbo s fizioterapijo, ter ugotovili, da so začeli bolniki prej in lažje gibati s hromimi okončinami ali prsti kakor brez glasbe.

Torej važnosti glasbe v zdravstvu ne moremo več zanikati. Ko bo mogoče natančneje oceniti njene posledice v možganih, bo postalo zdravljenje z glasbo znanost. Če se da kombinirati zdravljenje z glasbo mnoge praktične koristi, ki do nedavna še nismo vedeli zanje, čeprav se je glasba že zdravilno uporabljala v zdravilstvu.

DR. BOZO OBLAK

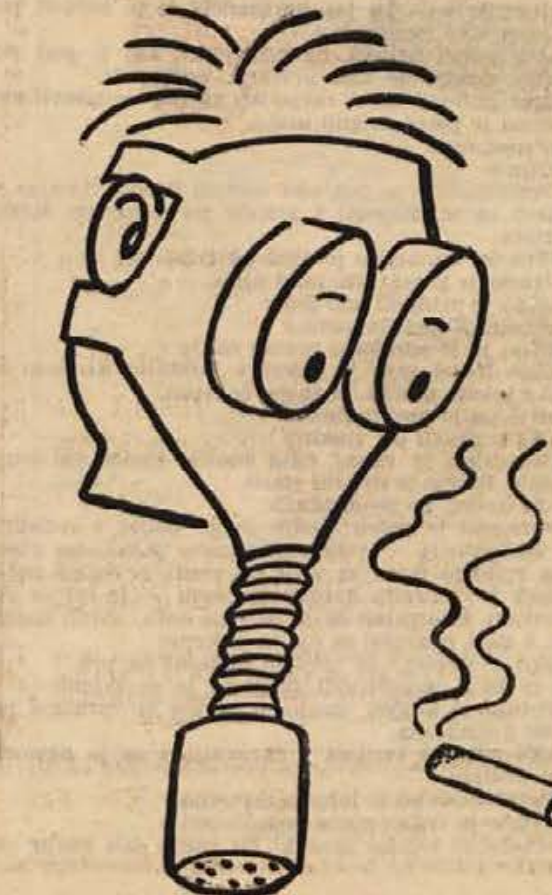

Naš namen je, da čim hitreje in kar se da stvarno poučimo bralca o osnovnih dejstvih glede kajenja in njegovih škodljivostih. Za popolnejšo predstavitev vseh ugotovitev, dejstev in dokazov je ta snov po obsegu in namenu tega sestavka mnogo preobširna in mnogostranska. Zato se omejujemo le na informacije, ki lahko rabijo za razmišljanje in pa za odločitve v zvezi s kajenjem. Natančneje se o tem vprašanju lahko vsak pouči o literaturi, ki jo vsebujejo strokovne knjižnice, ima pa je že vsaka večja javna knjižnica.

Kakšne snovi vsebuje tobakov dim?

Nemogoče bi bilo navesti popoln seznam vseh snovi, ki jih vsebuje tobakov dim — do sedaj so jih izolirali mnogo več kot 200 —, toda med njimi so tri, ki jih mora poznati pač vsakdo: to so nikotin, arzenik in rakotvorne karanske snovi benzpiren, dibencil (a, b) antracen in drugi ogljikovodiki. Poleg teh, za našo razpravo pomembnih snovi, pa vsebujejo tobakov dim še prusko kislino, aldehide, ogljikov oksid, ketone, piririne, fenole, amonijak, snetilalkohol in žveplovodik.

Tobak in cigaretni papir v prižgani cigareti gorita pri temperaturi okrog 900° C. Pri

DUSAB KAJENJE IN ZDRAVJE

Kaj bi pač vsak moral vedeti o kajenju...

tem nastaja tobakov dim. Iz enega grama pokajenega tobaka, bodisi od cigarete, pipe ali cigare, se razvijeta dva litra dima, od katerega gre 75 %, tj. 3/4 kadilcu v ustno duplino in pljuča. Približno 25 % dima, pa gre iz gorečega dela naravnost v zrak in zlasti v zaprtih prostorih ga posredno vdihajo kadilci, kakor tudi nekadilci v istem prostoru. Zato imenujemo te nekadilce tudi »pasivne kadilce«.

Nikotin
O nikotinu v cigaretnem dimu vemo, da je eden zelo hudih strupov — množina 50 do 50 mg tega strupa umori odraslega človeka. Cigareta, ki tehta 1 g, vsebuje povprečno 10 mg nikotina. Če kadimo cigareto zelo počasi z večjimi prenehljaji, potem zgori del nikotina v gorečem delu cigarete, en del pa se zadržuje v hladnejšem delu cigarete. V tem primeru računamo, da pri kajenju ene cigarete prideta v telo le okoli 2-3 mg nikotina. Če pa cigareto hladno kadimo in le s kratkimi presledki med vdihavanjem, potem pride nemoteno in nespremenjeno v ustno duplino in v pljuča več nikotina. Tako bi kadilec, ki hladno pokadi 6-7 cigaret eno za drugo, lahko teoretično dosegel tudi smrtno dozo strupa. K sreči pa ves vdihani nikotin ne obstane v pljučih, ker ga deloma izdihamo, tako do pride iz pljuč v kri le del vdihanega nikotina. Toda tudi če ta množina popolnoma začostuje, da povzroči in sproži zaznavne reakcije v človekovem organizmu.

Dognano je, da vsaka cigareta povzroči približno za celo uro dolg nered v krvnem obtoku in s tem tudi v toplotnem raznožju kadilca.

Nikotin vpliva na avtonomni živčni sistem. Ganglijske celice vegetativno živčnega sistema nikotin v neznatnih količinah draži, medtem ko jih v večjih količinah hromi. Nikotinčasoma poškoduje predvsem srce, ožilje krvnega obtoka in tako moti prekrvavitve organov. Znamenja za poškodba srca: na srce se od časa do časa pojavijo tako imenovane ekstrasistole (skrčenja srca ob ne-normalnem ritmu bitja); pritisku in zbadanju okoli srca se pogosto pridružijo občutki tesnobe in strahu, pomanjkanje zraka in krvj v očljuju z ustreznimi motnjami v krvnem obtoku. Ker se ožilje krči, nastopi občutek mrzaca in mravljincev v rokah in nogah. Pogosto govorimo tudi o kadilčevem srcu »kot eni od oblik angine pectoris«. Nestrnje srce ožilja so zadržane in vnete, kar moti prekrvavitve srca.

Tipična bolezen hudih kadilcev cigaret je tako imenovana Bűrgerjeva bolezen, pri kateri zaradi kronično motene prekrvavitve prsti in noge gangrenozno razpadajo.

Arzenik

Prepričevati bralca o strupenosti arzenika pač ni potrebno. Vendar je v tako imenovanem dihu arzenik v količinah, ki so daleč od zastrupitvene doze. Te neznatne količine, ki se pojavljajo leto za letom, dan za dnem, pa le imajo škodljivi učinek, podoban kakor pri poljedelcih, ki uporabljajo insekticide z arzenikom za rastline, ali pri osebah, ki spijo v prostorih, opleskanih z arzenovimi barvanji. To škodljivo delovanje je v tem, da arzenik, absorbiran v celicah bronhijev, pospešuje njihovo transformacijo v kancerogene celice s posledičnim nastankom pljučnega raka.

Katranske snovi

Med temi so za nastanek raka posebno pomembni policiklični ogljikovodiki, kot benzpiren, benzantracen, fenantren. Zanje in še za nekatere druge snovi je dokazano, da povzročajo raka. Tudi te snovi so v tobakovem dimu samo v sledovih, vendar pa imajo minimalne količine, ki se pri mnogih hudih kadilcih skozi leta kopičijo v pljučih, končno le za posledico nastanek pljučnega raka.

V vsakem primeru pa katranske snovi dražijo dihalna pota in tako imenovani »kadilčev katar«. Njegov pojav in intenzivnost sta odvisna od števila pokajenih cigaret. Seveda pa igra pri nastanku teh kategorij vlogo tudi splošno onesnaženje zraka.

(Se nadaljuje)

Čiščenje madežev

Pri delu, zlasti pa na deželi, pride človek hitro do različnih madežev na obleki. Madeže je najbolje takoj očistiti, dokler se niso zasušili, ker je sicer pozneje čiščenje mnogo težje.

■ **Maščil od sadja.** Madeže potrosimo s limoninim sokom ali s praškom, ki ga razmočimo, in potem blago izperemo. Iz belih tkanin spravimo madeže z žveplanim. Pomazano tkanino zmočimo in jo držimo toliko časa nad žveplanim hlapi, da madeži izginejo.

■ **Kolomaz očistimo z blaga,** če ga pomočimo v vodo, pomazemo z rumenjakom, namilimo ter nekaj časa pustimo. Pojem pa izpiramo madež s terpentinom in vodo, dokler ne izgine. Iz volnene ali svilene blaga odstranimo kolomaz s spirantom. Namočeni kraj čez uro pomazemo s rumenjakom in narahlo tremo s prsti, da razmočimo. Blago se potem izpere v čisti vodi in posuši.

■ **Katran namažemo z maslom,** počakamo, da se razmehča, in ga nato z nožem ostrgamo. Pojem madež očistimo s predčistim benzinom.

■ **Za pranje in čiščenje volne,** tkanin ali oblek je učinkovit briljantni odcadec. Naberemo briljantno za vsebino vrečke 3-4 kg in ga kuhamo 3/4 ure. Potem odcadimo in pomešamo z delevnico ali navadno vodo. V tej mešanici naj se blago namaka nekaj ur ali pusti v njej čez noč in nato izpere do čiste vode.

■ **Občutljive tkanine čistimo z milnimi koreninami.** Deset dlg korenin kuhamo v 4-litrskem loncu, dobro namočimo vanj uma, zano tkanino, ki naj nekaj časa v njej stoji. Nato izperemo do čiste in zadržimo vodo prideneemo žlico kisa zaradi stalnosti barve.

■ **Mokre čevlje** je treba dobro natreti z maslo ali lojem in jih dati na kopita, ali pa jih prav na tardo natlačiti s časopisnim papirjem. Tako bodo ohranili čevlji lepo obliko, usnje pa ostalo mehko in prožno. Ne suši čevljev nikoli pri vroči peči ali celo na peči osuši, da usnje zdra samo tolikšno toplotno kakor človeška roka, in nič več.

Vzeto z jezika

● Mož, ki se ima za pametnejšega od svoje žene, je srečnej. Poročil se je z res inteligentno žensko.

● Če bi varnostno zapponko izumili šele Janes, bi imela verjetno šest gibljivih delov in dva transistorja in bi jo bilo treba dvakrat na leto pregledati.

● Mnogi ljudje obžalujejo, da imajo rože trne. Jaz sem vesel, da imajo trni rože.

● Za srečen zakon sta potrebna dva, ki znata dobro odpustiti.

Gotovo imate doma obleko, ki ste se je že naveličale in sedaj sameva v omari. Dokupite nekaj blaga, ki se bo lepo podalo k obleki in potem kombinirajte. Pripravila sem vam nekaj modelov, morda se boste ogrele za katerega.

Verjemite, vsi vam bodo zavidali lepo obleko, vi pa mi obljubite, da ne boste izdale skrivnosti, kako je nastala. Videti bo, kot da je krojena po najstročjih modnih pravilih 70. nihče pa ne bo uganil, da je nastala po sili razmer.

Tatjana Spacapan

Legitimacija

Protivrboncu, vasi v Podunavskem srezu, sta poleg 1943 šla po hostni poti dva borca kosmajskega partizanskega odreda, oblačena v kmečko obleko. Nenadoma je pri njihju četnik in zavpil z naperjeno puško:

»Stoj! Dajta legitimacijo!»

»Zlomka, jaz eno sicer imam, je odgovoril starejši partizan, »samo ne vem, če je dobra.«

»Pokaži, da vidim!« Partizan je iz notranjega žepa potegnil revolver in ga pomeril v nepredvidnega četnika. Četnik je izpustil puško, izbuljil oči in zargetal.

»Ali je legitimacija dobra?« ga je vprašal partizan, in ko ni dobil odgovora, je dodal:

»Hajdi, beži!«

Prepustnica

Stari Mitar je prišel v komando področja in dejal, naj mu dajo prepustnico, da gre v Jajce. Tovarishi v komandi so ga pričevali, da ne more v Jajce, ker so partizani zapustili to mesto pred dvema dnevoma. Zato mu tudi ne morejo dati prepustnice. Toda Mitar je vztrajal, ni se hotel ganiti iz komande, dokler ne dobi prepustnice.

»No, prav, Mitar,« mu je rekel tovariš, ki je dal prepustnico. »Toda nikar ne pozabi, da so v Jajcu sovražniki!«

»Mi je figo mar!« je odgovoril Mitar. »Daj mi le po prepustnico za naše, da ne bi mislili, da sem reakcija, če me kje ustavijo. S sovražnikom bom pa že sam opravil!«

Kuvajtski šejk išče 34. ženo

Največji stockholmski dnevniki so prejeli od kuvajtskega šejka Sabaha Al-Sabaha Al-Sabaha telefonsko naročilo. Šejk je prošil uredništva, naj mu pomagajo iskati — novo ženo. Obvestil jih je, da je v neki švicarski banki naložil milijonski znesek. Pravico do njega bo imela žena, ki bi se ji po zakonu odrekal.

Iščem 34. ženo, je dejal šejk. »Nedavno sem se odrekel 33. ženi. Zdaj bi rad Svedinjo. Morala bi biti mlada, visoka, plavalasa. Če zakon ne bo uspel, bo lahko dvignila 15 milijonov švedskih kron, ki sem jih naložil v švicarski banki.«

Kuvajtski šejk je star 70 let, nizke rasti in vitalen. Do pred nekaj meseci je opravljal dolžnost prosvetnega ministra, obdržal pa je še ministristvo za trgovino. Ne pije alkohola, tudi ne kadi. Vsak dan popije nekaj litrov posnetega mleka. Njegova predzadnja glavna

žena je bila 19-letna Heidi Dichter iz ZR Nemčije, s katero se je poročil leta 1961. Po štirih mesecih je to zvezo pretrgal in vzel za 33. ženo rojakinjo. Tudi z njo je živel le osem mesecev in se ji odrekal, ker ji kljub vsem poskusom ni uspelo, da bi bila plavalasa.

Reporterju švedskega lista Aftonbladet je šejk povedal: »Pomagajte mi, da najdem novo ženo. Čim mlajša je, tem bolje. Najvažnejše je, da bo visoka in plavalasa. Če je ne bom mogel najti na Švedskem, bom poskušal na Danskem.«

Na vprašanje, kaj ji lahko ponudi glede na svojo starost, je šejk odgovoril: »Imela bo služabnikov, kolikor bo hotela. Treba ji bo le izraziti svoje želje in takoj bodo izpolnjene. Dobila bo tudi naslov princeze, ki ga lahko obdrži, če se ločiva. Tudi ni nujno, da bi mi bila v vsem pokorna.«

Švedski novinarji so ugotovili, da je šejk v ženevski banki zares naložil 30 milijonov (novih) dinarjev, banki pa je dal tudi pismeno pooblastilo: »Ta znesek izplačajte švedinji, ki se bo poročila z menoj, preden bom star 71 let, a se ji bom odrekal!«

Dva prestopka na minuto

Londonski Daily Express piše, da se zgodi v Veliki Britaniji hušji prekršek že vsakih 25 sekund. Število zločinov narašča iz leta v leto nenavadno hitro. Ropov v bankah in na poštah je bilo lani 20 odstotkov več kot leto dni poprej, število vlomov se je povečalo za 10 odstotkov, število nasilstev in fizičnih napadov z grožnjo z orožjem pa za 15 odstotkov. V prvih devetih mesecih preteklega leta je moralo pred britanska sodišča 1.124.354 prestopnikov.

Krave ne razlikujejo barv

Tako trdi vrhovno sodišče ameriške države Arizone. Zato si je tudi neka krava na farmi zlomila vrat na dnu praznega, modro obarvanega bazena. Zanj je bil bazen pač videti povsem enak travniku, na katerem se je dolje pasla.

Kriv potemnikar ni nihče. Kdo bi tudi lahko odgovarjal za to, da so krave — barvno slepe?

Kratko opravičilo

Neki učitelj je sprejel od revne vdove sledeče pismo:

»Spoštovani gospod učitelj. Prosim opravičite mojemu sinu Pricu zamudo šolskega obiskovanja. Dotični je pred par dnevi na legarju umrl.«

Človek človeku — kaj?

Znani angleški zgodovinar in sociolog Arnold Toynbee piše o grozotah v vietnamski vojni in prihaja do sklepa, da je človek večja zver od največje živali:

»Pri živalih se samci bore med seboj za samico svoje vrste. Toda ko eden izmed tekmecev prizna, da je premagan, daruje zmagovalcu premaganu življenje. Samo ljudje se bore med seboj do smrti.«

V Beogradu se je 9. marca končal 17. festival jugoslovskega dokumentarnega in kratkometražnega filma. Veliko zlato medaljo »Beograd« in denarno nagrado 5.000 din je žirija prisodila Dušanu Vukotiću za film »Ars gratis artis«. Zlate medalje sta na tem festivalu dobila še filma »Nada« Midhata Mutapića in »Teroristi« Krste Skanate. Na Tanjugovi fotografiji je Dušan Vukotić z nagrado (Foto: Tanjug)

50 nagrad za reševalce jubilejne nagradne križanke

V petek, 13. marca, smo v uredništvu lista izžrebali 50 srečnih nagrajencev nagradne križanke, ki je bila objavljena v jubilejni številki Dolenjskega lista. V uredništvu je prispelo 1095 rešitev, vendar je bilo pravih le nekaj manj kot polovico. Trd oreh za reševalce je bila tokrat rešitev 60 vodoravno (pravilno: RALKA) in 6 navpično (RALKA). Tokrat so bili izžrebani:

- 1. nagrada — 250 dinarjev: Martin Lokar, Dol. Karteljevo 21, Mirna peč;
- 2. nagrada — 200 din: Ignac Zabar, Dol. Prekopa, Kostanjevica;
- 3. nagrada — 150 din: Marica Duhančič, Gazice 7, Cerklje ob Krki;
- 4. nagrada — 100 din: Jolanda Golob, Rožni dol 6, Semič;
- 5. nagrada — 90 din: Marta Zore, Dolž 20, Stopiče;
- 6. nagrada — 80 din: Julijana Sajko, Trg svobode 5, Sevnica;
- 7. nagrada — 70 din: Lidija Marn, Brezovo 19, Blanca.

43 knjižnih nagrad naših znanih založb so dobili:

Marjan Kovačič, Kajuhova 3, Krško; Merica Labšina, Krška vas 17b pri Brečicah; Miriam Maurer, Glavni trg 39, Sevnica; Stanka Fricelj, Rožni dol, Semič;

Fani Janežič, Zgornje Vodale 8, p. Tržišče na Dol.; Dragan Sobar, V. p. 1101/20, Postojna; Janek Konečnik, Reška 25, Kočevje; Zvonko Žutič, Poklek 25, Blanca; Marija Purkart, Velike Lašče 43; Gusti Skrabec, Mestne njive 12, Novo mesto; Andreja Flajs, Brezje 10, Krmelj; Miroslav Iskra, Gorica vas 46, Ribnica; Zora Adam, Novo mesto, Trdinova 9; Marko Tratar, Rakovnik 21, Sentrupert; Matija Blatnik, Dobindol 10, Uršna sela; Joško Berka, Breče 13, Ribnica; Ivanka Jelar, Poljska pot 14, Sevnica; Mojca Juretič, Tavčarjeva 1/1, Ljubljana; Branko Pajnič, Bukovica 18 — Ribnica; Zeljko Gričar, Dol. Podboršt 1, Trebnje; Tomaž Poje, Kuželj, p. Kuželj; Mojca Tomc, Sadec 16, Cimoselj; Ivan Omerza, Brestanica 135, Hinko Lebinger, Levstikova 4, Litija; Frida Vidmar, Trdinova 4, Novo mesto; Mirjana Slapničar, Trebnje 98; Milena Sobar, Birčna vas 10, Novo mesto; Davor Seničar, Vodnikova 12, Brečice; Milka Pust, Globodol 29, Mirna peč; Jožica Boben, Zvirce 45, Struge; Danijel Stirn, Koštilova 16, Novo mesto; Nata Breškvar, ČKZ 46, Krško; Ivan Novak, Rudnik 22, Kočevje; Miha Fricelj, Rožni dol, Semič; Silva Godnjavec, Stari trg 52, Trebnje; Viktor Sumič, Milasova 33, Brečice; Marija Zalokar, Brestanica 102 ob Savi; Marjan Leskovec, Stična 74, Ivancova gorica; Rezi Novšak, Trg svobode 1, Sevnica; Mimica Zunič, Zadružna 14, Cimoselj; Joleta Kulelj, Dvor pri Žužemberku 42; Marica Batia, slaščičarna, Kočevje, in Majda Krančič, Cesta na Dobrovo 6, Sevnica.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo! Denarna in knjižna nagrada smo medtem že odposlali po pošti.

Rešitev jubilejne nagradne križanke

VODORAVNO: 1. kramar, 7. Kabil, 12. polog, 17. letina, 18. stecl, 19. obara, 20. ilo, 21. TT, 22. Jan, 23. Hanibal, 25. Brečice, 30. pčranica, 33. teračn, 34. ledina, 35. rokav, 36. rolo, 38. VA, 39. Azica, 40. bela, 41. as, 43. lala, 45. člen, 49. Gana, 50. kino, 51. kras, 53. Dean, 55. Ana, 56. Oto, 57. matematika, 58. pregled, 60. ralka, 62. graja, 63. RR, 64. No., 65. triko, 66. oblak, 72. ravanco, 75. Sentjerna, 83. emu, 84. oje, 85. Itar, 87. tram, 88. tein, 89. atom, 90. nart, 92. apel, 94. Al, 95. list, 96. Inari, 97. or, 99. Aler, 101. omaka, 103. tkaloc, 104. sporred, 108. energija, 109. sravnica, 110. Kočevje, 112. osa, 113. Rn, 114. ata, 115. Iliri, 116. Labod, 118. Naonin, 120. pomor, 121. arara, 122. Arnika.

Rešitev križanke iz zadnje številke

VODORAVNO: 1. robavs, 7. strojniki, 9. Tj, 10. Adela, 11. Ind, 13. Aman, 14. kaos, 16. Aka, 17. Nep, 19. fičfirič, 23. aga, 24. ale, 25. sorodnik, 28. Bog, 29. lks, 32. kuli, 35. Kato, 37. niz, 28. elita, 40. Sb, 41. listnica, 43. škatala.

Zgledi vlečejo

Ob izdatni meri upov in potrpljenja sta v nedrčku 67-letne Japonke Tomiko Kojama izlegla dva piščanca; jajci je imela v nedrčku neprenehoma 22 dni.

Enako »veselje« caka kmalu tudi 19-letno Jumijo Akasaka in 23-letno Kijoko Furunuči.

Ta »moda« je brez dvoma prišla na Japonsko iz Britanije. Sredi novembra preteklega leta je lord Tony Snowdon, mož princese Margaret, pokazal na televiziji svoj film Neka vrsta ljubezni. Junakinja filma je imela v nedrčkih kokoške jajce, iz katerega se je izlegel piščanec. Polemika o tem, ali je kaj takega sploh mogoče, je zajela vsa Anglijo. Poskusni zajec je bila novinarka Erica Wallas. Po treh te-

dneh — kolikor časa je jajce ležalo med njenimi prsmi — se je 25. decembra ob 8.51 iz njega izlegel piščanec.

Kmalu so hoteli nekaj podobnega poskusiti na Japonskem. Med 251 kandidatkami so izbrali Jumijo Akasaka in Kijoko Furunuči. Kasneje se jima je pridružila še Tomiko Kojama. Ki je trdila, da ji je uspelo izleči piščanca še pred nekaj leti.

Dekleti sta imeli jajci v plastičnih vrečkah med prsmi. Jumiji Akasaki se je eno jajce razbilo, zato pričakuje sedaj le enega piščanca.

Poskus vodi direktor bolnišnice za ptice dr. Gen Kate. Povedal je: »Zarodek se razvije nekaj počasneje kot pod kokošjo.«

vi in ostudni deževniki so lezli po jedi... zadišalo je po gnoju...

»Fej!«

»Joj!«

»Hudicevo delo!«

»Čarovnija!«

Kričali so vsi vprek. Le gvardijan je molčal. Pater Jurij je pokrtil pekvo.

»Čarovnija, da Molil sem preko jedi, zato je čarovniška moč prenehala. Vi pa niste molili preko te jedi, ker je prišla sele ob koncu kosila vroča na mizo. Molimo, bratje, da vam jed ne bo škodovala!«

In pokleknil je poleg mize in vsi menili za njim — le gvardijan je stal in zrl temno predse.

Nekoliko pozneje, po adoraciji — češčenju, ki so ga menihi opravili skupno kakor vedno — je gvardijan ustavil patra Jurija na hodniku.

Jurijevo lice se ni več smehljalo, ko je pogledal gvardijanu v stroge oči.

»Čuj, brat!« je gvardijan položil roko na patrovo ramo.

»Poznaš me in veš, da nisem naklonjen takim norčijam. Čemu si to uprizoril?«

Gvardijanov glas je preteče narastel.

»Norčije?« — In jaz uprizoril?« se je začudil pater Jurij. »Ne razumem.«

»Ali moreš priseči, da nisi vedel, kaj je pod pokrovko, dokler je nisi prvokrat vzdignil?«

Brez pomisleka in razjarjen zaradi neupravičene suma je pater dvignil prste:

»Prisegam!«

»Hm!«

Gvardijan si je pogladil osivelo brado. Zmajal je z glavo in se zagledal v arkade na nasprotni strani dvorišča.

»Poklici vratarja!« je dejal postrani. Vratar je kmalu stal pred njim.

»Kdo je prinesel ono jed?«

»Gospa Koprivka sama.«

»Kdo jo je sprejel iz njenih rok?«

»Jaz. Nesel sem jo takoj v kuhinjo. Ko sem se vrnil z leseno ploščo, je gospa že odšla.«

»Kje pa je prej čakala?«

»Na hodniku pri vzhodu.«

Gvardijan je nekaj časa molče gledal na svoje sandale. Potem je dvignil glavo.

»Že dobro. Le pojdi zdaj!«

Pomignil je patru Juriju in ga peljal v reflektorij. Reflektorij — velika preprosto pobeljena nizka soba z dolgo mizo in stoli po sredi, z veliko pečjo v kotu in s črnim križem na steni — je bil že pospravljen. Gvardijan se je ozrl po sobi, stopil naravnost k peči, pogledal za njo in pokimal.

»Tu — poglej,« je velel in pokazal na peč.

Pater Jurij je pristopil, pogledal in se sklonil — Pobrjal je lonček, cunjjo in vrvico in vprašaje pogledal gvardijana.

»Ali zdaj še veruješ v čarovnijo?« se je nasmehnil gvardijan.

Patrove oči so se lokavo zasvetile.

»To še ni dokaz njene nedolžnosti.«

»Poduhaj vendar lonček! Po gnoju diši kakor oni črvil!«

Mladi cheshirski vojvoda, čisto zmešan od skrbi, je bilo prosil, da bi smel z njimi, toda gospod Otis mu ni dovolil, ker se je bal, da lahko pride do pretepa. Toda ko so prišli tja, šotora ni bilo več in vse je kazalo, da so Cigani precej na hitro odpotovali, saj je ogenj še gorel, na travi pa je ležalo nekaj krožnikov. Sina in oba vrtnarja je poslal, da preiščejo ves okoliš, sam pa je stekel domov in poslal brzojavke vsem policijskim inšpektorjem v grofiji. Zaprošil jih je, naj poiščejo dekle, ki so jo odpeljali potepuhi ali Cigani. Osedlati so mu morali konja, sinovom in ženi je zabijal, naj se lepo vsedejo in večerjajo, sam pa je v spremstvu konjušnika odjezdil po Ascotski cesti. Bil je šele komaj nekaj minut od doma, ko je zaslišal, da nekdo galopira za njim. Obrnil se je in zagledal mladega vojvodo, ki se mu je ves zardel in brez kape bližal na svojem poniu.

»Oprostite, gospod Otis,« je lovec sapo, rekel mladenič, »toda jaz nikakor ne morem večerjati, dokler ne bomo našli

Virginije. Prosim vas, ne jezite se name. Če bi bili nama lani dovolili zaroko, sedaj sploh ne bi prišlo do te nesreče. Saj me ne boste poslali nazaj, kajne, da ne? Ne morem se vrniti! In se tudi nočem!

Poslanik se ni mogel premagati, nasmehnil se je lepemu navihancu, saj ga je ganila njegova vdanost Virginiji. Nagnil se je s konja, potrepjal mladeniča po rami in rekel: »No, prav, Cecil, če se nočete vrniti, pa pojdite z menoj, toda v Ascotu vam bom moral kupiti klobuk.«

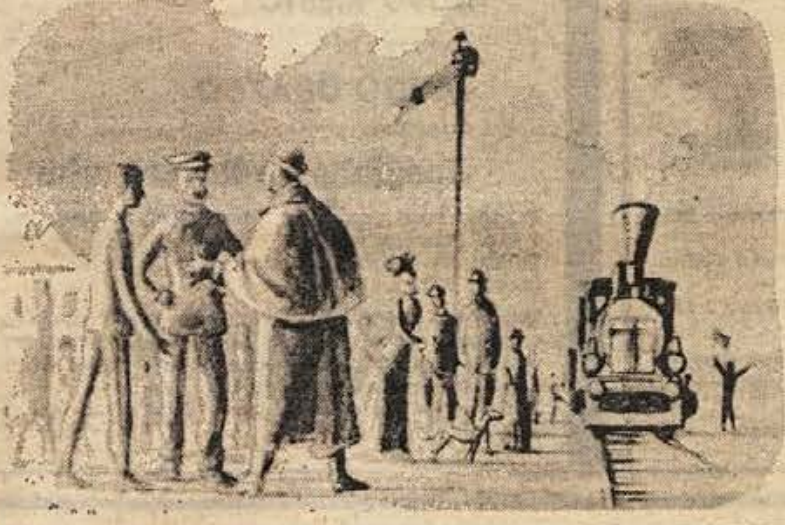
»Oh, pustite moj klobuk! Jaz potrebujem Virginijo!« je vzkliknil mladi vojvoda nasmevano, nato sta skupaj pojezdila proti železniški postaji. Vendar nista o Virginiji ničesar zvedela, zato sta se obrnila in prijezdila domov

okrog enajstih na smrt utrujena in potrta. Washington in dvojčka so ju s svetilkami čakali pred hišo, ker je bil drevored zelo mračen. O Virginiji ni bilo ne duha ne sluha in vsaj za to noč je bila zanje izgubljena.

Docela obupani so gospod Otis in fantje stopili v hišo, konjušnik pa je odpeljal oba konja in ponijs. V dvorani so našli preplašene služhanike, v knjižnici je ležala na divanu gospa Otisova, na pol mrtva od strahu in skrbi. Stara gospodinja pa ji je skolonjsko vodo drgnila čelo. Gospod Otis je takoj zahteval, da mora kaj zaužiti, pa tudi za vse druge je naročil večerjo. Bila je to žalostna večerja, saj je komaj ta ali oni črhnil kako besedo. Celo dvojčka sta bila prestrašena in zaskrbljena, saj sta sestro imela zelo rada.

Po večerji je gospod Otis kljub prošnji mladega vojvoda naročil vsem, naj grejo takoj počivat. Noč je, zato hi bilo vse iskanje brezuspešno, je rekel, zjutraj pa bo brzojavil Scotland Yardu, naj takoj pošljejo nekaj detektivov.

Ko so zapuščali obednico, je na stolpu ura ravno začela biti polnoč. Pri dvanajstem udarcu so zaslišali pok in nenađen oster krik. Zabobnel je grom in stresel vso hišo, po zraku so zadoneli zvoki nezemeljske glasbe, na vrhu stopnišča pa so se s treskom zaloputnila lesena vratca. Tedaj so na stopniškem balkonu zagledali Virginijo. Bila je zelo bleda in vsa bela, v roki pa je nesla izrezljano skrinjico. Vsi so planili k nji. Gospa Otisova jo je vzela v naročje, mladi vojvoda jo je obsul z vročimi poljubi, dvojčka pa sta okrog skupine zaplesala svoj divji bojni ples.

mesec dni bo trajalo, preden bo spet vse v redu.»

»Kako bi bilo, ko bi prihodnji teden prišla z Elizabeth k nam na kosilo?« je nekdo vprašal mojega sosedo.

»O, z veseljem. Elizabeth že celo večnost ni bila zunaj.«

»Je Elizabeth vaša žena?« sem vprašala gospoda.

»Ne, to je moja psica!« je odgovoril zbadljivo.

»Ah, tako,« sem zamrmljala in si s čajem polnil pumparice.

Gostitelj bi mi rad pomagal iz zadreg. »Vesite, Mr. Bleakhill, naše življenje je malce drugačno od tistega, ki ste ga vajeni onkraj.«

»O ne,« sem zagotavljal. »Opoldan zmeraj kosim s svojim psom.«

»Ste poročeni?«

»Ne, vdovec sem,« sem odgovoril. »Moja žena je prejšnji teden pri ježi skozi Bois de Boulogne strmoglavila s konja. Moral sem jo pokončati s strelom, da bi preveč ne trpela.«

»In konj, se mu je kaj primerilo?«

»Ne, hvala bogu, ne. Sicer bi ne imel niti ene mirne minute več.«

LJUDSKA MODROST

Janezek se ne spreobrne, dokler se v jamo ne vrne. Dolgi lasje — kratka pamet. Kakar dobijeno, tako izgubljeno. Drevo se po sadu pozna. Je do vrata v dolgeh, do ušes v nevolji. Kakor boš komu napil, tako ti bo odpil. Dovolj je bogat, kdor ni nikomur dolžnik. Je neumen kakor maček, ki stoji poleg vode, pa se s slino umiva. Kadar hudobni poglavarstvo zadobe, ljudstvo, ljudstvo ječi. Je zviti kakor kozji rog. Dolg in greh raste zmeraj. Kadar zlato govori, vsa ka beseda slabi. Jezik ni iz jekla ne iz kosti, ali more bosti.

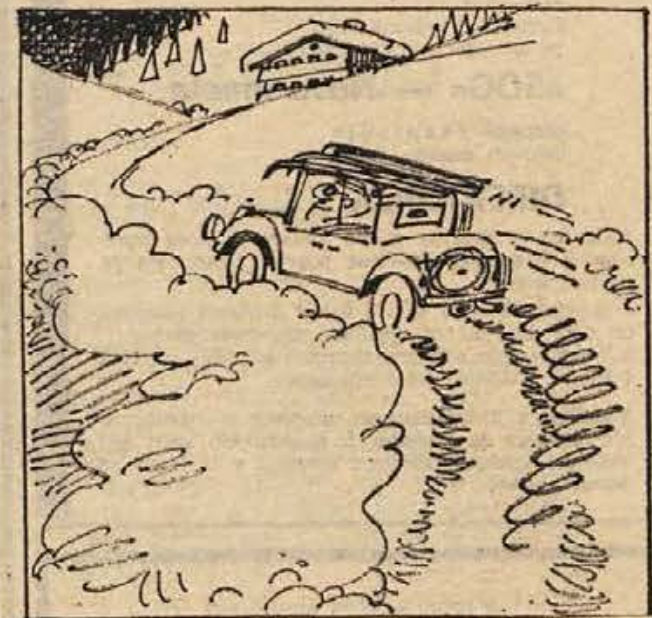
skok v zameystvo

16. Paradižnik je izbral tesne, pretesne hlače, vetrni jopič, čevlje težke kot tnalno v drvarnici... Paradižnik se je odločila za rdeč pulover. Na glavi sta nataknila čepici s cofki in na rame sta zadegala vsak par smučil! Res, veselje ju je bilo pogledati, ko sta stopala iz trgovine! Paradižnik je smučil privezal na streho avtomobila, in pognala sta vozilo navkreber. Za me-

stom se je cesta vzpela v hrib. Vodila je k smučiščem, žičnicam in skakalnicam. V planini nad mestom je stal tudi eleganten hotel, kjer sta nameravala Paradižnikova preživeti svoj oddih. Kabriolet se je junaško zajedal v sneg, poznalo se mu je še vedno, da mu v prsih bije junaško srce prvaka med prvaki. Še nekaj ostrih ovinkov je pregrizel, še nekaj zametov je pre-

skočil in že je naša turista pozdravilo belo sleme veličastne hotelske zgradbe. V tem trenutku pa so ostru šoferjeva ušesa prestregla zamolkel ropot, ki se je približeval z veliko naglico. — Snežni plaz! je zacvilil Paradižnik. Po nama je! No, ni bi ravno plaz...

GOSTINSKO PODJETJE
HOTEL METROPOL

potrebuje
sezonsko

- 2 PRODAJALCI**
za prodajo mlečnega sladoleda
- 3 VAJENKE**
za izučitev ali priučitev v kuhinji
- 3 VAJENKE (-CE)**
za izučitev natakarja(-ice)

Pogoj za vajence je dokončana osemletka.
Pismene prijave naj zainteresirani pošljejo na
upravo Hotela METROPOL, Novo mesto.

»NOVOTEHNA« – Novo mesto

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

- v servisu za popravilo vozil v Trebnjem:
- 1. 2 delovni mesti avtomehanikov**
- v servisu »Zastava Fiat« v Metliki:
- 2. več delovnih mest avtomehanikov**
- 3. delovno mesto avtoelektričarja,**
- 4. delovno mesto avtokleparja.**

Pogoji: — pod 1. in 2. VK ali KV avtomehanik,
— pod 3. KV avtoelektričar,
— pod 4.: KV avtoklepar.

Pismene ponudbe sprejema splošni sektor 15 dni po objavi.

Razpisna komisija delovne skupnosti

**ZAVODA
ZA KULTURNO DEJAVNOST
NOVO MESTO**

za razpis delovnega mesta direktorja

razpisuje po določilih statuta delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora imeti sposobnost vodenja kulturno-prosvetne dejavnosti in izpolnjevati še enega naslednjih pogojev:

- 1. visoka izobrazba z dveletno prakso v kulturno-prosvetni dejavnosti
- 2. višja izobrazba s štiriletno prakso v kulturno-prosvetni dejavnosti
- 3. srednja izobrazba s šestletno prakso v kulturno-prosvetni dejavnosti

Prijavo z dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisa naj kandidati pošljejo razpisni komisiji v 15 dneh po objavi.
Stanovanja zavod nima na razpolago.

trgovsko uvozno-izvozno podjetje
LJUBLJANA, Dalmatinova 2,

ki bo odprlo novo prodajalno
v METLIKI

razpisuje zanjo
naslednja prosta delovna mesta:

- 1. blagajničarka**
- 2. 2 prodajalca (-ki)**
- 3. delavec**

POGOJI: 1. kvalificirana trgovska delavka ali polna srednja šola in 2 leti prakse v gospodarstvu;
2. kvalificiran trgovski delavec;
3. končana osemletka

Ponudbe sprejema kadrovska služba Metalka, Ljubljana, Dalmatinova 2, osem dni po objavi oglasa.

**DOM NA BOKALCAH
LJUBLJANA**

razpisuje delovna mesta

**več bolniških strežnic -
negovalk**

za nedoločen čas, s posebnim pogojem — starost nad 20 let.

Samsko stanovanje in hrana v zavodu.
Nastop takoj.

**ZŽTP – Transportno podjetje Ljubljana
prometna sekcija Zidani most**

razglasa
prosta delovna mesta

**postajnih delavcev za območje
železniških postaj od Zidanega
mosta do Dobove**

Kandidati bodo poslani na zdravniški pregled in bodo sprejeti na delo za nedoločen čas. Kandidati bodo poslani na tečaj in bodo po končanem tečaju razporejeni na delovna mesta kretnikov, zaviračev in premikačev. Osební dohodek po pravilniku o delitvi dohodkov. Stanovanja ni na razpolago.

Prijave pošljite ali prinesite osebno na železniško postajo Zidani most.

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja

Zavoda za rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov

»ROG« – Novo mesto

ponovno razpisuje
delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat za delovno mesto direktorja mora izpolnjevati v zakonu navedene pogoje, razen tega pa mora imeti:

- 1. visoko ali višjo šolo s 6 leti delovnih izkušenj, od tega dve leti na vodilnem delovnem mestu.
- 2. srednjo šolo z 10 leti delovnih izkušenj, od tega 2 leti na vodilnem delovnem mestu.

Ponudbe z življenjepisom, dokazila o izpolnjevanju pogojev in podatke o dosedanjem delu naj kandidati pošljejo razpisni komisiji v 15 dneh po dnevu objave.

V tujini nam je ugasnil naš

STANKO ZORKO

Za njim žalujejo:

neutolajljiva mama, brat in sestra z družinami
ter mala hčerka

Sela pri Raki, Sentjernei

**UGODNA PRILOŽNOST
ZA ZAPOSLOVANJE IN UK
RUDNIK LIGNITA VELENJE**

SPREJME NA DELO

več nekvalificiranih delavcev,
in kvalificiranih rudarjev,
kvalificiranih električarjev,
kvalificiranih ključavničarjev,
in kvalificiranih vodovodnih inštalaterjev.

**STALNO DELO, DOBER ZASLUŽEK,
RAZNE UGODNOSTI**

POGOJ: telesno in duševno zdravje, starost od 18 do 30 let. Kvalificirani delavci morajo imeti dokazila o kvalifikaciji.

ZA DOM RUDARJEV V FIESI

1 kvalificiranega kuharja,
3 kvalificirane natakarje.

ZA DOLOČEN ČAS od 1. 5. do 31. 8. 1970.

Pišite ali pa se zglasite osebno na naslov: Rudnik lignita Velenje, kadrovsko-socialni sektor.

**PROSTA UČNA MESTA V
ENOLETNI RUDARSKI ŠOLI**

POGOJI: dokončana osemletka (vsaj 6 razredov), dopolnjeno 17. leto starosti. Kandidat mora biti zdravstveno sposoben za delo v rudniku (zdravniški pregled je v Velenju).

**SLUŠATELJI IMAJO V ČASU SOLANJA
NASLEDNJE UGODNOSTI:**

brezplačna oskrba v internatu Rudarskega šolskega centra v Velenju. Mesečne pridnostne nagrade, po končanem šolanju zagotovljena služba v Rudniku lignite Velenje.

Šola prične s poukom že v marcu 1970.

Prošnje za sprejem v šolo pošljite na naslov:
Rudarski šolski center Velenje.

RADIO LJUBLJANA

■ PETER, 20. MARCA: 8.04 O-perna matineja 9.35 Pionirski tednik 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - inš. Janez Istenič - regled jugoslovenskih vin letnika 1969 12.40 Poje vokalni oktet «Gallusa» 13.30 Priporočajo vam ... Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.30 Napotki za turo 16.40 Vsak dan za vas 17.05 Človek in zdravje 18.15 »Rad imam glasbo« 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Pavla Koseca 20.00 Koncert komornega zbora iz Paraplone 20.30 »Top-pona 13« 21.15 Oddaja o morju in pomorskih 22.15 Besede in zvok iz logov domačih.

■ SOBOTA 21. MARCA: 8.04 Glasbena matineja 9.35 Čez travnike zelene 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Leon Koc... Zdravje čebel in vloge čebelastih preglednikov 12.40 S pevi in pihalnim ansambлом 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Lahka glasba za razvedrilo 15.30 Glasbeni intermezzo 16.00 Vsak dan za vas 17.05 Gremo v kino 17.45 Jezikovni pogovori 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Zabavna radijska igra - Gerhard Janner: Leto družins (prva izvedba) 21.1 Melodij me seca 22.15 Oddaja za naše izseljence.

■ NEDELJA 22. MARCA: 8.00 do 8.00 Dobro jutro 8.1 Radijska igra za otrok - Dragutin Horbič: »Mluci pa taki« 9.05 Koncert iz naših krajev - Murska Sobota 10.05 Se pomnite tovariši...

Jelka Pešaj: Zajetje in režitev 10.25 Pesmi borč in dea 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 11.50 Pogovor s poslušalci 13.30 Nedeljska reportaža 13.50 Z novimi ansambli domačih napevov 14.00 »Po domače« 14.50 Z ansambлом Jožeta Kampača 16.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi 17.05 Nedeljski operni stereo 17.30 Radijske igre - Evald Flisar: »Sodniška zgradba« 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice 20.00 »V redeljo zvečers« 22.40 Zabavni zvoki iz studia radia Zagreb.

■ PONEDELJEK 23. MARCA: 8.05 Glasbena matineja 9.05 Za mlade radovedneže 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - inš. Milena Lekšan: Novosti mednarodne sadjarške razstave v Ferraru 12.40 Maljen koncert pihalnih orkestror 13.30 Priporočajo vam 14.35 Naši poslušalci čestitajo in do-zdravljajo 15.30 Glasbeni intermezzo 16.00 Vsak dan za vas 17.05 Operni koncert 18.15 »Signalia« 18.35 Mladinska oddaja »Interni« 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Rudija Bardorferja 20.00 Koncert slovenske filharmonije 22.15 Za ljubitelje jazza.

■ TOREK 24. MARCA: 8.04 O-perna matineja 9.35 Z ansambлом Weekend 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - inš. Jože Zunkovič: Izbor dopolnilk med terinami 12.40 Od

vasi do vas 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbeni udeleževanje mladih 15.30 Glasbeni intermezzo 16.00 Vsak dan za vas 18.15 V terek na »vdenje!« 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Borisa Franka 20.00 Prodajalna melodij 21. Lepi zvoki 22.15 Jugoslovenska glasba.

■ SREDA 25. MARCA: 8.04 Glasbena matineja 9.22 Iz glasbenih šol 10.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - inš. Jože Bucar: Ali bo kooperacija v živinoreji med družbenimi gospod-stvi in kmeti še zanimiva, če bodo kmetje lahko organizirali svoje zadruge 12.40 Slovenske narodne 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.30 Glasbeni intermezzo 16.00 Vsak dan za vas 17.05 M. d. in sebi in vam 18.15 »Rad imam glasbo« 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice 20.00 »Ti in oper« 22.15 S festivalov jazza.

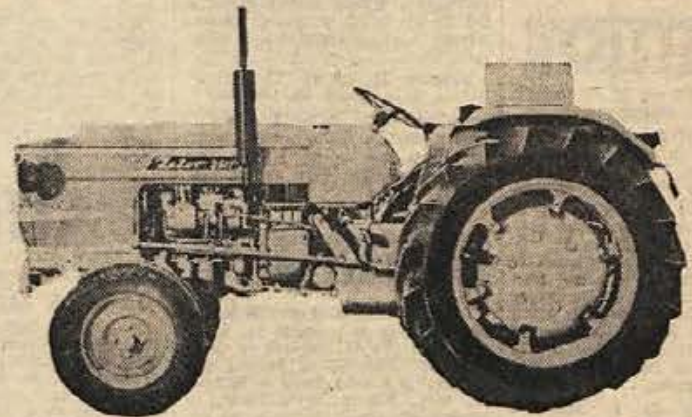
■ ČETRTEK 26. MARCA: 8.04 Glasbena matineja 9.15 Pri vas doma 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - inš. Dušan Terdelj: Preprečevanje bolezn vin 12.40 Čez polje in otoke 13.30 Priporočajo vam... 14.00 »Pesem iz mladih dni« 14. Enajsta šola 15.30 Glasbeni intermezzo 16.00 Vsak dan za vas 18.15 »Morda vam bo všeče« 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Weekend 20.00 Četrtek večer doma-čih pesmi in napevov 21.00 Literarni večer 22.15 Koncert skladb Wolfganga Amadeja Mozarta.

Tudi letos »AGROTEHNIKA«, Ljubljana prireja od 14. marca do 6. aprila 1970 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani

ZE TRADICIONALNI

PRODAJNI SEJEM

KMETIJSKIH STROJEV IN ORODJA

Sejem je odprt vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih od 9. do 18. ure. Na sejmu prikazujejo strokovne filme. S strokovnjaki pa se lahko pomenite o najboljši izbiri stroja za vaše potrebe.

IZREDNA UGODNOST:

CENE STROJEM IN ORODJEV BODO ZNIZANE ZA 0,5 DO 3 %.

IZBIRA STROJEV IN ORODIJ BO PRECEJSNJA, ZATO VAM PRIPOROČAMO, DA SI SEJEM OGLEDATE.

TELEFON: 315-555.

agrotehnika

EXPORT - IMPORT, LJUBLJANA, TITOVA 38.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 22. MARCA

9.00 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
9.30 POD LIPO (Jelovica) (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Zagreb)
10.45 MOZAIK (Ljubljana)
10.50 OIROSKA MATINEJA: David Copperfield, Filmska burleska, in reportaža Edina tema, ki obstaja je neznanje (Ljubljana)
11.50 TV KAZIPOT (Ljubljana)
15.00 ODBOJKA MLADOST: KVARNER (do 16.30) (Zagreb)
18.25 CAS BREZ VOJNE - jugoslovenski film (Ljubljana)
19.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 NASE MALO MISTO - humoristična oddaja (Zagreb)
21.35 VIDEOFON (Zagreb)
21.50 SPORTNI PREGLED (JRT)
22.20 SMUCARSKI SKOKI ZA POLDOV MEMORIAL - reportaža (JRT) (Ljubljana)
22.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana)
22.35 TV DNEVNIK (Beograd)
22.55 PRVENSTVO JUGOSLAVIJE V PLANICI - reportaža (Beograd)

Drugi spored:
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

PONEDELJEK, 23. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 NEMSCINA (Zagreb)
10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zagreb)
15.40 NEMSCINA - ponovitev (Zagreb)
15.55 ANGLESCINA - ponovitev (Zagreb)
16.10 PRANCOSCINA (Beograd)
16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) do 17.00 (Beograd)
17.50 CAROVNIK IZ OZZA - II (JRT) (Ljubljana)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 ZNANOST IN MI (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 MAKSIMETER - glasbena oddaja (Beograd)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 M. Stanisavljević: NAVADNI VEČER - drama TV - Beograd (Ljubljana)
21.35 RAZGLEDI PO PILMSKEM SVETU - Beograd 70 (Ljubljana)
22.20 POROČILA (Ljubljana)

TOREK, 24. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 RUSCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zagreb)
15.40 RUSCINA - ponovitev (Zagreb)
16.10 ANGLESCINA (Zagreb)
17.15 VESELJE V GLASBI: Zdravica Dunaju v 3/4 taktu (Ljubljana)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 PO DOMACE Z JOZETOM

KAMPICEM IN PEVCI - II (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 VEC KO ZNAMO, BOLJE RAVNAMO - oddaja iz okraja Sodobna vgoja (Ljubljana)
19.30 OSNOVE - oddaja iz sveta oblikovanja (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 Joana Steinger: LAZNI BILLY - angleški film (Ljubljana)
22.05 HOKEJ CSSR: SVEDSKA - posnetek II. in III. tretjine s svetovnega prvenstva v Stockholmu (Ljubljana)
23.10 POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 25. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
15.00 NOGOMET RADNIKI (Kragujevac): HONVED - prenos (Beograd)
15.45 TEST Z GLASBO (Ljubljana)
16.00 NADALJEVANJE NOGOMET. NEGA PRENOSA (do 16.45) (Beograd)
17.15 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) do 17.30 (Beograd)
17.48 NAPOVED SPOREDA (Ljubljana)
18.30 OBZORNIK (Ljubljana)
18.35 NA SEDMI STEZI (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 PRVI KORAKI: Andrej Grabar - glasbena oddaja (Ljubljana)
19.20 MI MLADI - reportaža (Ljubljana)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 OD MARIBORA DO DRAVOGRADA - oddaja Med večeraj in danes (Ljubljana)
21.20 VEČER Z VENOM PILO. NOM (Ljubljana)
22.05 MEDNARODNI JAZZ FESTIVAL V LJUBLJANI (Ljubljana)
22.30 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.20 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)
17.50 ODDAJA ZA OTROKE (Zagreb)
18.30 SODOBNIKI (Sarajevo)
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)
19.05 GLASBENI DNEVNIK (Beograd)
19.20 SKRIVNOSTI MORJA (Zagreb)
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

ČETRTEK, 26. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 NEMSCINA (Zagreb)
10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
11.00 PRANCOSCINA (Beograd)
14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zagreb)
15.40 NEMSCINA - ponovitev (Zagreb)
15.55 ANGLESCINA - ponovitev (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) do 17.00 (Beograd)

17.45 ZAPOJTE Z NAMI: Ivo Lhotka Kalinski (Ljubljana)
18.00 RISANKA (Ljubljana)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 ZGODBE S POPOTOVANJ (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 ENKRAT V TEDNU (Ljubljana)
19.30 ZABAVA VAS JERRY LEWIS (Beograd)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 V Neff: PREUDARNE POROKE - nadaljevanje (Ljubljana)
22.10 PARISKI ZAPISI - II (Ljubljana)
22.45 POROČILA (Ljubljana)

PETER, 27. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 ANGLESCINA (Beograd)
14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zagreb)
16.15 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
17.00 Stockholm: SVETOVNO HOKEJSKO PRVENSTVO SZ: CSSR - prenos I. tretjina (EVR.Ljubljana)
17.40 OBZORNIK (Ljubljana)
17.50 PRENOS II. TRETJINE HOKEJA (EVR.Ljubljana)
18.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana)
18.40 PRENOS III. TRETJINE HOKEJA (EVR.Ljubljana)

19.15 DAVID COPPERFIELD - serijski film (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 UPORNIK - ameriški film (Ljubljana)
22.05 MALO JAZ, MALO TI - quiz TV Beograd (Ljubljana)
22.20 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

SOBOTA, 28. MARCA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)
11.30 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Beograd)
16.30 REGATA OXFORD: CAMBRIDGE - prenos (1955) 1710 (EVR.Ljubljana)
17.45 OBZORNIK (Ljubljana)
17.50 PO DOMACE Z ANSAMBLOM SKOBERNETA IN KVINTETOM ANTON NEP. FATA (Ljubljana)
18.15 Ante Kovačić: PRAVDAČ - nadaljevanje TV Zagreb (Ljubljana)
19.20 SPREHOD SKOZI CAS - I. svetovna vojna - II. odd. (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 ZAGREB 70 - poenotek festivala zabavnih melodij Zagreb
21.35 UPORNIK ZA RISANKO (Ljubljana)
21.50 DESTINY - serijski film (Ljubljana)
22.40 TV KAZIPOT (Ljubljana)
23.00 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.2. POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)
17.50 NARODNA GLASBA (Beograd)
18.30 OTROSKI SPORED (Beograd)
19.20 SPREHOD SKOZI CAS (Beograd)
19.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

DOLENJSKI LIST • VESTNIK
• NOVI TEDNIK • GLAS •
PRIMORSKE NOVICE IN 10
RADIJSKIH POSTAJ

SKUPNI
REKLAMNI
PROGRAM

KIK »POMURKA« Murska Sobota,
Obrat za kmetijstvo RAKICAN

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih

kmetijskih strojev:

- 7 KOMBAJNOV ZMAJ 780
- 6 TRAKTORJEV FE-35
- 2 TRAKTORJA ZETOR 50 SUPER
- 4 STROJE ZA OBIRANJE KORUZE ZMAJ 2 K
- 5 UNIVERZALNIH SEJALNIC
- 5 STISKALNIC FORTSCHRITT
- VEČ KOSILNIC BCS, KROŽNIH BRAN, TRO-SILCEV UMETNIH GNOJIL IN TRO-SILCEV HLEVSKEGA GNOJA, ENOOSNIH IN DVO-OSNIH PRIKOLIC TER OSTALIH MANJSIH KMETIJSKIH STROJEV.

Licitacija bo V NEDELJO, 5. APRILA 1970 na ekonomski enoti Rakičan pri Murski Soboti, s pričetkom ob 10. uri.

OBRAT ZA KMETIJSTVO
RAKIČAN

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI LEDAR

Petek, 20. marca — Igor Sobota, 21. marca — Benedikt Nedelja, 22. marca — Vasilij Ponedeljek, 23. marca — Slava Torok, 24. marca — Sison Sreda, 25. marca — Minka Četrtek, 26. marca — Maksim

KINIO

Brestanica: 21. in 22. 3. ameriški barvni film »Hombres«.
Cranemelj: Od 20. do 22. 3. ameriški barvni film »Moč, ki ni mal ljubiti«, 24. in 25. 3. italijansko-slovenski barvni film »Zlati naboj«.
KOČEVJE — JADRAN: 20. 3. italijanski barvni film »Smrt bande Rogera Pratas«, 21. in 22. 3. nemški barvni film »Navihanost iz prve klopi«, 23. 3. ameriški barvni film »Elmir Gentril Sarlatane«, 24. 3. italijanski barvni film »Molčeči Bili«, 25. 3. nemški barvni film »V krampljih drog«, 26. in 27. 3. italijanski barvni film »Spljnjaka brez imena«.
Kostanjevica: 21. 3. ameriški barvni film »Taran na veliki reki«, 22. 3. ameriški barvni film »Taran na veliki reki«.
Kričke: 21. in 22. 3. ameriški barvni film »Kaj si dela v vojni«, 23. in 24. 3. ameriški barvni film »Obracun na dan sv. Valentina«.
Metlika: Od 20. do 22. 3. ameriški film »Taran in njegov sin«, Od 20. do 22. 3. ameriški barvni film »Goreča katavanas«, 25. in 26.

3. nemški film »Smrtonozni žarči dr. Mabuseja«.
Mirna: 21. in 22. 3. ameriški barvni film »Tajni agent Flinta«, Makronog: 21. in 22. 3. francoski barvni film »Pekel v vlak«, Novo mesto: Od 20. do 22. 3. ameriški barvni film »Večer na slednjega dne«, 23. in 24. 3. italijanski barvni film »Še na nekaj dolarjev«, 25. in 26. 3. francoski barvni film »Umor v bazenu«, — POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 20. do 24. 3. ameriško-slovenski barvni film »Spremljevalec zlate pokličke«, Ribnica: 21. in 22. 3. ameriški barvni film »Plača za budičas«, Soderica: 21. in 22. 3. ameriški film »Največja dirka okrog sveta«, Trebnje: 21. in 22. 3. ameriški barvni film »Tulec prerije«.

ČESTITKE

Ljubljani mazni Pepel Krme in bratu Jožetu iz Osredka pri Skočjani, tati Pepel Zeleznik v Ameriki vse najboljše za praznik želi sin Franci z ženo Anico in Münchna, očetu Francu, bratu Tonetu in družini Kocjan v Zagradi pa pošilja lep pozdrav.
Dobrima in nedvne skrbnima zetoma Jožetu Zupancu iz Dol. Toplice 13 a in Jožetu Springarju iz Kanade ter hčerkanca Jožici in Nevenki želimo obilo zdravlja, zadovoljstva in osebne sreče, žena ma Stanki in Dragici pa lep pozdrav. Sinu Andreju pa želimo kratek vojaški rok v Čakovcu, Ate in mami z Vrha pri Ljubni.

Ljubljani sestrici Pepel Zeleznik, ki živi v Ameriki, želi vse najboljše za njen god in da bi bila zdrava in vesela še mnogo let, sestri Ančka, Možu Lojsetu in vsem ostalim lep pozdrav.
Dragemu tatu, staremu tatu Jožetu Gorncu iz Zbar želimo vse lepo za dvojno praznovanje, posebno zdravja. Hčere in sinova z družinami.
Dragemu sinu Jošku Zoranu v Nemčiji in setu Jožetu želi vse najboljše za njun praznik, hčerki Anici, vnukoma Norbertu in Anu pa pošilja lep pozdrav mami iz Salke vas pri Kočevju. Čestitke se pridružuje brat Ivan iz Francije.

VAJIVAJE

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata, starega očeta in strica
JANEZA MARKOVIČA
iz Gor. Polja
se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so z nami sodustvovali, nam darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo kolektivom NOVOLES, IMV, UJV, Majoliki, organizaciji ZB in SZDL ter tovarišu Košmriju za posvilovalne besede, enako pevcem in gospodu župniku. Zahvala tudi vozniku osebnega avtomobila in osebu splošne bolnice za nudeno pomoč.
Zalujoči: žena Marija, hčerke in sinovi z družinami, sestri z družinama in drugo sorodstvo.

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage mame, babice in prababice
ANGELE MIKULIČ
iz Grčaric
se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojnici poklonili vence in cvetje ter jo tako številno spremlili na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Klunovi, družbenim in političnim organizacijam iz vasi, občinskim organom, govornikom za tople posvilovalne besede in pevcem iz Dolenje vasi.
Zalujoči: sinova in hčere z družinami.

Ob nepričakovani izgubi naše drage mame in stare mame
TEREZJE GOŠTE,
roj. KOEHL
iz Jelovec
se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence ter jo v tako velikem številu spremlili na zadnji poti. Posebna zahvala sosedom in znancem za nesebično pomoč ter gospodu župniku za spremstvo in govor ob odprtem grobu. Se enkrat vsem iskrena hvala.
Zalujoči: sinovi Janko z družino, Marjan z družino, Dolci z ženo, Božo z ženo, Jože ter Rezi in Mici z družino.
Jelovec, Novo mesto, Hrastnik, Ljubljana, Trbovlje, Stuttgart.

Ob smrti mojega moža
JOZETA MALNARJA
iz Marolj pri Sv. Gregorju
se iskreno zahvaljujem za pomoč ZZZB Ribnica, krajevni organizaciji ZZZB Soderica, davčni upravi občine Ribnica in vaščanom, ki so nesebično pomagali ob času boleznih ter ga spremlili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujem za tople besede, ki jih je izrekel v slovo Mirko Modic.
Zalujoča žena Tercaja.

Lepo se zahvaljujem sindikalni podružnici ter sodelavkam in sodelavcem tovarne adriatic KRKA iz Novega mesta za vence ob smrti dragega očeta
RUDOLFA MARUŠIČA
iz Opatjega Sela
Marija Blatnik z družino.

Ob smrti drage mame in stare mame
ALOZIJE PLANTAN
iz Stopič
se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in znancem, ki so ji darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo gospodu župniku za spremstvo in vsem, ki so nam izrekli sožalje in spremlili pokojnico na zadnji poti.
Zalujoči: hči Malči z družino, brat z družino in drugo sorodstvo, Stopiče, Koroska vas, Zagreb, Ljubljana, Menges.

Iskreno se zahvaljujemo primariju prof. dr. Bajcu, primariju dr. Šavliju in ostalemu osebu kirurškega oddelka novomeške bolnice za uspešno operacijo Antona Grubarja. — Grubarjevi.

Ob teški izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta
NIKOLE KORDIČA
iz Bojanec 7
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje, spremlili pokojnika na zadnji poti in mu darovali vence. Posebna zahvala smo dolžni pljučnemu oddelku bolnice za veliko sožalje, primariju dr. Smrečniku, dr. Zakravškovi, dr. Trobitu, medicinski sestri Marici Hudelja in Vinice, kakor tudi sestram in strelnemu osebu za nego in skrb ves čas bivanja v bolnici. Zahvaljujemo se zdravstvenemu domu Crnomelj za pomoč na domu, zdravnikovi, posebno dr. Slauzaju, in hčerjem za potrpežljivost v taki simi in slabi poti, posebno Jožetu Stanetu Lamutu. Se enkrat prav lepa hvala vsem skupaj.
Zalujoči: žena Cveta, hčerka Milva z možem Stevom, vnuki Nika, Liljana in Radmila z družino ter drugo sorodstvo.

Ob teški izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta
NIKOLE KORDIČA
iz Bojanec 7
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje, spremlili pokojnika na zadnji poti in mu darovali vence. Posebna zahvala smo dolžni pljučnemu oddelku bolnice za veliko sožalje, primariju dr. Smrečniku, dr. Zakravškovi, dr. Trobitu, medicinski sestri Marici Hudelja in Vinice, kakor tudi sestram in strelnemu osebu za nego in skrb ves čas bivanja v bolnici. Zahvaljujemo se zdravstvenemu domu Crnomelj za pomoč na domu, zdravnikovi, posebno dr. Slauzaju, in hčerjem za potrpežljivost v taki simi in slabi poti, posebno Jožetu Stanetu Lamutu. Se enkrat prav lepa hvala vsem skupaj.
Zalujoči: žena Cveta, hčerka Milva z možem Stevom, vnuki Nika, Liljana in Radmila z družino ter drugo sorodstvo.

12. MARCA je bil odpeljan lovski pes — istrjanec, bele barve (uhlji oranžne barve). Poštenega najditelja prosim, da ga proti nagradi vrne na naslov: Edi Knafelo, Glavni trg 2, Novo mesto.
ZELITE TRAJAN in lep spomin? Prstane in druge zlate izdelke dobite pri Otmarju Zidarju, glavarju v Gosposki 5, Ljubljana (poleg univerze). — Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odstotkov popusta!
DESEPTISOCI vaših sotrpilov, ki so kakor vi boleli na kolodci, jetrih, kolcu in črevesju, so se pozdravili z učinkovitim naravnim zdravilom: rogavskim DONAT v svoji trgovini v Novem mestu ga dobite pri IMELJNIKU, STANDARDU (MERCATORJU) in DOLENJKI.

Marčevsko vreme v starih pregovorih

(4. III.) Če Kazimirju sonce svetl, polni sodi 40 ob leti. — (10. III.) 80 mučencev kakršen je dan, pet tednov vreme za naprej oznan! — (19. III.) Če Jožefov veter listje obraca, jeseni kmet zlahka dacarja plača. — (27. III.) Rupert mrzel in leden, dober močnik bo oven.

LUNINE MENE

23. 3. ☾ ob 02.53
30. 3. ☽ ob 12.05
6. 4. ☽ ob 05.09

MUZEJI, GALERJE, RAZSTAVE

SEVNICA: Do 22. marca bo odprta razstava likovnih del predšolskih otrok v galeriji v sevniskem gradu.
TREBNJE: 21. marca bo odprta razstava nativnih slikarjev Pava Mandiča in Poldeta Miheliča. Odprta bo vsak dan od 10. do 17. ure v avli osnovne šole v Trebnju.
DOLENJSKI MUZEJ V NOVEM MESTU: s kulturno-gospodarskim in arheološkim oddelkom ter oddelkom NOB je odprt vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 13. ure, ob sredah pa tudi od 17. do 19. ure.
MUZEJ IZGNANCEV V BRE. STANICI je odprt ob sredah in sobotah od 15. do 17. ure in ob nedeljah od 10. do 17. ure.
BELOKRANJSKI MUZEJ v Metliki je odprt vsak dan od 8. do 14. ure, ob nedeljah pa od 9. do 12. ure.
SLOVENSKI GASILSKI MUZEJ v metliškem gradu je odprt ob istem času kot Belokranjski muzej.
POSAVSKI MUZEJ V BREZICAH je odprt vsak dan od 8. do 12. ure, v popoldanskem času pa ob torkih in petkih od 14. do 16. ure.
KOČEVSKA KNJIZNICA je odprta tako: oddelk za odrasle v ponedeljek in četrtek od 9. do 11. ure, v sredo in petek od 14. do 19. ure; mladinski oddelk v ponedeljek od 11. do 13. ure, v torek od 14. do 19. ure, v četrtek od 11. do 14. ure in v soboto od 9. do 12. ure.

GLEDALIŠČA, KONCERTI IN PREDSTAVE

DOM KULTURE V NOVEM MESTU: 21. marca ob 20. uri bo Mišo Kovac ponovil svoj nedavni koncert v Novem mestu.
23. marca ob 19.30 bodo učenci šole »Kajta Rupenas imeli kulturno prireditev za svoje starše.
26. marca ob 19.30: gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega z Dostojevskega dramo »Boris«.
DOM JLA V NOVEM MESTU: 23. marca ob 17. uri literarni večer »Zivljenje — absurda, ki ga bodo priredili sodelavci gimnazijskih »Štelec in člani vojaškega literarnega krožka »France Prešern«.
SESKOV DOM V KOČEVJU: v soboto, 21. marca, bo v organizaciji invalidov iz Maribora glasbena in pevski revija. Nastopili bodo »Rdeči deklici« s svojimi solisti. V soboto, 23. marca, bo ob 19. uri nastopilo Mestno gledališče ljubljansko. Vstopnice bodo prodajali v kiosku na Trgu svobode. Na sodeljnih prireditvah je bil obisk kar dober, čopar so si sledile druga za drugo.

DOLENJSKI LIST

LASTNIK IN IZDAJATELJI: občinske konferenčne SZDL Brežice Crnomelj Kočevje Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Golnik (glavni in odgovorni urednik) Risa Pačar Slavko Dozi, Miloš Jakopec, Marjan Legat, Marija Padovan Jože Prunc, Jože Spital, Jožica Pečep Ana Vitkovič in Ivan Zoran Tehrnič urednik Marjan Moškon
IZHAJA VSAK ČETRTEK — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 48 dinarjev polletna naročnina 24,50 dinarjev plačljiva vnaprej — Za inostranstvo: 100 dinarjev odst. ameriških dolarjev (ob ustreznem drugem valutnem vrednosti) — Iekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 4 — Pošta predal: 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročnih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska COP »Delo« v Ljubljani

OBVESTILA

Posredujem nakup vozil Opel in Vauxhall, Vlado Smajdek, Novo mesto, Valantčeva 7 — v popoldanskem času.
KOTLE ZA ŽGANJEKUHO vsah vrst izdeluje kvalitetno V. Kapelj, bakrokolarstvo, Ljubljana, Aljaževa c. 4 — Siška.
IZDELUJEM vsa montažna dela za ogrevanje stanovanj in drugih objektov na centralno kurjavo ter vodoinstalaterska dela, Kari Siemensek, vodovodno-toplovodno instalaterstvo, Boštanj pri Sevnici.
EKSPRESNO OCISTI oblačila, vsakovrstno perilo pere Pralnica in kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.
TOPLE KOPELI nudi Javno kopališče, Novo mesto, Prešernov trg 5.
Sporočam oenjenim strankam, da bom odprl s 1. aprilom čevljarsko delavnico na Partizanski cesti 3 v Novem mestu. Strankam se priporočam. Anton Pavlin.
VRTNICE krasnih novih sort prodaja in pošilja drevesnica DOJINSEK, Kamnica pri Mariboru. Zahtevajte prospekt!

PREKLETI

Franc Novak z Jagodnika 17, Mirna peč, prepovedujem hojo po svoji živini in paški kozoši po mojem zemljišču; posebno velja to za Ribičeve. Če tega ne bodo upoštevali, jih bom sodno preganjal.
Franc Vavpič, Orhoviča 69, Sentjerne, prepovedujem hojo in vožnjo po mojem travniku na Golem proti Koccu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
Florijan Rapuš, Čačente 12, Mirna peč, prepovedujem hojo po svoji živini in hojo po mojih parcelah. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
Anton Zupančič, Praproče 15, in Anton Radovan, Praproče 7, Sentjerne, prepovedujeta vožnjo in hojo po najlinih njivah pri mlinu Janca Antončiča. Ekor prepovedi ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala.

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

inles

ribnica

TELEFONI:
87-068
87-099

OKNA VSEH VRST
VRATA — SOBNA,
BALKONSKA
VHODNA
IN GARAZNA

PRODAJA NA KREDIT

maliglas

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM mlinarskega pomočnika ali za priučitev v mlinu. Hrana in stanovanje zagotovljena. Plača po dogovoru. Ignac Kuzljan, Sentjerne 58.
GOSTILNA V LJUBLJANI sprejme v stalno službo natakarico in kuharico. Gostilna Fortuna, Ljubljana, Vodovodna 26.
SPREJMEM valenca v ak soboslikarske stroke. Jože Adlesič — slikopisatelj, Soška 12, Crnomelj.
SPREJMEM v stalno zaposlitev voč soboslikarjev in pisarjev. Soboslikar in pisatelj Ivan Bobič, Irča vas 66.
SPREJMEMO takoj ali po dogovoru 2 priučeni ali nekvalificirani dekleti na delo v gostilni. Stanovanje in hrana v hiši, osebni dohodki po dogovoru. Gostilna »Pri gradcu, Brežice.
DUMNIKARSKEGA POMOČNIKA in valenca sprejmem takoj. Nudim dobre pogoje. Ivan Robert, Ribnica na Dolenjskem.
SPREJMEM kmečko dekle za delo na polju in v gospodinjstvu. Lovro Jenko, Virmaske 23, Škofja Loka.
TAKOJ SPREJMEMO kvalificirano ali priučeno kuharico in natakarico ter mlajše deklet za pomoč v kuhinji. Stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Gostilna Novak, Ljubljana, Litijska cesta 1.
KROJASKEGA POMOČNIKA za velike kose sprejmem takoj. Alojz Prijatelj, Krojač, Novo mesto, Dilančeva 13.
NUJNO ZAPOSLIMO natakarico. Plača po dogovoru. Gostilna »Do, Lenjce, Ljubljana, Dolenjska cesta 3.
SLUŽBO DOBITA dva fanta, vojašine prasta, ki imata veselje do lesne galanterije. Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. Zlata Zitnik, Visoko 71, Šečur pri Kranju.
SPREJMEM dekle za gospodinjstvo pomočnico in pomoč na kmetiji, da je le prosta šola, lahko pa je tudi starejša (kasneje lahko preskrbim službo v tovarni), ali pa moškega. Milka Jurešič, Lipe 15, Ljubljana 1.
IŠČEM gospodinjstvo pomočnico, lahko je mlajša. Nastop službe takoj. Mojca Miljkovič, Ljubljana, Titova 101.

SLUŽBO ISČE

IŠČEM SLUŽBO soferja A in B kategorije v Novem mestu ali Trebnju. Poudarilo pod »Dobro voznik«.

STANOVANJA

IŠČEM naopremljeno kuhinjo in sobo v Novem mestu. Naslov v oglašnem oddelku (599/70).
MLADA ZAKONKA z enim otrokom iščeta stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici. Plača tudi vnaprej ali pomaga po

SLUŽBO DOBI

službi pri kakršnekoli delu. Naslov v upravi lista (609/70).
MLAD ZAKONSKI PAR brez otrok išče naopremljeno sobo v Novem mestu ali bližnji okolici. Poudarilo na upravo lista pod »Plačam vnaprej«.
MOTORNA VOZILA
PRODAM dobro ohranjen fiat 850. Poizve se 21. marca od 14. do 18. ure in 22. marca od 8. do 13. ure pri Antonu Kanca, Kočevje, Kidričeva 3 (III. stolpnica).
UGODNO PRODAM limuzino Auto-Union DKW z vgrajenim radioaparatom v odličnem stanju. Naslov v upravi lista.
PRODAM nov avto »Zastava 750«. Naslov v upravi lista (608/70).
PRODAM TRAKTOR Zetor. Irča vas 33, Novo mesto.
UGODNO PRODAM poltovornil avto fiat 615 v voznem stanju. Anton Može, Dol. Kameno 41, Novo mesto.
PRODAM TRAKTOR Goldoni, 18 KM, skoraj nov, poceni, priključki: plug in kosilnica. Jože Novak, Jerna 24, Kranj.
750 — ZASTAVA, letnik 1968, prodam. Dr. Franc Gabrun, Mestne njive XII, tel. 21-905 od 15. ure dalje.
POCENI PRODAM moped T 12. Jože Cvelbar, Roje 6, Sentjerne.
UGODNO PRODAM dobro ohranjen moped T 12. Staniša, Regarča vas 35, Novo mesto.

PRODAM

PRODAM pianino (klavir), rabljen, dobro ohranjen, originalni izdelalec Alois Partgart, Wien, jeklena konstrukcija. Kurnik, Sevnica, telefon 74-191.
PRODAM dobro ohranjen elektromotor 9 KS, Draksler, Mavčiče 44, Medvode.
PRODAM pralni stroj Candy. Kastelic, Gotna vas, n. h., Novo mesto.
PRODAM 5.000 kg dobrega sens, letošnji odos na 3 travnikih, in nov trofazni hidrofor. Bršan, Gor. Brezovice pri Sentjerneju.
PRODAM električni vrtni stroj znamke Bosch. Slavko Losar, Rotaneč 17, Crnomelj.
SPALNICO z volnenimi blazinicami in vzmetnicami ugodno prodam. Ogled vsak dan po 15. uri. Miloš Jakopec, Nad mlino 25.
PRODAM dobro ohranjeno stanovalno na motorni ali ročni pogon. Tone Zura, Mačkovec 5, Orošče ob Krki.
PRODAM stroj za izdelovanje cementne strešne opeke z lesenimi modeli. Alojz Kobelj, Dol. Kameno 3, Otočec.
PRODAM moped trobratnece in plinsko peč. Hočevar, Kidričev trg 2, Novo mesto.
UGODNO PRODAM stružnico z delovno dolžino 1,5 m. Ogled vsak dan. Naslov: Janko Zore, kovač, Trg svobode 1, Kamnik.
POCENI PRODAM rabljeno spalnico in divan. Naslov v upravi lista (383/70).

PRODAM

PRODAM pšenični mlin in kostonico Bauta, Alojz Hočevar, Dole 20, Skočjan.
PO UGODNI CENI prodam hidravlično prelo za turiranje asfaltnemaz (velikost plošč 110 x 290 cm), malo rabljeno. Franc Kajzer, Ljubljana — Sentvid, Podgora 24 a.
PRODAM pesek iz peskokopa, kjer je zaloga pribl. 5000 m³. Ponudbe pošljite na oglašni oddelk Dolenjskega lista pod šifro: »Pesek na Krškem polju«.
KUPIM HISO z nekaj zemlje ali majhno kmetijo. Božič, Ljubljana, Goriška 63.
PRODAM komfortno stanovanje z vso opremo, takoj vseljivo, 2 minuti do železnice in avtobusne postaje. Cena ugodna. Naslov pod šifro »Vse novos«.
KUPIM suzidljivo parcelo, nedograjeno hišo ali staro hišo v Novem mestu ali bližnji okolici. Ponudbe pod šifro »Gotovina«.
PRODAM starejšo, manjšo hišo z vrtom na Drovnem pri Krškem, vseljivo, primerno za upokoženec ali vikend. Amalija Germek, Krško, Askarčeva 7.
ZARADI SMRTI takoj prodam enodružinsko hišo. Jožeta Bevo, Log 58, Boštanj pri Sevnici.
PRODAM gradbeno parcelo na Brodu. Poizve se v mizarški delavnici Košir na Brodu.
NA SREMČU, 2 km iz Krškega, prodam 26 arov vinograda skupno s stanovanjsko hišo, primerno za vikend. Električna je v hiši, cesta do hiše. Informacije: Pavel Krošelj, Krško, Zedolska c. 18.
POCENI PRODAM lokal v prometnem kraju, primeren za kakršnokoli obrt. Naslov v upravi lista (587/70).
PRODAM travnik v Zaloga. Ludvik Šuštaršič, Dol. Straža 71.
PRODAM VINOGRAD z sidanico v Trški gori, primerno za vikend, dostopna z avtom. Jože Lutar, Kal 5, Novo mesto.
UGODNO PRODAM hišo s majhnim vinogradom pod Lisco. Naslov v upravi lista (581/70).
PRODAM podgorajsko hišo v Crnomlju. Naslov v upravi lista (582/70).
PRODAM novo hišo v Novem mestu. Ponudbe pošljite na upravo lista pod »Modomos«.
PRODAM novo hišo z vrtom v neposredni bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (304/70).

RAZNO

12. MARCA je bil odpeljan lovski pes — istrjanec, bele barve (uhlji oranžne barve). Poštenega najditelja prosim, da ga proti nagradi vrne na naslov: Edi Knafelo, Glavni trg 2, Novo mesto.
ZELITE TRAJAN in lep spomin? Prstane in druge zlate izdelke dobite pri Otmarju Zidarju, glavarju v Gosposki 5, Ljubljana (poleg univerze). — Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odstotkov popusta!
DESEPTISOCI vaših sotrpilov, ki so kakor vi boleli na kolodci, jetrih, kolcu in črevesju, so se pozdravili z učinkovitim naravnim zdravilom: rogavskim DONAT v svoji trgovini v Novem mestu ga dobite pri IMELJNIKU, STANDARDU (MERCATORJU) in DOLENJKI.